LATINI
LATINII,
VITERBIENSIS,
BIBLIOTHECA
PROFANA.

AVCTORES PROFANI EXPVRGATI

in ſecundo Tomo.

A. Hirtius, vel Oppius. 26.
Athenæus. 64.
C. Plinij Secundi Epiſtolæ. 52.
C. Valerius Catullus. 56.
Conſtantinus Cæſar de Agricultura. 28.
C. Criſpus Saluſtius. 38.
Carolus Sigonius de Antiquo Iure Ciuium Romanorum. 73.
Cælius Apitius de Re Culinaria. 42.
Decius Auſonius. 64.
Diodorus Siculus. 76.
Georgius Agricola. 64.
Gulielmus Philandrus. 68.
Iulij Cæſaris Commentaria. 20.
Iulius Obſequens de Prodigijs. 54.
L. Apuleius. 49.
L. Annæus Seneca. 48.
L. Flori Epitome. 20.
Lazari Bayſij Annotationes. 75.
Macrobius Aurelius Theodoſius. 48.
M. Manilius. 64.
M. Terentius Varro. 47.
M. Valerius Martialis. 63.
M. Fabius Quintilianus. 43.
M. Vitruuius Pollio. 67.
Melchioris Gulandini Papyrus. 73.
Nicolaus Gruchius de Comitijs Romanorum. 30.
Pedacius Dioſcorides cum Comm. Matthioli. 76.
P. Ouidius Naſo. 64.
P. Cornelius Tacitus. 36.
Philoſtratus Lemnius de Vita Apollonij. 39.
Polybius de Romanorum Militia. 41.
Q. Horatius Flaccus cum Comment. Lambini. 54.
Q. Aurelius Symmachus. 1.
Robertus Titius. 69.
Sex: Aurel. Victor de Viris Illuſtribus. 53.
Suetonius Tranquillus de Illuſtribus Grammaticis. 53.
Sextus Propertius Aurelius. 57.
Silius Italicus. 64.
Sextus Iulius Frontinus de Aquaductibus. 68.
Titus Lucretius Carus. 64.
Titus Liuius. 4.
Valerius Maximus. 28.

LATINI LATINII

VITERBIENSIS

Obſeruationes, & Correctiones in Epiſtolas Q. Aurelij Symmachi.

Editio Lugduni Batauorum 1653. apud Gerhard.

LIB. 1. Epiſt. 9. Quod Palladio *factum* volo, ne lateant honeſtā prolatu) fauſtum. F.

Epiſt. 13. Futurum reor non vt me, *qui reſidi collationem alterim venientis*) Pro reſidi collatione alterni. F.

Epiſt. 18. Malui enim tibi muneris *celeritate, quàm alieni operis examine*) celeritatem, quàm alieni operis examen. F.

Epiſt. 19. Emendatio animi, & ſanctitas honoribus *æquiparauit*) Pariauit dixit Tertullianus, quem forſitan imitatus eſt hic Auctor.

Epiſt. 21. Cui *factum* ſemper volo meritam polliceri fortunam) fautum, vel fauſtum. F.

Ergo quando res itá tulit, vt *ſollicita* mutarentur) ſolita. F.

Epiſt. 25. Quod ſi iactantiæ *fugax* garrulum iudicem pertimeſcis) fugitans. F.

Epiſt. 27. Aiunt cochleas cum ſitiunt *aëris*, atque illis de cœlo) roris. F.

Epiſt. 28. Adeo mihi veteris in te amoris nulla *diſceſſio* eſt) deceſſio. F.

Epiſt. 29. Diù in Campaniæ receſſibus *otiatus* occaſio non patuit) otiato. F.

Epiſt 35. Illud te potius oratum volo, vt in noſtra *diligentia* perſeueres) diligentiā, idest, amore.

Epiſt. 41. Sed mihi opinionum talium, quę ſinè auctoritate *producunt*) prodeunt F.

Epiſt. 45. Ad hoc ſacri pontificalis adminiſtratio curā de me, & officium *ſtatim mentis*) inſtantis metus. F.

Epiſt. 51. *Quid tu? libenter* Attilio factum putas) Quid? tu libenter. F.

At qui ſub *vna* æſtiuo ſole de nemore, & fonte frigeſcit) vmbra.

Epiſt. 58. Fando acceperas rebellione barbarica *quot auri, quot argenti*) quantum auri, quantum argenti. F.

Miſera, & acerba conditio, niſi iuſtitiam tempo e clementis) in. F.

Epiſt. 60. Gelaſius, cui *factum* volo imperialis domus curam recepit) fauſtum. F.

Epiſt. 67. Si *hac* hæret animus, horror examines) hic F.

Epiſt. 69. Quia *nihil* negotij eſt rebus cognitis immorari) nihili. F.

Epiſt. 70. Hoc exemplum *me expedit*) in me comperit; Aliàs.

Epiſt. 78. Frequenter expertus *dilectum* religioſi animi) Ideſt, dilectionem ἀγάπην Cypriano bis placuit, cum locum Pauli 2. Theſſ. cap. 2. dixit dilectum veritatis pro eo, quod eſt ἀγάπην τῆς ἀληθείας ꝑ ita epiſt. 3. lib. 1. & de lapſis. Pacianus quoque lib. de pœnit. eundem Apoſtoli locum affert iiſdem verbis. L.

Epiſt. 81. Intellexi enim iucundiores fore litteras, ſi *has* tibi) eas. F.

Sed inſinuationem quoque actuum meorum fideliter *exhibebit*) exhiberet. F.

Epiſt. 95. *Ita* tibi perſuadeat, & eſt eadem impotens) illa. F. vt. F.

Epiſt. 97. Ago igitur, oblatione conſulari gratias vberes) pro F.

Lib. 2. Epiſt. 2. Mihi ergo, Lucilli prædicatione ſermo parcior) in. F.

Ars, & eruditio te ipſum iudicem vereatur) non. F.

Epiſt. 4. Inditium legationis Africanæ conſilium *torpuiſſe*) tepuiſſe. F.

Digitized by Google

Epiſt.7. Fac *vt* his remediſs conualeſcamus) tamen. F.

Epiſt.9. Agnoſcit enim *deſepta mentis* virum, & domi rognitum) Deſepta mens, non fraudulenta, non ficta, aut tecta; ſed ſimplex, & aperta, nullo inuolucro, aut velo tanquam ſepe circumdata. L.

Epiſt.17. *Om* . . . . labor hic tuus lætior eſt) Omninò. L.

Epiſt. 19. Vbi primum animum paternum viſu pignoris *faueris*) pauetis. F.

Epiſt.23. Dolent enim *ſub* quibuſdam æmulis ciuibus) ſcilicet. L.

Epiſt. 24. Et breui *tunc* in Aſiam ſecundis auſpicijs ordietur) itum, vel iter. L.

Epiſt.30. Symmachus Flauiano) Corrupta epiſtola, quia obſcura. L.

Parui agelluli retentione *receſſit*) deceſſit. F.

Cum illi tota mulierculæ *premitteretur* hæreditas) permitteretur. L.

Quidquid omnium dominus *placata* auctoritate cenſuerit) placita. F.

Epiſt.32 Ego ab omnibus negotijs feriatus, triſte ocium *tero*) gero. Aliàs.

Epiſt.33. Fama eſt *quendam Pelium*, & quoſdam alios) quod Apelium. L.

Epiſt.34. *Tu inde vnus* iter promoues, noſq; & patriam) Tamen deuium. L.

Qui ſanctum *penetral* animi tui neſciunt) penetrale. L.

Mihi vno genere *ſatisfacias*) ſatisfacies. L.

Epiſt.35. Ego quoque in ſcribendo formam vetuſtatis amplecto) Hinc diſcimus Veteribus ſimplicem in ſcribendis epiſtolis formam ità fuiſſe ſeruatam, vt ſi quid vltra nuda nomina adiectum eſſet, id ſordidum exiſtimaretur. Vide infra lib.3. epiſt.44. L.

Epiſt.36. An tibi *vrbanarum* tanta vitatio eſt) vrbanorum. F.

Epiſt. 46. Vt auctoramento lectus *longos vſus* inſtituas) longo te vſu. F.

Epiſt. 47. Simulque *tue* captas è mari copias exhiberet) tunc. F.

Epiſt.52. Nos legum inane nomen *vocamus*) inuocamus. F.

Epiſt. 55. *Alieno* enim periculo ineficax, & copiæ nocitura tentatur.) Ratio. ...

Epiſt.57. *Quorum non debet* ob eam cautionem futuram) Quod omninò decet. F.

Epiſt. 68. Ita ſi deſit cauſa longioris adloquij . . . . . paginæ ſtringo compendio) ſaltem. F.

Epiſt.75. Spontanea voluntas populi redegit in *copia* conditorum) copiam. F.

Epiſt.81. Vt huic in fructu ſit cultus bonorum prauis doloti, quod *ſimiliter* diliguntur) diſſimiliter. ...

Epiſt.84. Vt illi *ſoli* neceſſitudines præſeraotur) ſolæ. F.

Epiſt 90. Sola poteſt me magnificentia tua *contractu gratia* liberare) contractus genere. F.

Lib. 3. Epiſt. 10. Quamquam *religione* deſipiam, qui tibi vberes) religioſè. F.

Videro *quid* ſit futurus euentus ſententiæ tuæ) qui. F.

Epiſt.12. Vt à me vicem ſermonis *excludas* magnum ſilentij) excudas. F.

Quin ergo eluctatus longi ocij cariem cœlum noſtrum ſeuis aſſa temporis Spoletium dato bonæ vrbi) Quin igitur eluctatus longi ocij cariem in cœlum noſtrum redis ſemiſſe temporis Spoletio iam dato, bonæ vrbi. Lat. Locus erat mancus, & corruptus, ſed ex vetuſtioribus codicibus reſtitutus.

Epiſt.18. Vt *vigilem* operam publicis negotiis impendo) iugem. F.

Hoc ſi *fieri* poſſet, facerem) ferri. F.

Et certè interfuit ſollicitudinis tuæ *exercere* aliquid) exerere. F.

Epiſt.20. Cum *perpetere* curam dandæ, & reddendæ ſalutis) perpetuam. F.

Epiſt. 29. Verum iſta pars *gaudenda* mihi potius, quàm producenda) claudenda. L.

Epiſt.39. Cum fiducia *exterum ita* præſtare debuerit) ex te munita. ...

Erit tamen copia melior, *quam* intelligat) qua. F.

Epiſt. 41. Quæ pro filio *Hebebani* viri clariſſimi iuſſeras) Bebiani. L.

Epiſt.45. Nam & Principibus *maximis* gratias, vt abſolutus egiſti) maximas. F.

Epiſt.54. *Qui tuus*? litteris abſtinere.) Et tuus.

Epiſt.55. Et ad ſalutem publicam genitus Imperator præuenit *in debitis*) inuectis. F.

Epiſt.57. Supperit quin iocum multum familiaritatis publico actui frequeorer interſeras) Suppetit locum multum familiaritatis publico actu frequenter interſero L.

Epiſt.59. Quorum obliuionem dies longior non poſſet *abducere*) adducere. F.

Epiſt.61. Haud veritus, ne faſtidium *tuum* crearet ſermo geminatus) tibi. F.

Epiſt.62. *Si* gratiam relatus ſermo ſoluiſſet) Ni. F.

Epiſt.74. *Tamen* hoc te mei honore progreſſum) Tantum. F.

Epiſt.81. *Succenſeram* ſilentio tuo) Succenſueram. F.

Tu verò ſub hac *petione dum voler* reticere) conditione. L.

Epiſt. 86. Teque oro, nè quid in tales amicos *facino* liceat) faſcinum. F.

Epiſt.87. Si Domini mei Præfecti Vrbis ſuper hoc literas promptas *ſtipulator*) aſtipulator F.

Lib.4. Epiſt. 5. Reddideras inclinatum priſtinum ſtatum) in. L.

Epiſt. 8. Teſtimonio ſunt *reſcripto priuilegio*

ſolis

ſolis patere conſulibus) reſcripta priuilegia. L.

Epiſt.17. Medicinam tamen mihi efficaciſſimam tui ſermones *auxerunt*) afferent. ω:

Epiſt.18. Hæres verba. Solet ruſticus vino anhelus.. ganeon autem ſequitur grauedo ſuos. Amici camœnarum.) Hæres verbis. Olet ruſticus vino anhelitus, graneones ſequitur grauedo. Vos amici camœnarum. L.

Epiſt.19. Alioquin integrata per indulgentiam bona *vel actione*) exactione. F.

Epiſt.21. Non accuſabis abſentis, vt ſpero, deſidiam, ſi conſideres & in *emittendis*) mittendis. L.

Epiſt.22. Quo exemplo licet omnis adfectio modo non *munere*) numero F.

Epiſt.23. Nè litteras primus *emitterem*) mitterem. F.

Epiſt.27. Nec inuideris, ſi vnius epiſtolæ *creditum* quæſtum) creditu. F.

Epiſt.33. Habet enim plurimum ſui ponderis fides, & *alligata* voluntario ſacro) aſſegata. Ità epiſt.34.

Epiſt.34. Ita nè de mebados facis, vt quæ apud te incurioſiùs loquor in ſtili *caudice, aut tilice* pugillares) caudices, aut tiliæ. L.

Epiſt.47. Satis eſt hoc auribus patris cui nolo) darum F.

Epiſt.50. Ad *Florentinum*) Florentium: ſic infra. L.

Epiſt.51. Potui iacturam ſportulæ *tacere. An* verecundia) facere. At. F.

Epiſt.57. Cum vos in ſcriptione iſtius epiſtolæ vicaria manus *mouerit*) monuerit. F.

Epiſt.69. Horrea in Aquilenſi ſita, & *F.C.* propter longinquitatem) < L.

Lib.5. epiſt.18. Ego *preuenin* occaſionum quos fors obtulerit) pro euentu. F.

Lib.6. epiſt.3. Mihi autem *tanta* eſt perficiendæ coniunctionis) rauti. F.

Epiſt.6. Præter Arcentium, & *Euangelium*) Euangelum. F.

Epiſt.30. Vt ei neceſſe fuerit itinere priuato exhibitionis iniuriam) ſubire. F.

Epiſt.38. Vt iàm priuato *rectore* vtatur. Vale) rector. F.

Epiſt.43. Si Campaniam fœliciter venerint) in F.

Epiſt.65. An ſubegerit cauſa etiam ſanguinis emiſſione venas *inuari*) euacuari. F.

Epiſt.66. De ſolliciris amaritudinem *trabant*) tradant. L.

Epiſt.80. Aeuum maneat hic dies, qui te nobis *filia* dedit) filiam. ω:

Lib.7. epiſt.13. Tandem ſextum Kal. Martias Mediolanum per *Ticeni* longinqua) Piceni. F.

Epiſt.17. Vt irritus ſpectationis arceſſeres) Vt irritus expectationis arceſſer, es. F.

Aut *mærebor*, quod venias. Vale) merebo. F.

Epiſt.18. Stantes plerumque oculi, & palloris ſigna *detererint*) deterruerint. F.

Epiſt.20. *Quis ſitus* in plana iactus oculorum) Quis item, vel Qui ſitus. F.

Epiſt.21. Ad obſequium concilij publici *pedem* refero) ſedem. F.

Epiſt.22. Et conſultò affecto breuitatem ſolam tibi *praferens*) deferens. F.

Epiſt.35. Ergo tu potius remetiri ad nos viam mutata conditione deberes *ad* ſatietatem). ob. F.

Epiſt.45. Prætoria filij mei editio ſplendoris *adierit*) addiderit. F.

Epiſt.49. Certiſſimus contra omnes procellas animi *tui portus eſt*) portus es. L.

Epiſt.51. Trado enim ſancto pectori tuo fratrem meum Seuerum Epiſcopum) Coniectura non vana duci videor, vt Seuerum hunc Epiſcopum eundem eſſe, ad quem extat Ambroſij epiſtola 57. aſſeram Nàm & tempora cògruunt, & locus Campaniæ, ſcilicet, vbi Decius ruris delitias poſſidebat ſatis id ipſum confirmat. I.

Epiſt.61. Quid *amicitia* faciam, quæ cogit vt mentiar) amicitia. F.

Epiſt.65. *Si* veſtra pietas ſuggerenda celebrauerit) Ni. F.

Epiſt.69. De Formiano *à te* ſcribo integer valetudinis) ad te. F.

Epiſt.87. Amicitiæ parentum *rectè* in liberos transferuntur) rectà. F.

Epiſt.91. Officij mei eſt nunciare, quod valeam, tui *voti*, vt te ſaluere) verò F.

Epiſt.95. In fauorem me *Dynami* cohortaris) Dynamij. F.

Epiſt.99. Sanctis motibus tuis competentes, & dignas amicitias) amplectaris. F.

Epiſt.103. Plus enim contractibus amor ſufficit. Vale) Ideſt, pluſquam contractus amor ſufficit, non ex latina formula. L.

Epiſt.128. Atque hunc honorem *meritis* tuis vindices) motibus.

Lib.8. epiſt.2. An *breuitas* feræ indigna tibi viſa eſt) grauitas. F.

Epiſt.16. *Infra* terminos veritatis ſtetiſſe fatearis) Intra. F.

Epiſt.23. De tua ſanitate votum, de *me ac* ſtudium) mea. F.

Epiſt.24. Vtrique autem *noſtrum* ſingularis laboris) veſtrum. F.

Epiſt.27. Voluunt mortalia vices crebræ, & omnium rerum fuga *fit*) viuitur. Aliàs.

Epiſt 39. Dunaio) Dynamio. F.

Epiſt.45. *Preme* autem fero, quod tibi in tanta bonorum multitudine) Aegrè. F.

Epiſt.47. *Soles* in ſcribendo eſſe prolixus pro ingenij tui viribus) Solebas. F.

Lib 9. epiſt.41. Rerum ſuarum in *Aquitanicam* nonnulla præmiſit) Aquitaniam. F.

Epiſt.43. Præſtat gratiam .... accipere antiquior) quam videtur. F.

Epiſt.53. Dehinc proſequor *recepta eſt*, quæ ſupradicto) rem cœpiam. F.

Epiſt.55. Malitiæ enim repudiare locum gratiæ in his .... Formianis) Malui enim repudiare locum gratiæ in his, quæ debentur Formianis. F.

Epiſt.59. Cum *fore* tibi eius reditum fauor diuinus) forcè.F.

Epiſt.60. Sed prolixus in hac conquæſtione eſſe non *pigeo*) pergo. F.

Epiſt.80. *Quam* benignè animaduertat officia) Quùm. F.

Epiſt.81. Gratulor ergo *tibi familiaritatis* noſtræ) tùm familiaritati. F.

Epiſt.89. Quæ ſuadeat deſiderari ex me crebra colloquia, ſi *oſtendero*) offendero.L.

Epiſt.91. *Integro* igitur tibi largam ſalutationem) Ingero. F.

Epiſt.107. Eſt igitur optio tua .... quos tempeſtate) tàm rerum, quàm hominum. F.

Epiſt. *Clarentio*, cuius ſpectatam fidem noueram) C.Larentio F.

Lib.10. epiſt.2. Simulque *reſtituas* in tranquillum redire) reſtitans. F.

Epiſt.16. *Auguſtum* eſt igitur, vt æternitati veſtræ) Anguſtum. F.

Epiſt.21. Nullo enim diſſentiente quis modus *cenſitum*) cenſuum. F.

Epiſt.32. Precor vt metas *curioſa* liti abſoluta definitione ponatis) cariuſæ. F.

Epiſt.34. *Iam* dudùm me diuus genitor numinis tui) An. F.

Epiſt.36. *Per* hæc quoniam potentiam meā) Poſt. F.

Epiſt.38. Quo *poſſit* profectus ædificationis aſſurgere) poſſet. F.

Epiſt.41. Tunc ceſſant ibus *auctoribus* clariſſimæ domus) actoribus. F.

Cętera, vt à liberto Theſei dicta, *prateream*) prætereo. Niſi futurum ſit.

Epiſt.47. Quieto mihi hanc præfecturam ſine vlla *affectione* tribuiſtis) affectatione. F.

Epiſt.52. Fortunam *curioſi* luctaminis anguſtiſſimis legum arbitrijs reſeruaui) carioſi, ideſt, longi adeo temporis, vt cariem contraxiſſe dici poſſit. L.

Epiſt.53. Donec *capuana* legatio apud diuū atque inclytum Gratianum) campana. F.

Epiſt.55. Delegata cognitio diceretur rationalis *examinis*) examini. F.

In Titum Liuium Obſeruationes ex Codice Regum Aragonum Neapolitanorum collato Romæ. Erit igitur huius codicis ſequens nota. A.

Editio Veneta An. 1541. apud Hæredes Lucæ Antonij.

Ex Prima Decade.

Lib. 1.fol. 1. Facturus nè operæpretium ſim ſi a primordio Vrbis res Populi Romani præſcripſerim.) Facturus nè ſim operæpretium ſi à primordio Vrbis res Populi Romani perſcripſerim. A.

Aut in rebus certius aliquid allaturos ſe) Aut in rebus certius allaturos aliquid de ſe. A.

Tam & hoc gentes humanæ patiantur æquo animo, *quam* imperium) Tamen hoc. A. Quoniam. A.

Tùm ire *cœperint* præcipites donec) cœperunt. A.

Nec in quam[v] eàm ſerò auaritia, luxuriaque immigrauerint) ciuitatem. A.

Ac tandiù paupertati, *ac* parſimoniæ honos fuerit.) aut. A.

Vt orſis *tanti* operis ſucceſſus proſperos darent) tantum. A.

Pagoque inde *Troia* nomen eſt) troiano. A.

A terg. Poſtquam *audierit* multitudinem Troianos eſſe) audiuit. A.

Qui Cœræ opulento tum oppido imperitans) Qui Cœre opulēto tū oppido imperans.A.

Et tùm nimio pluſquam ſatis tutum eſſet accolis) Etiam. A.

Quis enim rem tàm veterem pro *certo* affirmet?) certa. A.

Quem *Iulum* eundem Iulia gens) Iulium. A.

Maxime fuſis *Hetruſcis*) Etruſcis. A.

Ab eo coloniæ aliquot deductæ) Ab eo aliquæ colonię deductæ. A.

Latino Alba ortus: Alba *Atys Ati* Capis) Athis: Athi. A.

Proca deindè regnat) Procas. A.

Fratris filia *Rhea* Syluiæ per ſpeciem honoris) Rheæ. A.

Vbi nunc ficus ruminalis ('Rumulalem vocatam ferunt) quam. A.

Fol.2. Huic deditis ludrico cum ſolemne *votum* eſſet) notum. A.

Remum *cepiſſet*, captum regi Amulio) cepiſſe. A.

Itaque vndique regi[v] dolus nectitur. Romulus non *cum* globo)Amulio. A. < A.

Vt quiete, & pabulo *late reficeret* boues) lætiores efficeret. A.

A terg. Iàm tùm immortalitatis virtute *parta*) parta. A.

Creſcebat interim Vrbs munitionibus alia, atque alia *appetendo* loca) amplectendo. A.

Qui obſcuram, atque humilem *conciendo* ad ſe multitudinem.) conijciendo. A.

Sed penuria mulierum hominis *ætatem* duratura magnitudo erat) ætate. A.

Haud dubie ad vim ſpectare *res* cœpit) < A.

Ceninenſes, Cruſtumini, Antemnates) Ceninenſes, Cruſtumerij, Antenates. A.

Tùm ex compoſito orta *vis*) lis. L.

Indè

Jndè nuptialem hanc vocem factam^v) fe-
runt. A.

Vt cum *ſua vice* functus officio ſit) ſuam vi-
cem. A.

Fol.3. Fabricato ad id aptè *ferculo* gerens in
Capitolium aſcendit) feretro. A.

Qui propter vbertatem terræ in *Cruſtumi-
nium* nomina darent) Cruſtumerium. A.

Ab Sabinis Metius Curtius, ab Romanis *Ho-
ſtius* Hoſtilius.) < A.

Vt *Hoſtius* cecidit, confeſtim Romana in-
clinatur acies) Hoſtilius. A.

A terg. Ab Tito Tatio Tatienſes *appellati*)
appellatæ. A.

Cum magna trepidatione agreſtium *popu-
lantur*.) populabantur. A.

Impulſa Romana *acie* ſtudio inſtādi)acies. A

Agri parte *mulctatis* in centum annos indu-
ciæ datæ) mulctati ſunt. A.

Pacem *precibus* expoſcunt) < A.

Qui diſcerptum regem Patrum manibus *taci-
ti* arguerent) < A.

Fol.4. Vt contra^v intueri fas eſſet) ſe.A.

Patrum *interim* animos certamen regni, &
cupido verſabat) igitur. A.

Idem ius vi ademptum)Id enim ius vi adem-
pta. A.

Qui ſecundus ab Romulo numeretur, crea-
ritis, *authores* fient) < A.

Quæ fama in Sabinos, aut quo linguæ com-
mercio) Qua. A.

Accitus, ſicut Romulus *augurato in vrbe con-
denda*) augurio condenda. A.

Vt tua ſigna nobis certa, ac clara ſint inter
eos fines) Vti tu. A.

Poſitis externorum periculorum curis ne
luxuriarent ocio animi) luxuriarentur. A.

A terg. Intercalares menſibus *interponendo*
ità diſpenſauit) interponendis. A.

Pontificem deindè Numa *Marcum Marci fi-
lium* ex patribus legit) Marcum Fuluiū. A.

Alioue *quo viſu* miſſa ſuſciperentur) quonis
modo. A.

Quod earum ſibi concilia cum coniuge ſua
Aegeria eſſent.) Quod Dearum ibi conſi-
lia. L.

Tullus præceperat ſuis nè quid *priuſquam*
mandata) præter. A.

Fol.5. Cum paucis procerum in medium
duces procedunt, ibi *iuſſit*) miſit. A.

Quo *propiores vos*, hoc magis ſcis) propior
Volſcis. A.

Itaque ſi nos Dij amant, *quoniam* non con-
tenti libertate certa) qui. A.

Poſtea Regem *ita rogauit*. Iubes nè me rex)
interrogauit. A.

Verbena caput, capilloſque *tangens*) tegens
Virg. 12. Velati lino, & verbena tempo-
ra cincti. Lat.

Multiſque id verbis, quæ longo *effata* carmi-
ne) effatus. A.

Illorum *tunc* arma, illorum intueri manus)
intueri. L.

Itaque *ergo* erecti, ſuſpenſique in minime
gratum ſpectaculum animo *incenaunt*) <
A. incenduntur. A.

Qualis ex inſperato *faucntium* ſolet) pauen-
tium. A.

A terg. Sic eat quæcunque *Romana* lugebit
hoſtem.) romanum. A.

Iudicent ſecundum legem: facio. Lex *carminis*
erat) criminis. A.

Qui ſe abſoluere non *rebantur* ea lege) vere-
bantur. A.

^vLictor colliga manus, quę paulò antè arma-
tæ) I. L.

Prauis reconciliare popularium animos cœ-
pit) Prius. A.

Fol.6. Hæ cauſæ belli *ferebantur*) paraban-
tur. A. putabantur. L.

A terg. *Volūtario* traxere, & apud vagos quoſ-
dam) Voluntarios. A.

Pugna atrox ad ſyluam *Melicuſam* fuit) Ma-
litioſam. A. VC. Ita etiam vertit interpres
Dionyſij.

Viſi etiam audire vocem ingentem ex ſum-
mi cacuminis *luco*) loco. A.

Tunc adeo fracti ſimul cum corpore ſunt ſpi-
ritus *illi* feroces) illius. A.

Ab vna parte haud ſatis proſperum *fuerat aut
neglectis religionibus, aut prauè cultis*) fue-
rat ſacris aut neglectis, aut prauè cultis. A.

Omnia ea ex commentarijs regijs *Pontificem
maximum in album relata*) Pontificum ma-
nu elata. A.

A ſe bellicæ cæremoniæ^v proderentur)non. A.

Capite velato (*filū* lanæ velamen eſt) filo. A.

Audi iuppiter, inquit, audite fines (cuiuſ-
cunque generis ſunt, *nominat*) *audiat* Nu-
mina) audiant. A.

Quarum rerum litium *cauſarum* condixit)
cauſam. A.

Puro, pioque duello quærendas cenſes: ita-
que conſentio, *conſciſcoque*)conſiſtoque. A.

Fol. 7. Poſtremo omni bello latino *Me-
dulliam* compulſo) in Eduliam. A.

Quibus vt iungeretur Palatio Auentinum
ad *Murciæ* datæ ſedes) Mauritiæ. A.

Haud paruum munimentum à planioribus
additum locis) aditu. A.

Demarati Corinthij filius erat) Damarati. L.

Aruns *prior quam* pater moritur) priuſquā. A.

In quibus nata erat, humiliora *ſineret ea, cū in
nupſiſſet*) ſentiret ea, cum illi nupſiſset. A.

A terg. & pleraque in ratibus impacta *ſubli-
cijs* cum hærerent,) Sublicium. A.

Vt vos populumque Collatinum *dederitis*)
dederetis. A.

Vrbem, *qua* non dùm munierat) quam. A.

Fol.8. Eo tempore in regia prodigium
viſu, euentu que mirabile fuit^v) omen. A.

Dum demum palàm *facta ex comploratione* in
re-

regia orta) facto, & comploratione. A.

Nec rupit tamen fati neceſſitatem humanis conſilijs) Nec tamen rumpit fati. A.

A terg. Vt quemadmodum Numa diuini auctor *iuris* fuiſſet) Numinis. Aliás.

Ad Vrbis cuſtodiam vt præſto eſſent *iauenes*) iuniores. L.

Duplicato *earum* numero, centurijs iuniorum) eorum. A.

Quadrifariam enim Vrbe diuiſa regionibus, collibuſque, *quæ* habitabantur.) qui. A.

Fol.9. Quidnam tu hoſpes paras, inquit, *inceſte* ſacrificium.) inceſtum. A.

Infima valle *præfluit*) perfluit. A.

Et domi vxore Tullia *inquietum* animum ſtimulante) < A.

Tota in alterum verſa Tarquinium *eum mirari*, eum virum dicere) < A.

Quam cum impari *iungi*, aut elangueſcendum aliena ignauia eſſe) coniugi. A.

Aruns, Tarquinius, & Tullia minor prope) Lucius legendum neceſſarió eſt ex Dionyſio, & alijs. L.

A terg. Ipſe propè exanguis cum *ſemianime* regio comitatu) ſemianimis. A.

Vbi Dianium nuper fluit: *flectente* carpentum.) flectenti. A.

Hic enim regum primus *traditum* à prioribus morem) vt traditur. A.

Cui enim non *apparere* affectare eum imperium) appareret. A.

Quoniam ipſe, qui *indixerit*, obſeruet) indixit. A.

Fol.10. Id *verum* né ſit, extempló ſciri poſſe.) vanum. A.

Enimvero manifeſta res viſa, iniectæque Turno catenæ) Tum veró. L.

Vbi cum *diuendita* præda XL. talenta argenti, aurique *recepiſſet*) diuidenda, A. cœpiſſet. A.

In eo ſibi *præcipuam prudentiam* aſſumere) prudentiam præcipuè. A.

Factiſque omnibus ad fallendam inſtructis vana *accreſceret* fides) accederet. A.

A terg. Vt libera á cæteris religionibus *area* eſſet tota Iouis) arx ea. A.

Quia aliqua vota ibi à Tacio rege primum, in ipſo diſcrimine aduerſus Romulum pugnæ conſecrata) Quæ aliquot ibi à Tacio rege primùm in ipſo diſcrimine aduerſus Romulum pugnæ vota conſecrata. A. & omnes Codices ſcripti.

Fol. 11. Vbi, & Collatinus cœnabat *Tarquinius Egeri* filius) Tarquinij Egerij. A.

Concientque miraculo, vt fit rei nouæ, atque indignatione homines) Concurruntque. A.

Lib. 2. Fol. 11. à terg. Vt haud immeritò deinceps omnes conditores partium *certe* Vrbis) cœptæ. V.C.

Quid enim futurum fuit; ſi illa paſtorum, *conuenarumque* plebs) aduenarumque. A.

Necubi deſiderium regum eſſet, regem *ſacrificulum* creant) ſacrificiorum. V. C.

Solicitamque ſuſpicione plebem Brutus ad cócionem vocat) ſolicitatamque. A.

Iuſiurandum populi recitat, neminem regnare paſſuros) Romæ. A.

Fol. 12. Rebuſque ſuis omnibus Lauinium translatis ciuitate *reſſit*) exceſſit. A.

Nám aliter qui credituros eos) Non aliter quidem credituros eos. A.

Fortè ibi tùm ſeges farria dicitur fuiſſe *matura meſſi*) maturæ meſſis. V.C.

A terg. Sed ſuſpicio etiam cum atroci *crimine* orta) diſcrimine. A.

Hæc dicta vulgo, creditaque cum indignitate angerent) quoque.

Ego ſi in ipſa arce, Capitolioque habitatem metui me *credere poſſem* à ciuibus meis) crederem poſſe. A.

Fol. 13. Adeſſe, finem *regnis* rei Inter deos, homineſque pulcherrimæ) regiminis. V.C.

Porſena *tùm regem eſſe Romæ*, tùm Hetruſcæ gentis regem) cum regem eſſe Romæ pateretur. V.C.

Nec hoſtes modò timebant, ſed ſuoſmet *ipſi* ciues) ipſos. V.C.

Pauperes ſatis ſtipendij pendere ſi liberos *edarent*) educerent. A.

Id *munimentum* illo die fortuna Vrbis Romanæ habuit)munimen. V.C.

Itaque monere *præcipere*, vt pontem ferro) prædicare. A.

Circumferens indè minaciter truces oculos *ad* proceres) ac. A.

Ita ſic armatus in Tyberim deſilinie, multiſque ſuper incidentibus telis incolumis ad ſuos tranauit) Polybius in eo fragmento, quo Lacedæmonum, & Athenienſium ſtatum cum Romanorum ſtatu comparat, aſſerit in vndis vitam finiſſe Horatium, Frag.b. Lat.

A terg. *Eumq*, milites vulgo adirent)Cũ.A.

Vadentem indè *qua* per trepidam turbam) < A.

Vtcumque ceciderit *primum quo* te opportunum fortuna dederit) primo quoad. V. C.

Laudatamque Virginem parte obſidum ſe donare dixit.)Laudataque Virgine partem. A.

Fol. 14. Inter cætera ſolemnia manet *bonis vendendis*, bona Porſenæ regis vendendi) < A.

Dictis facta *amiciora* adiecit: obſidum, quod reliquum erat, reddit) amicitiora, A.

Quam ſpe aliqua, aut occaſione *coorti*) coacti. A.

A terg. Quia ex factione *Tarquinia* eſſent Tarquiniana. A.

Fol. 15. à terg. Decedentem Romam *Ecetranorum*, Volſcorum legati) Mecettanorum. A.

Fol. 16. Ruſus Virginij Largijque exemplo

plo

Digitized by Google

plo haud *ſalubres*) ſalubrem. A.

A terg. Vt imperio ſuo vehemens, manſueto remitteretur ingenio.) Vt imperium ſuo vehemens manſueto permitteretur ingenio. A.

Ternæ inde datæ Conſulibus, quatuor *dictator vſus*) Dictatori. A.

Fol. 17. Ad id feriendum Conſul alter Romæ manſit) Ad id feriendum, ac firmandum Conſulum alter Romæ manſit. A.

Conſules deinde T. *Geganius*, P. Minutius facti) Gteganius. A.

A terg. Viſus Iuppiter dicere ſibi *ludi* præſultorem diſplicuiſſe) ludis. A.

Ni eat properè, ac nnnciet Conſulibus) Ni ea properè annunciet Conſulibus. A.

Inuitus, inquit, *quos* ſequi iuſſi, de meis ciuibus loquor) quod. A.

Prægreſſus Tullius ad *caput* Fetentinum) campum. A.

Fol. 18. Et ad foſſas *ciuilias* quinque ab Vrbe millia paſſuum) cliuillas. A.

Nec in Sacerdotibus tanta *offuſa* oculis) effuſa. A.

Qui *inſignem mæſtitia* inter cæteras cognouerat) ob inſignem mœſtitiam. A.

Conſules T. *Sicius*, & C. Aquilius) Siccſnius. A.

Conſul alter *largitione* reſiſtebat) largitioni. A.

A terg. Damnatur *Sergio* Cornelio, Q. Fabio conſulibus) Seruilio. A.

Largitiones, temeritatiſque inuitamenta horrebant) Largitionis. A.

L. Valerium *Conſulem* dedit) Conſules. A.

Velut proceſſiſſet Sp. *Licinio*) Licinius.

Fol. 19. *Quatuorque* Tribunorum aduerſus vnum mor..otem) Nouemque. A.

Vt ſtatuiſſe non pugnare Conſules *cognitum* eſt) creditum. A.

Deinde *ad creſcentem tumultum*, iàm metu ſeditionis) accreſcente tumultu. A.

A terg. Funera deinde duo collegæ, fratriſq; ducit; idem in vtroque *laudator*) laudatur. A.

Igitur non Patrum magis, quàm plebis ſtudio, *caſo* Fabius) Cn. A.

Fol. 21. Vt etiam inſontes feciſſe videri vellent, palàmque *ferrent*) ferretur. A.

Conſulibus ' adminiſtraturum tribunatum credebant) pertinaciſſimum. A.

A terg. M. Duellium, Sp. *Icilium*, L. Mecilium.) Illicium. A.

Se vnico Conſule *obiecto* aduerſus tribuniciam poteſtatem) electo. A.

Lib. 3. fol. 24. à terg. *ſed* manu obtinendum erat, quod *incenderes*) Et. A. intenderet. A.

Fol. 25. TransTyberim velut relegatus *agello* quodam in tugurio viueret) deuio. A

Medijs diebus *tribus* Tribuni de lege non agerent) quibus. A.

Aliud nouum malum; nec *opinato*, *exortum*) opinatum, exortum eſt. A.

Exules, ſeruique ad quatuor milla hominum & *quingenti*) quingentos. A.

Ne Veientium, *ſeu* Sabinorum id conſilium eſſet) neu. A.

At id propè vnum, maximè inclinatis rebus, incubuit) Ad. A.

Si perlata lege, fruſtra *tumultuarios eſſe ſe ſentiant*) tumultuatos ſe ſentiat. A.

Si vos *Vrbis Quirites*, ſi veſtri nulla cura tangit) Vrbiſque. A.

A terg. Conſules interim nè *Sabini*, nè Veiens hoſtis moueretur) Sabinus. A.

Demerendi beneficio tàm potentem, tàm propinquam ciuitatem) Demerendo. A.

Si ſe doceri *ſiuiſſent*, quę fraus ab Tribunis occulta in lege ferretur.) ſentiſſent. A.

Iàm in veſtibulum *perruperant* templi.) proruperant. A.

Cuius ordinis languere *perpetuo* iam Tribuni plebis) perpetui. A.

Nudoſque ſeruis veſtris, & exulibus obiecit & *nos*) vos. A.

Fol. 27. Ibi ab Legatis ſeu foſſam fodiens, *bipalio* innixus) palo. A.

Togam properè à tugurio proferre vxorem *Raciliam* iubet) Rabiliam. A.

Legionibus Dictatoris clamore *ſignificãtibus*) ſignificabant. A.

Hic inſtabat noua pugna) Hinc. A.

Ab Conſule ad Dictatorem ire iuſſis, ignominiam *infenſus* addidit) incenſus. A.

Gracchum *Cluuium* ducem) Clœlium; ita ſemper.

A terg. Nè poſtea eoſdem Tribunos *iuberẽt*) viderent. A.

Triceſimo ſexto anno à primus *Tribunis* plebis decem creati ſunt) Tribuni. A.

Inuidiæ tamen ' ad exercitum fuit) res. A.

Miſſi legati Atheuas Sp. Poſthumius *Albus*) Albinus. A.

Fol. 28. Collegis nouem ſinguli *accenſi apparebant*, & *vnica* concordia) acceſſi apparebant, & in vnica. A.

Qui conſenſus *in* priuatis interdum inutilis eſſet) nè. A.

Quas conſenſus omnium ', non iuſſiſſe latas magis) inuaſiſſe. A.

Nè tanti poſſeſſio imperij vacuo ab ſe relicto loco, haud ſatis dignis *pareret*) pateret. A.

Ab ea plebe, cum qua *contenderent*) contenderant. A.

Dimiſſa iàm in *diſcrimen* dignitas ea ætate) diſcrimine. A.

Fol. 29. Quantò *ferocior* dolor in libertate ſua vindicanda) fortior. A.

Cæterum neminem maiore cura occupatis animis, verum *ex ſe præiudicium*, *rei tantæ afferre*) eſſe præiudicium, tantæ rei differri. A.

Cu-

Digitized by Google

Cuius ſi falsò *famam vulgatam*, *vanaque*) vanamque. A.

Et ad Valerium negantem ſe priuato *reticere*) rem dicere. Aliàs.

A terg. In imperijs exercendis poſſe in obliuionem Tribunorum adduci) Imperijs exercendis poſſe in obliuionem Tribunorum plebem adduci. A.

Inter Fidenas, *Cruſtumeniamque* loco edito caſtra communierant)Cruſtumeriamq;.A.

Mentiones ad vulgus militum ſermonibus occultis *ferentem*) ſerentem. A.

Virginii patris, ſponſique Icilij popularem nomen *celebratur*) celebrabatur. A.

Authoribus, qui aderant, vt *ſequeretur*) ſequerentur. A.

Fol. 30. *Quia* quiuis lege' agere poſſit, id iuris eſſe) Qua. A.

Placere itaque patrem *accerſſiri*) arceſſiri. L.

P. Numitorius puellæ *auunculus*) auus. A.

Vt *decederet* iure ſuo, vindicarique puellam in poſterum diem pateretur) cederet. A.

Deindè cum M. Claudius circumſtantibus matronis iret ad *comprehendendam* Virginem) prendendam. A.

Fol. 31. Quam qui noua fama de Virginia) Quam quidem noua fama de Virgine. L.

Vocatis *vtique* in Senatum Patribus deſertum appatuiſſet forum.)itaque. A. cum. A.

Si plebs mox vbi parum ſeceſſione *moueamur*) moueatur. A.

Ne nunc dulcedine ſemel capti ferant deſiderium.) *Ne* videtur patum vſitata formam, quare vel, *Ea nunc*, vel, *An nunc dulcedine ſemel capti deſiderium ferant?* Ita legendum putat Octauius Pacat.

Libertati enim ea præſidia petitis, non licentiæ ad *impugnandum* alios)impugnādos. A.

A terg. Et P. Numitorium auunculum *Virginiæ*) Virginij. A.

Spe deindè magis, quâm meritis electi M. *Titinnius*) Ticinius. A.

Omnia in pratis Flaminijs cōſilio plebis acta: *quem* nunc) quæ. A.

Qui extemplo magiſtratum *occeperunt*) acceperunt. A.

Qui eorum cuiquam nocuerit, id ad ſacrum ſanciri)Qui Deorum cuiquam nocuerit; ſacrum ſanciri. A.

Vnius tantum criminis, niſi te vindices ab libertate in ſeruitutem contra leges vindicias non dediſſe, in vincula te duci iubeo) Vnius criminis, niſi iudicem dices te à libertate in ſeruitutem contra legem vindicias non dediſſe, in vincula te duci iubebo.

Fol. 32. Qui, liberum corpus in ſeruitutem addidiſſet) Qui liberum corpus addixiſſet. A.

Vbi tollentes corpus ſemianime Virginis, ſponſum, *auunculumque*) auumque. A.

Fauore plebis non iuniores modo, ſed *emeritis* ſtipendijs) emeriti. A.

A terg. Si *victor exercitus* vallum potius, quàm virtus, & arma tegerent) victorem exercitum. A.

Primo concurſu pedes *mouit* hoſtem, pulſum vos immiſſis equis exigite) mouebit. A.

Fol. 33. Quod vos milites *mihi effeceritis*, & trahi bellum ſalubriter) geritis. A.

Equites duarum legionum *ſexcenti ferè* ex equis deſiliunt) properè. A.

Peditem nè ad pedes quidem *degreſſo* equiti parem eſſe) digreſſo. A.

Aut concederet ſortem comitiorum collegis *habiturus* à lege) habituris. A.

Domi memor militiæ rerumque geſtarum) Domi militiæque rerum geſtarum. A.

Cum pre ſtudijs aperte petentium *nouem* Tribunorum) numerum. A.

Nec deindè comitiorum *cauſa* habuit) cauſam. A.

A terg. Indè M. Geganius Macrinus, & C. Iulius Conſules facti, *conciones*) contentiones. A.

Ergo ſi arma illa viros habuiſſent) Ergo ſi viri arma illa habuiſſent. A.

Sub iugum miſſi & ſe, & *vos* nouere) nos A.

Etſi patribus *videbamus* iniquum) videbatur. A.

Patritium quoque magiſtratum *plebi* donum fieri vidimus) plebis. A.

Fol. 34. Aduerſus nos *Auentinum* capitur) Auentinus. A.

Iuuentus quoque, quæ inter tales *metus detractionem*) motus detrectationem. A.

Et prælatus *illi* facilitati ſummittentis ſe comiter reſpondebat) ille A.

A terg. Patrum primiores *accerſunt*.) arceſſunt. A.

Nunc haud ſanè quicquam *cauſæ bono* ſenatur dedecus iudicij) bonæ cauſæ. A.

Reliquum anni quietum ab vrbanis motibus, & ab externis *manſit*) fuit. A.

Lib. 4. Fol. 36. Fortè ſermonibus, & multiplicate fama bella) Fortè ſermonibus multiplicare famam belli. A. Fortè ſermonibus, & multiplicata fama belli. Aliàs.

Et res à perpetuis orationibus in altercationem *vertiſſet*) vertiſſent. A.

Hanc modeſtiam, æquitatemque, & *altitudinem* animi.) habitudinem. A.

Licinius Macer author eſt, & in fœdere Ardeatino, & in linteis libris ad Monetæ *inuentos*) inuentis. A.

A terg. Velut *contacta* ciuitate rabie duorum iuuenum) concitata. A.

Fol. 37. Frumento namq; ex Hetruria priuata pecunia per *hoſpitum*, clientiumque) hoſtium. A.

Id vnum dignum tanto apparatu conſiliorum *& certamine*) atque certaminum. A.

Vir-

Vit *nonanti ugs* collega addituṙ ei) nonandis rebus. A.
Agrippa Menenius, *cuius* Lanato erat cognomen) cui V.C.
Seu *quo ad* res poſceret in incertum creatus) quod id. V.C.
Tum T. Quintius *Conſules* immeritò increpari ait) Conſul. V.C.
A terg. Victorem finitimorum omnium populorum in ſeruitutem *perlici*) pellici. A.
Nec deindè *id plebem* conceſſum ſemel obtinuiſſe) plebi. A.
Sex. *Titinnius* ſoli ex collegio Tribunorum) Ticinius. A.
C. Fulcininm, *C. Iulium Tullum*, Sp. Nautium) Claudium Tullium. A.
Fol. 38. Nec deindè in *horrorem* verſum facinus) errorem. A.
Vt ab auguribus ſimul aues ritè admiſiſſent). Vt ex auguribus ſimul aues ritè admiſſæ eſſent. A.
Egreſſus dextera *principali* cum triarijs repentè innadit) primipili. A.
Fol. 40. Cum ab Tribunis *parati* Conſules vnius ex collegio proditione) parari. A.
Documentoque fuere quàm *plurimi* imperium bello inutile eſſet) plurium. A.
A terg. Non ferro extinguitis ignes? Non *faſces* has ipſas) faces. A.
Binis alijs ſub corona venundatis) Bonis. A.
Nec nunc lato *ad hoc* amne) adhuc. A.
Veientibus annorũ *XX*. induciæ datæ) XV. A.
Fol. 41. Magnos animos, ᵛ magnis honoribus fieri) niſi. A.
Fortem, ac ſtrenuum aliquem exiſtere ortnm ex plebe) Fortem, atque ſtrenuum virum aliquem exiſtere ortum ex plebe crederetur. A.
A terg. Cum nec *prorumpere* eadem, qua tranſierant) perrumpere. A.
Tantuſque ab *imprudentia euentus* vtraque caſtra tenuit pauor) imprudenti euentu. A.
Quo cum circumſedentibus nunciatum eſset.) Quod. A.
Cum ingenti laude non virtutis magis, quàm moderationis dimiſſum ᵛ) accipio. A.
Fol. 42. à terg. Nihilo *demiſſiore* animo cum dies venit) remiſſiore. A.
Eodem anno Poſthumia Virgo Veſtalis de inceſtu cauſam dixit *crimine innoxia*) crimini obnoxia. A.
Aduerterent *animos*, nè quid noui tumultus Lauicis oriretur) animo. A.
Donec caſtigantibus legatis; *tandem* ita comparatum eſt) certamen. A.
Ab Tribunis plebis agrariæ ſeditiones mentione illata de agro lauicano diuidendo fierent). Ab Tribunis plebis agrariæ ſeditionis mentio illata de agro Lauicano diuidendo fieret. A.
Fol. 43. Vt in vrbe alieno ᵛ ſolo poſita, non armis partum erat) in A.
Prauæ mentis homini, *quantum* victoria magis, quam bellum oſtendit.) quam tamen. A.
Fol. 44. Tres in eum annum Tribunos plebis creatos, ᵛ multarum) hi. A.
Sine quæſtorijs quidem comitijs, quæ ſola promiſcua plebi) Si, nè L.
Quos *mercedem* ſeditioſi tribunatus petere conſulatum inſimulabant) mercede. A.
Quam rem ægrè paſſos ᵛ Iulium, Corneliumque ferunt) Tribunos militum. A.
A terg. Tumᵛ ſe animaduerſuros) id A.
Exemplo fuit *collegas* cumque intuentibus) collegis. A.
Tribunorum militũ comitia edixerunt) Tribunis. A.
Succurri ᵛ ſi maturatum eſſet, potuiſſet) his. A.
Qui quia ᵛ ſumma vi reſiſtere nunciabantur) cauſæ. A.
Nulla *non* virtute ſuperari humanarum virium modum.) < A.
Quas Larti Tolumnio dediſſent) Quas Lartius Tolumnius dediſſet. A.
De bello indicendo Veientibus primo quoque *die* ad populum ferrent) tempore A.
Latè populati ſunt tecta, agroſque vt *diſtinerent* Volſcos) deterrerent. A.
Fol. 45. Et *in muris* diu cædes pariter fugientium, ac reſiſtentium) immitis. A.
Tribuni plebis communis *ordinum* lætitiæ) omnium. A.
Certum que non Veientinm fuerat) Cęterum, quę. A.
Lib. 5. fol. 45. à terg. *Pro ſeditionis eum principe*, non noui ſermonis auctorem habebat) Seditionis eum principem. A.
Is tum iam non promptus ingenio tantum) Iſte. A.
Quid illos *aliud aut tum* timuiſſe creditis, aut hodie turbare velle) antè. A.
Quam diſſoluendæ maximè tribuniciæ *poteſtati* rentur eſſe. *Hoc*) poteſtatis. A. Sic. A.
Fol. 46. An ſi ad calculos eum reſp. vocet, non *meritò* dicat) immeritò. A.
Breuis enim profecto res eſt; ſi vno *tenore* peragitur.) tempore. A.
Fol. 47. à terg. Qui *tribus* militum priore anno fuerat) Tribunus. A.
Cuius inſanabili *pernicie* quando nec cauſa, nec finis inueniebatur) perniciei. A.
Fol. 48. à terg. Ingens indè haberi *captiuus vates* cœptus) captiuo vati honos. A,
Vires corporis *effœtæ*, ſenſus oculorum, atque aurium hebetes) affectæ. A.
Fol. 49. à terg. Purè *lautis* corporibus, candida veſte, quibus *deportando*) lotis. deportanda. A.
Dedicauitque Matutæ *matris*) matri. A.
Et largitio ſperni cœpta) ea. A.
Fol. 50. Quæ rerum *mouentium* ſit) momentum. A.
Simulᵛ ab religione animos remiſerunt) vt. A.
Eam prędam veientanam publicãdo) Eum. A.
Sed *rogationi* tribuniciæ aduerſarius quærebatur) largitioni. A.
Veientium *exitum*, quàm Capenatium pacem mallent) exitium. A.

A terg. *Fortè* eo anno in ſummo magiſtratu erat Timaſitheus) Sorte , A.

Fol. 51. Sibi *amplum* quoque eſſe vrbem) amplam. A.

Et legem vnam plures tribus *antiquarunt*, *quam iuſſerunt* .) antiquari iuſſerunt . A.

A terg, Ducentis quippè annis quàm Cluſium oppugnarent) ante.A.

Ab Vſēte flumine vſque ad *Athesim* fines) Æſim. A,

Tùm formas hominum inuſitatas cernerent , & *geus* armorum) genus . A.

Fol.52. In æquo capi tantùm ſeparati multitudini) In æquo campi tantum ſeparante multitudine . A,

A terg. Senatuſque robur in arcem,Capitoliumque *concedere*) conſcendere. A.

Quęcunque teliqua eſſet , fortunam) Quæcunque reliquiſſet fortuna . A.

Fol.53. Vobis autem , Ardeates , fortuna oblata eſt , & pro tantis *priſtinis*) prolatis . A. <L.

Quæ effuſo agmine aduentat. Gens) Qui

Primæ noctis ſilentio ad portas cum Camillo præſto fuere) Primo ſilentio noctis . A.

Extremos tamen pauor cubilibus ſuis excitos,quę aut vndè vis eſſet) Extremos tamen pauor è cubilibus ſuis , excitoſque aut vndè vis eſſet . A. Extremos tamen pauor è cubilibus ſuis exceit ,hoſque aut vndè vis eſſet . L.

Viderunt eos milites romani vagantes per agros, & *congregatos* agmine) congregato . A.

A terg.C. Fabius *dorſo* gabino *ritu* cinctus) dorſum , A. < A.

Sed antè omnia obſidionis , belliqque mala fames *vtrinque* exercitum vrgebat) vtrumque. A.

Fol.54. Vel dedi , vel redimi ſe quacunque pactione *poſſet* , iuſſit) poſſent . A.

Sed Diqne , & homines prohibuere redemptos viuere) Sed Dij quoque , A. Sed Dij quique . L,

Quod cum *in publico* deeſſet aurum) indè publico . A. de publico.L.

Lib 6. fol.55. Tùm quod *perraræ* per eadem tempora litteræ fuere) paruæ , & raræ . A.

A terg.Hinc Hetruriæ principum ex omnibus populis coniurationem de bello ad Fanum Volturnæ factam mercatores afferebant) Fanum Volturnæ eſt Viterbium . L.

Fol.57. *Idem moliri cœpit*) Fidem demoliri cœpit . L.

Fol. 59. *Precatuſque* eſſe , vt quam mentem ſibi) Precatumque.A.

Eam populo romano in ſuo diſcrimine darent) præſenti . A,

Ita producta die in Petelinum lucum extra portam flumentanam) Ita prædicto die in Petilium.A.

Sunt qui Duumuiros , qui deperduellione anquirerent) per . A.

Fol.60. à terg. Locum , quem tumultuario opere *communirent*: capiunt) communierant . A;

Cuius & ipſos *poſtmodo* & Patres , qui dederant, pœnituit ,) poſtmodùm . A.

Inexplorato pabulatum cohortes *miſere*) miſſæ. A,

Fol.61. Excipitur aliquantò *maiòre* ab exercitu romano) maior , A.

Fol.62. An placeret fœnore circumuentam plebem , ni potius quàm ſortem , creditum ſoluat .) Aut placeret fœnore circumuentam plebem in pluſquam ſortem creditam ſoluat . L.

Quod iam antea iactare ſoliti ſint) Quod antè iactari ſoliti ſint . A,

Nunquid enim ſecordius , aut ſegnius reſpublica *adminiſtrata*) adminiſtrari potuit . A.

Quin contra patricios aliquot damnatos) Quin patricios aliquos damnatos . A.

Et vti *rogaſſent* primæ tribus dicerent)rogationes. A. *Vti rogas* , formula , & tabella erat approbandi rogationes.Cic. Att.lib.1.epiſt.Vereor nè &c. Tabellæ moſtrabantur , ſed ita vt nulla daretur . Vti togas .

Et intercesſionem *ſeceſſione* quondam plebis partam) ſeditione . A.

Fol.63. Et conſulatum cum hoc M. *Furio* , & quolibet alio) Fabio . A.

Camillum de *repulſa* dimicare) re dubia . A.

Ex parte de plebe creandis pertulere) legem. A.

Lib.7. fol. 64. Intexta verſibus iactare cœpit , quæ exodia poſtea appellata) Intexta verſibus iactare cœpit , vndè exodia , quæ exordia poſtea appellata . A.

Fol. 65. Tùm Dictator macte virtute , inquit *hac* pietate) atque . A.

Fuga Tybur ſicut arcem belli *gallici* petunt) Galli. A.

Vbi enim eum ſecum acie conflixiſſe *ſpeculatores* paucos) ſpectatores . A.

A terg.Maioremque ipſos *trepidationem* antè mœnia ſua viſuros) ſtationem , A.

Fol.68. à terg. Nulla mora inter infenſos *diutina* odio dimicandi facta eſt) tàm diutino. A.

Fol.69. Aut delere vrbem pulcherrimam , aut *ipſi* poſſidere volunt) ipſam . A.

Si ille præpotens populus luxuria , potentiaque clarus) Si ille præpotens opibus populus , ſuperbiaque clarus . A.

Nunc ad *accerſenda* aduerſus ſe auxilia) acceſſenda . A.

A terg. Patricius enim *eras*,& à liberatoribus patriæ ortus) erat . A.

Illa *nunc* omnia , qua nunc erectæ micant haſtæ) < A.

Stant obnixi Samnites;quamquā plura accipiunt) Inſtant . A.

Nam *ab Satricula* profectus Cornelius Conſul) ad Satriculam . A.

Fol.70. Et ſpatium Conſuli dedit ad *ſeducendum* agmen) ſubducendum . A.

Omiſſa occaſione,neque conſequi Conſulem) Amiſſa occaſione,neque inſequi Conſulem . A.

Armati cum ſilentio ad ſe *venirēt*)conuenirent. A,

Nos tàm paucos i tot *ipſe millibus nec aſcenſu arcuerit*) ipſi millibus nec aſcenſu arcuerint . A.

Cum diei tantùm ſupereſſet , vallo *circumdederit*) circumdederint . A,

Digitized by Google

Ecce *hoc* aliud minus dubium) autem . A.
Veſtrum iter, ac reditum omnia ſæcula laudibus *ferent*) efferent . A.
Hic lucem quieti *opperiamur*) opperiemur . A.
Præmiſſo nuncio *ad Conſulem in caſtra* ingenti gaudio concitantur) ad Conſulis caſtra A.
Qui auctor omnia *poſthabendi*) poſthabenda . A.
A terg. Pauentem primùm intra caſtra compelluut) Pauentem primò in caſtra compelluut. A.
Paucitatem indè hoſtium *colligeres*, retulerunt) colligentes . A.
Placuit dùm incluſus *paneret* hoſtis; frumentatum per agros militem duci) maneret . A.
Fol. 71. Poſtulate æqua, & ferte; quamquam vel iniquis ſtandum potius) Poſtulate æqua, & conferte; quamqnam vel iniquis ſtandum eſt potiùs . A.
Lib. 8. fol. 71. à terg. Nec quo minus perpetua amicitia eſſet) cum eis . A.
Fol 72. à terg. Quæ è republica nomiuis latini, fideque ſua viderentur.) Quæ ad rempublicam nomiuis latini, fidemque ſuam attinere viderentur . A.
Non legatus iure gentium loqueretur; Tempus erat inquit) Nou legatus iure gentium tutus loqueretur. Tempus inquit erit . A.
Si hæc ſanè patria potior,. & Romani omnes vocemur) Sit . A.
Eſt cæleſte numen, es magne Iuppiter) Es . A.
Fol. 73. Vt *noſtro* duorum iàm hinc euentu cernatur) noſtrum . A.
Quo vinceret, *an* vinceretur, haud multùm intereſſet) aut . A.
Ita per coſtas ferrum *emineret*, terræ affixit) emitteret . A.
Euidentiſſimum id fuit, qnod quacunque equo inuectus eſt, ibi haud ſecùs, quàm peſtifero ſydere icti pauebant, vbi verò corruit obrutus celis, indè haud dubiæ conſternatæ cohorres latinorum fugam, ac vaſtitatem latè fecerunt) Euidentiſſimum id fuit, pauorem, ac fugam hoſtium ſecum Decius circumferens cadit, moxque conſternatio, & conuerſio exercitus latini . A.
Cum & ſemetipſi fatigaſſent, & haſtas aut *præfregiſſent*) perfregiſſent . A.
Clamore ſublato, principia latinorum *pertinebant*) perturbabant . A.
Caſtra ſecundum prælium capta) caſtra ſecundo prælio capta . A.
Fol. 74. Ibi in concilijs Numitius imperator eorũ: affirmando communem *vere* Martem) fore . A.
Cæteram pro victis fortunam, & illos gerere) Cæterum . A.
A terg. Antequàm expugnando, aut deditionem accipiendo) in. A.
Fol. 76. *Signorum* is ager, deindè Volſcorum fuerat) Signinorum . A.
Bello Græci perſequendi Publio euenerunt) Bellum Græcis perſequendis Publio euenit . A.
Fama autem erat *defectioni campanorum imminentes admoturos caſtra*) defectione campanorum imminente . A.
Fol. 78. Iterata deindè contentio, & prehendi Papyrius Fabium iuſſit) Iterata deindè contentione, prendi Fabium Papyrius iuſſit . A.
Ibi primò non tàm perpetuæ orationes, quàm *altercatio exaudiebatur*) altercationes audiebantur . A.
A terg. & complexus filium, plurimis cũ lachrymis *agebat*) aiebat . A.
Nec ei, qui aduerſus *dictum* ſuum turbatis religionibus) edictum . A.
Fol. 79. Arrecti ad bellandum animi ſunt) Erecti ad rebellandum . A.
In defatigationem vltimam, aut *noctem* ſpectabat) necem . A.
Lib. 9. fol. 79. à terg. Neminem neque *populum*, neque priuatum fugio) publicum . A.
At ego Deos vindices intolerandæ ſuperbiæ confugiam) Iám ego ad Deos. A.
Fol. 80. Quod inſtat ducibus ipſis Dijs geſturos) nos . A.
A terg. Immò hercule produntur eo magis omnia) Vna hercle produntur ea omnia . A.
Quorum ignauia fœdius indè, quàm veniſſent abituri) erant . A.
Fol. 71. Omnemque iram *hoſtium* noſtris capitibus excipientes) veſtram . A.
Tanta ſimul admiratio, miſeratioque viri inceſſit *homines*) omnes . A.
A terg. Quod præſtare poſſumus corpora noſtra, & *animos*) animas . A.
Ob eam rem noxam nocuerunt, ob eam rem, quo Populus Romanus) Ob eam rem noxa nocuerunt, quo Populus Romanus . A.
Fol. 82. Ego pacem, quam *hoſti* tibi remittendo pactus ſum) hos . A.
Hoc vos Feciales iuris *gentibus* dicitis) gentiũ. A.
Diſtendit ea res Samnitum animos) Diſtenuit. A.
A terg. Non *hac furcas*, nec caudium, nec ſaltus inuios eſſe) hic furculas . A.
Fateri omnia patienda priùs, quàm *perderetur* ſalus tot Principum) proderetur . L.
Quàm in ſe ipſi *ferre* mallent) facere . A.
Fol. 83. Portam etiam conſulibus aperuerunt, ita duplici proditione, & præſidium Samnitum infenſis circa viam ſylueſtribus locis, nec opinato oppreſſum) Portam etiam Conſuli aperuerunt, armatoſque clàm nocte in vrbem acceperunt; ita duplici proditione, & præſidium Samnitum infeſtis circa viam ſylueſtribus locis, nec opinatum oppreſſum eſt . A. Portas etiam Conſuli aperuerunt, armatoſque clàm hoſtes in vrbem acceperunt. L.
Fol. 85. Itaque ſiuè timore, ſeù conſcientia cius.) Itaque ſiuè timor, ſeù conſcientiæ vis. A.
Sine fine *vlla* quæſtionis ſuæ ius eſſe) vllo. A.
Fol. 86. *Præda* plus penè, quàm ex omni Samnio vnquam egeſtum .) Prædæ . A.
Conniterentur modo vno *animo* inuadere hoſtem) agmine omnes . A.

Ad arma icrant *ab oppugnando Sutrio*) ad oppuguandum Sutrium . A.

Fol. 87. Indè coutemplatus opulenta Hetruriæ arug[v] milites emittit) prædatum . A.

Dolabra colonibus diuiduntur ad vallum proruendum) Dolabra . L.

Eam tàm claram pugnam trans Ciminiam ſyluam ad Peruſiam *pugnatam*) pugnatum . A.

A terg. Alter Conſul Fabius *infeſtus* riuatim Papyrio erat) infenſus . A.

Quod Fauciæ Curiæ fuit principium duobus inſignis cladibus) Quod Faucia Curia fuit, quia indè Faucia Curia principium duabus inſignis cladibus . A.

Vt equites romani omiſſis equis ad primos[v] peditum) proximos urdines . A.

Fol.88. Et in agro *pipinienſi* ad famam intentus hoſtium conſedit) pupinienſi . A.

Et ipſæ minæ metum fecerant expertis *à gallica clade quàm intutam* vrbem incolerent) gallicam cladem , quamuis tutam . A.

Antè imperium deindè *concentu* tubarum , & cornuum) antè concentum . A.

A terg. Nec caſtra *forent* retenta: ni exiguum ſuperfuiſſet diei) fuiſſent . A.

Iſque[v] gentem in deditionem accepit) eam . A.

Quia[v] maluerunt , quàm ciuitatem, ſuæ leges redditæ) nihil . A.

Fol.89. Quia neuter Conſulum *potuerant* bello abeſſe) potuerat . A.

Memoria nè fugerit in annalibus digerendis) memoriæ . A.

Alij *exercendum* in aciem , alij caſtra tuenda cenſent) exeundum . A.

A terg. Qui ibi aſſidebant, *aſſurrecturum* ei non eſſet) aſſurrectum . A.

Qui Senarum *primus* libertinorum filijs lectis inquinauerat) primùm : L.

Lib.10. Sed poſſiderant[v] Samnites , eò quàtuor millia hominum miſſa) eam . A.

M. Liuio[v] , & C. Aemylio Coſs. redintegratum Æquorum bellum) Dentrice . A.

Dictator diceretur Iunius Bubulcus[v] cum M. Titinio) is . A.

Dextra Illyrici , Liburnique,& Iſtri gentes feræ) Dextraque Illyrij . A.

Et dulcedine prædandi *longius vſquè* à nauibus procedunt) longiuſculè . A.

Fol.90. Cleonymus *vix* quinta parte nauium incolumi) Rex. A.

Vbi ciuium *Licinium* genus prępotens diuitiarum) Cilinorum genus Aretij nobile narrat Silius Ital. lib.7. initio. L.

Simul *Marſos* agrum vi tueri) Marſorum . A.

Vici per vaſtationem agrorum *deuſti*) deſtituti.A.

A terg. *Atque ea* cum Deos pandere viam fugæ conclamaſſent .) Ad quæ.A.

Pacto annuo ſtipendio , & duum menſium frumento[v] permiſſum) imperato.A.

Fol.92. à terg. Magnus præda maior manet) Maior , prædaque potior manet . A.

Romanus in Hetruria interim bellum ingens multis ex gentibus concitur) Romanis.A.

Thuſci ferè omnes *conſciuerant* bellum) conciuerant . A.

Decio *populandor* hoſtium agros reliquit) depopulandos . A.

Hic te ad opem ferendam alijs gloriari veniſſe) Huc . A.

Fol.93. *Ignobile* agmen , & ſua quemque molientem) Immobile . A.

A terg. Quod fuerat dies decem octo : ſupplicatioque *perlata* fuit) perlata . A.

Aduerſus quatuor populos *duces* Coſs.) duos . A.

Nec ſe viri , honorumue eius, ac rerum geſtarum pœnitere , *vere* gloriari) verùm . A.

Semitamque ſaxo quadrato à capena porta ad Martis ædem *ſtatuerunt*) ſtrauerunt . A.

Fol. 95. Celeſtium , *infernorum* iras : contactorum funebribus diris) inferorumque . A.

Ibi auditur P.Decij aduentus , ingens hortamen) Vbi.L.

Galli teſtudine facta conferti[v] ſtabant) conterritique . A.

Quod multitudo omnis conſternata *agebatur*) augebatur . A.

Spolia hoſtium *coniecta* in aceruum Ioui Victori cremauit) collecta . A.

A terg. In *Eſetrunium*,quæque Vulturno adiacet flumini , deſcendere) Eſernium . A.

Quibus *nequiuerint tamen dum* illa pectora vinci) nequiuerunt tam dura . A.

Fol.97. Comminandoque magis, quàm inferendo pugnam dies abſumebatur , *quod*) quæ. A.

Hinc fœderum cum Romanis *iſtorum* teſtes Deos) ictorum . A.

A terg. Indè inter ipſam dimicationem, quantò maximè poſſet, *moto puluere oſtendere*) motu puluerem oſtenderet . A.

Iuuenis antè doctrinam Deos ſpernentem natus) Iuuenis doctrinam non adeò ſpernendam ratus . A.

Hac inſidens equo indè Tribunis,Centurionibuſque imperat) Aſcendens equum

Quin temeritate paucorum magnæ rei parta victoria) Quoniam . A.

Iam Caruilius *Volanam* , Palumbinum, & Herculaneum ex Samnitibus ceperat) Veliam . A.

Fol.98.à terg.Via *à Martis* ſilice ad Bouillas perſtrata eſt .) Natmatis . A.

Ex Decade Tertia .

Ex Codice ſcripto Brancaleonis reſtitui quæcunque hac nata B. ſignata erunt .

Lib.1.Si diutius vixiſſet *Amilcare duce* Pœnos arma illaturos fuiſſe , *qui*) Amilcar eo duce . L. quæ L.

Gener indè ob *altam indolem profectus* animi aſcitus) bonam indolem profecto . V.C.

Et

Et quia gener erat factionis *barchinæ* opibus) brachinæ. B.
Haud ſanè voluntate Principum *in imperio poſitus. Is* plura) imperio poſitus. Et B.
Fol. 101. à terg. Finitimis gentibus domitis, *iungendoque* tractus) iungendiſque. V.C.
Hermandica, & Arbacala Carteiorum vrbes vi captæ) Catchorum. B.
Concitant *Carpetanos*, adortique Annibalem regreſſum) Carpentanos. B.
Agmen vado traiecit, valloque ita producto) Amnem vado traiecit. Vallo itaque producto. B.
Poſtremi, quibus *ingreſſus* in ſuam ripam tutior fuit) regreſſus. B.
Quos cum adiſſet idem, qui litis erat ſator.) Quibus cum adeſſet. B.
Et Q. *Bebius* Saguntum ad Annibalem) Fabius. B.
Fol. 102. Vna *continentibus* ruinis nudauerat vrbem) concurrentibus. B.
Modico *diſtantia* interuallo conſtiterant) diſtante. B.
Stuppa circumligabant, *linebantque* pice) linebantque. B.
Inter tot tàm *effrenatarum* gentium arma) efferatarum. V.C.
Fol. 103. Vana Romani, inquit, & prior legatio fuit) Veſtra Romani, inquit, & prior legatio fuit iniqua. B.
A terg. ſtipendiumque *pendi*, & cætera indigna pati) pendere. L. peti. B.
Partitis, *diuenditiſque* reliquiis prædæ) diuiſiſque. B.
Itàque cum longinqua ab domo *inſtet* militia) diſtet. B.
Fol. 104. à terg. *Senis* intactis aſſideret muris) Segnis. B.
Syluæ tunc circa viam erant *pleriſque* incultis) locis pleriſque. B.
Agmen Romani *Cannetum* vicum propinquum Pado contendere) Tanetum. V.C.
Hannonem *Bomilcaris* filium vigilia prima noctis) Hamilcaris. O.
Ipſi *cetris ſuperpoſitis* incubantes flumen tranſnatanere) cæteris ſuppoſitis. B.
Fol. 105. Donec quietem *ipſi* timor circumſpicientibus aquam feciſſet) ipſe. L.
An cum eo, qui primus ſe obtuliſſet, *romanus exercitus*) romano exercitu. B.
Campum interiacentem Tyberi, ac *mœnibus* romanis) finibus. B.
A terg. Ad hæc ſaxa glareoſa voluēs nihil ſtabilis, nec tuti ingredienti præber) Ad hæc ſaxa globoſa voluens, nihil ſtabile, nec tutum ingredienti præbet. B.
Fol. 106. *Nequaquam vt inter pacatos incompoſito* agmine) Nequicquam, vt in ter pacatos compoſito. O.
Circumſpectans, *ſollicitus* omnia, incedebat) ſollicitanſque. B. ſollicituſque. V.C.
Quia inſuetis adeundi propiùs metus erat; agmen *præbebant*) præcedebant. O.
Vt pleraque Alpium ab Italia ſicut breuiora, ita *arrectiora* ſunt) arctiora. V.C.
Nec ſi qui paululum titubaſſent; hærere *afflicti* veſtigio ſuo) afflictis. V.C.
In pedum mille admodum altitudinem abruptus erat) In miram ille. B.
Molli, nec præaltæ niui facilè pedes ingredientium inſiſtebant) Mollis, nec peralta. V C.
Et ſeu manibus in aſſurgendo, ſeu genu ſe adiuniſſent) Vt. O.
Ipſis adminiculis *prolapſi* ſi iterum corruiſſent) prolapſis. V.C.
Etiam tùm *infirmam* ingredientia niuem) infimam. B.
Cum & vis venti *apta* faciendo igni coorta eſſet) ſepta. O.
Fol. 107. Et quòs ab Eryce duodenicenis denariis æſtimatos *emiſiſtis*) emiſtis. B.
Domum certè, *pacemque*, & fœdera Amilcaris ſcripta manu) parentemque. B.
Nullum nè ad effugium quidem nauem habentibus) Nullam. B
A terg. Tamen aliquot *moratorum* in citeriore ripa, ſegniter ratem ſoluentes) morantes. L.
Fol. 108. *Et* multorum dierum circuitu Padi vada petenda *fuerant*.) Sed B. fuerint. B.
Fol. 109. Ità *præconum* miſſum, mox cum delectis Mago aderat) Prætorium. B.
Iam antè *conſilio* auidus certaminis edixit) conſilium. B.
Fol. 110. Hanno non inſcius erat) in hiberna prouincia. B.
Præſidio Tarracone modico relicto; *Emporias* cum claſſe redijt) emporia. V.C.
Compulſis omnibus *Athanagiam* vrbem, quæ caput eius populi erat) Athanagrum. B.
Et *Lanuuij haſtam* ſe commouiſſe) Lanini hoſtiā. B.
Lib. 2. à terg. Præneſte ardentes lapides cœlo cecidiſſe, & Arpis palmas in cœlo viſas) Præneſte lampades cœlo cecidiſſe, & Arpis parmas in cœlo viſas. B.
Fol. 111. Vbi maximè mōtes *cottonenſes* Thraſimenus ſubit) cortonenſes. O.
A terg. Ego præterquam quod nihil hauſtum ex *vano* velim) vario. L.
Fol. 112. Poſtero, ac deinceps aliquot diebus ad portas maior propè mulierum) Poſtero die, ac deinceps aliquot diebus ad portas maior quoque mulierum. B.
Quatuor millia equitum cum C. *Centronio* Præprætore miſſa) Centenio. L.
A terg. A claſſe punica circa portum *coſſanum* captas eſſe.) conſanum. B.
Fol. 113. Claſſem grauem commeatibus impeditam *ſuo* ipſam inſtrumento) ſuomet. L.
Armati copias oportet deducendas in æquum, vt vir cum viro *congrediaris*) congrediatur. B.
Quia ea regio *præſens* erat copiæ) præſentis. B.
Qui quàm tutò poſſet progreſſum) Qui quantùm poſſet progreſſu. B.

Fol. 114.

Fol. 114. Itaque ; vt improuidos, incautoſque *vniuerſo* ſimul effuſo terrore opprimeret) vniuerſos . V.C.

Aſcenſu à nauibus in terram facto) Exſcenſione de nauibus ad terram facta . L.

Vbi vis magna *ſpatij* fuit ad rem nauticam congeſta) ſparti . L.

A terg. *Acedux* erat Sagunti nobis Hiſpanus , fidus antè Pœnis)Ex ſocietate dux. B.

Tum (qualia pleraque ſunt barbarorum ingenia) Tamen (qualia plerumque. B.

Lato , vt veriùs dixerim , quàm proſpero euentu pugnatum fuerat) Læuo. V.C.

Quod cum à *perfugis* ei monſtratus ager dictatoris eſſet) profugis . B.

Quoniam non conſuluiſſet Patres ; tardius *rogaretur*) erogaretur. B.

Fol. 115. Quinque admodum Romanorum * ; tamen in tàm pari clade) militibus perditis.B.

Ex dictatoria inuidia petit , ſicque plebis)Ex Dictatoris inuidia petijt . B.

Si Dictatoris cunctatio ſeguitie in Deorum , hominumque indicio damnata perſtaret)Si Dictatoris cunctationi , ſegnitiæque Deorum, hominumque indirio damnatæ præſtaret. V.C. Si Dictatoris cunctationem, ſeguitiemq Deorum, hominumque iuditio damnanre perſtaret . B. Si Dictatoris cũctatio inſigni iàm Deorum , hominumque iuditio damnata perſtaret . L.

Fol. 116. Et augendæ titulum imaginis poſteris , vt Dictator pro Prodictatore diceretur) Et augendas titulis imagines poſteris , vt qui pro Dictatore diceretur. V.C.

Quod auri ſibi cum ad *ipſorum* ornatum , tum ad ſubſidium fortunæ) templorum. B.

Qui *libentes* darent , quàm re maius , ampliuſque acciperent) libenter . B.

Fol. 118. *Cn.* Seruilio media pugna tuenda data) Gemino . L.

Sol ſeù de induſtria ità locatus , ſeù fortè ita *ſtando*] ſtaretur . L.

A terg. Par cætera Allienſi , vtque hæc illa ijs , quæ poſt pugnam accidere leuiora] Par Allienſi, cæterum, vt quæ poſt pugnam accidere leuiora . B.

Fol. 119. Die *quinti* , inquit , victor in Capitolio epulaberis) quinto . B.

Fol. 120. & Q. Fabius *Pictor* Delphos ad Oraculum miſſus eſt) Prætor. B.

Niſi in quibus trucidandis , & ferrum , & vires *hoſtem* defecerunt) hoſti. B.

Fol. 121. Dies , noctesque aliquot obſeſſi *armati ſe ipſi* tutati vallo ſuur) armis ſeipſos . B.

Cui ſi ductor fuiſſet Carthagineuſium) Qui . B.

Lib. 3. A ſtatio pollicenre ſe *coſſam* traditurum. *Coſſanus* erat) Compſam.B. Compſanus . B

Fol. 122. Itaque non iuuentis * nos in bello oporret Campani, ſed cum Pœuis) modò . B.

Quod fœdus æquum d.dimus, quod leges noſtras) Quod fœdus æquum dediſtis , quod leges noſtras accepiſtis. B.

Communem patriam tuendam *arbitrari eſſe*) arbitremini . B.

A terg. Huic *tum* pater iuueni Annibalem deprecando) tamen. B.

Diù ad varias omnium voluptatum illecebras inſtructum) diù ad vanos apparatus vſus omnibus voluptatum illecebris inſtructum . B.

Vbi in ſecretum , hortus erat poſticis ædium partibus , peruenerunt) Vbi ſecretus hortus erat , poſtico ædium peruenerunt . B.

Quo deficimus ad Annibalem , impetrare ab Romanis.) Quod defecimus ad Annibalem, impetrare poſſimus à Romanis . B.

Si fortè *abeſſe* dùm facinus patratur, malles) adeſſe . B.

Annibalem pater filio *meo* potui placare)modò. B

Tum *iniecta catena* , ducique ante lictorem in caſtra eſt iuſſus) iniecta catena. B.

Fol. 123. Diui quoque in eo erant , quibus quoque modo ſupplicaretur) Diuini carminis , quæ in eo erant, quibuſque modis ſupplicaretur.B

Pro his tantis , totque victorijs *verum* ſacrum Dijs immortalibus) ver. L.

Atque eorum ipſorum primores id * gerere inſigne) in digito . B.

Et tot acies , vt hoſtium exercitus deleſſe : ita victoris etiam copias parte aliqua minuiſſe) Et tot prælijs , vt hoſtium exercitus deleſſet , ita victoris etiam copias parte aliqua imminutas eſſe . B.

Fol. 124. In hac *comitiaria* iam duorum exercituum ſtatione) continua. B.

Ratus deindè, prodita colloquia eſſe , metuque *reſides* factos) deſides. B.

Non plus vno Romanos amiſiſſe) Non plus Romanos centum amiſiſſe . B.

Non vinci enim ab Annibale , vincentibus difficilius fuit) Non enim vinci ab Annibale ; tunc vincentibus difficilius fuit. B.

Cum patefactis repente portis, cohortes duæ ad id ipſum) Tum . L

A terg. Tranſuerſis cuniculis hoſtium , hoſtium cuniculos excipere , & palàm , & clàm cœptis obuiam ire , donec pudor etiam Annibal ab incepto auertit)Transfixis cuniculis aduerſus hoſtium cuniculos & palàm , & clàm cœptis obuiam ire , donec pudor etiam Annibalem ab incepto auertit . B.

Fol. 125. Relaxata poſtero die per minorem trepidationem,*retinuerunt* optimates)obtinuerunt. B.

Iuſſique ipſi claſſibus ; atque exercitibus ſuis *conſulerent*) conſulere . B.

Et *ſolicitudine* curiæ ; paucitatemque conuenientium ad publicum conſilium)ſolicitudinem B.

Cum longa oratione non ſolum inopiam * , ſed paucitatem etiam ciuium)Senatus B.

A terg. Fecerant ij transfugæ motum in *Carpeſiorum gente*) Carteſiorum gentem. B.

Galbum nobilem *Carpeſiorum* ducem) Carteſiorum . B.

Fol.

Fol. 126. Nec aut colli, aut flumini ſatis fidens vallo *caſtro* permunijt) caſtra. L.

Nec iaculator Maurus *cetrato*) Carteſio. L.

Vrbem *Aſenam*, quò fines hoſtium ingrediens Aſdrubal) Vaſcuam. B.

Et dum ʸ corporibus applicantur) corpora. B.

Fol. 127. Valerium prætorem in Apuliam ire placuit ad exercitum *à Tarentiano*) ad Terentianum. B.

Incertis adhuc *viribus fluctuatus* animo fuerat) fluctuans v ribus. B.

A terg. Non tamen in periculoſum, quam longum morbum implicitum) Non tàm periculoſo, quàm longo morbo implicitum. B.

Nè quid ab Romanis noui periculi *eſſet*) foret. L.

Caſtra campana, vt in *priuilegio* neglecta) peruigilio. B.

Ab Annibale metuens, qui ſuper Capuam *ad Tifata* habebat caſtra) Annibalem B. Antifatis. B.

Fol. 128. *Per duo* præſidia Capuam duci, ſaucios vehiculis tolli, portarique iubet) Ad. B.

Vndè quadraginta viui capti) Et mille ſexaginta viui capti. B.

Pulſis finibus Lucanis Hanno retrò in Brutios ſeſe recepit) Pulſus. L.

Captiuis in vincula *conditis*, comitibuſque eorum ſub haſta venditis) coniectis. B.

Quæ Romam miſſæ erant *excuſſa fugit*) excurſu refugit. B.

Quæ cum Annibale *Legatis ſuis* conueniſſent) Legati ſui. B.

A terg. Manlius nauibus longis *ad* Caralis ſubductis) ab. B.

Fol. 129. à terg. *Legatum ne Romanum*, & legionis vnius) Legati Romani. B.

Nunc paucis plures vix *reſtatis*) reſiſtatis? B.

Spolia hoſtium Marcellus Vulcano *votum* cremauit) ex voto. B.

Hunc Taurea cum diù perluſtrans oculis obequitaſſet) Hic. B.

Lib. 4. fol. 130. à terg Præparato iam antè ad talem caſum p. rfugio) Præparato is antè talem caſum profugio. B.

Fol. 131. Vt quidam ex tutoribus aut morte voluntaria, aut fuga *præuerterent*) præuenirent. B.

Romani cum ſeriò legationes audire cœpiſſet) Romani cũ non ſeriò legationes audiri vidiſſẽt. B.

Nam cum *prætermiſſis* Hippocrate, atque Epicide) præmiſſis. B.

A terg. At ad præcauendum ſimile *vtiles documento* ſunt) vtilia documenta. B.

Fol. 132. Et *Calibus creta*, & Romæ in foro Boario *ſanguine* pluiſſe) Callibus cretam. B. ſanguinẽ. B.

Fol. 134. à terg. Cum clauſis Andronodorus inſulæ portis *hæreditate* regni creuetit) hæreditatẽ. L.

Quid quod ſi Andronodoro conſilia proceſſiſſent) Quippè. B.

Fol. 135. Et *impetratis eos* alios, qui de fœdere antiquo renouando agerent) impetraſſe. B.

At vero Appias naues ad oſtium portus, quid aliæ partis hominibus animi accederet, opperiens. At verò Appius naues ad oſtium portùs, quo aliæ partis hominibus animus. B.

A terg. *Numeroſque* de ſtatu præſenti Syracuſas mittunt) Nuntioſque. B.

Vt Prætores inter tumultum pauidi *abequitauerint* Syracuſas) obequitauerint. B.

Fol. 136. In eas tollendas deſuper murum eminentem ferrea manu) In eas tollendo deſuper murum eminente ferrea manu. B.

Fol 137. Et antè ſpectaculis concionum conſiſtunt) Et antè ſpectacula, concionemque conſiſtunt. B.

Terra, aut maritimis *viribus arceret, qui*) vrbibus arceret, quæ. L.

A terg. Agmenque romanum impunè *incurſatum* ab equitibus) vexatum. L.

Supra duodecim millia *hominum* cæſa duobus prælijs) hoſtium. B.

Superque *ipſo* nouem; & triginta elephanti pilis confixi) ipſum. B.

Fol 138. Tanquam cum fortuna fidem ſtare *oportet*) oporteret. V.C.

Turpius videatur nouam referre proditionem) Turpius videbatur. B. Tùm prius videbatur. V.C.

Vt proditio pro ſemptemuitali iudicio eſſet ſemperque aliud ſentiret) Proditis ſeptemuirali pollui iudicio ſemper aliundè ſentiat. V. C.

Qui *Altinio* fidei quicquam cenſeat habendum) alienæ. B.

Neque pro ſocio in præſentia *habitum*) habiturum. B.

Sonituque primò largioris procellæ ſtrepitum demolientium portam exaudiri prohibuit) Sonituſque. B.

A terg. Ignorans omnium ſe *venum* à principibus datos) verùm. B.

Arpi ſinè clade vllius, præterquam vnius veteris proditoris) Arpini. B.

Decem ex eo numero iuſſis inermibus deduci) Decem ex eo numero iuſſit inermes duci. B.

Lib. 5. fol. 150. M. Iunius Syllanus *inter Conſules*) in Tuſcos. L.

M. Iunio Syllano *inter conſules* legiones Vrbanæ prioris anni datę) in Tuſcos. L.

Delectum Conſulum M. *Poſthumy* Pyrgenſis) Poſthumius. B.

A terg. Tandem duo Tribuni plebis *Sp. & L. Caruily*) P. Spurius, & L. Caruilius. B.

Cuius certanda cum dies aduenisset) Cui certãdi. B.

Hæc cum ab optimo quoque pro atrocitate rei *acta* eſſent) lacta. L.

Senatus abſtinere eo ᵃ ʸ incepto vetuit) ab. B.

Ac ſi ſeptem, & *viginti* annorum, aut maiores milites facti eſſent) decem. B.

Et ſi non iniquum, certè *triſte Senatuſconſultum*) ſeuerum iudicium Senatuſconſulto. B.

Fol. 141. *Vt ſimul inter faciendo* muro adiuuaret) Simul vt faciendo. B.

Eo die perpetrato Sacro in monte ʸ in ſuas quiſque prouincias proficiſcitur) Albano. B.

Alterius poſtea aucta declarata authoritas euentu) Al-

tu) Alteri poſt rerum aucta æditi certo auctoritas euentu. B.

A terg. Capuam indè nuncium miſit *qua die ad accipiendum* frumentum) qui quodie in caſtris ad accipiendum. B.

Id pro ᵛ cætera ſocordia, negligentiaque à Campanis actum) ve B.

Ob id *caſtigatis* ab Hannone, quod nè fames quidem) caſtigati ſunt. B.

Ad conſules circa Bouianum caſtra Romanorum erant) Ad Conſules Bouianum vbi. B.

Caſtrorumque formam, & militarem ordinem immiſſis agreſtibus *ijs ex terris*)his ex turmis.B.

Sequantur qui *capti* ſignum ab hoſte prohibituri ſunt) capl. B.

Manipulares ſui primum *traſcendentem* foſſam, dein legio tota ſecuta eſt) traſcenderunt. B.

Ab *reuocandis* ad incitandos, hortandoſque verſus milites) reuocando. B.

Fol.142. Diei iter *à Capua tantum, non ad portas,* & muros bellum eſſe) tantùm à Capua ad portas. B.

Ne Tarentum quidem non modò arcem tanti debere eſſe, vt Capuam, quam Carthagini æquare) Nec Tarentum quidem, nedùm arcem tanti debere eſſe, quam Capuam, quam Carthagini adequare. B.

Quod ibi obſideretur cura *eſſe*) eſt. B.

Ad opem ferendam ſocijs Capuam veniſſet *equites* vim ſuſtinere poſſent) equitum. B.

Graccho priuſquam ex Lucanis moueret ᵛ ſacrificanti triſte prodigium factum) exercitum. B.

A terg. Deducit Pœnum in locum pacis Gracchum adducturus) Deduci Pœnum in locis opacis Gracchum adducturus. B

Hæc *vera* fama eſt, Gracchus in Lucanis ad campos) varia. L.

Reſtituit tamen his animos ᵛ,& illis minuit audaciam) qui adiecti erant.B.qui abiecti erant. L.

Fol.143. Badius priuſquam opprimeretur, parma, atque equo *relicta*) relictis. B.

Criſpinus equum, *armaq;capta*,& cruentam cuſpidē inſignis ſpolijs oſtentans) parmamque captā.B.

Nocte, quæ ſecuta eſt *diuerſi*) diuiſi. B.

Côcitata etiam donec dux ſteriſſet romana acies) concitata donec & dux ſteriſſet romana acies.B

Fol.144. *Signi vnius* milites ferre ſcalas iuſſit) Signo muris. B.

Epicides ab inſula ᵛ, quam ipſi Naſſon vocant) Apon. B.

Vixque imminens ferenti in agros, mediterraneaque ᵛ inſulæ) quæ inſulæ pars cômoda eſt.B.

Fol.145. Oblata ſpe ſalutis *perpulere* eos) pepulere. B.

Nullam *recuſandam* fortunam, quæ impoſita à vobis fuerit) recuſando. B.

Sedato tandem tumultu *exequentibus ſuſcitando mercennarijs*) ex equitibus ſciſcitando ſequentibus. B.

A terg. Non nè populus reſeruatam ciuitatem haberet) Non vt Populus Romanus ſeruam ciuitatem haberet. V. C.

Quid potuerint Syracuſani facere exemplo, vel eos Syracuſanorum eſſe) Quod potuerint Syracuſani facere exempla, vel eorum Syracuſanorum eſſe. B.

Sed fortè conſilium. Omnium ſibi laborum) Sed fortè omnium ſibi conſilium laborum. B.

Nequaquam tantum fructum eſſe, *quam capere Syracuſas potuiſſe*) quod capere Syracuſas potuiſset. B.

T. Ottacilius cum quinqueremibus octoginta Vticam ab Lilybæo *tranſmiſit*) traiecit. B.

Quod ni *tàm* in tempore ſubueniſſet) tùm. B.

Quippè tàm paucis ſe nè retinerent.) Quippe qui tàm paucos ſibi retinerent. B.

Fol.146. à terg. Cum *deletus* exercitus, ammiſſæque Hiſpaniæ viderentur) deleri. B.

Et nocturnus *error* etiamnùm ſuæ fortunæ conſilium perturbaret) terror. B.

Fol.147. Sed in rebus aſperis, & *tenuibus* fortiſſima quæque conſilia tutiſſima ſunt) ſtrenuis. B.

Nunc aggredientibus *par aliqua opportunitas eſt*) ſpes aliqua eſt. B.

A terg. Cæterum indè primùm initium *mirandi* Græcarum artium opera) imitandi. B.

Cum trecenti fermè eorum Heracleam *Minoam* conceſſiſſent) Minorem. B.

Lib.6. fol.149. Sub læuo humero ſummum pectus *gero* ictum eſt) telo. B.

Hoc vltimum vtcumque *initium* finitumque eſt) inſtum. B.

Tu perditas res Campanorum narras) Næ tu. L.

Fol.150. Tantum id *intereſt* venerit nè eo itinere ad vrbem) incertum eſt. B.

Acceſſit edictum *Proconſulis* ex Senatuſconſulto propoſitum) per Conſules. B.

Id vnum ex ijs, qui ſibi rem aperuiſſet) Ad[illegible] vnum. B.

Fol.151. Et cum mirabundus quidnam *ſeſe vellet reſidiſſet* Flaccus) inquireret reſidens. B.

Fol.152. à terg. Aut multitudinem meliu[illegible] *moratam* cenſeant fieri poſſe) morigeratam[illegible] B.

Quibus *imperium ſuffragio* mandaret) imperij ſuffragium. B.

Et eo anno, vt fierent *repente Calpurnio Prætori* Senatus decreuit) referente Calpurnio Prætore. B.

Decuſſaq;ad victorias,quę *in* antè fixæ erant;) iàm.B

Portaſque de cælo ᵛ tactas, & in Foro Suderrano ſanguinis riuos) Igne. B.

Bellum vt exempló Aetoli cum Philippo terra ᵛ gererent) marique. B

Fol. 153. Illyrios, finitimaſque eis vrbes *alieno* metu quietas) alterno. B.

Per Pelagoniam & *Nymphæum & Boleam*) Lintum, & Boëticam. B.

Atq. indè in Thraciam exercitum *ac* Medos duxit) Ad.

Ad Phragandas igitur vaſtare agros, & vrbem Sapharniam caput, arcemque Medicæ) Ad frangendos igitur eorum animos, & vaſtate agros

re agros, & Iamphorimiam capit, arcemque mediam. B.

Et iam *mænia Oleniados*. Naxumque amiſſa cernens) Meniadas. B.

Qui *victus* acie exceſſiſſet, cum nè quis vrbe) metu. B.

Pro patria pugnantes mortem *occubuerunt*) oppetierunt. B.

Siculos propè vrbem in villis *obtrectatorum* ſuorum eſſe) obtrectatores factorum. B.

Fol. 154. Saltem quæ *compareant*, cognoſcique poſſint, reſtitui dominis iubeant) comparari. B.

A terg. mortuus enim poſt captam Claudius Conſul erat) Capuam. B.

In conſilio, inquit, arbitror me fuiſſe Conſulibus Capua capta) cum. B.

Securique percuſſos à Q. Fuluio fuiſſe magis) inquiſitum. B.

Qui Ciues Romani ſunt: *iniuſſu* populi non video poſſe) ſinè iuſſu B.

Idque & apud Maiores noſtros in *Sutrianis factum eſt*) Satrianis factum eſſe. B.

Quæque vna ſecum dediderunt agrum, vrbemque diuina, humanaque, vtenſiliaque) Quique ſecum vna dediderunt agrum, vrbemque, diuinaque vtenſilia, & humana. B.

Quod Senatus maxima pars cenſeat, qui aſſidens id volumus) Quod Senatus iuratus maxima pars cenſeat, aſſidemus, volumus. B.

Publicanda necnè bona eſſent: pecua captiua) Publicanda nè bona eſſent: pecora captiua. B.

Fol. 155. Atque oculis ipſorum Conſulum ingens turba *circumfuſi fremebant*) circumfuſa fremebat. B.

Tùm Leuinus Conſul. Magiſtratus Senatui, & *Senatus populo ſicut honore præſtet*.) Senatum populo ſicut honore præſtent. B.

A terg. Neque retrò nauem *inhiberent*: nec dirimi à ſe hoſtem paterentur) inhiberi. B.

Quam quis indeptus nauem erat) Qua quis adeptus nauem erat. B.

Vt vix vllum telum in mari vanum *intercideret*) incideret. B.

Fol. 156. Iàm in media vrbis, ac forum magno tumultu iretur) Iàm in media vrbe, ac foro magno tumultuaretur. B.

Fol. 158. à terg. *Quod amori* tantæ dignitatis non tàm aduocati) Quodam viri. B.

Quippè vbi fraude, ac periurio decus petatur virtutis) vi. L.

Armen præfuiſſe punico præſidio, *deditumque Romanis*, Antias Valerius) traditumque Romanis; Antias Valerius præſidio punico præfuiſſe Hannonem. B.

Fol. 158. Celtiberorum adoleſcenti, cui *Allucio* nomen erat) Luceio. B.

Iuuenem appello, *quo minus* ſit inter nos huius ſermonis verecundia) minor. B.

Quia ipſe ſi frui liceret, ludo ætatis) ego. B.

Tuto, cuius ſponſa eſt, amori fauen) Tuo. B.

Haud minorem eius rei apud ſe gratiam *fore* affirmantes) futuram eſſe. B.

Scipio *quanto* tantopere peterent) quando. B.

Vocatoque ad ſe *Allucio*, ſuper dotem inquit) Luceio. B.

Primo die legiones in armis quatuor millium ſpatio *decurrerunt*) decurrere. L.

Remigum *claſſicis* milites tranquillo) claſſis, ciueſque. B.

Simulacris naualis pugnæ experiebantur) Simulatis naualibus pugnis experiebantur. B.

Lib. 7. Fol. 159. Omnibus ad exſoluendam fidem *Conſulis habiti*) à Conſule ſermones habiti. B.

Improuiſam in agro vticenſi excurſionem fecit) Ex improuiſo in agrum vticenſem aſcenſionem fecit. B. excenſionem. L.

Fol. 160. Et *Flaminem* dialem inuitum *inaugurari* coëgit) Flamen. B. augurari. B.

Cauſam *inaugurari* coacti Flaminis, libens reticuiſſem) augurare. O.

Fol. 161. Qui equo publico *meruerant*; ſed dena ſtipendia.) emeruerant. B.

Octo millia hominum, pars maxima ab *Agatirna*) Agathina. B.

Indè ad *Cauſoniam* vrbem oppugnandam.) Cauloniam. L.

Ita concio dimiſſa *fatentium* iure, ac meritò ſe increpitos) fatendo. B

Fol. 163. Ne Mago, atque Aſdrubal cum eo iungerent copias) alter. B.

Fabio Tarentum captum *aſtu* magis, quàm virtute) ingenio. B.

Nec de imperio eius abrogando, abſente ipſo *agerent*) ageretur. B.

Cui Tarentum, *& Salentini* Prouincia eueniſſet) in Salentina. B.

P. Licinio Craſſo Pontifici Maximo peregrina, & *quo* Senatus cenſuiſſet) quæ. B.

A terg. Core *vulturium* volaſſe in ædem Iouis) vulturem. B.

Vndè omnes deinceps Prætores Vrbani *fecerant*) Indè. B. fecerunt. B.

Vt hi ludi in perpetuum in *ſtatum* diem vouerentur) ſtatutam. B.

Fraude *motas* magis ratus, quàm negligentia intercediſſe) amotas. B

Fol. 164. Quod ſecundum trunca, & turpia exta, nimis læta apparuiſſent.) Quod prima trunca, & turpia exta, ſecunda nimis læta apparuiſſent. B.

Numidis ſpeculator nequaquam in ſpem tantæ rei poſitus) Numida. B.

Vt pariter *ab ſuis quiſque latebris* exorirentur) ab vtriſque lateribus. B.

Quam circumiere, qui ab tergo intercluderent viam.) Quam circumaccurrere, qui ab tergo includerent viam. B.

Tùm vndique omnes exorti, & clamore ſublato, impetum *facere* (fecere. B.

A terg. Senſere Salapiani fraudem, & *ab ira* non defectionis modo) ob iram. B.

Vt ſine arbitrio milites, quæ vellent agerent) Suo arbitrio. B.

Quos & *Machanidas* tyrannus Lacedæmoniorum finitimo bello *vrebat*) Machinaydas. B. vrgebat. B.

Rhion incolæ vocant, exercitu traiecto depopulati erant) Chiom. B.

Magiſtratum ad eum proximo concilio detulerant) anno. B.

Philippus *bis* proſpero euentu pugnauit.) bis. B.

Fol.165. Rhodijſque, Athenienſibus, & *Chijs* venerunt.) Achæis. B.

Ipſe *ab eo* concilio Argos regreſſus) habito. B.

A terg. Perſeferens in vultu, habituque inſignem memoriam) Præ. B.

Quid ita pro malo, ac noxio damnaſſent. *Si innoxium* reperiſſent.) Sin noxium. L.

Fol.167. Nocte iugum ſuperare, & in auerſis *vallibus* conſidere iubet) collibus. B.

Et procurrentium ad certamen *numero* augetur) numerus. B.

Profectus Apuliam petere intendit) Profectus in Apuliam contendit. B.

A terg. Per tot in Hiſpania annos romano *exercitum* bello) exercitatum. B.

Haud cum ignoto duce C. *Nerone* congreſſurum) Neronem. B.

Metu interprete, ſemper in deteriora *inclinato* ducebant) inclinante. B.

Ex re benè geſta *parta fructum propè omnem* ipſos laturos) parem fructum propè omnes. B.

Nihil morari, nec ab ſignis *ſubſiſtere*) abſiſtere. B.

Clàm, an palàm, interdiu, an noctù venire ſeſe vellet; idem in alijs conſidere caſtris) Clàm, an palàm; interdiù, an noctù venire ad ſe vellet; eijſdem, an alijs conſiſtere caſtris. B.

Fol.168. Errore, qui non diuturnus futurus *eſſe*) eſſet. B.

Ea cum ordine omnia *relata eſſent*, caſtra nihil aucta) eſſent executi. B.

Et nocturno tumultu duces parum *intenti aſſeruati*) iter adſeruant. B.

A terg. Vbi regendi ſpem vi viciſſet) Vbi regentes peruiciſſent. B.

Supra quatuor millia capitũ *receptum*) recepta. B.

Ad tribunal Prætoris latæ Senatum *curia* excieuerunt) in curiam. B.

Lib.8. Fol.169. *Impediebant autem*, & aſperitates viarum) Præpediebant autem eum. B.

Celtiberi *nouus miles* in proximas dilapſi ſyluas) noui milites. B.

A terg. Ad oppugnandam opulentiſſimam in ijs locis vrbem, quam *Orgin*) Oroginam. B.

In *Meleſſum* finibus eſt ſita Hiſpanæ gentis) Maceſſum. B

Captam ab eo *Orgin* æquaſſet, quia & hyems inſtabat.) Oroginam B

Toto indè mari, pulſis hoſtium nauibus magni commeatus frumenti) Tuto. B

Vbi anguſtæ fauces *coarctanse* iter) coarctant. B

Additi quingenti *Aenianum*: vt omnes inſulæ partes tueri poſſent: ipſe *Scotuſam* eſt profectus) ad Venianium. V.C. Corpiſſam. V.C

Fol.172. Nec ex ordine ſolito quicquam in acie *ſtruenda* mutat) inſtruenda. B

Quia pulſis, quod propè inuicem fiebat) equitibus. B

Ad *hoc* velitibus, citato gradu in hoſtem ducebant, ſequentibus in obliquum *alijs*) hæc. B alis. B

A terg. Itaque præmoliendas ibi ratus iàm res, conciliandoſque) Itaque permollienda ſibi ingenia ratus, reconciliandoſque. B

Maſæſuli gens affinis Mauris regionem Hiſpaniæ) in. B.

Fol.173. Veritus nè vanis tot conaribus ſuorum *hoſtibus* creſceret animus) hoſtium. B

Conſpexerunt editiſſimam vrbis partem, *quia* rupe peralta tegebatur) quæ. B

Postremi ſubleuantes eos, qui *præ ſe irent*) præirent. B

Lib.9. Fol.180. Interim magno milites, *Gallis dimiſſis* clàm per agros) Gallos dimiſſo cõſilio. B

Fol.181. Neglectam ab Scipione, & nimis leuitèr *latam* ſuam iniuriam ratus) punitam. B

Et *quæ* antea per libidinem, atque auaritiam fœda exempla ediderat) qui. B

Tunc ab ira multiplicata edere infamiæ, atque inuidiæ non ſibi modò, ſed etiam Imperatori eſſe.) Tum ad illa multiplicia addidere, quæ infamiæ, atque inuidiæ non ſibi modò; ſed etiam Imperatori eſſent. B

A terg. *Autitanas* miſſis Romam Legatis ab Senatu *impetraſſe*) Autitiani. B. impetraſſent. B

Ità enim iuſſi ab Senatu erant, *exercitum* ſupplementum) exercituum. B

In ædem Victoriæ, quæ eſt in *Palatium*, pertulere Deam) Palatio. B.

Fol.182. A terg. Tandem Deos eſſe ſuperbiſſimus Rex, pecuniam omnem inquiſiram) Tandem Deos eſſe ſuperbiſſimus Rex agnouit, pecuniamque omnem conquiſitam. B.

Sententiam deindè trucem orationi adiecit) æquè. B.

Fol.183. E quibus xv. dierum *coacta* impoſita) cocta. B.

Si aquam hominibus, iumentiſque in totidem dies) neceſſariam. B.

Quæ in meo imperio geſta ſunt, & geruntur) Vel quæ meo. B.

A terg. Et *ventus* premente nebula cecidit) vento. B.

Poſtremo *obreptam* tempeſtate ab Africa claſſem) abreptam. B.

Et propè *obruptis* nauibus iniuſſu imperatoris ſcaphis) obrutis. B.

Quibus *deſcenſiones* in agros maritimos factæ erant) excenſiones. L.

Fol.185. Ee in obliquum relati duobus in præruptum gurgitem in conſpectu hoſtium hauſtis.) Et in obliquum perlati duobus in prærapido gurgite raptis. B

A terg.

A terg. Nec aliatum gentium aſpernatis maxime tamen Numidas) auxilia . B.

Cederet paulatim ſe in tempore pugnæ *ventu.um*) Cedere.B. obuentorum . B.

Cum Romano equiratu *ſecutus* tegentibus tumulis) ſecutus . B.

Qui opportunè tunc circa viæ flexus *oppoſiti* erant) ſuppoſiti B.

Iám omnis equitatus prælio eum adeſſet , *ſuſtinere vltra nequiuere*) ſuſtinere vltra non quiueuere. B.

Grauesque iterum hoſtium ſpolijs naues dimitrit) Iterum hoſtiibus ſpolijs oneratias naues dimittit . B.

Fol. 186. Quorum aduentus hoc *tamen momenti fecit*) tantum momenti effecit . B.

Vectigal etiam nouum ex *ſalario* annona ſtatuerunt) ſalaria . L.

Quod iniquo indicio *quondam damnatus* eſſet) condemnatus. B.

Itaque ibi fœdum certamen inquiuandi famam alterius) < B. æquè

Ee in ærarium *aſcendiſſet* inter nomina eorum)æs ieciſſet . B.

A terg. Aut iudicio, ſemel , aut comitijs bis ab ſe peccatum eſſe) falſo. B.

Lib. 10. Seù cauſa *oranda* , ſeù in ſenatu , & ad populum ſuadendi) orandi . B.

Super hæc belliciæ quoque *laudis conſulatus compotè fecerat*) laudes couſulatus compotem fecerant . B.

Fol. 187. *Arpini terra campeſtri* in agro in ingentem ſinum conſedit) Arpis terra campeſtris.B.

Numidæ præcipuè arundine textis, *ſtoriaque* pars maxima tectis) ſtoreaque . B.

Calonum loco primos *ordinis* ſpectatæ virtutis , atque prudentiæ) ordines . B.

Nàm vt proximis *caſtris* iniectus iguis hæſit) caſtri caſis . B.

A terg. Cæla , aut *haſta* flaminis ad 11. millia hominum ſunt) hauſta . B.

Fol. 188. Vt quæque retrò *inhabitata* roſtrata onerariam hærente vnco traheret) inhibata.B.

Vt ſubiectæ oculis regni per *multo* florentes annos vires) multos . L.

Ve pedes Romanus repentino per turmas *ſuas viam dantes*) viam ſuis dantibus .

Fol. 189. Non mediocri cura Scipionis animum *pepulit*) perculit. B.

Nulla earum virtus eſt , propter *quas* appetendus) quam . B.

Ibi arbitris remotis cum crebro *ſuſpicio* , & gemitu) ſuſpirio . L.

A terg. Quod Maſiniſſam non *appellaſſent* modò regem , ſed feciſſet) appellaſſet . B.

Itaque vel tu prima ſigna prælium ſiſtiue)ad. B.

Vtram vellet Prætor muneris partem *Conſule* accipieute) Proconſule . B.

Territi equi vanum equeſtre *prælium* fecerunt) auxilium . B.

Et vt permiſtus , vbi cuſpide , vti & communis gladio poſſet , roboris maioris romanus eques erat; ita in ablatum pauentibus) Et vbi in rem permiſtus vti cuſpide , vti cominus gladio poſſet , roboris maioris romanus eques erat , ita vt in ablatis pauentibus . B.

Fol. 190. Poſteaquam *famine* transfixo cadente) ſemore . B.

Vffugum, Vergæ, Baſidiæ, Hetriculum,Sypheum Argentanum) Aufugum, Bergæ , Beſidiæ,Hotriculum , Lympheum , Argentarium.B.

Nedùm , vt preteritæ *ſatis* memores ſint)ſalu is.B.

Fol. 191. Vt eos Conſules priuſquam ad bellum proficiſcerentur , facerent) ludos . B.

A terg. Exercitus pauidis nuncijs omnia circa Carthaginem obtinentarmis *afferentium*) afferentibus . B.

Aequiorem impetrari poſſe ratus nuncium ad Scipionem miſit)Æquiora . L.

Hoc quoque ludibrium fortunæ caſus ediderit , vt cum patre tuo) Hoc quoque ludibrium caſus dederit , an fortuna , vt qui cum patre tuo : B.

Patris , & patrui perſecutus mortem ex calamitate veſtræ domus) Sed patris , & patrui tui . B.

Fol. 192. M. Attilius quondam in hac eadem terra *fuiſſet ſi* victor) fuiſſe fertur,qui . B.

Patres *non nihil* etiam ob hoc , quia parum dignitatis) nonnunquam . B.

Quoad ipſi inuidere Dei , præſtiti) id . B.

Qui de conditionibus *ſuperioribus* pacis omnia ſubtrahas) prioris . B.V.C.

Quæ ſunt noſti *multa* nauium cum commeatu expugnatarum) mulctæ . L.

Nam neque Romauis effugium *nullum* patebat) vllum . B.

Et Carthagini ſupremo auxilio effuſo .) Et Carthaginenſibus ſupremo auxilio ſuſo . B.

Quod neque non *peteret* pacem propter metum) petere . B.

Ad hoc colloquium Annibalis in ſecreto habitum , ac liberum fingenti , *qua velit flecti*) quò vult flectit . B.

A terg Aut poſt *rectos* refingerent ordines . Aut in dextram læuamque diſcurſu *applicantes ſa anteſignanis* viam) inuectos.B. applicante ſignis . B.

Vt elephanti in ſuos ſiniſtro maxime cornu *verterent*) verterentur . B.

Quod *ipſum* vim magnam ad pellendum hoſtem addebat) ipſis . B.

Nè reſiſtentes pertinaciter *primos cadendo* ad ſe peruenirent hoſtis) primis cedentibus . B.

Ne pauidos fuga, vulneribuſque ſimul ea in *certam, & integram*) cæteram B.

Fol. 193. Nec ſpem ſalutis alibi , quam in pace *impetrata* eſſe) impetranda . B.

A terg. Per eos dies cômeatus ex Sicilia,Sardiniaque tantam *vtilitatem* annonæ) vilitatem . B.

Cumis ſolis orbis minui viſus) Cumis & ſolis tres orbes apparuerunt . B.

Itaque cum *præter* idus martias veteres Magiſtratus abijſſent) pridie . B.

Noui ſuffecti *non eſſent* reſpublica ſine Curulibus Magiſtratibus *erat*) nē eſſet B. < B.

Quæ parua bene geſtæ rei acceſſio erat) non . B.

Ex Decade Quarta.

Lib.2.fol.205. Is enim numerus *ſub* Senatu erat) ab . L.

Ab lateribus Locridem *ad* Bœotiam habebāt)ac.L.

Lib.4.fol.214. Terreſtres copias *ab Abydo* traijcit) ad Abydum . L.

Lib.7.fol.243. á terg. Nām cum roſtro perculſiſſet Sidoniam nauem anchora) &.V.C.

Tractum anchorale, & implicitum remis latus alterum deterſit : debilitatam ea ipſa, quæ icta cohæſerat, nauim cepit) Tractu anchorali, & implicitum remis latus alterum deterſit : debilitate ea ipſa, quæ icta cohæſerat nauis cepit . V.C.

Fol.147. A terg. Non quæ in ſolo modò *antiquo* ſunt, grææ magis vrbes ſunt) attico . L.

Fol.148. In hunc maximè, quod multa congiaria *babuerat*) exhibuerat . L.

Lib.8. fol.161. á terg. *Vt in interiore* eum cuſtodia aſſeruarent) Vt intentiore. V.C.

Et Hiſpalæ *Fecenia* præmio, quod eorum *operata*) Fecinia. V.C. opera . L.

Tutoris optio *item* eſſet, quaſi ei vir teſtamento dediſſet) ita . V.C.

Ex Decade Quinta.

Lib.3.fol.295. Et quotieſcumque delectus erit, *quem hic* Cenſores magiſtratum habebunt)quum hi. L.

Lib.4 fol.297. á terg. ſed *pratecta* pugnantium more) prætenta . L.

Fol.303. Duæ turmæ equitum Placentina, & *Eſſermina*) Aeſernina . L

Thraces duo id iumentum ex medio alueo in ſuā ripam *trahentes*) Thraceſque . L. traherent. L.

Lib.5.fol.305. Pullo *amictus illo* Perſeus ingreſſus eſt caſtra) amictu ſolus .

Fol.306. á terg. M. Iuuentij *Talua* inter peregrinos) Thaluæ . L.

Fol.311. Tranſlati H.S. *millies ducenties* fuiſſe) bis mille centies . L.

A terg. Ab altertus funere filij currum ex Capitolio) Ab alterius funere filij curru in Capitolium ; ad alterum ex Capitolio . L.

Obſeruationes &c. In L. Flori Epitome.

Lib.41. Q. *Volumnius* Saxa trib. legem tulit) Voconius . L.

Lib 60. Cum ſenatu conſe tientem, corrumperat trecenti ſenatores erant) Tunc ſenatu conſentientem corrumperet, vt D C. ex equitibus in curiam ſublegerentur, & quia illis temporibus ccc. tantum Senatores erant, D C. Equites ccc. Senatoribus admiſcerentur . V.C.

Lib.61. Et Bituitum *Arnernorum* Regem feliciter pugnauit) Aruenorum . Aliàs .

Lib.77. Et pulſo *Aquilio* legato Phrygiam prouinciam) Hunc Aquilium, Manium Attilium appellat Appianus in bello Mithridatico . L.

Lib.80. Marius Antium quidem, & Ariciam, & *Lauinium*, colonias deuaſtauit) Lanuuium.L.

Lib.86. A quibus *adhibebantur vadimonia, Romam*) adhibebatur, vadimonium Romam . L.

Lib.106. A quibus Cotta & T. Aurunculeius legati Cæſaris) Q. Titurium, & L. Aurunculeium Cottam legatos in Eburones Cæſar miſit, vbi & interfecti ſunt . Cæſar.lib.5.

Lib.114. Expirauit anno ætatis quadrageſimo nono) Appianus annum iam quinquageſimum ætatis habere dixit . L.

Lib.116. Chamaces humillimæ ſortis homo) Chamacem hunc Appianus lib.3. Amatium appellat, & á M. Antonio Conſ. occiſum eſſe ſcribit . L.

Obſeruationes &c. in Commentarios Iulij Cæſaris.

Venetijs apud Aldum 1519.

De Bello Gallico.

Hos de Bello Gallico libros ad vetuſtorum exemplarium fidem plus minus octo, qua potui diligentia emendaui, atque reſtitui, appoſito teſtium numero fere vbique. Vbi reperies huiuſmodi notas C. O. ſcito veteres Codices omnes conſentire. Hæ verò notæ M.S. ſignant ſcriptum exemplar meum, quo vſus maxime ſum adiutore; quæ verò Gabrielis Faerni coniecturæ ſunt, his notis G. F. ſignantur.

Lib. 1. Oceano, finibus Belgarum, attingit etiam á Sequanis) Oceanum fines Belgarum attingunt, & ab Sequanis. M. S.

Aquitania á Garumna flumine ad Pyrenæos montes, & eam partem) ad.M. S.

Quod vndique loci natura tuti Heluetij *continentur*) continerentur. V. C.

Mons autem altiſſimus *impendebat*, vt facile perpauci) impediebat . C. O.

Sed etiam de ea, quam *habeat*, gratia deſperare) habebat . M. S

Reperiebat etiam Cæſar, inquirendo, quod prælium equeſtre aduerſum paucis antè diebus factum, initium eius fugæ factum á Dumnorige, atque eius equitibus (nam equitatui, quem auxilio Cæſari Hedui miſerant Dumnorix præerat) eorumque fuga reliquum eſſe equitatum perterritum) Reperiebat etiam inquirendo Cæſar, quod initium fugæ prælij equeſtris aduerſi

pau-

Digitized by Google

paucis ante diebus à Dumnorige, atque eius equitibus factum eſſet; nàm equitatui, quem auxilio Cæſari Hedui miſerant, Dumnorix præerat; eorum fuga reliquum etiam equitatum perterritum. M. S.

Dumnorigem ad ſe vocat, fratrem adhibet) Dumnorigem vocare fratrem iubet. M. S.

De tertia vigilia T. Labienum Legatum *properè* cum duobus legionibus) Proprætore. C. O.

Eo die *quo conſuerat*, interuallo hoſtes ſequuntur) vt conſuerat. M. S. quo conſederat. C. O.

Romani conuerſa ſigna *bipartito* intulerunt) tripartito. M. S.

Eius pagi. qui *Verbigenus* appellatur) Vrbigenus C. O.

Prima *noctè* è caſtris Heluetiorum egreſſi) noctis vigilia. C. O.

Eoſque poſtea in parem iuris, libertatiſque conditionem) Quoſque poſtea in partem. C. O.

Exercitum populi Romani Galliæ prouinciæ *finibus egreſſum*) fines ingreſſum. M. S.

Item nos eſſe iniquos, *quod* in ſuo iure ſe interpellaremus) qui. M. S.

Debere ſe ſuſpicari *ſimulata Cæſarem amicitia*) ſimulatam Cæſaris amicitiam. M. S.

Quod niſi decedat, *aut* exercitum deducat) Qui. C. O. atque. M. S.

Quod ſi antiquiſſimum *quodque* tempus ſpectari oporteret) quoque. M. S.

Agere cum eo vti * iterum colloquio diem conſtitueret) aut. M. S.

Germani retineri non poterant, *qui* in noſtros tela conijcerent) quin. L.

Qui *inter* aciem verſabatur tertiam *aciem* laborantibus) contra. M. S. partem. M. S.

Aut lintribus inuentis ſalutem ſibi *petierunt*) reppererunt. C. O.

Lib. 2. Tum verò dubitandum non exiſtimauit, quin ad eos * proficiſceretur) duodecima die. M. S.

Turribuſque conſtitutis, *magnitudine* operum) multitudine. C. O.

Legatos ad Cæſarem * deditione mittunt) de. M. S.

Reliquæque legiones * magnum ſpatium abeſſent) per. M. S

Hanc ſub ſarcinis adoriri *) poſſe. M. S.

Adiuuabat etiam eorum conſilium, qui rem deferebant) Adiuuabant. C. O.

Crebriſque in latitudinem ramis *enatis*) curuatis Alias.

Nàm *quod* hoſtis appropinquabat conſuetudine ſua Cæſar) quo. C. O. quoad. M. S.

Vbi prima impedimenta noſtri exercitus ab his * in ſiluis abditi latebant) qui. L.

Cum diuerſis *locis legiones aliæ* alia in parte) legionibus. C. O.

Sibi ipſis ad pugnam eſſe impedimento * ; quartæ cohortis) vidit. C. O.

Scuto ab nouiſſimis *uni militi* detracto) militū. M. S

Illi *autē* Initio (vt intellectum eſt) conſilio) autem. M. S.

Noſtros præſidia deducturos, aut denique indulgentius ſeruaturos) Noſtros præſidia non inducturos, aut denique indiligentius ſeruaturos C. O.

Cum *vna* virtute omnis ſpes ſalutis conſiſteret), in C. O.

Lib. 3. Primum, quod legionem, neque *eam* pleniſſimam) tum. L.

Et compluribus *ſingillatim*, qui commeatus petendi cauſa miſſi erant) ſingulatim. M. S.

Quas conſtituiſſent, *colloquendis* atque adminiſtrandis tempus daretur) collocandis M. S.

Lapides, *geſſaque* in vallum conijcere) telaque. M. S.

Proximis Oceano in Andibus hyemabat) Proximus mari Oceano hyemauerat. C. O.

Socios ſibi ad id bellum Oſiſmos, Lexobios, Nannetes, *Ambiliates*) Ambianos. M. S.

Itaque vtraque *re* oppidorum oppugnatio impediebatur) parte. M. S.

Atque *his* fermè mœnibus adæquatis) oppidi. C. O.

Quo facilius vada, *ac* deceſſum æſtus excipere poſſent) ad. C. O.

Tranſtra ex pedalibus in altitudinem trabibus confixa clauis ferreis) < C. O.

Tantoſque impetus ventorum *ſuſtineri*) ſuſtinere. C. O.

Neque propter altitudinem facile telum *adigebatur*) adijcebatur, M S

Quid agerent, aut *quam rationem* pugnæ inſiſterent) qua ratione. M. S.

Roſtra enim *nocere* non poſſe cognouerant) nocere. L.

Non abſimili forma *muralium* falcium) ruralium M. S.

His cum funes, qui antennas ad malos *diſtinebant*, comprehenſi) detinebant. M. S.

Nauigio remis incitato *prærumpebantur*) perrumpebant. M. S.

Tùm nauium *quod* vbique fuerat, vnum in locum coegerat) quidquid. M. S.

Paucitatemque noſtrorum ſe tuto dimicaturos exiſtimabant) Cum paucitate. M. S.

Lib. 4. Reliqui, qui domi remanſerint, ſe atque illos alunt) Reliqui domi manent pro ſe, atque illis colunt. M. S.

Frequentes omnibus Principibus, maioribuſque natu adhibitis) Frequentibus. C. O.

Quos ſibi Cœſar oblatos *gauiſus* retineri iuſſit) grauius. C. O.

Germanico bello confecto *militis* de cauſis Cœſar ſtatuit) multis. L.

Aut aliter non tranſducendum exercitum exiſtimabat) Aliter autem. M. S

Binis vtrinque fibulis ab extrema parte *diſtinebantur*) detinebantur. M. S.

Deſerite, inquit milites ſi vultis aquilam, atque hoſtibus prodite) Deſilite, inquit, milite vultis aquilam hoſtibus prodere? M. S.

Noſtri ſimul * in arido conſtiterunt, ſuis omnibus conſecutis, in hoſtes) ac. M. S.

Hunc

Hunc illum e naui egreſſum, cum ad eos *Imperatoris mandata perferret*) oratoris modo mandata Cæſaris deferret. C. O.

Sed aliæ eodem, vnde erant profectæ, *referrentur*) reuerterentur. C. O.

Secutę ſunt *continuos* complures dies tempeſtates) continuó. C. O.

Lib. 5. Cæſar in Italiam, vt quotannis facere conſueuerat *, legatis imperat) proficiſcens. M. S.

Quod propter crebras commutationes æſtuum, magis magnos ibi fluctus fieri cognouerat, ad onera, & ad multitudinem iumentorum traſportandam pauló latiores, quàm quibus in alio mari vti aſſueuerant.) Quod propter crebras mutationes æſtuum minus magnos ibi fluctus fieri cognouerat, ad onera, & ad multitudinem munitionum traſportandam pauló latiores, quàm quibus in reliquis vtimur maribus. C. O.

Accepta oratione eorum, Cæſar obſides imperat) Percepta. C. O.

Ex quibus alter ſimulatque de Cæſaris, legionumque aduentu *cognitum eſt*) certior factus eſt. M. S.

Atque eodem, vnde erant profectæ *relatas*) reuertiſſe. M S.

Fidem * reliquis interponere, iuſiurandum polcere) de. M. S.

Ipſe, & ſi res erat *multæ operæ*, ac laboris) multi operis. C. O.

Cum reliquis ciuitatibus *continentia* bella interceſſerant) continua. C. O.

Britanniæ pars *interior* ab ijs colitur, in quos natos in inſula) inferior. M. S.

Materia * cuiuſcunque generis, vt in Gallia, eſt, præter fagum) lignorum. M. S.

Vt neque longius ab agmine *legionum diſcedi* Cæſar pateretur) legionem diſcedere. M. S.

Et Q. Iunius ex Hiſpania quidam, qui iám antè *miſſu* Cæſaris.) iuſſu. M. S.

Id ſe facilè ex *humilitate* ſua probare poſſe) humanitate. M. S.

Tanta cum contentione noſtri ad caſtra venturos eſſe) Tanta contentione ad caſtra noſtra. C. O.

Si nil ſit durius, nullo cum periculo ad proximam legionem) Si nihil eſſet. C. O.

Si Gallia omnis cum Germanis *conſentiat*) conſentiret. C. O.

In quo ſi non præſens periculum, at certè longa obſidione) In quo ſi præſens periculum non ſit. C. O.

Longiſſimo agmine, magniſque impedimentis*. At hoſtes) incedunt. M. S.

Atque iniquiſſimo *noſtris* loco prælium committere cœperunt) noſtrorum. C. O.

Et quid quoque loco faciendum eſſet, prouidere * poſſent) non. C. O.

Cum quæpiam * cohors ex orbe exceſſerat, atque impetum fecerat) prima. M. S.

Interim *ea parte* nudari neceſſe erat, & ab latere aperto tela recipi) eam partem. C. O.

Quæ cum Cicerone hyemet, interfici *: ſe ad eam) poſſe. M. S.

Se adiutore vtantur, legatoſque ad Cæſarem *mittat*) mittant. M. S.

Et quoſdam de exercitu *nacti* captiuos) habebant. C. O.

Quæ eſſent ad hunc vſum idonea *; gladijs) vtebantur. M. S.

Saguliſque terram exhaurire cogebantur) Saxuliſque terram exhaurire nitebantur. M. S.

Vter alteri anteferretur, omnibuſque annis) Quinam alteri anteferretur, omnibuſque armis. C. O

Hæc dum dixiſſet, procedit extra munitiones, & quæ pars hoſtium confertiſſima viſa eſt, in eam erumpit) Hæc cum dixiſſet, procedit ex caſtris, munitioneſque, qua parte hoſtium confertiſſima eſt viſa, irrupit. C. O.

Subſequitur, mediocri ſpatio relicto. Pulſio pilum in hoſte *mittit*) immittit. C. O.

Hunc ſcutis protegunt hoſtes, & in illum vniuerſi tela conijciunt) Hunc ſcutis protegunt. In hoſtem tela vniuerſi conijciunt. M. S.

Sic fortuna in contentione, & certamine vtrumque *verſauit*) ſeruauit. C. O.

Erat vnus intus Neruius nomine Vertico) Erat vnus inter Neruios nomine Veruco. M. S.

Ab eo de periculo Ciceronis, legioniſque *cognoſcit*) cognoſcitur. C. O.

Equites circiter quadringentos ex proximis hybernis *cogit*) colligit. M. S.

Veritus *ſi* ex hybernis fugæ ſimilem profectionem feciſſet) ne. M. S.

Cicero, data facultate, Gallum ab eodem *Verticone*, quem ſupra demonſtrauimus, *repetit*) Verucone. M. S. reperit. C. O

Longius proſequi *, veritus) noluit. M. S

Neque etiam paruulo detrimento *illorum* locum relinqui) illum. C. O

Ipſe cum tribus legionibus circum *Samarobrinam*) Samarobium. M. S

Totam hyemem ipſe *ad exercitum* manere decreuit) in exercitu. C. O

Tantamque *omnium voluntatis* commutationem attulit) omnibus voluntatum. C. O

Vt * Populi Romani imperia perferrent grauiſſimè *dolebant*) qui. M. S. dolerent. M. S

Nihilominus copias cogere, *exercere* à finitimis) exigere. M. S.

Lib. 6. Hæc prius illi detrahenda auxilia exiſtimabat, quàm ipſum bello *laceſſendum*) laceſſeret. C. O

Duaſque legiones ad eum proficiſci iubet. Ipſe cum legionibus) Duceſque legionis. M. S

Adijt tripartito * ædificia, vicoſque incendit) exercitu. L

Cum duas veniſſe legiones *miſſu* Cæſaris cognoſcunt) iuſſu. C. O

Poſitis caſtris 4 millibus paſſuum xv) ab eis. M. S.

Quarum *erat altera*, quod auxilia contra ſe Treueris miſerant) vna erat C. O

Idque

Digitized by Google

Idque eius rei cauſa antiquitùs inſtitutum videtur) Itaque. C. O

Se Rhemis in clientelam dicabaut)Et ſe Rhemis *in* clientelam dederant. C. O

Quæ per ſe nihil audet,& *nulli* adhibetur conſilio) nullo. C. O

Si quis aut priuatus, aut *populus* eorum decreto non ſtetit) publicus. C. O

Ità plurimos circum ſe *ambactos*, clienteſque habet) amicos. M. S

Supplicia eorum, qui in furto, aut latrocinio, *aut aliqua noxia ſunt comprehenſi*) aut aliqua noxa ſunt deprehenſi C. O

Apollinem morbos depellere ' ; Mineruam operum) dicunt M. S

Neque ſæpè accidit, vt neglecta quiſpiam religione) Atque. M. S

Et dies *natales*, & menſium, & annorum initia ſic obſeruant) naturales. M. S.

Filiumque in puerili ætate in publico, *in* conſpectu patris (< M. S

Hoc *ali* ſtaturam, *ali hoc* vires, neruoſque confirmari putant) alij.M. S.alij.M. S

Cum ſuas quiſque opes cum potentiſſimis æquari ' videat.) poſſe. M. S

Ciuitatibus maxima laus eſt quam *latiſſimis* circum ſe) latiſſimas. M. S

Quam *Eratoſteni*, & quibuſdam Græcis famæ notam eſſe video) Homero teſte: M. S

Gallis autem ' propinquitas, & tranſmarinarum rerum notitia) prouinciarum. M. S.

Nam ' magno accidit caſu,vt in ipſum incautum) ſicut. M. S

Priuſquàm eius aduentus ab hominibus videretur, *quam* fama) aut M S

Sed hoc quoque factum eſt, quod ædificio *circumdato* ſylua) circumdata. M. S

Ipſe cum reliquis tribus ' ad flumen Scaldeu) legionibus. M. S.

Vbi cuique aut vallis abdita, aut locus ſylueſtris) Vbicunque. C. O

Vt inſtituta ratio, & conſuetudo exercitus Romani *poſtulabat*) poſtulabant. M. S

Vt in eiuſmodi difficultatibus, quantum diligentia prouideri poterat) Et. M. S

Dieſque *adpetebat* ſeptimus,quem ad diem Cæſar) apparebat. L.

Tranſeuntes Rhenum nauibus, ratibuſque triginta millibus paſſuum) Tranſeunt. M. S.

Infra eum locum, vbi pons erat *imperfectus*) perfectus. M. S

Præſidij tantum eſt, vt *ne* murus quidem cingi poſſit) <

Hic vero nulla munitio eſt, quæ perterritos recipiat, *modo conſcripti*) nec modus conſcriptus. M. S

Neque in eo quod ' probauerat conſilio permanere) antè. M. S.

In ſuperiores erant ordines huius *legionibus*) Vt. C. O. legionis. L.

Quod penè ab ipſo vallo, portiſque caſtrorum barbaros *auertiſſent.*) auertiſſet. C. O.

Atque illa latebris, aut ſyluis, aut ſaltibus ſe eriperet, & nocte occultatus, alias regiones parteſque peteret) Atque ille latebris, atque ſaltibus ſe eripere, & nocte occultare, alias regiones, parteſque petere. C. O.

Sex reliquas in Senonum finibus Agendici in hybernis collocauit.) Et reliquas in Senonum finibus adduxit, & in hybernis collocauit. M. S.

Lib.7. Nàm vbi maior, atque illuſtrior incidit res, clamore per agros, regioneſque ſignificant) Nàm vbique maior, atque illuſtrior incidit res, clamore per agros, regioneſque ſignificatur. M.

Hunc alij deinceps excipiunt, & proximis tradunt) Hanc. M.S.

Per cauſam ſupplementi, equitatuſque cogendi ab exercitu diſcedit) Pro cauſa. C.O.

Procumbunt Gallis omnibus ad pedes Bituriges ne pulcherrimam propè totius Galliæ vrbem, quæ, & præſidio, & ornamento ſit ciuitati, ſuis manibus ſuccendere cogerentur) Procumbunt omnes Galli ad pedes Vecigetorigis, nè pulcherrimam penè totius Galliæ vrbem, quæ & præſidio, & ornamento ſit, ſuis manibus incendere cogerentur. M. S.

Non hæc *fortuitu*, aut ſine conſilio accidere potuiſſe) fortuitò. C.O.

Et illic fuiſſe vtilem, quo ſint profecti.) Et illis fuiſſe vtile. M.S.

Romani ſi caſu *interuenerint*, fortunæ, ſi alicuius indicio vocati) interueniſſent. C.O.

Statuunt, vt decem millia hominum delecta ex omnibus *copiis in oppidum ſummittantur*) locis in oppidum mittantur. C.O.

Qui *penè in eo. ſi* oppidum retinuiſſent, ſummam victoriæ) penes eos ſi id. M.S.

Milites cum toto tempore frigore, & aſſiduis imbribus *tardarentur*) terrerentur. vel turbarentur. M.S.

Duæque partitis temporibus erant in opere) Pluresque. M.S

Cuius frater *Vedeliacus* proximo anno eūdem magiſtratum *geſſerit*) Valerianus.M.S. geſſerat. M.S

Diuiſum Senatum, diuiſum populum, ſuas cuiuſque eorum clientelas ') conuocaſſe. M.S

Huic rei *præuertendum* exiſtimauit) præoccurrendum. M. S

Doceretur que paucis clam *vocatis* alio loco, alio tempore) conuocatis. M.S

Ab altera *Elaueris* parte iter facere cœpit,) fluminis

At Vercingetorix caſtris *pro oppido* in monte poſitis mediocribus *circumſe* interuallis; propè oppidum. M.S.inter ſe.M.S

In eodem mendacio de cæde equitum, & principum *permanet*) permonet. M.S

Quicquid huic circuitus ad *moliendum* cliuum acceſſerat) molliendum. M.S

Matres familiæ de muro veſtem, ' argentumque iactabant) aurum. M.S

Quod

Quod *adiungi* Labieno,atque his legionibus, quas vnà miſerat, vehementer *cupiebat*.) adiuncto M.S. timebat. M.S

Itaque *admodum* magnis diurnis, atque nocturnis itineribus confectis) demum. M.S

Ipſi *profecti palude in ripis* Sequanæ, è regione Luteriæ) proſpecta palude ad ripas. M.S

Vercingetorix copias ſuas, *vt* pro caſtris collocauerat, reduxit) quas. M.S

Ratione inita frumentum ſe exiguè dierum triginta habere) Ratione inita exigit dierum triginta frumentum habere. M.S

Quantum ſumma[v] labra diſtabant) foſſæ.M S

Quoniam tantum eſſet neceſſario *ſpatium* complexus) ſpatio. C.O

Ne facile totum *opus* militum corona cingeretur) corpus. M.S

Atque horum *delibratis*, atque peracutis acuminibus) dolabratis. M.S

Huc teretes ſtipites *fœminis* craſſitudine ab ſummo peracuti) femis. C.O

Singuli ab infimo ſolo pedes[v] terra exculcabantur) tres. M.S.

Atque omnia priùs experiantur, *quam ad Critognati ſententiam deſcendant*) Quàm a Crotognati ſententia diſcedant. M.S

Erat ex oppido Alexia *deſpectus in campum*. *Concurritur*) aſpectus in campum. Concurrunt. M.S

Et proximam foſſam cratibus *integunt*, atque aggere explent) integrant. M.S

Aggeribus, & cratibus *aditus expediunt*, falcibus vallum) foſſas explent. C.O

Ac loricam[v] reſcindunt. Cæſar mittit primo Brutum) adorti iàm. M.S

Sedulius Dux, & Princeps *Lemouicum* occiditur) Rhemorum. C.O.

Lib.8. A.Hircij Detelictorum de Bello Gallico lib.8.) A.Hircij ad Cornelium Balbum Commentariorum Belli Gallici lib.8.Præfatio.M.S

Nouiſſimeque imperfecta ab rebus Alexandriæ confeci) Nouiſſimum, atque imperfectum. M.S

Quod imparatis, *defectiſque* fuit neceſſe) deiectiſque accidere. M,S

Deficerentur, aut hoſtes incendijs[v] terrerentur)Deficerent. M.S. ædificiorum. M.S

Bituriges ad eum legatos mittunt auxilium *petitum*) petunt. C.O

Vt ſi diceretur Cæſar cum tribus legionibus *venire*, offerrent) Si vt.M.S. veuiret. M.S

Complures dies caſtris palude, & *loci* natura munitis ſe tenere) locis. C.O

Turmiſque noſtrorum *interpoſiti* conſtanter præliantur) interpoſitis. C.O

Ad præſens *imperium* euirandum, plures in partes exercitum) periculum. M.S

Ac ſuperiore æſtate Tergeſtinis accidiſſet) Vt ſuperiore æſtate Tergeſtinis acciderat. M.S

Ad Dunnacus aduentu Fabij cognito, deſperata ſalute) At. M.S

Niſi flumen Ligerim, quod erat ponte, propter magnitudinem, conſtratum) Niſi flumine Ligeri, quod erat ponte propter magnitudinem tranſeundum. M.S.

Credidit hoſtes perterritos[v] eum locum, quem petebant, petituros) non. M.S

Nè ſua vulnera *perfidia interpoſita* paterentur inulta) per fidem interpoſitam. C.O

Lanceaque infeſta medium femur eius magnis viribus traijcit) Lanceaque infeſta magnis viribus femur traiecit medium Voluſeni. M.S

Nō dubitant noſtri reſiſtere,& *conuerſi* hoſtem pellere) conuerſis equis. M.S

Complures hoſtium magno noſtrorum impetu *pulſi* vulnerantur) percuſſi. M. S

Fore eo *facto* liberam, & ſui iuris ciuitatem) pacto. M.S

Quod nè fieret Conſules, amicique Pompeij *inſſerunt*) ſuaſerunt. M.S

Sed admonebantur, quo maiores pararent *neceſſitudines*) neceſſitates. M.S

De Bello Ciuili.

Lib.1. Atque eius gratiam ſequantur, *vt ſuperibus fecerint* temporibus) fecerunt. L

Si cunctetur, atquè agat lenius, nequicquam eius auxilium) Sin cunctetur, aut agat lenius, nequaquam eius auxilium. C.O

Pompeiuſque *aderat*, ex ipſius ore Pompeij mitti videbatur) aberat. M.S

Non oportere antè *de republica* ad Senatum referri) de ea re. C.O

Tota vt[v] Italia delectus habeatur) in. C.O

Non cum populo agi cœptum nulla *ſeceſſio* facta) ſeceſſione. V.C

Conclamant legionis tertiædecimæ, *quæ aderat*, milites) qui aderant. M.S

Diffiſus municipij *voluntatis* Thermus cohortes ex vrbe educit) voluntate. M.S

Atque in ea re occupatis, vulgo ex tectis[v] ſignificabant) ignibus. M.S

Relinquebatur[v],vt ex longinquioribus regionibus Galliæ, Picenique, & *à freto* naues eſſent expectandæ) ergo. M.S. Africæ. M.S

Et priſtina conſuetudine dicendi mora *dies* extrahente) diem. M.S

Ipſo conſule Pompeio quaſi improbaſſet, cur *fieri* paſſus eſſet?) ferri. M.S.

Orat, ac poſtulat[v] remp. ſuſcipiant, atque vna ſecum adminiſtrent) vt. M.S

Sine timore defugiant,illis ſe *honori* non futurum) oneri. M.S

Se vero, vt *operibus ante* ſtuduerit, ſic iuſtitia, & æquitate) opibus anteire. M.S

Muros,claſſem,& portas *reficiebant*)refecerāt. M.S

Cuius oratione domum legati referunt)Eius. M.S

Erat *in* oppido Slerda,& proximo colle)ab. F.

Seque ad ſigna legionum[v] recipere coguntur) repreſſi. M.S

Ab oppido autem *decliui faſtigio* vergebat) locus decliuis tenui faſtigio M.S

Hoc[v]cū eſſet pugnatū modò continenter)loco.M.S

Et

Et *quod* licebat latiore ſpatio, ʸ producta longius acie) quoad. M. S. aut. M. S

ʸ Impedimenta totius, exercitus cohorteſque in caſtris relictas) Cum. M. S.

Vana religio iuſiurandi ſpem præſentis deditionis ſuſtulit) Noua religio iuriſiurandi. M. S

Prælio ʸ non laceſſit, & eo die tabernacula ſtatui paſſus) amplius. M. S

Neue quis inuitus ſacramento ʸ cogatur, à Cæſare cauetur) dicere. M. S

Lib. 2. Quod *adigit* ad hoſtium Rhodani) attingit. Aliàs.

Freto Siciliæ *imprudente*, atque inopinatè *prouehitur*) imprudenter. M. S. peruehitur. M. S

Quæ lateres, qui ſuper *muſculos* ſtruantur, contineant) muſculo. L.

Lateque in finibus Maſſilienſium excifis, & *contectis*) conuectis. M. S.

Quo aut vi militibus, aut igni operibus noceri poſſit) Qua aut militibus vis, aut ignis operibus nocere poſſit. M. S

Quibus ipſi magna *ſperauiſſent*, ſpatio propinquitatis interire) vi ſuperauiſſent. M. S

Quin ad id tempus partem Senatus Cordubam mitteret) Quę non. M. S

Non Ciuis Romanus paulò notior, quin ad ʸ diem conueniret) Nulluſque. M. S. ſtatutam. M. S

Seſeque *Hiſpali* recepit, atque in Foro, atque Porticibus) Hiſpalim. M. S

Cum itinere conuerſo ſeſe in *Italiam* venturum promiſiſſet) Italicam. G. F

Pecunias, *quæ* erant in publicum Varroni) quę. M. S

Quæ *miſſu* Bruti conſuetudine quotidiana ad portum excubabant) iuſſu. M. S

Quæ repentini tumultus timore ex agris in vrbem *conferantur*) conferebantur. M. S

Cum manipularibus ſuis viginti *duo* ad Accium, Varrum perfugiunt) duobus. L

Non ita magno, *aut* difficili, & arduo aſcenſu) at.

Sed cum loci natura, *& munitio* caſtrorum adiri non poterat) tùm munitione. M. S

Illi amiciſſimi conuentus, qui ex varijs generibus conſtaret) Illi amiciſſimi erant, eum conuentus. M. S

Lib. 3. Qui ſe illi *in otio* ciuilis belli obtulerant) initio. L

Ac ſi vſus eſſet, quoniam *ſuffeciſſent* poteſtatem) ſui feciſſent. M. S

Quod multi *Gallicis* tot bellis defecerāt) Galli. M. S

Cæſar *profectò* occupato itinere ad Dyrrhachium finem properandi) profectus. B

Erat autem ad Butrotum *oppoſitum* Corcyræ) oppidum. L

Sic etioq; ab vtriſque ʸ militibus auditus) facto. M. S

Vt *ſexies* ſeni dies ſine vſuris creditæ pecuniæ ſoluantur) ſe ex his. M. S

Familia Neapoli, viſaque proditione oppidi apparere) Et Familia Neapoli vis, atque proditio appareret. M. S.

Vt ʸ dictabat, ad Cæſarem peruenit Tirios) ipſe tunc. M. S

Conflictati, & tempeſtate, & ſentinæ vitijs, non ex priſtina virtute *retinendum* aliquid putauerunt) remittendum. M. S

Et *ſi* imprudentes ex inſidijs adoriri poſſet) ſic. M. S

Eodemque die vterque eorum ex caſtris *ſtatiuis*) ſtatutis. M. S

Ille miſſis ad Cæſarem Nuntijs, vnum diem ſeſe caſtris *tenuit*) continuit. M. S

Omnibuſque copijs ad Aſparagum *Dyrrhachinorum* peruenit) Dirrhachinumque. M. S

Properaret ad ſe cum exercitu venire, *omniaque poſthaberet*) omnibuſque, quæ haberet. M. S

Maximè eos, quod erant propinquæ regiones) maximèque eo. M. S

Cuius prouinciæ ab ea parte, quæ Libera appellabatur) cui. M. S

Caſſius in Theſſaliam cum legione *præuenit*) peruenit. M. S

Scipio in caſtris *ſtatiuis* biduo moratus) ſtatutis. M. S

Atque vt noſtri ʸ perpetuas munitiones videbant) quod. L.

Ita illi *interiore* ſpatio perpetuas munitiones efficiebant) in minore. M. S

Et ʸ interiore ſpatio minorem circuitum habebant) in. M. S

Quæ *cum* erant loca Cæſari capienda) tum. M. S

Et aduerſas locari, *intra* has mediocri latitudine foſſam) inter. M. S

Milites legionis nonæ ſubitò *conſpicati* pila coniecerunt) conſtipati. M. S

Et ex inferiori loco aduerſus *pilam* incitati curſu, præcipites) tumulum. G. F. cliuum. O.

Quibus ad ʸ recipiendum crates directæ) ſe. M. S

At *tum* integrās, atque incolumes copias Cæſar inferiore militum) contra. M. S

Quibus rebus noſtri vſu docti hæc reperiebant remedia, vt alio loco ignes facerent ʸ) Prælij vnius deſcriptio tota deeſt. L.

Vt telum *tormentumue* miſſum adigi non poſſet) tormento. M. S.

Euocatoſque, Centurioneſque complures) Manipulares, Centurioneſque complures. M. S.

Quatuorque ex vna cohorte *Centuriones* oculos amiſerunt) milites. M. S

Scutoque ad eum relato *Sana* Centurionis) Scæuæ. M. S

Cohortemque poſtea duplici ſtipendio, frumentoue, & ſpeciarijs, militibuſque donis ampliſſime donauit) Cohortemque duplici ſtipendio, frumentoque, ſpeciatim militaribus donis ampliſſimè donauit. L.

Reliquas ciuitates, circūmiſſis legationibus, amicitia Cęſaris *conciliare* ſtudebat) reconciliare. M. S

Vti nè in eam *telo tormentoue* adigi poſſet) telum tormento. M. S.

Omniſque eius inſtructus exercitus telis ex vallo *abiectis*) obiectis. M. S

Sed etiam *fructus* ex arboribus deficiebant) frondes. L

Vt liberè *populari* poſſet, nec minus aditum nauibus *habere*) pabulari. M. S. haberet. M. S

D Dex-

Dextri Cæſaris cornu cohortes ignorantia loci ſunt ſecutæ) Dextrum Cæſaris cornu . M. S.

Pompeiana enim legio *celeri* ſpe ſubſidij confirmata) celeris . M. S.

Neque in faſcibus inſignia *laurea pertulit*) laurea protulit . M. S

Vt ſibi captiuos tradi iuberet , omneſque *deductos* oſtentationis) productos . L.

Quod eſſet acceptum detrimenti , cuius potius) Quod eſſet acceptum detrimentum exercitus potius . M. S

A Dyrrhachinis prelijs intermiſſo , [v] quod ſatis perſpectum habere) militum animum . M. S

Pluribuſque adeundis locis , commodiore [v] frumentaria re vteretur) conſilio paſſim . M. S

Euocatorum circiter duo milia ; *quæ* ex beneficiarijs) qui . M.S

Nè à multitudine equitum dextrum cornu circumueniretur , *celeriter externa acie ſingulas* cohortes detraxit) leuitar ex tertia acie ſex . L.

Et veſtro Imperatori , quàm *conſtituiſtis* , operam date) conſueuiſtis . L.

Omnibus , *quæ ſtudio pugnæ incenditur*) ſtudio pugnæ incenduntur . M. S.

Ex cohortium numero ſignum dedit) Sex . F.

Eo dem impetu cohortes ſiniſtrum cornu *pugnantibus* etiam tum , ac *reſiſtentibus* in acie) pugnantes . reſiſtentes , M. S

Et laſſitudine confecti , *miſſis* plerique armis) amiſſis . L.

Nihil eos de euentu eius diei timuiſſe , quin [v] neceſſarias conquirerent) non . M. S

Atque ij miſerrimo , ac patientiſſimo exercitui) At ij miſerrimo , ac potentiſſimo . M. S

Qua impetrata , montem opere *circumuenire* inſtituit) circummunire . M. S

Cum vites *eum* laſſitudine defeciſſent) eius . M.S

In quibus erant XX. conſtratæ) E quibus erant XXX. roſtratæ . M. S

Et pecunia ad neceſſarios ſumptus *corrogata*) erogata . M. S .

His tunc cognitis rebus , [v] qui propter ætatem eius) amici Regis . M. S

Inter coagmenta lapidum ex pauimento *extitiſſe* oſtendebatur) exijſſe . M. S

In his erant *legionibus* hominum tria millia ducenti) legionariorum . M.S

Conſtratæ omnes , quæ præſidij cauſa Alexandriæ eſſe conſueuerant) roſtratæ . M. S .

Vbique naues imprudentia , aut tempeſtate paululum ſuo curſu *diſceſſerint*) Ibique . M. S. diſceſſerunt . M. S

Nec tractu oppidi pars erat regiæ exigua) Hoc tractu oppidi pars erat regia exigua . M. S

Obſeruationes &c. In Supplementum A. Hirtij.

De Bello Alexandrino.

Lib. 4. Directis plateis in quamcunque erat vſum partem mouebant) Directis pluteis in quamcunque erat vſus partem mouebant . M.S.

Specuſque habet ad Nilum *pertinenses*) pertingentes . M S

Nec loco , nec numero pares eſſe poſſe [v]) dicebat . M. S

Cumque ad eum locum acceſſiſſet , qui appellatur *Cherrboneſſus*) Cherſoneſſus . M. S

Nonnulli ex [v] numero , cum longius à nauibus prædatum) eo . M. S

Si quid grauius [v] accidiſſet , meritò caſurum indicabat) illis . M. S.

Propterea *ei* , qui intraſſent ad explicandam claſſem .) eis . M. S

Hos quidem diutiùs in noſtro conſpectu gloriari) Hoſtes . M. S

Nullius remis detergerentur) Nullæque remis detegerentur . M. S

Per paucos de ſumma [v] , ac de ſalute omnium decertare) rerum . M. S

Hoc detrimento milites noſtri tantùm *abſuerunt* , vt perturbarentur) abſuit . M. S

Inter caſtra , & Cæſaris iter flumen intercedebant) Inter caſtra Regis , & Cæſaris flumen intercedebat . M. S

Maiori ex duabus filijs Cleopatræ , quæ manſerat in fide) Maiorique ex duabus filiabus . M.S

Nàm ex Ponto à Comanis iugum æditum ſylueſtræ eſt , pertinens in Armeniam .) Nam ex Ponto Comana iugum habet æditum ſylueſtre pertingens in Armeniam . M. S

Se reliquis ex fuga collectis compuliſſe audiret) Se reliquis ex fuga collectis contuliſſe audiret . L

Specioſam plura largitori quærebantur) Specioſa exempla largitionis quærebantur . M. S

Sed etiam cogebat ; in gregem locupletium ſimulatum cauſæ) Sed etiam cogebat : in gregem locupletum ſimul , & cauſæ . L.

Magnum fuit veſtigal ; maius tamen *creabat* odium) creſcebat . M. S

Frequens legionibus conuentus obuiam prodie) Eique frequens legioniarorum . L

Caſſius , quo *bono* valebat , Marcellumque infirmum eſſe ſciebat) bene M. S

Cordubam cum ſuis proficiſcitur . Narbonem ſub idem tempus Trebonius) Corduba cum ſuis proficiſcitur Narbonem . Sub idem tempus Trebonius . M. S

Hæc in Syria , Cilicia , *Aſia* celeriter ſe confecturum ſperabat) Aſsyria . M. S

Cumque *defenſionem* eius nullam poſſe excuſationem) defectionem . M. S

Si [v] feciſſet , iàm tunc ſibi mitteret munera , ac dona) hæc . L

Imparatuſque *sppreſſus* , eodem tempore milites ab operibus vocat) oppreſſos . M. S

De Bello Africano.

Lib. 5. Cum non ampliùs [v] legionem tyronum haberet vnam) quàm . M. S

Nè

Nè quis moræ quicquam fore ſpetaret) Nè quid ſibi moræ quiſquam fore ſperaret . M. S

Et inſulam petere Aponianam , quæ ᵛ abeſt à Lilybæo) non . M S

Antè *portum* frequentes conſidunt ad ſe defendendum) portam . M. S

Quippè non illornm ſibi confideret) Quippè qui in nullo illorum ſibi confideret . M. S

Et aduerſariorum *eius* acerbitate , crudelitateque) ſuorum . M. S

Cum antea ᵛ conſtitiſſet in ſtatiuis caſtris) ſtare . M. S

Scipio interim Elephantes hoc modo *condocefacere* inſtituit) condocere . M. S

Quaque ad eandem rem opus erant , omnes intra munitiones) Quique ad eam rem . M. S

Quorum ex numero *electis hominibus* illuſtriores gerulos) electos homines . M. S

Nulla re geſta *pro* multitudine hominum rurſus Adrumentum) præ . M. S

Nam cum Scipio Sagulo purpnteo antè *Aegis* aduentum) Regis . L

Poſtero die vniuerſas *omnium* copias de caſtris) hominum . M. S

Cum parte equitatus ſui Leptim *frumenti gratia* miſit) frumentandi cauſa . M. S

Et in iugo , ne à Caſare excluderetur , adproperare) Et ne iugo à Cæſare . M. S

Inſidiandique gratia ᵛ progreſſus) ab Vtica . M. S

Reliqua claſſis ad Leptim *egreſſis , remigibus paſſim* in littore vagantibus) egreſſa remigibus , partim . M. S

Vt haberent facultatem turmas iulianas circumfundere , & nihilominus fortiſſimè , acerrimèque pugnare .) Vt haberent facultatem turmas iulianas circumfundendi , & nihilominus acerrimè, fortiſſimèque pugnarent . M. S

Ex proxima legione , quæ ei prælio in acie conſtiterat .) Ex prima legione , quæ ei præſidio in acie conſtiterat . M. S

Et à leui armatura , Numidarum vulnerabantur , minutatimque *cedebant*) cedebantur . M. S

Nè iniuſſu Imperatoris concurrerent , nec quicquam *proficerent*) profecerunt . M. S

Qui *à ſeruitijs* , puerisque , qui in caſtris erant .) ſeruis . M. S

Confeſtim Cæſaris legiones conſequi , ſpatiumque *ſe non dare* colligendi) non dare ſe. M. S

Vt refectis caſtris, rurſus ſeſe defenderent Ducem aliquem *requirunt*) requiſiuerunt . M. S

Quò poſtquàm peruenerunt , *ea quoque* à iulianis teneri vident) eaque ipſa . L

Immoderatè peccandi *impunitatis* propter maximas res geſtas) impunitate . M. S

Ab Vtica proficiſcitur , atque in regnum ᵛ ire contendit) Iubæ . M. S

Vt qui eorum bona ſua redemiſſet , ſe bonorum venditionem *indicturum*) indulturum . M. S

Itaque bis mille ſeſtertium his impoſito , vt per triennium ſex penſionibus Populo Romano ſoluerent) Bis mille ſeſtertium ſexagies centena millia aureorum 6000000. vt quiſque viginti millia aureorum tribus annis penderet , annua cuiuſque penſio aureorum ſex millium ſexcentorum ſexaginta ſeptem ferè erat. M. S

Deſperata ſalute , cum iàm *conatus* eſſet cum Petreio) cœnatus. M. S

Triginta centenis millibus ponderis olei in annos ſingulos multat) Tricies centenis millibus ponderibus . M. S

Ideò quia initio per *diſſenſionem* Principum) ſeditionem . M. S

Et poſt diem tertium *Caraleis* in Sardiniam peruenit) Calarim. M. S

Et à *Caralibus* ſecundùm terram prouectus) Calaribus . M. S

De bello Hiſpanenſi.

Lib.*6*. Legati clàm *præſidio* Cn. Pompeij Cæſarem cum adiſſent) propter præſidia . L.

Caſarem cum Ciuitatem omni tempore optimè de Populo Romano) Cæſar. M. S

Ità cum ad *eum* venerunt,iubet binos equites incedere) eum locum. L

Ab oppidanis ſunt recepti , & pedites, equiteſque clamore facto, diſpoſitis ibi partim,qui remanſere , eruptionem in aduerſariorum caſtra fecerunt . Sed illud cum) Ab oppidanis ſunt recepti pedites, equiteſque nocte; ſed diſpoſitis partibus,oppidani , & pedites , & equites clamore ſublato , eruptionem in aduerſariorum caſtra fecerunt . Sed illud factum cum . M. S

Qui ſimul in conſpectum oppidi ſe dederunt *in* equis , recipiuntur) cum . M. S

Pari *idem conditione* Pompeius) item contentione . M.S

Cuius rei Pompeio cum nuncius eſſet allatus) Cuſde . M.S

Hic in aduentu ᵛ Pompeij incidit) Cn . L

Et natura *excellentibus* locis eſt conſtituta) excelſis . L

Et quod *remotū* erat à caſtris Cęſaris)remotus.M.S

Benè magnum tempus conſumpſerunt) Penè.M.S

Hinc Decumani ſuum locum cornu dextrum tenebant) Hinc Decumani cornu dextro ſuum locum tenebant . M.S

Ita Galli tragulis,iaculiſque oppidum ex hoſtium cadaueribus *ſunt complexi*) circumplexi . M.S

P. Caluicius , qui caſtris *Pompeij præpoſitus eſſet*) propoſitus antè à Pompeio eſſet . L

Ipſe de tempore cœnauit : vinum , & nardum .) Ipſe de tempore cœnæ vinum , & reſinam . M.S

Oppidani autem , ſimul ᵛ Cæſar caſtra contra oppidum poſuit) ac . M.S

Præterquam extra murum qui perierunt) Præterquam qui extra murum perierunt . M.S

Ità cum oppidum ſeſe tueri *dixiſſet.*) dixiſſent. M.S

Rurſus in Hiſpalim oppidum denuò noctu recipitur) Reuerſus Hiſpalim . M.S

Qui *imperati* à Carteia profecti ſinè aqua fuiſſent) impatati . L

Vt

Vt à Munda, *quod* proximè ceperant) quam. M.S

More barbarorum Populo Romano magna tranſiero Sanctis Romanis ſemel) Locum corruptiſſimum ità reſtitui aliqua ex parte arbitror poſſe ſi legas. More barbarorum Prætoribus, Tribuniſque Sacroſanctis manus ſemel, vel Trib.pleb. Sacroſanctia manus ſemel, vel Populi Romani Magiſtratibus Sacroſanctis manus ſemel. Loquitur enim de Caſſio Longino Proprætore. L

Obſeruationes &c. in Selectas Præceptiones Conſtantini Cæſaris de Agricultura.

Editio Lugduni apud Gryphium 1541.

Lib.1. cap.11. A quatuor mundi partibus quatuor venti *primarij*) ἀνδυττικοὶ. L

Subſolanus itaq; ab Orientali *plaga* fertur) κέντρον. L

Boreas autem ex Septentrionali parte ſpirans habet *Thraciam*, & Aquilonem, qui ipſum medium conſtituunt) Θρασκίαν, ideſt, Cæciam. L

Cap.14. Quomodo grandinem abigere oporteat) Deſunt hic multa, quæ hic aſcribo nimirum ΠΕΡΙ ΧΑΛΑΖΗΣ. Εὑρὼν λίθον χαλαζίτην ἔχε, καὶ ὅταν ἴδῃς τὴν χάλαζαν ἐρχομένην αὐτὸ μετὰ σιδήρου ἀπάντησον, καὶ ἀποτραπήσεται, καὶ ... πτερὸν τὸ δεξιὸν λαβὼν μέσον τοῦ χωρίου χῶσον, καὶ οὕτως ἄμπελος οὔτε τὰ σπέρματα ὑπὸ χαλάζης ἀδικηθήσεται. καὶ ἀπὸ δέρματος φώκης ... ἐν μιᾷ τῶν περιφανῶν ἀμπέλου οὐ γίνεται βλάβη ἀπὸ χαλάζης, ὡς ἱστορεῖ Φιλόστρατος ἐν τῷ ἱστορικῷ. φασὶ δέ τινες.

Apuleius Romanus ait vuam in tabella) Apuleij Celſi Centuripini medici Tiberio Imperante meminit Strabo cap.94. & 171. L

Lib.2. cap.4. Vbi vitices, quæ & Amarinæ ab aliquibus dicuntur) λύγοι αἱ ὑπό τινων λεγόμεναι ἄγνοι. Alia eſt enim Amarina Salix à vitice. Vide Plin. lib.24. cap.9. & lib.16. cap.37. L

Cap.5. Butomon in paludibus naſcitur; folia ſimilia populneis nigris habet) Coniectura ducor λειρίοις pro αἰγείροις legendum, vt narciſſi, ideſt, λειρίου. folia ſimilia habeat, vt cum Theophraſto conuenire aptiùs videatur. L

At verò & pauimentorum ſoli genera *contineri* oportet) συνθεωρεῖν contueri. L

Accipiatque lanæ haſpos molles duos, aut tres lotos, ac probè carptos) Καὶ λαβόντα ἐρίου μαλλοὺς δύο, ἢ τρεῖς πεπλυμένους, καὶ διεξασμένους καλῶς.

Cap.9. Iuncis holoſchœnis appellatis, aut calamo ploto, ideſt, natatili dicto, aut rubo.) Ὁλοσχοίνων, ἢ καλάμου πλωτοῦ, ἢ βάτου.

Cap.12. Hoc & *Vtilius* comprobat) vereor nè Rutilius ſit ſcribendum, & fortaſsè is ſit, qui Palladius. L

Cap.14. Fugiendum contra *contuſum*, & rugoſum.) pertuſum, ideſt, exeſum. L

Cap.23. Quum partea quædam *ſolis* flaueſcere inceperint) τοῦ λῃΐου, ſegetis. L

Cap.30. De frumenti probatione, & quomodo æquilibrem panis ad frumentarium expenſionem facere oporteat *Didymi*) Florentini. L

Et ſi repereris modium habere libras *quadraginta*) Καὶ εἰ εὕρῃς ἔχοντα τὸν μόδιον μ̄λ̄. Ita habent excuſi Græci Codices, qui tamen mendoſi ſunt, opinor; itaque notas numerorum ita reſtituo κ̄λ̄: vt Kappa prior numerum vigeſimum λ. libras ſignificet. L

Cap.32. Rurſuſque *piſtatum* rurſus ad ſolem ſiccato) pinſitum. L

Id, quod ex ipſo tenue in *piſtando* deceſſit.) pinſando. L

Cap.36. Iugerum enim amplius, quam manus plenæ menſuram non ſuſcipit) Non facilè video fieri poſſe vt πλέθρον, quod tertiam iugeri partem ſuperat, tam exigua milij menſura conſeratur. Colum.lib.2. cap.9 & alij quatuor, aut ſex ſextarios in iugero ſerunt. L

Cap.40. De herba Leone, quam & Orobanchen vocant *Sotionis*) Photionis. L

Virgo nobilis ſanguinem nuptiarum habens, nuda, extra omnem penitus amictum, ſolutis crinibus, gallum in manibus habens, regionem circumeat, & herba Leo ſtatim decedit. Ipſa verò legumina meliora fiunt, fortaſſis etiam hac herba Leone gallum timente) Vnde ſumptum commentum non video: Certe impreſſi Græci Codices retinent lectionem ſequentem. Λέγουσι δὲ τινες ὅτι λέων ὁ θὴρ πτοεῖται τὸν ἀλέκτορα ἰδὼν αὐτόν, καὶ συστέλλεται, οὕτως εἴ τις λάβῃ μετὰ θάρρους τὸν ἀλεκτρυόνα ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ, καὶ περιέλθῃ τὸ χωρίον, ἀδεῶς χωρίζεται μὲν ὁ λέοντος πόα, τὰ δὲ ὄσπρια κρείττονα γίνεται εἰς τὴν βοτάνης ταύτης τῷ λέοντος τὸν ἀλεκτρυόνα φοβουμένης.

Cap.44. Et *iugerum* veterum vitium in tractabili) πλέθρον. L

Ac *maritima terra* à tribus ſæpè excoli) πλαγίαν γῆν declivi terra. L

Lib.3. cap.2. Hoc menſe & vitem, omneſque arbores, ac roſas plantare) καὶ κρίνα: & lilia. L

Cap.3. In leuem terram, & apricam, montanamque & *lacubus plenam*) λακκώδη. Aptam. Foueis. Ita appellat terram toj haccani, ſiccam, aptam foueis ad frumenta, & alia condenda accommodatis, vt hodie Tuſci, & Sabini, alijque alibi ſolent vti. L

Cap.6. Eodem menſe *vitem* ſecare oportet) βικίαν Viciam. L

Cap.7. Aliceæ præparatio.) Χόνδρου σκευασία. L

Cap.13. Sed & herba per actem minor fiet) Ἀλλὰ καὶ ἡ βοτάνη διὰ τῶν σπερμάτων ἐλάσσων ἔσται. L

Lib.4. cap.1. *Quarto quoque anno* licere, ſupra dictum eſt) παρὰ ἔνατον.

Cap.4. De præcoci vua) Eiuſdem. L

Lib.5. cap.2. Quę in obliquis, & leniter accliuibus) Ἡ ἐν τοῖς πλαγίοις, καὶ ἠρέμα ἀνακεκλιμένοις τόποις. L

Cap.8. Et radices contractas) Καὶ μονορίζους. L

Et nouas gemmas plurimas habentia) Καὶ τοὺς νεωτέρους πλείστους ἔχοντα. L

Etiam Peryſini ſarmenti partem) Καὶ τοῦ περυσινοῦ κλήματος μέρος. Ideſt, ſuperioris anni ſarmentum. L

Cap.9. Quomodo vites plantare oporteat, & quid faciendum ſit ad celerem ipſarum radicationem, & vtrum rectum, aut obliquum ſarmentum ſit plantandum?) Florentini. L.

Cap.16.

Digitized by Google

Cap. 16. Quod conferat non vnius ſpeciei vitem, ſed diuerſa genera ſeparatim plantare ᵛ) Sorionis. L.

Cap. 17. Quapropter conuenit ipſam valdè ſimè cædere, in potatione) σφόδρα σιμοτομῶν ἐν τῇ κλαδείᾳ: Videtur melius anguſte cædere, vt σιμὸς ſit idem, quod curtus. L.

Cap. 34. De ſyderatis vitibus *Caſiani*) Βασιανοῦ, Baſſiani. L.

Cap. 46. Exiges ſimiliter beſtias tales *muliebris pili* ſuffitu) mulierum capillorum. L.

Et troncos vitium illinunt à fundo paulò ſuperiùs) Circum caput, & ſub brachia dixit Cato cap. 95.

Lib. 6. cap. 6. Alij piſcis aridæ *talentum*, ceræ minas xv) τάλαντον, libram. L.

Cap. 7. Vniuerſalia præcepta de picatione ᵛ) Florentini. L.

Cap. 8. Alius modus probatus picationis doliorum ᵛ) Eiuſdem. L.

Cap. 17. Ad fundum mergentur, ᵛ) ſin autem non habuerint, innatabunt. L.

Lib. 7. cap. 13. Conditura mirabilis durabilia vina faciens ᵛ) Damogerontis. L.

Cap 15. Significationes, & prænotiones vinorum peruertendorum, & durabilium ᵛ) Sotionis. L.

Cap. 16. Et vinum per quinque ᵛ contunget) dies. L.

Cap. 20. Vt vinum odoratum, & dulce fiat ᵛ) Pamphili. L.

Et in *cacabum* chœnicem appellatum indito) κάβον, cabum. Notabis hinc cabum, quæ Hebræis aridorum menſura eſt, quartam modij partem continens, ideſt, ſextarios quatuor, etiam Græcis in vſu fuiſſe, appellatumque chœnicem. L.

Cap. 22. Candida ouorum *trium* in vas coniecta.) < L.

Cap. 34. Quod non ſolum vinum; ſed etiam alia quædam, ebrios faciant potantes ᵛ) Leontij. L.

Lib 8. cap. 26. Alij duplici lebete coquunt) Duplici vaſe coquere quid ſit, Vide Galenum de ſanit. tuen. lib. 4.

Cap. 41. Quomodo acetum ſcilliticum facias. *Democriti*, Πυθαγόρου. Pythagoræ. L.

Lib. 9. cap. 5. De plantario. *Didymi*) Eiuſdem. L.

Cap. 14. De olea, quàm elæoſtaphylon Græci vocant. *Eiuſdem*) Africani. L.

Lib. 10. cap. [illegible] Plantæ verò ex arboribus vigoroſis, & *Aſianis* accipiantur) ἀσινῶν, integris, ſine noxa, illæſis L.

Plantæ ſunt nouellorum ramorum) τὰ μοσχεύματα. nouellæ ſoboles, viuiradices. L.

Cap. 17. De inſitione rhodacenorum ᵛ) Didymi. L.

Cap. 28. De durabilitate cydoniorum ᵛ) Eiuſdem. L.

Cap. 29. Cucurbitas aridas, & *rapa* ſingulis circumdederis, στρογγύλας lego; atque ideo non rapa; ſed rotundas verto. L.

Cap. 30. Similiter autem ſi *ſecundum caput* plantæ fuerint non hiant) κατακέφαλα, in caput. Pallad. cauendum nè virgulta inuerſa deponas. L.

Cap. 41. De plantatione ceraſiorum. *Eiuſdem*) Florentini. L.

Cap. 44. *Itemque incumbentibus* folijs harundinum) Et ſuperpoſitis. L.

Cap. 46. Vt plantæ ᵛ à vermibus liberentur. ᵛ) ficus. L. Eiuſdem. L.

Cap. 53. Vt fici fructus ex vna parte albus, ex altera ruber ᵛ) Africani. L.

Cap. 57. Amygdalæ, *quæ & nuces Thaſiæ*) Non habet hæc verba Codex Græcus. Athenæus thaſias, & cyprias nuces teneras facit. lib. 2. cap. 12. amygdala ſunt omnium duriſſima. L.

Cap. 59. Omnis autem truncus amygdali *exciſus*) vulnerato. L.

Cap. 60. Inſcriptæ amygdalæ, vt fiant ᵛ) Democriti. L.

Cap. 72. De plantatione filiquarum. *Eiuſdem*) Anatolij. L.

Cap. 75. Locus autem luto *infracto* argilloſo integatur) ἀῤῥαγεῖ, quod rimas non agat. L.

Id verò, *quod* inſitio fit) in quo. L.

Hoc eſt à ſeptima februarij menſis vſque ad ſolſtitium *vernum*) Id ipſum, quod æſtiuum, puto, ſignificat. L.

Cap. 77. Sed relicto oculo in ipſo germine *illæſo* ex parte poſt) ἀσινῆ

Cæterum ſi *ſiniſtræ* ramorum partes inoculationem ſuſceperint) Forrè ἄριστα legendum; vt præſtantiſſimos ramos intelligamus; alioqui dexteræ, vt ſiniſtræ in ramis partes quæ ſint, non video, qua ratione aut dici, aut cognoſci poſſint. L.

Cap. 81. De cura plantarum ᵛ) Varronis. L.

Lib 11. cap. 2. Quemadmodum neque fulmen *vbi eadem*) ὅπου συκῆ. vbi ficus; ſed vereor corruptum, aut additum. L.

Cap. 4. De tranſitione lauri, & ſatione, & tranſplantatione ᵛ) Quintilij L.

Cap. 8. De plantatione Myrti. *Didymi*) Florentini. L.

Cap. 14. Quemadmodum autem Democritus ait, qui fructus ſalicis appellatur) Δημόκριτος δέ φησιν, ὡς ὁ καρπὸς τῆς ἰτέας λεγόμενος, κ.τ.λ. L.

Et Homerus ait Κλῆτροι ἄγρειοι) Κλῆθροι τ' ἄγρειοι.

Cap. 29. De milodulo, ſiuè ocymo ᵛ) Sotionis. L.

Lib. 12. cap. 2. De horti conſtructione ᵛ) Florentini. L.

Cap. 3. De terra oleribus apta ᵛ) Didymi. L.

Cap. 4. Quale ſtercus oleribus idoneum ſit ᵛ) Eiuſdem. L.

Cap. 6. Vt hortus viridis, & floridus fiat ᵛ) Democriti. L.

Cap. 11. Quomodo olitori iniuria fieri queat ᵛ) Damogerontis. L.

Cap. 17. De braſſica, & medela ex eadem. ᵛ) Paxami. L.

Cap. 19. Et per totam noctem ſub *dio* perfrigera) dio. L.

Cap. 20. De ᵛ Melopeponibus, Florentini) Peponibus,

Digitized by Google

nibus, &, Nàm prima capitis pars eis conuenit. L.

Lacte, & melle maceraueris, & *refrigeratum* ſeminaueris) reſiccatum. L.

Cap. 40. De Portulaca v) Paxami. L.

Lib. 13. cap. 3. De Muſtellis v) Africani. L.

Cap. 7. De Talpis v) Paxami, L.

Cap. 8. Et ob id ipſum in ſtragulis *apponere dignantur*) apponi iubent. L.

Lib. 14. cap. 3. Vt columbæ maneant, & alias peregrinas ſecum adducant v) Eiuſdem, L

Cap. 6. Septem, aut octo diebus prius ſupponantur, atque ita ſimul excudantur) δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας τῆς πεντηκοσίας ἢ τοσαύτας ὕστερον ἐγκλύφεται.

Cap. 7. Stercus tenuiter tuſum, & cribatum in *ventriculos* mitte, γάστρας, alueos, cubilia. L

Cap. 12. De venatu perdicum, & reliquarum auium v) Anatolij, L

Cap. 17. *Et vuæ paſſæ edulis* coſtæ tantumdem) Καὶ σταφίδος τρωκτῆς.

Lib. 15. *Expirat* autem ſi allium ipſi affricetur) Ἐκπτύει, Remittit, vel Reſpuit, L

Cap. 8. Aut incantamento inficiantur v) Leontij,

Lib. 16. cap. 13. De vrinæ difficultate. *Abſyrti*) Eiuſdem.

Lib. 17. cap. 8. De vitulorum nutritione. *Didymi*) Eiuſdem.

Cap. 14. De ignoto morbo. *Democriti*) Eiuſdem,

Lib. 18. cap. 24. Vt oues ſequantur v) Africani.

Cap. 5. Vt aries non incurrat, nec impetat v) Eiuſdem.

Cap. 6. Vt pregnante oue cognoſcatur qualem colorem habeat fœtus v) Democriti.

Cap. 7. Quando, & quomodo oues tondendæ ſiut v) Didymi.

Lib. 19. cap. 2. Et oculos aperire videntur catuli *octaua* die) κʹ vigeſimo. L

Cap. 5. De ceruis v) Xenophontis.

Cap. 6. Et ſi ventris ſignum habeant promiſſum) Καὶ ὅταν ἔχωσι τὴν λεγόμενον κάλλιστα φορὰν, κάλλιστα δὲ καλοῦμεν τὸ ἐν τῇ χρήσει λεγόμενον καλλιστεῖον.

Indifferens animal facit) Ἐυδιαφορεῖν ποιεῖ τὸ ζῶον.

Lib. 20. c. 2. Vt piſces in vnum locum congregentur v) Oppiani.

Cap. 7. Ineſcationes piſcium v) Eiuſdem. Cum græco exemplari conferendum totum caput; nàm multa ſunt aliter verſa, & mutata plurima. L

Cap. 10. Ad Fluuiales piſciculos, quo *Anus* vſus eſt) Oppianus.

Cap. 24. Nardi celticæ folia v quatuor) drach.

Cap. 45. Garum *liculmen* appellatum) λικουάμεν, liquamen.

Obſeruationes &c, In Libros de Comitijs Romanorum Nicolai Gruchij.

Editio Venetijs apud Bindonum 1458.

Notaram olim Gruchij lapſum in re mihi, niſi fallor, valdè clara; quamquam eam ab vllo explicatam non videram; multique me viri eruditiſſimi non facilè audiendum cenſebant: locus eſt in capri tabernaculi vitio, de quo M. T. lib. 2. de Nat. Deorum, item 2. de Diuin. Epiſt. 2. ad Q. Frat. lib. 2. Liuius lib. 4. Valer. Max. lib. 1. cap. 1. Plutarch. in Marcello Varro initio lib. 6. in Verbo Templum. Feſtus in Verbo Locus captus. Tabernaculum capere, eſt locum, ſedem, templum augurijs captandis certis terminis definire, ac deſignare. Nec aliquid hæc obſeruatio commune habet cum tabernaculo caſtrenſi, quod pro more Procoſs. Prætorib. & alijs magiſtratibus, legatiſque in prouinciam euntibus ex publico præberi ſolitum erat.

In eodem Gruchio, itemque in Sigonio notaram rem planè abſurdiſſimam, vt neuter eorum nullum diſcrimen faceret inter comitia curiata, & legem curiatam. Quamquam curiata comitia, vt in Rullum ſcripſit Cicero antiquæ tantum imaginis retinendæ gratia ſic vocabantur. In ijs tamen nulli ſuffragijs mandabantur magiſtratus; ſed lex tantum de Imperio, & iure magiſtratibus deſignatis mandando, vel moderando ferebatur. Hæc autem obſcuritatis, difficultatiſque originem ducunt a verbis Gellij lib. 13. cap. 14. vbi C. Tuditani verba refert: ſic enim habent omnes, quot vidi adhuc codices; Minoribus creandis magiſtratibus, tributis comitijs magiſtratus; ſed iuſtiùs curiata datur lege. Quis obſecro verba hæc mendum continere neceſſariò non videt? Si enim magiſtratus minores tributis comitijs, vt omnes ſemper ſcripſerunt, dari, vel mandari ſoliti erant; quid hic loci habere potuit aduerſatiua particula, niſi aliud eſſet lex curiata, aliud tributa comitia; ſed diù inueteratus error, ex vnico fortè exemplari in omnes diffuſus, difficultatem attulit. Eſt ergo detrahenda ſyllaba, quæ per negligentiam adhæſerat, & locus legendus. Sed ius curiata datur lege. Quæ vera, & conſentanea lectio cenſeri debet. Lat.

In Præfatione.

Sed partem aliquam adeſſe iubet, non comitia, ſed concilium edicere *iubet*) debet. L

Lib. 1. cap. 2. Sed *iuſtius* curiata datur lege) ius. L

Nàm centuriata lex Conſulibus ferebatur) Nàm cum centuriata lex Cenſoribus ferebatur, cur curiata cæteris patricijs magiſtratibus, tùm iterum de ijſdem iudicabatur, vt eſſet reprehendendi poteſtas, ſi populum benefitij ſui pœniteret, Ita habent veteres ſcripti Codices. Error autem, vt puto, ex eo natus eſt, quod idem faciunt comitia, & legem, cum diuerſa ſint. Cum lex fertur iàm creati ſunt magiſtratus, niſi quis lege priùs de modo habendorum comitiorum caueri oportuiſſe intelligere velit. Comitijs autem creari magiſtratus, nunquam verò lege

obſer-

Digitized by Google

obſeruatum eſt, quod ſciam. L

Tùm ſi Senatui ità videretur, *videbatur*) inbebatur. L

Dum collegam conſuleret, motatus *permittere* eo noćte) permittente. L

Quæ vt *diſtituta* expećtatio eſt) deſtituta. L

Ad vnum omnes, non modo *centuriæ*; ſed etiam homines) centuriæ. L

Quæ pro Collegio Pontificum *habentur*) haberentur. L

In ea tamen *ratione* iudices ſediſſe) oratione. L

Paulò poſt velut enumerationem faciens eorum, qui *iudice* ſederunt) iudices. L

Tribuni pleb. iuſſiſſent populus) Tributim plebes iuſſiſſet populum.

Vtrum populi iuſſu indiceretur bellum, an ſatis *eſſe*) eſſet.

Qui aliquem vocat' iudicium populi) in

Ac ſi ačtio *huiuſmodi* eſſet, vt de iure potiùs) eiuſmodi. L

Ve *repundarum* ambitus maieſtatis peculatus) repetundarum. L

Verre Prætore vrbano ſortitionem, *ac ſortitionem*, ac ſubortitionem.) < L

Principem iudicum' fuiſſe à Prætore) alium. L

Cap.3. Sic enim locus reſtitui debet) At ego nihil mutandum cenſeo; nàm verum eſt Prætorem, qui magiſtratus maior eſt, Prætorem iure rogare non poſſe. Collega igitur eiuſdem magiſtratus rogare collegam non poteſt, atque id eſt, quod ex Tuditano ad Meſſalæ confirmandam ſententiam attulit Gellius. L

Appellat, aut locationibus' cenſoribus faćtis) à.

Et tamen apud Suetonium in Cæſare locus.) Eſt.

Antequam' tabellas ſuffragium ferri à populo) per.

Vt inquit Appianus'; ſed agebat trigeſimum quintum) in extremo lib. primo.

Quoniam per quinque annos Conſulem fieri minimè licebat) In codicem corruptum incidiſti, ideo legendus locus eſt. Quoniam per annos Conſulem fieri non licebat, atque ita emendauit Sig. Epiſt. 10. L

Id ego ità *inueniſſe* exiſtimo) eueniſſe.

T. Quintium *Flaminium* conſulatum ex quæſtura petere non patiebatur) Flamininum.

Epulum dat, & tres minas in ſingula ciuium capita) Mirandum eſt tàm hunc, quàm Gulielmum Budæum Plutarchi locum non vidiſſe, qui tamen, & ipſo initio, & poſtea quoque, iiſdē verbis repetitur Καὶ σίτου ἐμέτρησεν εἰς τρίμηνον Trium menſium frumento in ciuium capita diuiſo. L

Propter has igitur receptas Roma largitiones, *aut* miniſterium) erat.

Ačta mea illi *diſplice* quis neſciat?) diſplicere:

Quemadmodum feciſſe Camillum, *Corionalum*, Seruilium) Coriolanum.

Cap.4. Et ex itinere *permitteret* edićtum) præmitteret.

Vt Græcum verbum *Eiſphercin* oſtendit) εἰσφέρειν.

Quàm Græci *manticin* appellant) μαντικήν.

Tripudio autem augurium accipiebatur) Tripudium.

Conſentibus cunćtis diem indixit) Conſentientibus.

Cæteroſque Deos, *quod* præſides ſuæ coloniæ fecerat) quos.

Aut agri certo carmine ab *auguro* lituo finiti) augure.

De dirarum obnunciatione *erat* hiſtoria) extat.

Conſul quaſi ad vſurpationem vetuſtatis extra pomœrium tabernaculum habere dicebatur die comitiorum, velut Dux exercitus) Vereor nè fallaris in tabernaculi huius acceptione. Nam tabernaculum capere idem eſſe puto, quod locum capere: captus autem locus, inquit Feſtus, dicitur ad ſacrificandum legitimè conſtitutus. Quarè nihil ad tabernaculum campeſtre, vel militare attinet id, de quo Cic. Plut. & Val. Max. ſcribunt in Augurum diſciplina fuiſſe. Vide quæ ſcripſit M. Varro de Lin. Lat. lib. 6. in verbo Templum. Videndus etiam Dionyſ. initio lib. 2. vbi de auſpicijs in Romulo Rege deſignato in augurando ačtis loquitur; ibi enim ſub dio conſediſſe ex ſolemni more narrat. Quarè tabernaculum nullum adhibitum. L.

Quod C. *Curiatius*, qui comitijs eorum præfuerat) Curtius.

Ergo primum auſpicia conſulenda erant in capiendo tabernaculo) At tabernaculum extra pomerium in hortis Scipionis iàm captum erat ex verbis Cic. vitio, ea de cauſa, quod auſp cari oblitus eſſet, cum iterum pomerium ingreſſus rediſſet in priorem locum, vt Plutarchus in Marcello ſcribit: Cum enim priore capto loco non addicabant aues, locum inauſpicatum arbitrantes, alium ſecundò deligendum eſſe ex augurum diſciplina conſtitutū fuiſſe oſtendit. L.

Et quoniam hæc duo genera *auſpicorum* reliqua erant) auſpiciorum.

Tripudio autem magis alibi vterentur) Tripudio non videntur vſi neque augures, neque magiſtratus vlli in vrbanis negotijs intra Vrbem, ſed tantùm magiſtratus in Prouincijs, vt ex obſeruatione veterum conſtare poterit. L

Erant autem ſolemnia, & velut concepta verba obnunciantis *Alio die*) ALIO DIE.

Hinc enim perſpicuum eſt Conſules, cum habituri eſſent comitia Centuriata, noluiſſe obnunciatione impediti) Non ſunt idem ſeruare, & obnuntiare. Quarè ex edićti formula impeditur certè ſeruatio; ſed modeſto verborum interdićto: Obnunciatio autem non interdicitur; latè enim vagata eſſet impietas, ſi huc ventum fuiſſet. L

Tua quid intereſt, nulla auſpicia tuorum ſunt, cū ſis religioſus.) Si legamus, vt ex veteri Codice Baſilicæ S. Petri emendauit Faërnus, videlicet. Cum tua quid intereſt, nulla auſpicia ſunt, cum tuorum tum ſis religioſus. Et ſenſus erit clarus, & nulla coaćta Gruchij expoſitione opus erit. L

Digitized by Google

Qui fruſtra huiuſmodi edicta propoſuiſſent) Non verum eſt, ſi id, quod præcedit, negatur, conſequens etiam prohiberi, cum id non ſimplex eſt; ſed duplex, vel multiplex. Conſules nè comitia impedirentur (quod licebat) cauebant, nè vellent minores Magiſtratus de cœlo ſeruare; at contra religionem erat, non habita Deorum prohibentium comitia ratione, obnunciatione non parere; cum ſi nemo ſeruaſſet, nulla iniecta Deorum prohibentium religione, comitia ritè haberi poſſe viderentur, quæ alioqui niſi ſpreta religione (quam auſpicijs continenti antiquitas iàm pridem ſanxerat) haberi, ac perfici ritè non poterant, ſi obnuntiatio interceſſerat. L

Nec curiæ de vobis ſuffragium *fuerunt*) ferunt.

Scribit à Sp. *Licinio* Tribuno Pl. altero anno) Icilio.

Ac de interceſſione quidem hactenùs: *Certa* perſequamur.) Cætera.

A Seruio inſtitutæ nihil pertinerent *ab* tribus) ad.

Vt abſque vlla diſtinctione ordinum, & cenſus vnam centuriam.) in.

Sic diſtinctas centurias ſors ducebatur, cui *omnem* obtingeret) omnium.

Deſcriptus enim populus cenſu, ordinibus, ætatibus plus *ad ſuffragium conſilij*) adhibet ad ſuffragium auxilij. O

Sub Seruio *lege* fuiſſe centum, ac decem millium æris) rege.

Sanè niſi corrupti ſunt Plinij, Gellijque codices, nihil habeo, quod in tanta Auctorum diuerſitate dicere poſſim) Addendus ad hunc locum Feſtus in verbo, Infra claſſem, vbi cxx. mil. æris taxat cenſum, non primæ claſſis ciuibus; ſed ijs, qui claſſici, vel opulentes erant. Aſconius item lib. 3. in Verrem centum millia ſeſtertiorum ait, fuiſſe eorum cenſum, qui more maiorum cenſi dicebantur: ita vt idem non ſit cum taxatione claſſicum Seruij Tullij. Plinij locus non videtur aduerſari Liuio, & Dionyſio; nam loquitur de Romanorum Ciuium opibus, quæ, Rege Seruio, ſupra eam ſummam cx. mil. æris non fuit. Non enim hinc ſequitur Seruium primam claſſem ad eam ſummam definiuiſſe; ſed nè maior c. m. eſſet. Ita etiam Gellius conciliari poteſt; nàm cum Feſto, & Aſconio aliud ſpectat. L

Tumque nominatim ſinguli appellabant, quem vellent) Eumque. Alias.

In quo tabellam populo dederat) non.

Atque omnes rumuſculos populari ratione *occupante*) aucupante.

Carbonis eſt tertia de iubendis, ac *legibus vetandis*) vetandis legibus.

T. Quintio *Flaminio* anno Vrbis 631.) Flaminino.

His duobis in locis agitur de comitijs tributis, quæ in foro habebantur) Ponderandus locus M. Varronis de re ruſt. lib. 1. cap. 2. qui corruptus eſt, & ope coniectoris eget, vbi de Licinio Tribuno legem de vij. iugeribus ferente loquitur. L

Porrò autem ex eo Ciceronis loco ad collige) Atticum.

Nàm in tributis *alius* fuiſſe poſtea oſtendimus) aliud.

Nec omittendum eſt, quod vocatas iam Centurias, reuocare erat in poteſtate) Verum eſt poſtulante eo, de cuius ſuffragatione agebatur, ideſt, eo, qui ſuffragijs iàm renunciabatur creatus Magiſtratus; nàm ità ex prædictis colligitur. Eo autem tacente, vel repugnante non videtur licuiſſe Conſuli, qui comitia habebat, reuocare Centurias, ſi ritè omnia adhibita fuerant, & ſeruata. L

Contra verò legem Centuria non accipi pronunciabatur) à.

Duumuirum naualem, *quæ* vt inaugurarer Pontifex) quem.

Sed ſubindè alias, atque alias, quarum, vt quæque introducta) Centurias.

His expletis, quærendum eſt, poſtquam renunciata erat alicuius Centuriæ ſententia, an eædem tabellæ rurſus darentur diribitoribus) In hac non admodum neceſſaria quæſtione vtrumuis aſſeras, ferri non poteſt, nec video quid ex alterutra abſurditatis, aut incommodi oriri poſſit. Illud autem certum eſt, ſi tabellæ diribitoribus reddebantur, minorem earum numerum parari opus fuiſſe, cum eædem ſæpiùs diſtribui poſſent. Satis autem, ſi alteri Centuriæ non erant, ſupplebatur earum numerus ex ciſta, vbi receptarum tanta copia ſeruabatur, quanta ſatis, ſuperque futura erat ſuffragantium numero. L

Si tantùm eductas de ciſta tabellas reddi diribitoribus oporteret) Non video quid prohibeat, quominùs etiam nouæ dentur, quo ad Centuriæ copioſior numerus ſingulas tabellas habeat. L

Quæ ſi apertè redderentur, quomodo ſuffragium cuiuſque occultum eſſe potuit) Poterant tabellæ retentæ à ſingulis in ciſtas ad id paratas conijci, indèque à miniſtris ſumi, & diſcerni, & ad diribitores iterum referri. Neque hinc ſuffragia cuiuſque indicabantur, cum confuſè, & quod veriſimile eſt, nullo præſente cuſtode in ciſtam conijci poſſent. L

Hinc rurſus perferenda erat ciſtella per omnem Centuriam; quæ omnia abſurdiſſima ſunt.) Poſt datam tabellam, ideſt, poſt ſuffragium, quæ erant reliquæ in manibus Centuriæ tabellæ, poterant in exitu pontis hinc, atque indè, ideſt, dextra, & ſiniſtra locari aliæ ciſtæ, in quas conijcerentur, ſed nimis anxiè de rebus huiuſmodi quærimus, & vſus docet nos non ita fuiſſe difficile, quod Gruchius ob difficultatem maximè repudiat. Retentas aliquas in manibus ſuffragantium tabellas poſt initium, latumque alicuius tribus ſuffragium conſtat ex Var. lib. 3. de re ruſt. cap. 2. L

Quomodo in anguſtis pontibus tot homines conſtitiſſe probari poterit) In pontium longitudine ità poterant deinceps diſponi, vt nihil propterea

rea impedirentur Centuriæ ſuffragantes. *Præterea* non video cur DCC. numerum tanquam abſurdum metuat, cum vnicuique tribui viceni diribitores eſſent. *L*

Vt duodecies multiplicetur numerus tribuum, *aut ità*) atque.

Verum illa in *genere* dicta non nihil habent) genere.

Ad extremum examinandus eſt nobis locus Ciceronis ex 2. Philip.) Videndus locus in Codice à Faërno emendato, vbi quæ Gruchio implicatiſſimam quæſtionem creant: planiſſima apparebunt. *L*

Prima claſſis vocatur, renunciatur. *Deindè vt aſſolet, ſuffragia*) Deindè, ità vt aſſolet, ſuffragatum ſecunda claſſis vocatur. Ita hunc locum reſtituit Antonius Auguſt. & Faernus.

Hoc erat populum neceſſitate obſtringere, vt non *poſſet, ſi vellet*) poſſet.

Dùm legem tot centuriæ ex hac claſſe *acceperint*) acciperent.

Cap. 5. In lucum Petelinum extra portam *Furmentariam*;) Flumentanam.

Cap. 6. Velut infauſta appellatione *damnatur*) damnarunt.

Vndè apud Liuium ſæpè reperitur mentio comitialium dierum, vt lib. 3.ʸ) decad.

Nundinarum dies non inter ferias *relit*) retulit.

Lib. 2. cap. 1. Sic enim legitur in omnibus codicibus rectè nè, an ſecus, poſtea *videmus*) videbimus.

Palatinam, Suburranam, *Collatinam*, *Eſquilinam*) Collinam.

Iàm verò, ſi eadem fuiſſent *Centuriata*, & Tributa comitia) Curiata.

Qui ſuperiorem numerum reliquit; *ſe duabus tribubus addidit*) ſed.

Reſque cenſemus fuiſſe Velinam, & Sapiniam) Eaſque.

In illa verò opinione etiam Dionyſium fuiſſe ex eo colligi) Vide Carolum Sigonium lib. 1. de Antiquo Iure Ciuium Rom. cap. 3. vbi longiſſima diſputatione rem explicat. *L*

Vt *intelligendi poſt eo*, (quod ſcribit Liuius in fine libri primi) intelligi poteſt ex *ſed*, vt idem Liuius ait, vis ſuffragiorum penès primores erat) vbi. *L*

Poſtrema ratio ducetur ex loco Ciceronis lib. 4. Epiſt. ad Attic.) At ex hoc ipſo Ciceronis loco ad Att. videtur argumentum eodem modo ſumi poſſe. Si enim licebat Conſuli in Campo Martio comitia habere, ergo Centuriata erant; non tributa. Et tamen non fuit in vtriſque eadem ratio, vt videbis infra, vbi de loco tributorum agitur. Poterant enim tributa comitia tàm in Campo Martio, quàm alibi haberi. *L*

At illa ædilium comitia habiturum ſe in comitio dicebat Metellus) Si poſtulabat Metellus, vt in foro poſtridie ſibi obnunciaretur; (ſe enim hora prima in comitio futurum pollicebatur) cur eam rationem fuiſſe nè in Campum deſcenderet comminiſcemur, quæ nulli vſui futura erat? Cum æquè facilè poſſet in foro, & comitio obnunciari, atque in Campo, & inter eundum in eum? *L*

Vna dicitur ex eo, quod Cicero in 2. orat. in Rullum dicit Patricios) Vide ſupra; nàm alitèr legitur ille Ciceronis locus, & neceſſariò etiam intelligendus eſt, ex quo loco malè intellecto, multa conſequuntur implicata, & difficilia impedimenta tùm ad Patricios, & Plebeos Magiſtratus diſcernenda, tùm ad bina comitia rectè diiudicanda, & explicanda. *L*

Nàm centuriata lex Conſulibus ferebatur, & cæteris *Patrijs*) Patritijs.

Verùm ſingulatim *ſubiectæ probationes* fient apertiores) ſubiecta probatione. *L*

Hinc apparet, *quo* Triumuiri capitales primum creati) quod.

Qui quatuor primis legionibus præeſſent reperio; legiones enim tandem ſena millia continere cœperunt) Falſum reperiſſe te facilè ex Polybio 6. fragmento conſtat. Vbi legiones quaternum millium, ac ducentorum numero definit, & tamen Tribunos ſenos ſingulis aſſignat. *L*

Cn. Pupius, & Cœlo Quintius *Flaminius* ædem) Flaminious.

Id quod propter *magnitudinem deligendi*) magnitudinem periculi, neceſſitatemque deligendi.

Vt eam deſponſam, non decretam ʸ videatur) habere.

Si nullum eſſet in Prouincia bellum, *quo ad naturandum* vegeret) quod ad maturandum.

Cicero Proconſul miſſus eſt, & Bibulus in *Cyriam*) Syriam.

Vt præter eos, qui Magiſtratus gerebant, *aliquid* ſingulari virtute) aliquis.

Qui tunc lex cornelia lata non erat) Quia.

Quia enim ʸ Prouinciam ſuam bellum gerere Magiſtratui non liceret) extra.

Quaſdam Prouincias *Quæſtores* tribuamus) Quæſtoribus.

Cohorti Pretoriæ H. S. mille 635. millia) Rarus loquendi, & numerandi mos. *L*

Lectiſternio tunc primùm in vrbe facto,) Deos placauere.

Exitu anni & C. *Sertilius* Geminus Pont. Max. deceſſit) Seruilius.

Atque *illum* facile erit demonſtrare) illud.

Q. Martius Rex & *Catinius* Labeo Trib. Pl. ad plebem tulerunt) C. Antinius.

Omnes v. & xxx. tribus, vel *rogatas* iuſſerunt) rogas.

Cap. 3. A. *Aterinus* legem Centuriatam tulerant) Aterius.

Polybius in ſexto de Rep. explicat his verbis) Non videtur Polybius ibi ita poſſe intelligi, nec eius verba, quæ vulgò impreſſa habemus; poſſumus ad eum modum interpretari. Vide eundē locum Polyb. à Sigonio lib. 3. cap. 15. de Antiq. Iur. Ciu. Rom. *L*

Qui quatuor ordinarijs legionibus præeſſent, ſingul

gul

Digitized by Google

guli ſingulis millibus) Neque hoc eo tempore verum fuit, cum legio quaternum millium ducentorum peditum . ccc. equitum erat, vt Polybius ibi ſcribit . L

Candidatum ergo huius Magiſtatua nemo ſe profiteri iure poterat, niſi qui legitima illa ſtipendia confeciſſet) Ex loco Polybij ſupracitato, quia manifeſtum eſt, aut mancum eſſe, aut mendoſum id aſſerere non puto viri religioſi eſſe : etſi alioqui res ipſa per ſe nequiſſima videri poſſit. L

Idcircò, vt poſſet in id *collegio* coopetari) collegiũ.

C. Valerius Tappo Trib.Pl.promulgauit, vt ij ſuffragij latio) ijs.

Rogatio perlata eſt, vt[v] Aemylia tribu) in.

Quemadmodum de campanis equitibus ſcribit Liuius[v]) Dec.1. lib.8. & Dec.3. lib.3.

Vt docet A. Gellius lib.16. cap 13. & Aſconius[v]) In diuinat.

Alia erat, cuius meminit Appianus lib.2. bell. ciuil.) 39.

Certum enim eſt ex Suetonio in Cæſare[v] poſt cam legem) cap.3.

Nàm lib.8. dec.1. legimus *Lanuuios*, Aricinos, Nomentanos) Lanuuinos.

In amicitiam adduxi conceſſa eis [illegible]) [illegible]

Cap.4. Hoc igitur Tributis etiam comitijs conueniebat, vt auſpicia hactenùs ſeruanda eſſent) Abutitur auſpiciorum nomine Gruchius; ideo rem impeditam implicatiorem multò reddit. Vide quæ notaui infra. L

Vndè ſequitur his etiam comitija *locum* obnunciationi parendum fuiſſe.) <

Neque Cicero diceret Vatinium contra legem Æliam, & Fuſiam feciſſe) M. Cic. poſt red. in Senatu ita ait. Quo inſpectante, ac ſedente legem Trib. pleb. tulit; nè auſpicijs obtemperaretur, nè obnunciare concilio, aut comitijs, nè legi intercedere liceret, vt lex Ælia, & Fuſia, nè valerent, quæ noſtri maiores firmiſſima præſidia Reip. contra tribunicios furores eſſe voluerũt. L

Et Clodius initio ſui tribunatus legem tuliſſe legitur, nè obnunciationi ſibi parendum eſſet) Et hoc falſum omninò puto, vt Clodius legem tulerit obnunciationi ſibi non parendum eſſe. Multò enim verius, prudentiuſque ſcripſiſſet, Clodium legem tuliſſe; nè cum ipſe cum populo ageret, quiſquam de cælo ſeruaret, aut ſi ſeruaſſet obnunciare ei liceret. Vide quæ notaui ſupra aliqua non contemnenda. L

Quamquam autem tributa comitia hactenus auſpicio haberi debeant) M.Cic. lib.2. de diuin. Itaque in noſtris commentariis ſcriptum habemus. Ioue tonante, fulgurante, comitia populi habere nefas. Hoc fortaſſe reip. cauſa conſtitutum eſt; comitiorum enim non habendorum cauſas eſſe voluerunt. Itaque comitiorum ſolum vitium eſt fulmen : quod idem omnibus rebus optimum auſpicium habemus, ſi ſiniſtrum fuerit. L

Ex his Dionyſii, & T. Liuii locis intelligi poteſt plebeios magiſtratus nulla[v] auſpicia) habuiſſe.

Adhibitis auguribus, pullarijſque vt in magiſtratibus maioribus fieri ſolebat) Pullarijs in auguriis neceſſariò vſos fuiſſe magiſtratus, qui cum imperio extra Vrbem eſſent ſæpè legimus, in Vrbe verò auſpiciorum cauſa pullarios adhiberi ſolitos in re publica, non memini legere. Lat.

Attamen ſi quo die creati eſſent, aut *fulgaraſſent*, aut tonuiſſet) fulguraſſet.

Illud verò ità demonſtrari poteſt ex verbis Meſſalæ apud Gellium lib. 13. cap. 14.) Meſſala, vt nihil omitteret, non modo magiſtratus creandi tributis comitijs, morem deſcripſit, ſed etiam ius, & imperium qua lege acciperent, adiecit. L

Sed *iuſtius* Curiata datur lege) ius. Vide quæ ſupra notaui. L

Si igitur etiam auſpicia tribueremus tributis comitijs proindè vt curiatis, profectò multò inſtiora comitia fuiſſent tributa, quàm *centuriata*) Curiata. Fieri non poteſt, vt quod omninò falſum eſt, & abſurdum, ità felicitèr, atque artificiosè ſuſtineri, aut defendi poſſit, vt tandem falſitas, abſurditaſque ſe ipſam non prodat. Alioqui Meſſalæ verba mihi neceſſariò poſtulare videntur, vt cum præceſſerit, tributis comitijs Magiſtratus minores dari; ſi quid erat additurus, quod aduerſaretur; comitia curiata, non legem opponere debuiſſet. L

Qua ex parte omnia comitia erant auſpicata : ratione tamen legis curiatæ) Hoc puto falſiſſimum eſſe. L

Leges enim ex Senatus decreto ferri ſolitas) Vide ſupra, vbi citatur Liuius lib.8. dec.4. Nam ibi videtur oppoſitum ſtatui. L

Aut verò, ſi ad eos ſpectemus, qui conuenire ad ea comitia) At.

Qui primùm *cuncti* vtrum nè illum in campo per comitia) cunctati.

Si in[v] crimen eſt, quia ſuffragium tulit) eo.

Ex hanc igitur diſtinctionem per genera hominum in libertinos) Et.

Voluerunt igitur hi Cenſores in ſingulis tribubus diſtinctionem eſſe inter[v] ex cauſis) ciues.

Quia tamen[v] fiebat ſententiarum renunciario) non.

Pronunciati erant Dijs[v] ad fungendum Sacerdotium) Accepti.

Inaugurari antè competiores opportuiſſe, quàm de *bis* comitia haberentur) ijs.

Cap.5. Et leges ferè in foro latæ dicantur, quæ in comitio latæ erant) Videndus locus Varronis 1. de de ruſt. cap.2. de C. Licinio Tribuno pl. qui populum primus ad legem agrariam accipiendam è Comitio eduxit; in forum fortè; nàm locum puto mendo non vacare; primum in annorum calculo; deindè etiam in verbis Iugera forenſia. L

Inermem, atque imparatum Tribunum alij gladijs *oriuntur*) adoriuntur.

Quod

Quod verò *multa* in comitio dici ſoleret, argumento eſſe poſſunt) mulcta.

Quod verò etiam hoc tempore crearentur Tribuni milites *&* ſecunda(ex.

Quibus Calend, Ian. *magiſtratibus* inibatur) magiſtratus.

Sed ʳ tempore, omninoque de tributis comitijs ſatis ſuperque dictum eſt) de

Lib.3,cap.2. Iam verò Cornelius Tacitus ſcribit lib.11.) Taciti grauiſſimi aloqui teſtimonium quanti ſit faciendum quiuis mediocriter eruditus, qui annales legerit, facilè iudicare poterit. In eo enim loco antequam Quæſtorem meminerit: ità ſcribit, Acnè ætas quidem diſtinguebatur, quin prima iuuenta conſulatum, ac dictaturas inirent. Quod omninò falſum eſſe conſtat. L.

Tr. pl. etum curiata iterum de eiſdem judicabatur) Tributa plebeis. Tùm.

Sed *inſtiùs* Curiata datur lege) ius.

Præſertim cum ſecunda comitia *reprehendi* poteſtatem) reprehendendi.

Si ergo Curiata comitia illa lege excluſa erant) Legem Curiatam ferre, & comitia Curiata habere magiſtratibus creandis non arbitror idem eſſe; atque hinc oriri maximam eorum errorum partem, qui in hanc comitiorum tractationem veniunt, ſupra etiam teſtatus ſum. L.

Cæteros autem magiſtratus ita creari ſolitos, vt imperium his comitijs non daretur) Ergo non creandis magiſtratibus, ſed iam creatis imperio, aut poteſtate ornandis curiata lex ferebatur, quod neceſſariò etiam fatendum antè fuerat, aliaque ratio ineunda, quemadmodum M. Tullij verba in 2. Agraria intelligenda, & non corrumpenda eſſent, & qua etiam via, modoque Gellij locus reſtitui poſſet, vt ſententiam Meſſalæ non repugnare cum veteri Rom. conſuetudine intelligere poſſemus. Nam nulli dubium eſt Curiatis comitijs Meſſalæ ætate nullos magiſtratus mandari ſolitos, qui tamen populi ſuffragijs mandarentur; ſed aut Centuriatis, aut Tributis. Quarè non *iuſtius* legendum, ſed *ius* opinor eſſe, vt idem dicat, quod Cicero, & alij, qui imperium curiata lege dari ſcribunt. L.

Legem curiatam Conſuli *ferre* opus eſſe) ferri.

Adeo ut non ſatis eſſet lex curiata omnium magiſtratuum communis) Vide quàm latè ſerpat erroris exigua radix in principijs malè intellectis. Nam hinc videre potes non bina, ſed terna etiam comitia neceſſaria eſſe Gruchio. L.

Nec voluiſſe in ſingulos dies pluſquam nonem *numeros*) nummos.

Veluti cum *Ciceronis tra* Aſiaticæ diœceſes ad Ciliciam) Ciceroni tres.

Neceſſe enim erat ſuo ſumptu proficiſci Apium) At Cicero de lege, non autem de ſen. conſulto mentionem facit. L.

Vnde ſequitur non fuiſſe curiata comitia, quibus *ſinguli* Curiones) ſinguli.

Patricijs negantibus C. *Manlij Attelij*, qui vnus ex plebe) Manilij vituli.

Tribuni appellati ad Senatum reiecerunt, Senatus *populus* populo) L.

Cap.2. Tùm igitur ea ratio inuenta eſt omnes ciues admittendi, vt *illis*) illi.

Vndè etiam Lælius apud Gellium. ait. Iuſtius lege) Vnde M. Valerius Meſſala apud Gellium ait. Ius lege. Hinc ego ortam arbitror errorum omnium radicem, quod comitia, & legem eandem rem plerique eſſe tradiderunt, cum comitia creandis Magiſtratibus, lex verò facultati, & iuri, & imperio mandando adhiberetur. L.

Vt Cicero in Rullum oſtendit cum ait maiorum inſtitutio, populum binis comitijs iudicare de omnibus Magiſtratibus ſolitum) Bina quidem neceſſario comitia iubebantur, altera magiſtratibus ſuffragio populi creandis, altera, quibus lex de eorum imperio, vel poteſtate ferretur. L.

Non tàm in populi iuditio hæc ſacerdotia fuiſſe *dixi* poſſet) dici.

Hoc modo dicere poſſumus, *ſi quæ* adhuc eſſent nulla comitia) ſi qua.

Præſertim cum lege curiata iuſtius magiſtratum acciperent, quàm Tributa) Non video quid tibi ea ratione videatur colligi poſſe, quod ad rem faciat. Sæpè legis curiatæ nomine pro curiatis comitijs abuteris; Tributam verò, quod etiam legem nominat, id verè eſt abſurdiſſimum. L.

Vt de iure *adoptionibus* cognoſcerent) adoptionis.

Cap.4. Vt poſt illud tempus nulli deſignarentur magiſtratus comitijs curiatis) At ſi hoc retines in Gellij verbis mendum eſſe inuitus, vel imprudens verius facias; nàm non iuſtius curiata lege datur, ſed ius curiata lege, cum magiſtratus comitijs tributis priùs datus ſit. L.

Quod Cicero oſtendit cum probare ʳ legem de adoptione) conatur.

Quæ mali omnis erat *quando erat*, quando legem curiatam.) L.

Lex ſanè Cæcilia, & Didia ætate Ciceronis lata eſt anno Vrbis 1556.) 656.

Cicero pro domo ſua: Quod eſt Ponifices ius *adoptionibus*) adoptionis.

In quo *certo* quoddam erat iuramentum à Pontificibus) certum.

Niſi fortè ita quæſitum eſt, nùm *perturrari* Remp.) perturbari.

Tùm populus ʳ magiſtratu rogabatur, vti legem iuberet) à.

Cap.5. Curiata comitia non ferè poterant auſpicato fieri, niſi intra pomœrium) Vide quæſo quàm aptè concludat ita *fieri* oportere, cum centuriata comitia in Campo Martio auſpicato haberentur: ſi ergo in curiatis auſpicia adhibenda erant, cur non ibi quoque adhiberi, vt in centuriatis, poterant? L.

Ex verbis Camilli concludi poteſt non ferè potuiſſe auſpicato haberi, niſi in foro.) Rem. vt

puto

puto, veriſſimam, ità rationem ita colligendi falſiſſimam exiſtimo. L

In ea fori parte, v qua erat comitium) in.

Cap.6. Quod, comitiales dies *quando* à Numa inſtituti ſunt) cum: < L

Obſeruationes &c. In P. Cornelium Tacitum.

Editio Lugduni apud Gryphium 1542:

Lib.1. An poſtea cognitum eſt ad introſpiciendas etiam procerum voluntates *inductam* dubitationem) indutam. F

Vt diuideret, quæ ſeparari nequirent, ſed *&* ſua confeſſione argueretur) vt F.

Donec Hetrrius Auguſtam oraret, *& vſque* accuratiſſimis precibus) eiuſque. L

Plerique, vt nomini Cæſaris adſcriberetur. *Iulia* filius) Liuiæ:ſic infra initio. lib.5.

Antiquam, duramque militiam reuocabat *intus* operis, ac laboris) immitis. L

Ac rerum capitalium damnatos ſibi *iam miſcent*) immiſcent. L

Quæ ſtrenuè in prælijs feciſſet, & cui erant *donaria* militaria) dona iam. F.

Amiſſa magna ex parte, per quæ *geritur* humus, aut exciditur ceſpes) egeritur. F.

Nox vox, & mutui hortatus iuuabant) Nec. Aliàs.

Nè Clanis ſolito alueo demotus in amnem Arnum transferretur *idque* ipſis) id,quod. L

Lib.2. Laudatis pro concione victoribus Cæſar congeriem *armorum* ſtruxit) marmorum. Aliàs.

Lib.3. Iamque non modò in commune; ſed in ſingulos homines *læta* quæſtiones) latæ. L

Fine anni *Clutorium* Priſcum equitem Romanum) C. Lutorium. Ita Xiphil.

Igitur factum S.C. nè decreta Patrum ante diem ad ærarium. deferrentur) decimum; ſit infrà Xiphil. in Tiberio. Suet. in Caligula cap.20.

Igitur petito paucorum dierum interiectu defenſionem ſui deſeruit *auſis* ad Cæſarem codicillis) miſſis. L

Vt Pontificis Maximi *arbitrium pluſquam* biduò ãuũ abeſſet) arbitrio nè pluſquam. L

Lib. 4. Quinquaginta hominũ millia eo caſu debilitata, vel obtrita ſunt) Viginti millia perierunt ex Suet.

Qui Dux gentis Ethruſcæ cum auxilium *appellatum ductauiſſet*) appellatus tuliſſet. L

Lib.5. Iulia Auguſta mortem obijt ętate extrema) Iuliam, non Liuiam Auguſtam ſcriptum hic, & alibi ſæpè reperies, quod Liuia in familiam Iuliorum, & nomen Auguſtæ aſſumpta fuerit Auguſti teſtimonio ſupra lib. 1. Plin. lib. 10. cap.55.

Neque diſcerneres alienos à coniunctis, amicos ab ignotis, quid *repens*) recens. L

Nè fœminæ quidem exortes periculi, *qua* occupandæ Reip.) quia. L

Vnicio oppidanum genus: *Callibus* ortus, patre, atque auo conſularibus) Calibus. F

Magnitudinem pecuniæ *malo vertiſſe*, *aurariaſque* eius) malè vertiſſe, aurarias. L

Infenſare pabula, ac ſæpè *modum* obſidij ſtationibus cingebat) Ideſt, in modum. L

Qui Euphrate, & Tigre *inclutis* amnibus circumflui) inclytis. L. Alij legunt. Incluſi amnibus circumfluis.

Lib.11. P. Cor. Taciti ab exceſſu Diui Auguſti Annalium lib. XI.) Corneli Taciti Hiſtoriæ Auguſtæ lib.11. Actorum Diurnalium. V.C.

Conſurgunt Patres, legemque *Titiam* flagitant) Cinciam legem, qua eadem cauebantur. Vide apud Cic.2.orat. vt fortaſsè, & hic Cincia pro Titia ſcribendum videatur. L

Quod ſi in nullius mercedem *negotia tuebantur*) negotiantur. V.C

Meminiſſent *V. Galba* C. Aſinij, & Meſſalæ) Galli V.C

Nè in *morte* parentum pecunias filijs familiarum) mortem, L

Eodem anno Cheruſcorum gens regem *Romæ* petiuit) Roma: vt infrà lib.12.

Poſſe extimeſci, infectum alimonia ſeruitio, cultu) Poſſet.

Aduerſa in Remp. *caſura* cum proſperè egiſſet) vſura. V.C. cenſura. Aliàs.

Foſſam produxit, qua incerta Oceani *vetarentur*) vectarentur. V.C

Quid ſi memoria eorum *inoriretur*, qui Capitolio, & Ara Romana) moreretur, vel memoretur. V.C

Manibus eorundem *proſtratis*) per ſe ſatis. V.C.

Inſignia patrum decora, *magiſtratuum nè* vulgarent) magiſtratuumue. V.C.

Libertinorum filijs magiſtratus *mandati*, non vt plerique) dari. L

Quo cenſa ſunt ciuium LXIX.centena, & CXLIIII. millia) Locus Scriptorum vitio corruptus, vel legendus LXIX. centena milia, & CLXIIII. vel LXIX. centena, & XLIIII. millia. L

Quibus fatentibus *tùm* certatim cæteri circumſtrepunt) < L

Et aliquando ita: *tanta* inter extrema ſuperbia agebat) tantùm. V.C

Lib.12. nunc ad temporum ordinem redeo. *T. L* Claudio) TI. L

Ita tributa in quinquennium remiſſa M. *Aſilino* M. Acilio Coſſ) Aſinio.

Lib.13. Quod viſum arceret, *aditus* non adimeret) auditum.

Quidam per iuuenilem licentiam *qua* tunc paſſim exercebatur) quæ.

Lib.14. An fœcunditatem, & *verum animum* timeri) vterum anauum. L

Exitium Senatus; ac ſibi cauſam periculi fecit) Exijt tùm Senatu.

Vndè etiam *robori* mihi eſt, quod præcipuus charitate) robori. F

Muſo-

Digitized by Google

Muſonium Thuſci generis conſtantiam opperiendæ mortis) Muſonius Thuſcus philoſophus. Philoſt. in Apol. vita lib. 4. cap. 12. facit eum Babylonem, Suida Vulſinienſem. L

Lib. 15. Pluſque infamiæ id incendium habuit, quia * prædijs Tigillini) à. F

Lib. 16. Statuas, & picturas euehere *inuitam* omiſerat) inultam. L

Et quantum *nunc* ſæuitia accuſationis permouerat) miſericordiæ. F

Hinc multa deſunt) Ideſt, annorum duorum geſta. L

Lib. 17. Et ſtatim *miſſa cohorte in Sarmantarum* ac Suecorum gentes) amiſſa cohorte Sarmatarum. L

Lib. 18. Nec minus *inhumana* pars viæ) inamœna. L

Abijt iam, & tranſuectum eſt tempus, quo poſſet videri *concupiſſe*) concepiſse.

Lib. 19. Transfugiſſe claſſem, *inopia commeatuum*, aduerſus Gallias) in arcto commeatum.

Mox conuerſus ad ſingulos *non* ſecures, dolabras, & cætera) nùm. L

Vbere agri annexu, connubiſſque gentium) Vbere agri; annexu, connubijſque gentium. L

Vt nube atra diem *abtunderent*) obtenderent.

Lib. 20. Patibulo affixus in iiſdem annulis, quos acceptos * Vitellio geſtabat) à.

Vaſtatam Italiam, capi *cum* maximè vrbem) tùm.

Lætum militibus idem *nomen*) omen. L

Quem locum magna Treuirorum manu Valentinus inſederat, montibus, *aut* Moſella amne ſeptum) &.

Lib. 21. Et *priuatis* vtriuſque rebus militia clarus) prolatis. F

Eademque cura, & de infernis perſuaſio, cæleſtium contra. Ægyptij pleraque) Eademque cura de infernis, & perſuaſio cæleſtium. Contra Ægyptij pleraque. L

Magniſque vrbibus habitatos fulminum *iactu* attiſſe) ictu.

Pluribus perſuaſio inerat antiquis Sacerdotum litteris contineri) Prophetas intelligit nomine Sacerdotum.

De moribus Germanorum.

Trans Lygios Gothones *regnantur*, paulò iam addictius) regnant, vt

Dialogus de Orator.

Aureum ſæculum, & Oratorum, & criminum *impos*) inops.

Atque vnum Galbæ, & Othonis, & Vitellij *vnum* anum) & L

Sed marmore nitent, & auro *radiantur*) radiant. L

Vetere antiqua libertate, * qua vel magis degenerauimus) à. L

Si in forum omnibus artibus armatus exierit) Sic.

Vt in actionibus eorum *fex* quoque quotidiani ſermonis) vix. L

Eo acrior qui pugnas ſibi aſperas deſumpſerit) Et acrior, qui cum. L

Tantò altior, & excelſior, & illis *nobilitatus criminibus*) nobilitata diſcriminibus. L.

Quæ etiſi nunc aptior eſt, ita erit eloquentia, tantò illud) Quæ vti nunc arctior eſt, ita erit eloquentia. Antrà illud. L.

Apud quos quantò maiora negotia olim exerceri ſolita *ſunt*) ſint. L.

Annotationes Andreæ Alciati.

Lib. 1. Denis in diem aſſibus animam, & corpus æſtimari) Locus Taciti, ſi cum Plin. lib. 33. cap. 3. conferatur; nihil habet obſcuritatis. Neque enim quæ hic ſcribit Alciatus, aut quæ in epiſtola nuncupatoria Aemilius Ferretus, ſatis mihi faciunt; non enim denarium ſcribit Tacitus militibus datum; ſed denos aſſes ſingulis pro denario. Cum enim, vt ibi ait Plin. militibus pro denis aſſibus ſolerent denarij dari, hic contra pro ſingulis denaris, qui ſexdecim aſſibus æſtimabantur deni dabantur aſſes; fraudabantur itaque milites, ſexque aſſium iacturam in ſingulos quoſque denarios faciebant. Quod in menſes auctum ampliùs tertiam ſtipendij partem auferebat. L.

Feſulam, quàm Φαισύλαν Theon appellat) φαισύλας.

Quapropter hellebo-o indigere arbitror, qui *Eluentiam* dicunt.) Fluentiam.

Annotationes Aemilij Ferretti.

Lib. 1. Adulatione deterrentur) Adulatione multorum adeò in immenſum excreuit Principum ſuperbia, vt ſe tanquam Deos coli iuberent; indeque factum, vt de ſe nihil ſcribi paterentur, niſi falſum, cum eorum ſcelera tanta eſſent, vt nullum præterea bonis ſcribendum argumentum eſſe poſſet. Deterrebantur ergò, quia non poterant animum inducere, vt adularentur, quod plerique faciebant. L.

Denis in diem aſſibus) Vide quæ notaui in Alciati annotationibus ſuprà. L.

Lib. 2. Decumana porta. Hæc porta, quod *auerſa* erat hoſtibus) aduerſa; ex Polybio. Decumana poteſt à decimis ſignis, vt quintana via à quintis appellari. L.

Lib. 4. Hi fortaſsè ſunt, quos Piſis Buſalos appellant vulgò) Vt rerum ignari facilè errant. Vti nihilminùs, quàm buball ſunt. L.

Obſeruationes &c. In Valerium Maximum.

Edito Antuerpiæ ex Officina Plantiniana 1585.

Lib. 2.cap.1.nu. 3. Qui depoſitæ virginitatis cubile pudicum egredi neſciret) Qui poſt depoſitæ Virginatis cubile in publicum egredi neſcitet. V. C.

Multorum matrimoniorum experientiam, quaſi *illegitima*) legitimæ. L.

Num. 4. Quia *nec* cupiditatem quidem liberorum coniugali fidei) nè. L.

Num. 5. Nulli enim tunc *ſubſeſſores* alienorum matrimoniorum) ſubſeſſorum. V. C.

Num.9. Breuique progreſſu morarum in lucem virrutum verecundia, & laboris meditatione, ipſi doctiores eunt) Breuique progreſſu rerum in luce virtutum ſuarum verecuoda laboris meditatione ipſi doctiores erunt. V. C.

Cap. 2.num. 6. *Quum* comitia in humillimi cuiuſque poteſtatem redacta *accenderant*) Quia. V.C. accenderat. V. C.

Cap. 4. num. 5. Eò vndè *fumus erat obortus*, iàm lætior pertulit.) fumum erat obtutus. L.

Cap. 6. num. 8. Et ſeptem nepotum grege ſuperſtitem relicturæ *permuto*) præmitto. L.

Lib. 6. cap. 2.num. 3. Deuictæque Carthaginis ſpolia, ac duorum regum) auita. V. C.

Tunc totius fori *frementis* ora clauſerunt) prementes. Aliàs.

Lib. 8. cap.13. num.7. Sed multò liberaliùs Xenophon, cuius περὶ πλοῦ legitur) πόροις, vel περὶ πόρων. L.

Lib.9 cap.12.num.8. E. T.Haterius Eques Rom. inter vſum Veneris) puerilis. L.

Interdum *quædam immerentia* ſupremi fati titulum occupant) quæ immerentia ſunt; L.

Cap. 13.num. 2. Ita *vt* viuam dabo) &. L.

In Stephani Pighij Annotationes.

Lib. 2.cap.3. num. 14. In manuſcriptis omnibus *accenderat* legitur) Codex meus vetus manuſcriptus ita. Quia comitia in humillimi cuiuſque poteſtatem redacta accenderat. Quæ melior omninò lectio putanda eſt; nàm verbum *Accendere* ad turbam forenſem refertur, vt comitia accenderet non ſeditionem. L.

Cap. 6. num. 9. A κωνειάσαι, ideſt, aconito vitam finire, ſic legendum) Κωνειάζεσθαι puto meliùs, vt verbum vſitatum; nam aliud non legi. L.

Num. 14. *Ea mortua* inſertum videtur) Si quid hìc mutandum eſt, certè illud potiùs videri debet, vt *aliquando*, non *aliquanto*, legatur, & tollatur verbum eius, quod redundat. Quid enim attinebat addere *aliquanto*, quod rem extenuat, ſi perſuadere vitæ contemptum ſtudebat? L.

Num. 16. Multò elegantiùs in manuſcriptis) Quod elegantiùs videri pronunciaſti, non videtur in dicta cauſa ſtatuendum. Quæſtum enim dotis cum corporis iniuria Valerius ita comparat; vt illuſtrior fiat turpitudo fœminarum, & dedecus manifeſtius. Lectio igitur retineri vetus debet, & indicari noua. L.

Lib. 9.cap. 5.num. 1. magis placet Vvincheliana, atque aliorũ codicum lectio *Parui enim habuit*) Nouum videtur. L.

Cap. 12.num. 4. Scribendum enim autumo; *Dum ſententiæ diriberentur*) Vt ſit latinum Diribere ſuffragia, & tabellas, non ideò latinum exiſtimandum eſt, Diribere ſententias, quod nuſquam legi. L.

Num. 5. Vox *puerilis* In Cauchiano omittitur) Et hoc relinquendum maximè erat: cum præſertim ſequens Plinij exemplum pantomimi mentionem faciat. L.

Num.7. In Campenſi *Eleonis*; ſed in Vvincheliano magis correctè *Cleonis*) Andabatarum morem imitari eſt, lectionem mutare tam temerè: quid enim prohibet Diogenem alium Conæ fratrem fuiſſe? L.

Ibid. Sic enim hunc Ducem apppellat etiam *Liuius lib.* 56.) Florus epit.

Obſeruationes &c. In C. Criſpum Saluſtium.

Editio Veneta Aldi 1521.

De Coniuratione Catilinæ.

Eadem quæ cæteros fama, atque inuidia vexabat) Eadem qua. O.

In caſtris per laborem, & *vſu* militiam diſcebat) præliandi vſum. L.

Nationes feræ, & populi ingentes vi *ſubacti*) ſunt. L.

Cuncta maria, terræque *patebant*) parebant. F.

A priuatis compluribus ſubuerſos montes, maria *conſtructa* eſſe) conſtrata. L.

Viri pati muliebria, mulieres pudicitiam in propatulo habere) Viros. L.

Omnium *flagitiorum, atque facinorum* circum ſe tanquam ſtipatorum cateruas habebat) flagitioſorum, atque facinoroſorum. L.

Ità conſcientia mentem *excitam vaſtabat*) exagitatam vexabat.

M. Porcius *Leca*, L. Beſtia, Q. Curius) Læca. Pyrrhus Ligorius amicus meus affirmauit mihi Romæ anno 1552. vidiſſe ſe numiſma vetuſtiſſimum (antiquitatũ enim Vrbis vnus omnium ſtudioſiſſimus ſemper fuit) in quo erat ſcriptum. M. PORTIVS LÆCA. L.

Cum ad iuſiurandum populares ſceleris ſui *addiceret*) adigeret. F.

Aperuiſſe conſilium ſuum, atque eo *dictare* feciſſe) [illegible] L.

Neque

Neque *inſomniis*, neque laboribus fatigari) inſomnijs. L.
Incendium meum ruina *reſtinguam*) veſtra extinguam. L.
Quæ, maiores noſtri contra libidinem animi ſui rectè, atque *ordine* fecere) laudabiliter. L.

De Bello Iugurthino.

Cuius in Africa magnum, atque *latè imperium valuit*) latum imperium fuit. F.
Ac maximè deberi mihi beneficia à populo Romano, quibus ' non egerem) vtiuam. L.
Sed ea ſi deſideranda erant: vti debitis vterer) Secundum ea vti debitis vterer. Priſc. 14.
Qui locus Aegyptum ab Africa diuidit, ſecundo mari) Puto *ſecundo mari* dictum pro ſecundum mare; niſi quis velit interna maria, vt ex Mœotide ortum ducentia, (id quod verum eſſe putauit Polyb. lib. 4. & Plinius ſentire videtur lib. 4. cap. 13.) in oceanum per fretum Gaditanum influere. L.
Bis per ſeceſſionem armati Auentinum occupauere) Bis Auentinum occupatum, hoc verum eſt, ſi Piſonem ſequimur, quem Liuius citat: Piſo enim, vbi alij in ſeditione vxorum Sacrum Montem à plebe occupatum dicunt, ipſe Auentinum aſſerit. Cæterum altera Auentini occupatio in eiectione Decemuirorum fuit. L.
Quo Populo Romano *dediſſet*, nè vim) dedat ſe. F.
Tamen, quia mortis metu *multabantur*) terrebantur. F.
Atque populi *iniuſſum* nullum potuiſſe fœdus fieri) iniuſſu. L.
Elephantis, & parti copiarum pedeſtrium Bomilcarem *præfecit*) præficit. L.
Eumque *edocet* quæ ageret) docet. L.
Vbi vi opus erat, *cuncti* aderant) vniti. L.
Itaque Metellus pro tempore, atque loco paratis rebus *cuncta* mœnia) cunctis. F.
Quos ſocios inſidiarum cognouerat, interfectis, *iram* oppreſſerat) rem. F.
Quæ dubia niſi videbantur, *potiſſimum* tentare) promptiſſimus. L.

De Oratione Philippi in Senatu.

Et ignoſcendo *Populi R.* magnitudinem auxiſſe) Populum Romanum. F.
Hæc, atque illa tentans metuit otium, *odit* bellum) concit. F.
Præſidia deducta, atque impoſita: ex libidine leges *imperantur*) imponuntur. F.

De Oratione Marci ad Populum.

Quo Tribunos plebei modò patritium magiſtratum) Quum. F.
Cum *tamen* qui his modis libertatem omnium æſtimauere) tantum. L.

Hi profectò non ampliùs *poſſunt.*) præſtant. F.
At & ignauiſſimi *quique* tenuiſſima ſpe fruſtrantur) quouſque. L.

Ex Epiſtola Mithridatis.

Neque quicquam à principio, niſi *paruum* habere) captum. F.
Regnumque Perſidis *inclytis* diuitijs eſt) inclytum. F.

De Rep. Ordinanda.

Atque imperia *fortunam dono dare*) fortunæ dono dari. L.
Victoriamque Syllanam increpabantur, obliuio *abſtulit*) intercepit. L.
Alij liberos armis contendere) Ac liberos Armis contendiſſe. F.
Ità bonis, maliſque *dimotis* patenti via ad verum perges) dignotis. F.
Et res nouas veteribus *acquirit*) accifis conquirit. L.
Ne illa egregia tua fama ſimul cum Vrbe Roma) Næ. F.
Quæ *dicta* pectore euoluat) meditata. F.
Si virtute partam victoriam more ſuo per *ſeruitium* exercerent) ſænitiam. F.
At Hercule nunc *cum* Catone. L. Domitio, cæteriſque eiuſdem factionis) à M. F.
Contra eam nixi *ſua ipſius* conſilia diſturbauerunt) ſuamet. F.
Quo tibi Imperator maiore cura, *fideque* amici) fidique. F.
Sed vbi *gloria* honorem magis in dies, virtutem opulentia vincit) ingloria. F.
M. Bibuli fortitudo, atque animi vis in *conſulatum*) conſulatu. F.

Porcij Declamatio in Catilinam.

Hanc verò *ſpeciem* ità exanguem, ità conſternatam) ſpem. L.
Cum hic itaque repeteret *memoriam* miſerandam ignominiam.) memoria. L.
Dij *mortales*, quæ, clades ab illa feritate hominum) immortales. L.
Sed ruſſus *alio* furori acceſſit) aliud. F.

Obſeruationes &c. In Philoſtratum Lemnium.

Editio Pariſijs apud Beguin. 1555.

De Vita Apollonij.

Lib. 1. cap. 3. Commentarios huiuſmodi, ab eo nondùm editos, Iuliæ Reginæ *totos* fecit) natos. F.

Cap. 10. His rationibus non ſecus ac pullorum *infernum*) infrenum. L.

Lib. 2. cap. 5. Imò verò & hoc per Iouem, inquit Damis, vt *declinem* locum) accliuem.

Cap. 6. Conijciunt autem Indigenæ annos quinquaginta ſupra trecentos ab ea, quam diximus pugna) Si vera temporum ratio inita eſt, Tiberij principatu hæc geſſit Apollonius. Sed veriſimilius eſt lapſum eſſe Philoſtratum in annorum, ac temporum ſupputatione. L.

Sunt autem paluſtrium Elephantorum dentes liuidi, tari, *tractuque*) tractatuque.

Cap. 7. Naturali quadam prudentia, ac ſapientia *facient*) facinnr.

Verùm non ˇ Elephantis dumtaxat hoc eſt) de.

Cap. 8. Ignotum erat *in* fluminis altitudinem) an:

Cap. 12. Neuè ab eorum parentibus vſque ad genus tertium *rurſus*) ſurſum.

Cap. 13. Conſulenti autem Regi, vt paternum ˇ recipere tentaret) regnum.

Cap. 14. Poſiti autem ſunt inter Hypaſidem, & Gangen.) Philoſtrati duplex error in Hypaſi, fluminis deſcriptione hinc facilè deprehenditur, vt infrà lib. 3. c. 15. L.

Lib. 3. cap 8. Et olera congruo tempore *accedant*) accedebant.

Cap. 15. Apollonius autem dextera quidem Gangem, ſiniſtra verò Hyphaſim fluuios habens) Hypaſis Curtio, & Plinio. Bibaſis Ptolomeo, Hypanis Straboni; non ſiniſtra, ſed dextra potiùs deſcendenti ad mare Apollonio deſcribendus fuit. L.

Admirans Hyphaſidis fluminis oſtia, qui præceps, terribiliſque in mare defertur) Ecce autem aliud commentum, vt Hypaſis in mare influat. cum omnes in Indum exonerare ſe multorum dierum itinere à mari procul remotum ſcribant. L.

Lib. 4. cap. 11. *Vtroque* modo reſcribere ſatiùs eſſet) Vtro. L.

Cap. 12. Sed vt alios omittam Muſonius *Babylonius*) Vulſinenſem facit Suidas. vnde ſuſpicor locum corruptum.

Cap. 14. Ibi Nero, magnuſque Senatus, & *Romanus equitatus*) Equeſtris Ordo.

Nec tamen effugit Demetrius *quando* magnum pro iis) quin.

Nec ioco quicquam notatione dignum *proferebatur*) proferebat.

Cap. 15. Qui Apollonium in iudicium vocarent *excuſationem facturum* de iis) cauſam dicturum.

Lib. 5. cap. 3. Qui igitur *Iſpula* incolebāt) Hiſpalis.

Cum Bæticæ prouinciæ *profectus* ſæpiùs) præfectus.

Cap. 4. Et quamuis ea laudauerit non *tam* imitari voluit) tamen.

Neuè incenſa, *ardenti*, *quod* facie canter) ardentique:

Cap. 8. Rurſus interrogauit *quod* pro conſtruenda domo) quot.

Cap. 9. Sed quid ego Nilum commemoro apud *omnes*) homines.

Cap. 10. Modeſtus, & ciuitatum iuſtus gubernator, & tanquam *legimus*) legitimus.

His ſermonibus plurimum gauiſus Rex, *quam auditis* illis) quoniam.

O Iuppiter, inquit, ˇ vt ego ſapientibus imperem) da.

Cap. 11. Victorem in Ciues Romanos temerè *debaccharium*) debacchatum.

Quam ſi popularem elegerint gubernationem.) Quod.

Cap. 12. Primò quidem magno conſilio opus eſt, *vt* improuiſus) nè.

Pecunijs inſuper multis ad vires comparandas *egebitis* præſertim) egebit, is.

Lib. 6. cap. 1. Item de pygmæis, & *caniciſtibus*, quos Græci) canicipitibus.

Occidentale cornu occupat: *ſicut India. Id quod*) ſicut India id, quod.

Quàm vniuerſam inundat, ad Aethiopiam *ducit*) adiungit. L.

Cap. 2. Præclarus enim eſt, & modeſtiæ maioris *indítium*) indicium.

Cap. 3. Hoc ipſum ait Apollonius, quod adoleſcens ille operatus eſt) Quam hæc parum deceant philoſophum (vt diuinum virum taceam) quiuis ſanus facilè poteſt intelligere. Lege quæ ſuprà ab Indis reſponſa ſunt Apollonio lib. 2, cap. 7. & infra lib. Euſeb. contra Hieroclem lib. 6. Et videbis eum longiſſimè abeſſe ab ea diuinitate, quam Philoſtratus, & Hierocles ei conantur tribuere, L.

Cap. 7. Sublatis velis in altum pelagus nauim *deductos*) deducturos.

Cap. 8. *Verum*, inquit, Apollonius Aegyptiæ) Vereor. Aliàs.

Primum, quod non ˇ magis in me redarguendo perſtiteris) pro

Cap. 11. Deque Nomadibus, Elephantophagis, Naſamonibus, *Androphagis*) Anthropophagis.

Cap. 16. Quaſi maius aliquid illic *conſideratus*) conſideraturus.

Lib. 7. cap. 4. Cum Nerua, & amicis eius habitis *excuſatione facturus*) cauſam dicturus.

Cap. 5. Si cum iis loquantur, ˇ in ea ſunt cauſa) qui.

Cap. 10 Eaque noctu à vobis fuiſſe perpetrata, *deſinente iam menſe*) ſilente iàm luna.

Lib. 8. cap. 2. in Marg. *[illegible] annuletum*) amuletum.

Si *indicijs* manifeſtum ſit dicenti calumniam) indicibus.

Cap. 7. Tùm verò ſcènæ, & gentes plurimæ pertui *&* huitimis) ex.

Euſebius Cæſarienſis contra Hieroclem,

Qui ex Philoſtrati hiſtoria comparauit Apollonium Saluatori noſtro Ieſu Chriſto.

Lib. 1. Nàm *maximus* quidem particularia quædam) Maximus,

Lib. 3.

Lib. 3. A ſummo vertice *ilium* tenùs albentem) ilium:

Quantò nos meliùs hæc, atque prudentiùs *admittamus*) admittamus.

Lib. 4. Quem lamiam, & *empuſam* ſapientiſſimus Auctor appellat) empuſam.

Lib. 6. Quo in loco iubente, inquit, vno ex ſapientiſſimis Nudis &c.) Hic omiſſa eſt iuſta Apollonij reprehenſio, qui adoleſcentem Philiſci necis reum, exulemque, ideo venia dignum apud Gymnoſophiſtas vindicauit; quòd Thamus ex Philiſci maioribus Gymnoſophiſtarum regionem vaſtaſſet, quaſi non ſummum iniuriæ genus ſit aliorum errata, & ſcelera in poſteris inſontibus punire ſapientibuſque tribuere, vt priuatarum rerum cauſa, ideſt, ſuarum aliquod vltionis genus exerceant. L.

Obſeruationes &c. In Polybij hiſtoriam de Romanorum militia à Iano Laſcari Rhyndiceno latinitate donatam.

Editio Baſileæ 1531.

Fol. 5. Ex ijs, qui decem reliqua, fecerint &c.) Reliquorū autē (ideſt, eorum qui dena iām ſtipendia fecerunt) Equites quidem dena; pedites verò ſena ſtipendia facere oportet neceſſariò, modo intrà annum quadrageſimum ſextum ætatis conſiſtant. L.

Fol. 4. O'v δεῖ (ἐνδεῖ

Fol. 9. Aduocantque quàm ſors aſſiduè prætulit) Et quancunque ſors prætulit primò aduocant.

Semperque in hunc modum *ad portionem*) pro portione.

Fol. 13. Conſtituto Præfecto, & mercedis *exhibitore*) Quæſtore

Fortunæque per quam tenuis in *pilanos*) Velites.

Fol. 15. Quod ſi maiore numero conſtat) Quod ſi plures quaternis millibus ſint.

Fol. 19. *Impactum* eſt ſingulis telum ferreum) Præfixum.

Fol. 21. Velites autem, qui ſuperſunt, æqualiter in omnes partes diſtribuere) Velites autem ſecundum numerum ad vnamquamque partem attinentes, æqualiter diſtribuunt omnibus.

Fol. 25. Sed in *ſubligaculis* periclitabantur) tunicis.

Neque propoſitum finem *collimare* poterant) attingere.

Fol. 27. Quod firmitate carerent, imbreque madefacti) diſtracti &.

Quam inuadendo ſtantes, *tentique* vtiles habentur) extentique.

Fol. 29. Conſtituti à *socijs* Principes, Præfecti appellati) Conſulibus.

Fol. 31. *Ob hoc* etiam mihi videtur conuenire tempori) Quamobrem.

Fol. 33. Quæ ſit æquidiſtans lateri quadrati *præoptato*) prælecto.

Fol. 35. Vt totam romanarum legionum tendentium latitudinem *aſſiduè*) vſque.

Plerumque etiam *altitudinem* parem facere ſtudent) latitudinem.

Tàm longitudini, quàm *altitudini* addunt ad portionem) latitudini.

Fol. 37. *Præterquamquod* poſt prædictos equites vtriuſque legionis) Cæterum.

Eo quod multitudine etiam dimidio pauciores *plerumque* ſunt) omninò.

Fol. 39. Inter prædicta interualla duæ hæ perficiuntur ſtrigæ) rurſus.

Oppoſitum eſſe toti caſtrorum formæ) Totius figuræ faciem eſſe.

Fol. 41. Atque *vtrique parti* Imperatoris tabernaculo) ab vtraque parte.

Partim quæſtori, eiuſque *commeatibus* deputatur) penu ſuppellectilibus.

Fol. 43. Verſus tranſuerſa valli latera locantur) Verſus aſpectum laterum valli locantur.

Apponuntur ijs vallum ſpectantes, qui eundem præbent) Contraiacent.

Productum per omnes antedictas valli partes) Protēſum per prædicta omnia vſque ad vallum.

Fol. 47. Atque ea *innocua* fermè propter magnitudinem) innoxia.

Fol. 53. Foſſæ, ac valli duo latera ſocijs curæ ſunt) faciendi.

Fol. 57. Quanam ex parte tabella venerit.) non-

Fol. 59. Totum *interdiu* vallum circumſidentes) quotidiè.

Vt is *edicat* antè prandium quatuor adoleſcentibus) clàm indicet.

Fol. 61. Primam viſit vigiliam, qui eam viſendam ſortitus eſt circuit.) adducens ſecum teſtes ex amicis.

Fol. 63. Singuli *ſub ipſam lucem* referunt teſſeras ad Tribunum) prima luce.

Sinè delicto abeunt) ſinè crimine, ideſt, impunè rurſus abeunt.

Lapidibuſque pleroſque in ipſis caſtris *conficiunt*) obruunt.

Fol. 65. Niſi præceperint, ille circuitoribus) quid ſit agendum.

Fol. 67. Similiter ſi quis telum aliquod ob metum abiecerit in ipſo conflictu) Si quis armorum aliquid in ipſo periculo propter metum abiecerit.

Alij in ipſo periculo excuſſo clypeo, aut enſe, aut alio quopiam eiuſmodi telo temerè irruunt in hoſtes, aut in poteſtate habituros) Aliqui in ipſo periculo ſcuto, vel gladio, aut aliquibus alijs armis temerè abiectis in hoſtes ſeſe conijciunt, aut recuperaturos.

Et ſigna aliqua *cunctim* perſuaſione ducta) planè.

Fol. 69. Extra vallum, munimentaque *tendere* iubet) contubernia ſibi facere.

Id, quod eſt receptum conſuetudine, facit inſuper)

Digitized by Google

Id ex moribus acceptum eſt,quod fieri maximè oporteret.

Productique qui aliquid præter cæteros.) Productiſque qui egregij quippiam.

Et ſi cuius boni in eorum vita ſit conſcius, quod mentione dignum videatur) Et ſi quid illi in vita aliud memoria dignum boni cauſa egerint.

Geſſum donat, *qui equo deiecerit*, ſpolianeritque) qui confecerit. Vide nè idem ſit Geſſum, quod haſta pura. L.

Fol.71. Viritim ipſi quippiam, ac voluntarii) Vt ſingularis certaminis periculum adeant, ipſorum aliqui voluntarij, conſultoque.

Similiter etiã eos, qui *propugnauerint*) protexerint.

Tùm Imperator *indicat*, *inſigneſque reddit muneribus*) honeſtat muneribus.

Fol. 73. Pompas ſolemnes cum oſtentatione, ac dignirate adeant)Cum pompas ſolemnes oſtentant eum dignitate.

Eo quod ſolis licet *circumponere* ornatum iis)indui.

Indicia propriæ virtutis, teſtimoniaque ∗) oſtendentes.

Apprimè conuenit, vt euentus etiam bellicarum actionum proſperi, celebreſque ſequantur) Meritò & euentus bellicarum actionum proſperi, celebreſque ſequuntur.

Ex tribus duæ fermè partes) Ex tribus duæ partes, cum plurimum.

Romanis tàm frumenti, quàm veſtis, *armorumque ſi quis huiuſmodi rerum indiguerit*) & ſi qua etiam armatura præterea indiguerint.

Horum omnium Quæſtor *certum ordinatum precium eorum obſoniis ſubtrahit*)ſtatutum precium ex ſtipendijs ſubducit.

Fol. 75. Detrahunt tentoria,componuntque ∗ ſarcinas) vniuerſi.

Sociorumque impedimentis, qui *agmen cogunt*) in extremo agmine conſtituti ſunt.

Quod, ſi qua ſit à tergo ∗ ſuſpicio) leuis.

Fol.77. Vtuntur etiam alio genere inceſſus temporibus *parum tutis*) periculoſis.

Modò ad ſcutum declinantes, modò ad haſtam producunt ſigna præter) Modo ad ſiniſtram, modò ad dextram producunt ſigna extra.

Atque vna motione armatorum *ordo* recipit) globus.

Præter quam ſi aliquando haſtatos euolutione vti oportuerit; iumentorum autem, cæterorumque ea ſequentium multitudo poſt inſtructos ſeſe ſubducentes locum obtinent in periculis competentem) Si quando autem explicari oporteat haſtatos, tunc iumentorũ, eorumque ea ſequentium multitudo, poſt eos, qui inſtructi fuerint, ſe ſubducens, locum, qui periculo vitando ſit aptus, obtinet.

Fol.79. Ex principibus ordinum quicunque huic muneri aſſiduè fuerint addicti)Quique ex ordinum ductoribus ad hoc munus electi pro tempore fuerint.

Qui optandus ſit ponendis caſtris) In quo caſtrametari oporteat.

Similiter & ab altera parte prætorij dimenſi ſunt loca lineis) Similiter & partes, quæ hinc indè circa prætorium ſunt, lineis dimenſi ſunt.

De quibus pauló antè ſingulatim ∗ expoſuims) multis.

Fol. 81. Ad quam Tribuni tendunt: quartum apponunt legiones) Circa quam tribuni caſtrametantur: quartum, iuxta quod collocantur legiones.

Imperatoris album: ad alteram partem) Imperatoris verò album; vltra autem, citraque.

Et quæ ſtrigæ parte *tendit*, eo quod omnes) contubernia habet.

Illic enim à portis declinantes, mox vnuſquiſque procedunt, perueniuntque; ibi enim, cum à portis declinauerint, ſinguli confeſtim pergunt, prodeuntque.

Fol. 83. In qua ciuitatis parte ſit ipſorum *diuerſorium*) manſio.

Qua videntur Romani ſequentes huiuſmodi *facilitate*) Qua ratione. L. commoditatem.

Græci caſtrametando præcipuum ducunt *caſtrorum* munitiones) locorum.

Ob id etiam in vniuerſo caſtrorum poſitu)Itaque, cum.

Sequentes locorum ſitus ∗ vndè incertum eſſe contingit) tùm etiam partes commutare, aliumque, & ad alios, & cum aliis locum tenere.

Vndè incertum eſſe contigit, priuatum quoque, & particularem tabernaculi ſingulorum locum) Vndè incertum eſſe contigit, & qui cuiuſque priuatim caſtrorum locus ſit, & etiam qui cuiuſque partis.

Fodiendi, aliaque iis competenteutia) Foſſæ faciendæ, & alia quæ hæc ſequuntur.

Obſeruationes &c. In Cælium Apitium, De re Culinaria.

Editio Lugduni apud Gryphium 1541.

In Epiſtola Dedicatoria.

Olfaciebam ſtatim auctorem eſſe vetuſtiſſimum) Quàm vereor, nè tuæ nares obeſiores fuerint. Quid enim vetuſtatis redolere poſſunt verba ſemibarbara, & ab eo florenti ſæculo, prorſus aliena? Ego verò, vt quod ſentio paucis expediam, commentum puto eſſe hominis otioſiſſimi, qui cum illudere poſteris eiuſdem naris facilè ſibi eſſe perſuaſiſſet, mentito nomine Apitium ſe credidit venditare poſſe. Sed paſſim occurrunt, quibus penè manifeſtó prodat ſe ipſum Auctor ineptus, barbarus, & nullius in ea arte ingenii, aut guſtus, qui ea interdum coniungat ad ſaporis gratia, quæ vſu docente omnes ſcimus ſummam palato moleſtiam, nauſeamque ſtomacho creare ſolere. I.

At is, cuius Athenæus meminit, doctioribus coniectandum relinquo.) Atqui Athenæus non

vnius

Digitized by Google

vnius tantùm ſub Tiberio; ſed alterius ſub Traiano quoque meminit. Vndè neceſſariò vel duos fuiſſe, vel locum Athenæi, qui eſt lib. 1. 4. 10. & 23. corruptum eſſe ſequitur. Et alioqui, inter Suidam, & Athenæum non ſatis conuenit. Vide Suidam in verbo Ἀφύα & in Ἀπίκιος. L.

Lib. 1. cap. 1. Mellis *partes* quindecim in vas æneum mittuntur) pondo. F.

Conditum quod *Abſinthium* Romanum appellatur) Abſintatum. F.

Conditura roſarum) Conditum roſatum.

Quas, vt *futile*, facias in vino quampIurimas infundes) vtiles. F.

Et alias *futiles* recentes ſimiliter immittas) vtiles.

Nucleos conteres, & ſuccum *indè in ciborum vſu*) indes in cibos. L.

Lib. 2. cap. 2. Quod ſi non fuerit, *cammarum*, vel defrutum, immittatur) carenum. L

Lib. 4. Qui *Pandecter* inſcribitur) Pandectes.

Lib. 5. cap. 1. Vt lento igne ferueat, teres *ſorbiculos* tructæ) orbiculos.

Lib. 6. cap. 4. Sic eam *farinam oleo ſubactam contextam* in furnum miſeris) farina oleo ſubacta contectam. L

Cap. 6. Vt conninet: & vbi conuinerit) Vt conniueant, & vbi conniuerint. F

Lib. 8. cap. 1. Apij ſemen, mentam, thymum, ſatureiam, *enecbi* florem) cnici.

Silphij modicum *erutæ* ſemen, pluſculum ſuffundes merum) & rutæ. L

Obſeruationes &c. In M. Fab. Quintiliani Declamationes.

Editio Lutetiæ apud Mamertum. 1580.

246. Quod temperamento quodam, vt *fletur* citra mortem) guſtetur. F

Ego inquit *tantùm* animo, bono feci) tamen. O

Inuenta eſt tota ciuitate magis amaret, vna quæ parceret) vna, quæ. O

247. Nec tempore *vt patrimonium*; ſed iure) fit matrimonium. F

Dicit pars diuerſa: Non fuiſti vxor, non *ſubſiſti* cum illo) nupſiſti. O

Tùm non eſt tradita. Illa quid dicit?) Tu non es. O

Videri neceſſarium expectare, hæc de nuptijs *conuincimus*) communibus. O

Cauſam tamen in domo hanc *habeto*) habet. L

Aut eam ipſam *coniugi*, quæ ſui habet poteſtatem) coniungi. O

Remiſit iniuriam *raptæ* virginitatis ea) raptæ. F

Cui poteſtas adeundi magiſtratus ſtatim emiſſa *continua* vox) continuò. O

An verò ſi manu promiſiſſet, *an* vultu annuiſſet) aut.

248. *Aliquando* magis ij occidendi ſunt, qui palàm contra ius) Aliquanto.

Videamus nunc, an *ſicut* cum deceſſiſſet, occiſus eſt) ſi. F

Quàm iuſtitia conſtituiſſe *pro* morte hominis innocentis) pro. O

An ab imprudente, ant per *impudentem* ſit interfectus) imprudentiam. O

249. An per coniecturam *vtriuſque*, & adulteræ dederit) vtriſque. O

250. Inchoata iudicia peragi vetat, ſi inchoari) &. L

Hoc *expectauit*, nè omninò in cauſam educendi) ſpectauit. F

251. Nam etiam ſi non habet filium, *adſeruauit* tamen iuuenem) at ſeruauit. L

252. Si magiſtratus erit maleſtatis *crimen* obligabitur) crimine. L

Quàm luxurioſus, ac perditus *argumenti* ſatis vel vno argomento) < L

Vt impetus ad illicitas libidines *heberet*) haberet. F

Vndè tantus, ac tam *prorſus* domus tuæ tumultus?) operoſus. F

Vndè denique *ſoluet*, quod lege debetur) ſoluit. L

254. *Videatur* enim quædam poſſe dicere) Videbatur. F

Et leuiora videantur, *&* prima ſint) ea. F

259. Et vincere *eminentis* fortunæ metus poſſet?) minantis. F

260. Nihil ad *vtilitatem* ſui pronius, miſeris delicatis.) vilitatem. F

269. Sed te *malè* (vt ſic dixerim) docuit patientia) auidè. F

270. Non poſſum ergo videri cauſa mortis homini *fuiſſe*. *Quod feci? quod* innoxium) fuiſſe, qui fecit, quod. L

296. Fuerit quantalibet cauſa conuiuij, meliùs *ea* certè) < F

Nihil tibi verò quis ignoſcat, qui cum ſinè periculò) < F

Multa, quæ ſingula *occidere* poſſunt) accidere. F

Et fortaſſe *occidere* ſomnus hic potuerit) accidere. F

Fieri *non* poteſt, vt gladium frater tuus) num. F

297. Nec illud quidem in dubium veniet, *vltionem* quidem) optionem. F

298. *Vnum* neſcio, quid eſſe turpiùs, quàm luxuriam puto) verùm. F

Ad comparationem voco vtriuſque *vitæ*) vitam. F

Hoc vnò contentus ſum, *ſuſcipere* laboris tui partem) ſuſcipe. F

Hæc (vt res eſt) acceſſit noua elegantia inter perverſas delitias) Huc. F

300. *Aliquando* fortis eſt, cum iudex à te ſim electus) Aliquantò.

Aliud fortaſſe fuerit, quod poſtea *concitarit illo*) concitarit. illo. F

301. Etiam antequam *eſſes* ſocer) eſſem. F

At ſi fortè oculos tuos *petiſſet*, quid opus erat vi) petiſſet. F

302. Nec arenam, nec armorum *inſcientiam* complexa eſt) ſcientiam. F

Neque tamen *in* illo nomine tenentur) < F

306. Operies flammeo caſtos? *vt* inducta in cubiculum) &. F

307. Venenum dediſti, cum ſcires futurum,

vt

vt *ſuſpicemur*) ſuſpicaremur . F

Paſſus es, vt torqueretur *iàm* annè tertio torqueretur) < F

308. Et in more ciuitatis in legibus poſitū eſt) &. F

Si non integram legem, habet & cum omne ius nobis) vt . F

Quæ ex parte noſtra proferuntur *teſtati ſunt*) teſtantis ſint . E

Si non eſt teſtamentum (ſic non eſt, quia non *in* iure factum eſt) < F

309. Cum præſertim ad hæc, & obſcuritas noctis, & paulò liberioris meri) potus acceſſerit. F

Hæc *nuptias* æſtimaſti, morte æſtimas verecundiam) nuptijs . F

310. *Quanta* gratia præmatur in foro) Quantū. F

Cæterum in his, quæ ad intellectum *iudicium* pertinent) iudiçum . F

311. *Nunc* cui controuerſia mouetur) Nùm . F

Aut interuenit ea conditio, vt ſeruire debeat) At. F

312. Odium fuit. Vndè? *ergo* quare occidere debuerit, dico) ego . F

313. *Interuenit* is, qui occiſus dicebatur) Interim venit . F

314. Non quidem *artibus*, ſed loquetur ore veſtro) artubus . F

Agit aliquis Deorum ; ſi in obuios *occurreret*) incurreret . F

Totum ſcelus mente, & cogitatione *perflexum*) perpenſum . F

315. *Hæc enim* ſic dixi, tanquàm impunitatem deſertoris) Nec . F

Nunc de pœna nihil detraho deſertoris) Nàm . F

317. Quæ bona *præcedentis* ætatis in locum virium ſubeunt) procedentis .

Hic tamen non defenditur affectus & pietatis ſimulatione) ex . F

318. Quæ inuidiam facere ſolet legatum non ſoluentibus, relicta eſt, vt *diſcas*) dicas . F.

319. *Hoc maqnum eſt* ſceleris grauiſſimi) Hoccine æquum eſt . F

Et *viuit*, dùm bis rea ſit præſertim in hac ciuitate) viuet . F

323. Qui auxilio *iuuiſſet*, qui armis, qui commeatu) iuueſſit . V. C

333. Cum *inter* maximorum mihi malorum cauſam) interim . F

Quàm tanta merita aſperiore vlla voce *violare*) violarem . F

335. Conſtat *tibi* innocentia, ſed nunquam poteſt conſtare ſibi fama) ſibi .

336. Nùm alioqui dubium eſt. aut deduci omninò in controuerſiam *poteſt? An* ego)poteſt an.

Ego tibi parte agri mei ceſſurus*non* fuerim) < F

340. Magno nouitium puerum per *publica roſtra iecit*) publicanos traiecit . F

341. Rem tenemus, quæ tranſlata eſt, *vt* profeſſa non eſt) & . F

Aliquid ad ſpectacula opus eſt vectigalibus) Aliquod . L

Aliter ſtare vectigal non *poteſt*) poteſt? F

Eodem *reuertimur . Iterum hac ratione* Reſp.) reuertimur iterum . Hac ratione . F

Ignorantes, niſi non fuiſſemus *tranſlata* in aliam prouinciam *furta*) tranſlato . F. furto . F

In ſumma parte, qua lex ſecundum nos eſt) æquitas ſecundùm nos) quæ . F

Niſi nos retinemus nulla actione *vindicari poſſumus*) vindicare . F

343. Qui tantam curam egi verecundiæ, vt opplare *poſſem*) poſſet .

345. Et fortaſsè *cunque* tolerabile eſſet quæri) vtcunque . F

348. Ad hæc igitur omnia prouiſum, atque *prolatum* eſt) perlatum . F

Qui in carcerem deduci debuerunt leuius *eſt* ſupplicium) < F

350 Nihil intereſt, *qui faciat? aliàs* nunc venenum eſt) quid faciat aliàs . F

388. Gratulationem nemini *credidit*) credit . F

Scilicet, *ad* illa matris indulgētia occupata eſt)ab. F

Nè ille, qui puerum vendidit, *vbi* vendat indicium) tibi .

Obſeruationes. &c. In Lucium Annæum Senecam de Beneficijs.

Editio ex Officina Plantiniana 1609.

Lib. 1. cap. 1. Nihil propemodum, optime Liberalis, dixerim nocentius, quam quod) Nihil propemodum, vir optimè ; illiberalius dixerim, quàm quod . L

Quia non opus eſt ad *liberandum* fidem facultatibus ; ſed animo) liberandam . L

Et variis artibus *properantes* neceſſitates eluſit) properantis . L

Qui beneficium, aut ſuperbè *iniecit*, aut iratus impegit) obiecit . L

Cap. 3. Nec illis fraudi eſt, ſi aliud quid *in cenſum* detulerunt) incenſum . L

Lib. 1. cap. 10. Quid? ego illi ſum indicaturus me dediſſe) ne . L

Cap. 12. Non hoc eſt Rem. calcare? & quidem dicet aliquis (nàm poteſt ad rem pertinere) ſiniſtro pede) Non hoc eſt remp. calcare? & quidem (licet aliquis non putet ad rem pertinere) ſiniſtro pede? Lipſ. lib. 1. elect. cap. 10.

Niſi in os Senatoris ingeſſiſſet Imperator pigros ſuos) in. V.C. Quid ſi Pyrgos legas, vt pedum enormitatem notet . L

Cap. 20. Nec ex inſtitutione ſtoica *ſe* egiſſe, qui aut regis nomen) < L

Cap. 30. Quia indè manat etiam *inter* cætera huius deteſtabilis vitii audacia) in L

Cap. 35. Spiritus, & libertas potior ſpiritu: & quomodo) ſpiritu, & libertate potior; & quo modo.

Retuliſti gratiam, non vt *ſoluiſſe* te putes ; ſed vt ſecurior debeas) ſolutum . V.C

Lib. 3. cap. 3. Sic fit, vt in adoleſcentiam noſtram collata pereant, quia ipſa nunquam *retractatur*) retractantur . F

Cap. 5. Quia (vt dixi) non ſubindè illa *tractamus*) retractamus . F

Nec

Nec libenter quid cuique debeamus *cognoſcimus*) recognoſcimus. F

Cap.7. Comprehendi poſſunt, & non *dare* infinitam licentiam iudici) dant. F

Ingrati actio non erat iudicem allegatura; ſed ^v^ regno liberrimo poſitura) in. L

Quid ſit ingratus nulla lex monſtrat) Quis. F

Cap. 8. Eadem licet ſint aliter data, non idem *pendent*) pendunt. F

Cap. 15. Ab his ipſis *ſtatim* non aliter pecuniæ committentur) tamen. F

Cap.17. Pœna magna eſt, quod rei (vt dicebam iucundiſſimæ) fructum non *percepit*)percipit. F

Cap. 18. Propterea ſeruos, qui negar dare aliquando ^v^ benrficinm) domino. L

Nàm ſi ſeruo, quo minus in nomen meriti perueniat, neceſſitas *obeſt*) obſtat. L

Cap.31. Quod etiam fœlicius nato decori eſſet, *&* ſpem domini anteceſſit) < L

Cap.23. Cum obſideretur *Adrumetum*, & iàm ad ſummam deſperationem ventum eſſet) Grumentum. L

Cap.28. Vbicunque *defecit* nomen illuſtre, illicò Deum fingunt) fulſit. L

Cap.37. Qui cum *antè ad tempus* relegatus eſſet à patre) ruri ad opus. Liu. lib.7.

Lib. 4. cap. 15. Indulgere, tàm naturale, quàm liberis *prauis*) paruis. Alias.

Cap.18. Hæc fortes nos facit, *quod* licet contra fortunam aduucare) quàm. F

Sed quia *aliud* illi timendum eſt) aliquid. Aliàs.

Cap.22. *Nunc* quuque illud argumentum, quamuis dictum iam, reducatur) Huc. F

Cap. 23. *Nùm* dubium eſt, quin hoc humani generis domicilium) Non. Alias.

Aſpice *iſta* tacito supernè cælo labentia) aſtra. F

Quantum iſta nocte, quàm tu in numerum, ac diſcrimen *demum* ubſeruas) dierum. L

Quantam faturum ſeriem certus limes *adducit*) educit. L

Longiuſque à conſpectu noſtro ſeducti *dij eunt*, recduntque) diſcedunt. F

Cap. 28. Et media veris, autumnique *tempora*) temperamenta. L

Cap. 39. Sponſum deſcendam, quia promiſi, ſed non ſi ſpondere *in* incertum) < V.C

Subeſt, inquam, tacita exceptio, ſi potero, ſi *debebo*) valebo. L

Effice, vt idem ſtatus ſit, cum *exigitur*) exigis. L

Cap.40. Etiam inuſtis his, quibus refertur, properemus, & inſtemus *cedentibus*) recedentibus. V.C

Quo reddito mihi multū abſceſſurū *erit*)erat. V.C

Qui feſtinat *vtique* reddere non habet animum grati hominis) itaque. V. C

Qui *nimis citò* cupit ſoluere, inuitus debet) munus. V. C

Lib.4. cap.3. Quoniam quidem etiam *inter ſuperantia* animus inuictus eſt) in ter ſuperantis. F

Cap.6. *Vt* facetus, & cuius per figuras ſermo procedere ſolitus erat.) Vir. F

Cap.14. Ea ſcilicet ratione, *quia* accipiet ab illo) qua. L

Cap.16. Sed ipſe ſignum fuerit, parum *mutatam*, ac repoſitam) mulcatam. F

Ingratus ipſe Pompeii hoſtis, ac victor ^v^ qui à Gallia) C Iulius Cæſar. O

Cap.20. Hunc ^v^ occidi, non eſt beneficium)ego. L

Cap.22. Si quid illos, *remorderet*, perire pateremur) momurderit. O

Cap.25. Ab hoc nè dùm eſſet repetendum beneficiū *optanda erat obliuio*)obtendebat obliuionē. L

Lib.6. cap.1. Nam etiam quod diſcere ſuperuacuum eſt, prodeſt *cognoſcere*) agnoſcere. L

Cap. 4. Eodem modo & hic, *quia* aliquid benignè aduerſus me fecit) qui. F

Vbi plus ex alia cauſa abſtulit, *quàm credito petit*) quàm quod ex crediti cauſa perit. V. C

Qui creditor venetas ^v^ ſæpè etiam beneficium manet) inter beneficia quoque, & iniurias ratio confertur. L

Cap. 5. Iuriſconſultorum iſtæ *acutæ* ineptiæ ſunt) argutæ. F

Cap.7. Non poſſum *magis*. Itaque ſi huic ſatisfactum exiſtimas) ais. L

Quid autem intereſt, vtrum me iubeas naui, aut vehiculo, aut *lance* debere beneficium) lecticæ. L

Cap.11. Et dùm vagus, atque erro ^v^ vernaculis congregatur) cum. L

Cap. 13. Qui *cum* mihi vtilis eſſet, fuit, & ſibi) vt. F

Aliter illi, qui beneficium dat ſua cauſa, reſpondebo. *Quare*) Vſus me, quare. V. C

Cap.16. Qui me non tanquam *amicum* vidit; ſed tanquam Imperatorem) amicus. I. imperator. L

Cap. 36. Quis Sirnlos iuuenes, vt bona liberis exempla *monſtraret*) monſtrabit.

Lib.7. cap.4. *Non* ideo, quod habeo, meum non eſt, ſi tuum eſt:) Nūn. L

Cap.5. Nàm, cum regio more cuncta ^v^ poſſideat) ſapientia. L

Cap.12. *Et* non habeo, quia ab his, cum quibus ius mihi luci commune eſt) Tamen. L

Cap.21. Deinde per *cloſtrum*, qua ſe commiſſura laxauerat) oſtium. L

Liber Epiſtolarum.

Epiſt.1. In hoc enim fallimur, quod mortem *proſpicimus*) quam procul eſſe conijcimus.

Epiſt. 3. Quidam adeo in latebras *refugerunt*, vt putentur) fugiunt. L

Epiſt.12. Debeo hoc ſuburbano meo, quod mihi ſenectus mea, quocunque *auerteram*, apparuit) veteram. L

Et cogitat non *quantum* iratus ille ſit, ſed quantum liceat irato) quàm. L

Epiſt.15. Detraxit tibi non puſillum negotium, merceduia, & *munus gratum*.) nimis gratus. Aliàs. vnus Græcus. Aliàs; ſed ego puto legendum. Mimus gratus.

Epiſt.17. Vndè enim ſcis, an iàm *nimis* habeas?) minus. L

Epiſt.19. Subduc ceruicem iugo' ſemel illam incidi) totam. L

Epiſt.33. Aliud eſt meminiſſe, aliud ſcire) Aliud eſt autem meminiſſe, aliud ſemet ſcire. L

Epiſt.53. Etiam duro, & perpeſſitio confeſſionem extorques) Etiam durat perpeſſitia confeſſionem extorquet. L

Tantùm ſapienti' ſua, quantùm Deo omnis ætas patet) vita. L

Epiſt.58. Hinc, quem Græci Oeſtrum vocant pecora *peragentem*) perurgentem. L

Epiſt.74. Et nomen quidem habent commune cum veris, proprietas' in illis boni non eſt) autem. L

Epiſt.79. Si quod eſt precium virtutis ex fama, nec hoc *interit*) interierit. L

Epiſt.80. Nè qua vitia corporis lateant, hominem' inuolutum æſtimas) autem. L

Epiſt.84. Non ſinè quodam (vt ita dicam) *fermento*, quo in vnum diuerſa coaleſcunt) fermento. F

Epiſt.86. Niſi vitro condatur camera) Id, vt puto eſt quod apertiùs explicat lib.37.cap.25. vbi de Agrippæ thermis cum egiſſet, adiecit, non dubiè vitreas facturus cameras; ſi priua id inuentum fuiſſet; aut à parietibus ſcenæ, vt diximus, Scauri perueniſſet in cameras. De theatri media parte vitro facta à Scauro eod. lib. Plin. cap.15.

Parum eſt ſumere vnguentum, *ni* bis die, terque renouetur) niſi. L

Epiſt.88. In his an Sappho *publica* fuerit) pudica. L

Epiſt.90. Qua hodieque coctura *inuenti* lapides coctiles colorantur) inuenta. L

Epiſt.91. Vni *tamen* impoſita, & huic non altiſſimo monti) tantum. L

Epiſt.95. Quarè autem non pondus adijcio, & aliorum gulam irrito: quatuor pondo, *& ad ſelibram* fuiſſe aiebant) <. Hæc enim verba expungenda omninò arbitror, propterea quod (vt conijcio) imperitus aliquis, nè quis fortaſſe imperitior, quid pondo ſignificaret, ambigeret; adiecit, id eſſe pondo, quod as & libra, in margine, quæ verba temerè in contextum relata, cum non qadrarent, corrupta ſunt ab alijs. L

Epiſt.99. Vbi minimùm intereſt inter amiſſum, & *deſiderantem*) deſideratum. F

Flet aliquis factum, quod *non* ignorauit futurum; *aut* ſi mortè in homine non cogitauit) < F. & F

Epiſt.108. Nec vis expectare libros *maximè* ordine) maximo. L.

Solent Phrygij tibicinis ſono ſemiuiri, & ex *imperio* furentes) impetu. L

Epiſt.109. Inuenire enim ſapientem, ſapienti per ſe res *petenda* eſt) expetenda. L

Epiſt.114. Nunquid enim, mi Lucilli, ' hic furor eſt, quod nemo noſtrum) non. L

Epiſt.115. Venales inuicem facti, quærimus, non quale ſit, *quid*, ſed quanti) quidque. L

Epiſt.117. Negemus ſapere; vt hoc totum ſtudium derideatur, tanquam *operatum* ſuperuacuia) oneratum. L

Nondùm enim veniſſe apparet, quod *venit*) veniet. L

Epiſt.119. Ita' tu, cui nihil deeſt?) nè. L

De Diuina Prouidentia.

Cap.2. Spectare Catonem ſemel *retenta, ac reuocata* virtus eſt) retentata, ac renouata. L

Cap.4. Et inclinatione quadam *mentium* pronus fauor ſequitur?) meritum. L

De Ira.

Lib.1. cap.16. Plus patitur, quia recentiori iræ obiectus eſt, & *in tantum*) interdum. L

Lib.2.cap.11. Nec hoc ſapienti dici velim, quod feræ quoque telum timeri) Nec hoc ſapienti adijci velim, quod feræ ſæuientis quoque telum eſt, timeri. L

Cap.16. Quia nulla iniuria, niſi' à conſilio profecta.) quæ ſit. L

Cap.33. Non vt pocula ingentia ſuper caput poſito cuſtode ſiccarit) Heminam vini ingentia pocula appellat. Vnde licet colligere vini parciſſimos fuiſſe veteres Romanos, ita vt in cœna ſextarios vini tanquam iuſtum bibendi modum rarò excederent, quod in Auguſto ſcripſit Suetonius, & in familia ruſtica alenda. M. Cato. L

Lib 3. cap.20. Quos patres quoque occiſorum eadem nocte, dimiſſis per domos Centurionibus, confecit: *ideſt*, homo miſericors) At enim. L

Cap.22. Stantem enim *prænauigabamus*; nunc cauſa) prænternauigabamus.

Cum hos dicaces fame domuiſſet, *captis, ſic vſus eſt*, vt eos qui militiæ) captoque. L

Cap.35. Macula offenduntur, & ſordibus, & argento parum ſplendido, & *ſtagno*) ſtanno. F

Cap.42. Et extirpemus radicitùs ea vitia, quæ quamuis tenuia, vndecunque hæſerint, renaſcentur) Et extirpemus radices, quæ quamuis tenues, vbicunque hæſerint, renaſcuntur. L

Cap.43. Magis ignoſco ei, qui vulnus inimici, quàm qui *puſulam* concupiſcit.) Inſulam V. C. Ità omninò legendum eſſe arbitror, non tantùm fidem exemplarium ſecutus; ſed etiam quod C. Caligulæ facta, dictaque videatur Seneca curioſè omnia perquirere. Ille autem relegatis ſororibus, non ſolùm inſulas habere ſe; ſed etiam gladios minabatur. Suet. in cod. c.29. L

De Clementia.

Lib.1. cap.1. *Nec quod te imitari velit, exemplar* extra te quærit) Nemo quod imitari velit exemplar. L

Cap.9. Multa *contra* te lux eſt, omnium in iſtam conuerſi oculi ſunt) circa. L

Cap.23. In ea *conſenſus* ſit innocentiæ, & indul-

getur

getur velut publico bono) confeſſus: L

Lib.2. cap.4. Qui ignotos homines, & obuios *non in compendium*; ſed occidendi cauſa occidunt) non quidem puniendi. L

De Tranquillitate Animi.

Lib.1.cap.2.Nec *vllus* propiùs admoneor exemplo) vllo. L

Lib.2. cap.7. Veneuum *illud* dando ſceleri ſe obligauit, etiam ſi non nocuit) ille. L

De Breuitate vitæ.

Cap.2. *Vrgentia* circumſtant vitia vndique) Vrgent, &.

Cap.9. Niſi occupaueris, fugiet cum occupaueris,tamen fugiet) etiam. L

Velut ex torrente rapido, nec ſemper *caſuro* citò hauriendum eſt) curſuro. L

De Conſolatione ad Martiam.

Cap.2. Benè *legerat* nulli ceſſura ponderi fundamenta) iecerat. F

Cap.6. Atque *ſeſe omni* genere ſæuitiæ profectus mœror exerceat) omni ſe. L.

Cap.9. Neceſſe eſt itaque magis corruamus, qui *quaſi* ex inopinato ferimur) < L

Cap.10. Manciplorumque ſuorum negligens domina & pœnis,& muneribus *errabit*) enarrabit. L

Cap.11. Ipſo rurſus ſitu, & ocio *iturum in talem alimenta metuens ſua*) interiturum, alimenta intuens ſua. L

De Conſolatione ad Albinam.

Cap.11. In hoc ſupplicia, in hoc *latrocinia*, in hoc morbi exercentur) latomiæ. L

Cap 14. Aut quod deſiderium ipſum *per te pati*, non potes) perpeti. L

De Naturalibus Quæſtionibus.

Lib.3. cap.7. Et ideò primis imbribus non augentur amnes, quod totos in ſe ſitiens terra trahit) Contrarium videtur veriùs: primum quia primi poſt æſtatem imbres, cum ſicciſſimum in ſolum cadant, antequam terra humefacta combibere poſſit, penè toti decurrunt in flumina, atque ita videmus Tiberis incrementa nullo ferè alio anni tempore quàm autumni initio Vrbi Romæ periculum afferre; deindè quia montium, ſyluarumque iuga arboribus adhuc frondentibus operta, partim foliorum caducorum congerie quadam propemodum ſtrata, imbrem omnem reſpuunt, itaque neceſſariò fit, vt aquarum maior pars defluat in amnes, & torrentes; minima verò ſit, quàm ſicca humus, quamuis auidiſſima ſugere poſſit. L

Cap.11. Pluuia poteſt facere torrentem, non *autem* æquali inter ripas ſuas tenore labentem) amnem. L

Cap.15. *Hic* tenuis vnda vix fonti ſufficit) Hæc. L

Cap.17. Quàm incredibile illis videretur, ſi audirent natare in garo piſcem, nec cœnæ cauſa occiſum eſſe *ſuper* cœnam) ſed poſt. L

Cap.18. Neſcio de re magna tibi credere: *Ipſe oportet mihi credam*) Ipſi oportet me credam. L

Cap.20. Et ferè ſulphuratam aquam circa canales ſuos, *ripaſque* durari) toboſque. F

Cap.27. Fit Cœlum grauiùs, *ac ſi diù* malum ex malo colligit) aſſiduum. L

Omnis tumulus in profundo latet, & *immenſa* vbique altitudo eſt) immerſa. L

Lib.4.cap.2. Quandiù Eteſiæ tempus obſeruant; tunc enim *eijcitur* mare) erigitur. L

Lib.6. cap.1. Nonis Februarij fuit motus hic Regulo, & Verginio Conſulibus) Tacitus lib.15. hoc factum narrat ſub finem conſulatus P. Marij, L. Aſinij Galli, quod ità conciliabis A P. Mario. L. Aſinio Coſs. deſignatis accidiſſe intelligas. L

Cap.16. Etiamnum dicendum eſt, quod pleriſque Authoribus placet,& *in quo fortaſsè fiet diſſenſio*) in quo fortaſsè fiet deſcenſio. F

Cap.18. Et in arctum agit, *ſcilicet*, adhuc cedit tantum) ſi licet. L

De Controuerſijs.

Lib.1. Contr.1. Quis crederet iacentem ſupra *crepidinem* Marium fuiſſe conſulem) crepidine. L

De Suaſorijs.

Suaſ.1. Reliqui parentes, reliqui liberos, commeatum peto. Numquid *immaturè* ab oceano?) mutuor. L

Suaſ.2. Penè à ſepulchro victor digitis vulnera *geſſit*) preſſit. L

Ponat ſanè contra cœlum *aſtra*) caſtra. L

Obſeruationes &c. In M. Terentium Varronem

Editio Lugduni apud Gryphium 1535.

De Lingua Latina. lib.4.

Fol.5.Non enim videbatur conſentaneum meo in verbo) quare. V.C

Lib.6. Quin fuerit motus, ejus *animi* interuallum) enim.

Lib.7.Locus eſt, vbi quod *locatum* eſſe poteſt) collocatum. L

Vt nunc dicunt *collocatum*, veteres id dicere ſolitos) locatum. L

O terra trita,vbi Liberi fanum in cuius muro locaui)

cani) O terram græcam ; vbi Liberi ſanum Ionium more locaui . L

Fol.11. Stagnum à græco, quod *nomen* habet primam) notionem . L

Fluuius, quod fluat, item flumen, à quo lege prædiorum vrbanorum ſcribitur, Stillicidia fluuia, quæ vt ita fluant cadantque) Fluuius, quod fluat ; item flumen, de quo lege prædiorum vrbanorum ſcribitur. Stillicidia, fluuia, quæue ita fluant, cadantque . L

Fol.12. Oppidum *Interamne* dictum, quod inter amnes) Interamnæ .

Nihil ad latinam linguam, *ad* quod proximum oppidum) vt

Nàm & colonia *enim* noſtra Volturnus, & Deus Tyberinus) eſt iàm

Fol.13. Cuius veſtigia, quod quà tùm *itur* velabrum) iter . L.

Fol.14. De Cœlianis, *quia* ſuſpicione liberi) qui à

Sed inter eas, quem locum *Cenorienſem* appellatum) Ceriolenſem . Infra

Fidem regioni attributa Subura) Eidem .

Quod ſubeſt *&* loco, qui terreus murus vocatur) ei .

Fol.15. Quod ibi lucus fugatilis, *&* larium) eſt.

Non mirum ; iamdiù enim *late* auaritia nunc eſt) lati ; L

Collis Quirinalis *terticepſos* ædem Quirino) terticeps .

Collis Salutaris quarticepſos aduerſum eſt pilonoris) Collis Salutaris quarticeps aduerſum eſt Quirinali, L

Collis Mutialis *quinticepſos* apud ædem Fidij .) quinticeps .

Fol.16. Collis Latiaris ſexticepſos in vico Inſtellalario) Collis Latiaris ſexticeps, in vico Gallinario .

Itaque Næuius balantium appellat . *Hinc* Germalum .) Huic . L

Quod ad ficum ruminalem;& *hi ibi* inuenti)ambo.

Fol.17. Qui Ægypti Serapis, & Iſis, & *S*. Harpocrates) St. L

Fol.26. Venator à venatu, quod ſequitur verbum aduentum,& inuentum) Venator à vento, quod ſequitur feram ad ventum, & in ventum.

Fol.41. Dextra à comitio locus ſubſtructus, vbi *nationem* ſubſiſterent legati) nationum . Aliàs.

Lib 5.fol.53 Et, vt iuſſit vinum legere *agnam* Ioui facie) agna .

Inter cuius cæla, & *proiecta* Flamen prorſus vinum legit) porrecta .

Lib.6.fol.78. Dictum ab ambitu, & fraogendo ab eo leges lubent) viam .

De Analogia.

Lib.1.fol.115. Cum vocabula ſint infinita, ac res communes *deſignentur*) deſignent .

Vt illum ab illo, & illa ab illo) vt Ilium ab Ilio, & Ilia ab Ilio .

Fol.116. Hinc quoque illa nomina *Leſis, Vſenas, Carinas*) Lenas, Suffenas, Larinas .

Obſeruationes &c. In Macrobium Aurelium Theodoſium.

Editio Lugduni apud Gryphium . 1538.

Macrobius aliquanto quàm Gellius iunior fuit ; idque eo argumento planè videtur confirmari poſſe, quod Gellius eos verſiculos, quos amicum ſuum adoleſcentem vertiſſe ait lib. 19. cap. 11. Macrob. lib. 2. cap. 5. ſub perſona Symmachi legiſſe ſe meminiſſe aſſerit ; verſiculi autem ipſi ſunt, qui Platonis diſtichum de Agathone latinum reddiderunt ; quo tempore autem Gellius floruerit, colliges ex cap.1. lib. 20. vbi de duodecim tabulis loquens, quæ anno Vrbis conditæ CCC. conſcriptæ ſunt, antè annum ferè ſeptigenteſimum ab eo, quo ſcribebat die factum eſſe aſſerit, ideſt, circa milleſimum Vrbis, videlicet, ſub Gordiano, aut ſub Philippo, qui annum milleſimum apparatiſſimis ludis celebrauit ; ſed quia hoc fieri omninò non poteſt ; Hadriano enim Imperante Gellius proculdubio ſcripſit ; ideo vbi DCC. anni leguntur, librariorum errore factum eſſe exiſtimo, & DC. tantummodo legendum arbitror . Macrobius verò cum Seruio Grammatico poſt Apuleium, & Plotinum, cum Symmacho ſub Theodoſio forſan, aut circa ea tempora floruit, Nàm Auieni, quem inter ſodales numerat, meminit Seruius Grammaticus in lib. 1, Georg. in Cometes expoſitione . Symmachus, Vectius Prætextatus, Euſtathius, Diſarius, Euſebius, Albinus, Poſthumianus, qui omnes apud Symmachum in Epiſtolis leguntur . Floruit ergo Macrobius circa An. Domini 400. ideſt, Symmachi, & Vectij Prætextati tempore, quos præcipuos cum eiuſdem ætatis viris loquentes facit, quorum maximam partem legimus in Symmachi epiſtolis ; Symmachus autem, quem ſub perſona Auieni laudat lib. 5. cap. 1. Saturnalium, Conſul fuit An. Domini 391. vnà cum Ticinio L.

In Somnum Scipionis expoſitio.

Lib. 1. cap. 3. Vnà cum ſomno *aduolant*, & pariter euaneſcunt) auolant .

De cornu *creditur*, cuius iſta natura eſt, vt tenuatum viſui peruium ſit) cernitur. L.

Cap. 6. Si quidem à *partibus* bis bini, qui ſuos quatuor) patibus .

Sicut Minerua *ſolo* ex vno parente nata perhibetur) ſola .

Variæ, ac multiplicis *reigionis*, & potentiæ eſt .) religionis.

Atque ſeptimo *die* ſaltu eiectum cum tali ſolliculo) demum . L.

Lib.

Lib. 2. cap. 4. Quæ, ſi tractu arctiure tenduntur acutè ſonant, grauius ꝟ laxiore) ſi. F.

Cap. 12. Sed nec hoc neglectum, *vel* non quæſitum reliquit) vt. Aliàs.

Cap. 14. Hoc eſſe animam vult *dicere*, & incipit aſſerere) docere. L.

Cap. 15. Ergo nec principium motus ad deprecandam *vlterius* mouentis) alterius. L.

Quia *poſt* poteſt ſeipsũ (vt diximus) mouere) <L.

Cap. 16. Nàm ſi *alibi* initium nigri vocaretur) album. L.

Quod ille *artificij* concluſione collegit) artifici. L.

Vt amet vlerò *quod iuncta* elt raróque contingat) quodeuincta. L.

De Saturnalijs.

Lib. 1. cap. 3. *In* medium ætheteo curſu traiecerat axem.) Iàm,

Cap. 4. Si nox furtum factum ſit, ſi *im* aliquis occiſit) Im pro eum. L.

Cap. 6. Sic *Meſſala* tuus, Auiene, dictus cognomento) Meſſalla. Sic habent Lapides Capitolini.

Cap. 7. Quiſque ſuus; noſtrique itidem *&* mos rraditus illinc) eſt. L.

Cap. 8. Illic græco ritu capite *operto* res diuina fit) aperto.

Cap. 9. Vt demonſtrat ſimulachrum eius *Phalaris* aduectum) Phalerijs, vel Falerijs, quæ fuit vrbs Faliſcorum celebris, L.

Cap. 13. Nàm quoties incipiente anno, dies cœpit, qui *adiectus* eſt nundinis) addictus. F.

Vel menſis *intercalatis* ita locarent) intercalaris. F.

Cui *mentio* intercalaris aſcribitur) inuentio. F.

Cap. 14. Adnitenti ſibi M. *Fauio* Scriba) Flauio. F.

Cap. 16. Sed Caſſius *Seruilius* Tullium feciſſe nundinas dicit) Seruium. L.

Cap. 17. Qui quotannis *communiter* Apollini fiant) comiter.

Lib. 2. cap. 2. Marcus, inquit, *Votacilius* Pitholaus) Iotacilius. F.

Cap. 4. Et *contra* caſtigationem loquendi) citra. F.

Vale mel gentium metuelle, ebur ex Hetruria, lacer Aretinum) Vale mel gentium metulle ebur ex Hetruria, laſer Arretinum. V. C.

Tyberinum margaritum *Cilneorum* ſmaragde, iaſpis figulorum) Ciliniorum nàm Sil. lib. 7. Cilinus Arreti Thyrrenis ortus in oris, Clarum nomen erat. Et Liu. lib. 10. Dec. 1. Iiciniorum genus nobile, & potens Arretij fuiſſe ſcribit: Ciliniorum fortè. Denique Tacitus lib. 5. Cillinium Mœcenatem appellat.

Quem morem ſecutus *centum* promiſit per libellum) centies.

Cap. 6. *Prodiderat* Orbilius in reum teſtis) Proderat,

Cum iratus eſſe P. Cludius Decimo *Valerio* diceretur) Tiberio.

Cap. 7. *Satis* facete populo, & tali cum poteram viro) Sat. L.

Lib. 3. cap. 3. Quo exta dari debebunt, *non* pro ara, & pro foco) nunc. L.

Cap. 15. Ab vſque freto Siculo, quod Rhegyum à Meſſana *deſpicit*) diſpeſcit.

Cap. 16. Plinius (vt ſcitis) ad vſque Traiani Imperatoris venit ætatem) Hoc manifeſtè falſum eſt. Quare Titum pro Traiano ſubſtituendum. L.

Mullum vnum *ſeptem* millibus nummum mercatus eſt) Octo ſcripſit Plinius.

Quid mihi negotij eſt cum iſtis *nugatoribus potius, quàm potamus*) nugatoribus? Quin potamus? L.

Sed etiam, qui ad eam vocati *eſſent*) iſſent. F.

Cap. 20. *Tarquinius autem Priſcus* in oſtentario arborario ſic ait) Tarquitius autem Fuſcus. F.

Aminea, *ſcilicet, à regione; nam Aminei fuerunt, vbi nunc Falernum eſt*) Gloſema hominis imperiti. L.

Lib. 7. cap. 4. Quarum vna dicitur καθεκτική quæ deorſum trahit) καθελκτική.

Quã Greci quia retentrix eſt vocant καταλεκτικὴν) καθεκτικὴν.

Cap. 6. Nam cum didicerimus, *quod* mulieres ab ebrietate defendat) quid. L.

Et mox loca *tenet*, quæ ſapere homini miniſtrant) teneat.

Cap. 8. Et quiequid graue erat carnis *aſſumpſerit*) abſumpſerit. F.

Sic & mox tritum, atque *firmatum* cum in aquam conijcitur) formatum. F.

Nàm cum citò coquant offas bubulas in *aſperis* piſcibus) ſparis, vel ſcaris.

Et aquas inficit *quantum* in imo eſt ſcaturigo) quarum. L.

Cap. 12. Quia *quanto* penetrabiliùs in venas efficitur bibentis, *tanto*) tanto. quanto.

Quia non obtuſas cibo venas inuenit, neque *ſit* admiſtione) fit.

Cum ergo aëris frigore, & gelu coacta *caleſcit*) candeſcit.

Cæteris ex magna parte *humoris* nimietate frigoris, cogi ſolitis) humoribus. L.

In *quas* licet frigore concretæ, tamen ſunt natantes) queis. L.

Obſeruationes &c. In L. Apuleium Madaurenſem.

Editio Baſileæ apud Henricum Petrum.

Floruit ſub Antonino Pio, & deinceps, vt ex prima Apologia colliges. Hadriani verſiculos & multa ſcripta legit. Claudium Maximum Philoſophum nominat, qui Antonini Philoſophi tempore floruit.

De Vita L. Apuleij.

Floruit Carthagine ſub *Soliano* Auito, & Claudio Maximo) Lolliano, vt infra ſæpè.

Digitized by Google

De Aſino Aureo.

Lib. 4. fol. 98. Ego verò quamquam alias hordeum tunſum *minutatim, & diutina refectione virulentum.*) minutatim, & diutina coctione iurulentum. L.

Fol. 107. Et ſonus tibiæ *gigia* mutatur in querulum.) phrygiæ.

Lib. 6. Fol. 158. Tandem meis ſupremis periculis opem *facite*) ferte. L.

Et tu fortuna durior iàm ſæuire deſine; ſat tibi *miſeris*) miſerijs. L.

Fol. 159. Iàm indè longius cognitos, riſu maligno *ſalutantam*) ſalutant.

Fol. 161. Tunc ſuper aliquod ſaxum ſcrupoſum, *inſititium, & fertilem*) iſiticium, & fertilem.

Et illa morſus ferarum cum vermibus membra *laniebuntur*) laucinabuntur. L.

Lib. 7. fol. 165. *Ac* tantùm impatientia productus.) Hoc. L.

Fol. 166. Martiæ cohortis *facies* integraretur) acies. L.

Inſtar tyrannicæ poteſtatis ſectam ſuam conferre malle. Sed quoque iamdudùm) Inſtar tyrannicæ poteſtati ſe in ſectam ſuam conferre malle. Se quoque iamdudum. L.

Fol. 167. Mihique iàm *vidi* commilitones, & virum magnanimæ viuacitatis) fidi.

Patre Therone, *atque* latrone inclyto) æquè.

Fol. 16?. Niſi quod pauore cunctorum *quem* ſibi quiſque) quo.

Denique *voluit eſſe* Cæſar Hemi latronis collegium) noluit periſſe. L.

Fol. 172. Apponit *ſatule*, ſed præcipuè poculis crebris) ſcitulè.

Fol. 173. Quaſi ſopiferum quoddam venenum *cantaris* immiſceret) cantharis.

Cuncti denique; *ſed prorſus omnes* viuo ſepulti iacebant) <

Omnes *partim* patati morti. Tiic nullo negocio) <

Fol. 176. *Frondoſoque* baculo ſubiudè caſtigans) nodoſoque. L.

Fol. 179. Stuppæ ſarcina me ſatis onuſtum *propereque* funiculis conſtrictum.) probeque. F.

Iamque fomento *tenus* caleſcens, & enutritus ignis) tenui. L.

Fol. 180. In proximam *caſu iam* vendito, vacuum me ducens) caſulam. L.

Fol. 181. Miſera illa *compauida*, atque dirupta) compauita. L.

Nàm corium affirmatum cineris *inſperſum* dominis referemus) inſperſu. L.

Fol. 185. Totum me *parturum debebam*) periturum dolebam. L.

Lib. 10. fol. 285. Sublimi inſtructus *fabula*, conſitus viretis) fabrica.

Lib. 11. fol. 300. Aliæque nitentibus ſpeculis ponè tergum reuerſus) Aliæ, quæ nitentibus ſpeculis ponè tergum reuerſis. L.

De Floridis.

Lib. 1. fol. 325. Nondùm quidem tàm *infeſſa anima* ſouo) flexanimi. L.

Fol. 326. Laudans ſeſe quod erat *ei* coma reliciuus) < L.

Lib. 2. fol. 335. Qui magno *incepta* prædicauit fabricatum ſibi) in cœtu:

Lib. 4. fol. 358. Nec quod hic aliàs *minus* allucinatur) mimus.

Fol. 359. Ipſis illecebris deterreor, *& ſimultis* retreuor) ſtimulis. L.

Fol. 360. Alioquin ingeniatus ad aſtuciam facile *perdidit*) perdidicit. L.

Fol. 361. Si viceris in damnationem, *quod quaris*) Quid quæris?

De Deo Sacratis.

Fol. 442. Igitur quotidiana eorum ora dicere inuenias rationibus) Igitur quotidie eorum aëra diſpungas, inuenias in rationibus. Ita locum in ſcriptis veteribus exemplaribus legi indicauit mihi Petrus Ciacconius Toletanus anno 1571. L.

De Apologia Prima.

Fol. 447. Nomine priuigni mei Sicinij *pudentis*) Pudentis.

Fol. 448. Tanta quidem pertinacia, vt eum Lollius Vrbicius) Lollij Vrbicij, qui legatus Antonini Pij Britannos vicit, quique ſui temporis hiſtoriam ſcripſit meminit Iulius Capitol. In Pio, & Lampr. in Diadumeno.

Fol. 449 Pudor enim veluti veſtis, *quano* obſoletior eſt) quanto.

Quæ & ſi poſſunt ab his *vtiliter* blatterata) futiliter.

Iàm conceſſo quodam more *fabulis* id genus) rabulis.

Fol. 450. Enimuerò bonus, & innoxius, *rudis, & imperitus* aures) rudes, & imperitas. L.

Quod vtinam tàm grauia formæ, & facundiæ eximiua) Qui. L.

Sed non difficilè ei reſpondiſſem) < L.

Fol. 451. Ac delicatus *horrore implexus*, atque impeditus) horret impexus. L.

Srupo *tormento* aſſimilis, & inæqualiter hirtus) tomento. L.

Fol. 452. Qui cum aduerſum me eas litteras promeret *inuidit* profectò) non vidit.

Aliquid *terſui, dentium* verſus teſtantur) terſui dentium.

Fol. 453. Sua ſibi vrina dentem, atque *ruſſam* pumicare gingiuam) ruſam. L.

Fol. 454. Hominis verò nihil priùs tacentis *nihi* ſæpius loquentis) nihil. L.

Neque *ille* exotico puluere *dentis* emaculet) vllo. L. dentes. L.

Ca-

Cæterum qui ſeſe ſciat *rationem* prompturum, neque inutilem) orationem. L.

Fol.455. eius meritò os, vt bono potui poculum, *prælabitur*) prælauabitur. L.

Ea quoque vti *comperior* purgandos ſibi dentes) comperio. L.

Vna ex *aubus* fluuialibus amica auis) < L.

Iniecto roſtro ſine noxæ periculo *exculpit*) excalpit. L

Fol.458. Aſtra vides, vtinam *flammis* ſydus olympus) fiam, mi.

Fol.459. Nàm caſtum eſſe decet *pueri* poëtam ipſum) pium. L.

Cæterum *maximum* quicquam putas culpaturum) Maximum. Claudius Maximus is fortaſsè eſt, quem philoſophum Antoninus Philoſophus audiſſe ſcribitur à Iulio Capit.

Fol 460. Silentium maleficio *diſtributa*) diſtribuitur.

Proprio quamque amore, & diuerſis amatoribus *pollentis*) pollentem.

Vt *in modico*, trucique perculoſorum animalium ſerua corpora complexu vincientem) immodico.

Nullis ad turpitudinem *ſimilis*, vel illecebris) ſtimulis.

Sed contra *incomitum*, & ſerium pulchritudine) incomptum.

Fol. 465. *Tàm* profectò diſcendi cupidine ſpeculum) Tamen.

Fol. 466. Ita, & ibi vmbra ignobilitatis *approbatore*) opprobratori.

Atque cum aliter è tenebris *proſpectur*.) proſpectat.

Ego adeò *ſeruor*. Tu an abeas ad agrum colendum) obſeruor.

An ipſe mutuarias operas cum vicinis tuis *cambies*) cambias.

At tu me ſcis eadem die, tris *Oea* manumiſiſſe) Oeæ.

Patronus tuus inter cætera te ſibi addita obiecit) à.

Apuleius *Oea* vna die tris manumiſit.) Oeæ.

Fol.469. A Populo Romano collatis *extantibus adornatum eſt*) lextantibus.

Quippè etiam ea, ſi non geſtetur, *&* trahatur) ſed.

Nihilominus quam lacinia *perpendens* impendit) propendens.

Fol.471. Quippè *qui* inopia, deſiderio, opulentia, faſtidio cernuntur) quia. L

Fol.472. Villas ornatiſſimas vna perula mutauit, *quem* poſtea) quam.

Fol.473. Relictum à patre *ſſ. viginti* paulò ſecus) HS.xx. ita vt vicies legendum putem.

Fol.474. Neque enim *diuitem*, cum te crebræ mortes propinquorum) diues es

Quam ob iſtam teterrimam faciem Charon *numen* eſt) nomen.

Fol.476. *At vos* cogitatis apud Claudium Maximum dicere) An non.

Ad ipſum crimen magiæ, *qua* ingenti tumultu) quod.

Fol.477. Quod tandem eſt crimen ſacerdotem eſſe, *& ritè noſſe, atque ſcire, atque callere*) & ritus noſſe, atque callere.

Fol.479. Scripſit neſcio quid in epiſtola, quod *ſi* videbatur) non.

Quoniam tamen mihi pro accuſationis longitudine *largitur atque* ſupereſt) largiter aqua. L

Fol.482. An ſoli piſces habent aliquid occultum *alis*) alijs.

Audi ſis tàm non impudens, quàm multa neſcieris) Audi ſis tàm non pudens, quàm multa neſciens. V.C. Tannoni Pudens. L. ita ſupra fol.450.

Fol.483. Nec falcibus metenda, nec hamis *iniucunda*) inuncanda.

Fol.484 Et prætio dato *miſiſſe* illicò piſces eos) iuſſiſſe.

Fol.485. Et ilex animi Venus, & Luna *noxium* conſcia) noctium.

Pirata erit? Et qui vectem *profoſſor*) perfoſſor.

Fol.487. Cauſidicus ſummus nequiret, multùm, ac diù *haſitato*) hæſitans.

Qua & è quodam meo libro legit *inter fæmineiū*) interfeminium.

Fol.488. Me haice nugas marinas, *& qui ſcyllas* littorales) quiſquilias. L

Fol.489. Poſſe dicitis ad res venereas *ſumpta de mari ſpuria, & faſcina*) ſumptam de mari ſpumam fiſcina. L

Cancer ad vlcera, alga ad *quæreetum*) querçetum. L

Fol.491. Nec ita multum *omnis* abſtulit, quin accuſatorem potius) omninò.

Cedo *enim* experiamur, an & mihi poſſint in iudicio) dùm.

Fœminæ *ſubextart*, mares ſuriant) ſubent.

Ita enim appello, quæ Græci [illegible], & nè perosè anim alium genita) Ita enim appello, quæ Græci, [illegible], & [illegible]; nè per omnes animalium genus. L

Labore meo, & ſtudio ita de Græcis *prouenire*) prouenere.

Vel dicant nobis, Æmiliane, *paterni* tui) patroni.

Fol.492. Niſi in communibus *differentes* attingam) differentijs.

Fol.493. Polypus Corciræ caluaria *pinguia carne*) pinguis Acarna. L

Fol.495. Si cocto *ventrem ruſparet*) ruſparer.

Cæterum me etiam beneficijs poſtularent, cum quidem hoc) Cæterum me etiam veneficij, vt enim, qui hoc. L

Fol.496. Scierunt & ipſi argumentum piſcatium futile, & *nihil* futurum) nihili.

Præterea nouitatem eius ridiculam) Prætereo.

Ad maleficia magica *diſquamari*, & exdoſſari *piſcis*) deſquamari. piſces.

Fol.503. Quam ego pollicitus ſim curaturum, eam quoque *in cautelam*) incantatam.

Dexteram ſibi aurem *nimis inquietam* confeſtim) minus quietam.

Nè

Nè vbi tibi ob cauſam iſtam videar blanditus) Necubi.

Fol. 505. Sequens *cauſæ* motborum ineſt in eorum vitio) cauſa.

Tertio in corpore *concremata* varij fellis) concreta,

Et ſpiritum indidem *parto ex* candore compreſſi aeris) parit, &.

Ea n◌q; tabes ſi *foras* corporis proſpirauit) fores.

Fol. 506. Cui ego *fidem* arbitratus cauſam diuini morbi eſſe) fidens.

Cum & ipſa ægritudini *accumbunt*) ſubcumbunt.

Fol. 507. Sed niſi confeſtim *eripiat*) eripiantur.

Fol. 508. Niſi quod Thallus ſibi, *vi* etiam alijs furis.) tu.

'*Aeterum* Thallus oculos torquet, tu veritatem) Etenim, vel Iterum.

Fol. 510. Cui omnis facultas inſpiciendi fuerit, *quod is libertus*) <

Finge quid vis, *reminiſcere*, excogita, quod poſſit) comminiſcere.

Fol. 511. Quippè omnibus *ſicut* fortè negotium) ſi cui.

Fol. 514. Et forſan nè ob hanc *diuini* contumaciam) diuum.

Cuiuis, vel iniquiſſimo, *animo* expleſſe) animum.

Fol. 517. An quod verius eſt ex crapula helluo *attemptatur*) attentatur.

Ne *cum* iam ſeueris oculis tuis conſtituerit.) eum.

Fol. 525. Dudum ergo cum audirem *ſceleſtum*) ſceleruum:

En vobis quem ſceleſtus ille *ſceleſtum* nominabat) ſcel:tum.

Hiccine eſt *ſceleſtus*? Hiccine eſt larua) ſceletus,

Fol, 522. Et in extimo mundi *ergo* degit) tergo.

De Apologia ſecunda.

Fol. 527. Eo *ad* dùm puerorum auus fato conceſſit) <

Fol. 528. Sæpè audiui non de nihilo dici mendacem memorem' oportere) eſſe.

Fol. 530. Sed olim ſua ſponte à nubendo non alienam, *quam* me fortaſsè) <

Confeſtim *Romam* aduolauit metuens) Roma.

Fol. 531. *Aliqua multis* diebus decumbo) Aliquammultis.

Præterea proſpectu *matris*, qui mihi gratiſſimus eſt) maris.

Fol. 535. *Fax*, inquit, negat poſſe diſſoluere) Pax. F

Seſtertium *triginta* deuorandum) tricies. F

Fol. 536. Fortaſsè *an* adhuc vidua antequàm nupta) <

Fol. 537. Quod matrem ſuam *nihil* deſponderat,) mihi,

Eo vel magis ſibi auxilium mariti aduerſum eius) Eoque.

Fol. 538. Quas tamen *conſultas tantam* mollicie animi) cum ſatias tanta.

Fol. 539. Eiuſmodi velle cœperunt *maluit coactè*) malint coactæ.

Cæterum *eandem* via multi rei cuiuſuis) eadem.

Fol. 540. Quem ego paulò prius' longa viduitate) de.

Fol. 541. Ad expellendum' à me crimen magiæ) enim.

Sedulò omiſſa, memorabili laude Rufini vice mutauit.) Sedulò miſſa memorabili fraude Rufini vice mutauit.

Machi prorſus, & bochones videbuntur) Maſthlæ prorſus, & buccones videbuntur.

Fol. 542. Pronunciatione, *quam* exprobrantis, legantur.) quaſi.

Hæc, & id genus *ea*, quàm meritò tunc dici potuerint) <

Fol. 545. Quis tàm eſt mitis, quin *exarbeſcat*) exardeſcat.

Fol. 550. Haud multò amplius *quadraginta* annum ætatis ire) quadrageſimum.

Fol. 552. Quid illi exiſtiment *nac̃i* non putabo.) nauci.

Præter hæc ea conditione factam *coniectionem*) conuentionem.

Vti tùm *diuidua* pars dotis poſteriori filio) dimidia

Si mulier vidua, & mediocri forma, *vt* non ætate mediocri) at.

Fol. 559. Neque perfici paſſus *etiam* pudore perditæ hæreditatis) eſt.

Fol. 560. At *tunc* adeò patientem te ei præbes) nunc.

Fol. 564. *Si* non modò crimina obiecta pleniſſimè dilui) Qui.

Teſtimonium Caſſij Longini tutoris, & Coruini *Clementis*) Celeris

Fol. 565. Sed alium aliquem *paruum*, & ſæuum iudicem) prauum.

Saltem fingite, aliquid *reminiſcimini*, quod reſpondereris.) comminiſcimini.

Obſeruationes &c. In Caij Plinij Secundi Epiſtolas.

Editio Lugduni apud Gryphium. 5139.

Lib. 1. epiſt. 2. Tentaui enim imitari Demoſthenem ſemper tuum, *Caluum* nuper) < VC.

Nec tamen omninò Marci noſtri *τὰς ληκύθους fugimus*) fugiamus

Epiſt. 5. Eſt enim locuples, factioſus, *curatur* à multis, timetur à pluribus) amatur, vel canetur. F

Lib. 2. epiſt. 3. Statimque vt viderat, abijſſe *ἀφιλόκαλον* illiteratum) *ἀπειρόκαλον*. L

Lib. 3. epiſt. 19. Vnam villam colere, & ornare, *alteram* tantùm tueri) vnam. F

Lib. 4. epiſt. 2. Habebat puer *mannlos* multos, & vinctos, & ſolutos) mannulos, L

Epiſt. 10. *Idem* tamen ſic adſcripſiſſe legatum) Eidem. L

Meretur ergo libertatem ſinentibus nobis, fruatur legato) Mereatur,

Digitized by Google

Epiſt.13. Vt ex copia *ſtudiorum*, quæ ad te ex admiratione) ſtudioſorum . L

Epiſt.19. Quæ denique amare me ex tua prædicatione *conſueuit.Nam cum matrem meam parentis loco venerere* .) conſueuit iam ; cum matrem meam parentis loco venerari . L

Epiſt.27. Vnus Plinius eſt mihi *priores*)prior:is. L

Lib.5.epiſt.6. Magna ſui parte meridiem *ſpectat*, æſtiuumque ſolem ab hora ſexta .) ſpectans. Si ita legatur , videtur ſententia tota aptior , vſitatiorque loquendi formula . L

Lib.6.epiſt.4. *Et qui* deniquè ſeceſſus voluptates, regioniſque abundantiam) Ecquid . L

Epiſt.5. Quæ *omiſſo* contradicendi tempore caſtigaret) amiſſo . L

Epiſt.15. Cogita qui riſus *hominum , qui ioci* .) omnium , qui ioci quoque . L

Epiſt.25. Atque etiam proficiſcenti *quadringenta* millia) quadraginta . L

Epiſt.26. *Iudicio* tamen , & quidem tantò actius , quantò magis amo) Iudico . L

Epiſt.29. Et cui non minimum gaudeo probauit) Et (quod non minus gaudeo) probauit . L

Lib.7.epiſt.11.*Ex* ſeptingentis millibus Corelliæ addixerit) HS. L

Epiſt.14. Non *ex* ſeptingentis millibus , quanti illos à liberto meo) HS. L

Sed *ex* non gentis quantis à publicanis) < . L

Epiſt.25. Recepit ſe in agros , *paratiſque* honoribus) ſpretiſque . L

Lib.8.epiſt.2.Vereor nè parum expreſſerim,apertius calculos *oſtendam*) tendam . L

Epiſt.14. Quia *paruulum* referret , an idem diſpliceret) paululum . L

Lib.9.epiſt.39. Niſi *tamen* vt formam ſecundum rationem loci ſcribas) tantùm . L

Epiſt.40. Vt nihil de die perdunt , ita de nocte *paruulum*) paululum . L

Lib.10.epiſt.4. Quia mater Romani liberalitatem *ſeſtertij quadringenties*) HS.cccc. L

Ep.22.An homines in ſe, vt *latius* velint)lautiùs . L

Epiſt.23. Ego tamen *æſtimans* nouum fieri debere) exiſtimaui. L

Epiſt.31. *Quod* affirmare tibi poſſum , vt decreta quibus damnati erant) Tantùm . L

Epiſt.33. Deindè inertia hominum , *quod* ſatis conſtat otioſos) quos . L

Et alioqui nullus vſquam in publico *ſipo* , nulla hama) ſipho. Inſtrumentum ad aquam ex loco inferiore in altiorem educendam,id fortaſsè eſt , quod Columella lib.3. cap.10. ſiphonem diabetem a Mathematicis vocari ſcripſit . L

Epiſt.38. *Quid* itaque compereris perfer in notitiam meam) Quidquid . L

Epiſt.39.Neque enim ratio *plus* excuſſa eſt)prius.L

Epiſt.65. Expeditum tamen *erat* cataractis aquæ curſum temperare) erit.F

Epiſt.101.Sinè auctore verò propoſiti libelli' nullo crimine locum habere) in. L

Epiſt.116. Sed *ijs* , quos indulgentia tua , quibuſdam Ciuitatibus) ij . L

Epiſt.117. Exiſtimo id acturos, vt *erogatio* cæteris præferatur) erogator . L

In Panegyrico Traiani.

Obtinuit aliquis , vt ſpectaculum pantomimorum *Populo Romano* tolli pateretur) Populus Romanus. L

Neque enim à te minore *concentu*, vt tolleres pantomimos) contentu . F

De Viris Illuſtribus , quem tractatum alij Sex. Aur. Victori tribuunt.

Num.2. Cum fœminas finitimorum Romani vi rapuiſſent primi *Cenienſes*) Ceninenſes .

Num.11. Cum quo in Tyberim decedit , & armatus ad ſuos tranauit) Polybius fragm. 6. in vndis finiſſe vitam ſcribit contra omnium Latinorum Scriptorum ſententiam .

Num.16.Vbi cum victoria curaret Magiſter Equitum equis frœnos detrahi iuſſit) Aliter Liuius lib.2.

Num.20.Idem lege ſanciuit nè cui plebeio plus *centum* iugera) D. ex omnibus ferè conſtat .

Et ipſe cum iugera *centum quinquaginta* haberet)M.

Num.24.Gentilitas eius Manlij cognomine iurauit nè quis poſtea) cognomen eiuraret . L

Num.33. *Quaterna dena* agri iugera viritim populo diuiſit) Septena .

Num.46.Tum Claudia Virgo falsò *inceſtis* ſuſpecta) inceſti .

Vt ſi' pudicam ſciret , ſequeretur) ſe . L.

Obſeruationes, &c. In Suetonium Tranquillum de Illuſtribus Grammaticis.

Eadem Editio.

Foriſque docuiſſe *aductum eſt. Nihil* amplius) adnotatum eſt nihil . L

De Grammat. Appel. Quoſdam è Grammaticis ſtatim' ludo tranſiſſe in forum) à L.

De M. Ant. Quamuis annum ætatis quinquageſimum non *acceſſerit*) exceſſerit . L

De Q. Cæc. Primuſque Virgilium , & alios Poëtas nouos *perlegere*) prælegere . L

De Verr. Flac. Docuitque in atrio *catilinæ* domus) catulinæ , vel catulianæ . L

Statuam habet *Præneſte* in inferiori fori parte)pro Veſtæ . O

Et marmoreo Parieti inciſos *publicaret*) publicarat . L

De M. Pomp. Sermonis Latini exactor *modeſtiſſimus*) moleſtiſſimus. L

Tu enim Cæſar Ciuitatem dare potes hominibus , *verba* non potes) verbis . L

Pugilem olim fuiſſe Aſinius Gallus hoc in eum epigrammate oſtendit) At tu Aſinij ſententiam non es aſſecutus . L

De Q. Rhem. Vt vitem manu eius inſtirutam ſatis conſtet ecclxv. *vaſa* ediditſſe) vuas. L Duarum millium vuarum numerum in Ceretanis exceſſiſſe vitem ſcribit Columel. & Plin. lib.14. cap.4.

De Claris Rhetoribus. Eiuſdem.

Rhetorica quoque apud nos perindè,atque grammatica *ferè* recepta eſt) ſerò . F

Quo facilius C.*Curione* promptiſſimo iuueni) Curioni . L

Nero Cæſar & primo imperij anno' publicè quoque) & . L

Dum vtilia , & neceſſaria , *dum* perniciola , & ſuperuacanea) Tùm . tùm . L

De L. Plot. Significabat dictaſſe *à Cratino* accuſatori ſuo actionem) Atratino .

De L. Octae. Hie Epidius ortum ſe ab Epidio *Nunciono* prædicabat) Numicino . L

De Sex. Clod. In amicitia M. Antonii triumulri *extiuiſſe* ſe aiebat) extriuiſſe . L

De C.Albut. Dum ampliſſimam *quamquam* ſectatur) quamque . L

Obſeruationes,&c.In Iulium Obſequentem de Prodigijs.

Eadem Editio.

Q. Aemil. *Lauinij* fax ardens in Cœlo viſa) Lanuuij .

M. Marcel. Vrbe *ſtrata* pax domi , foriſque fuit) luſtrata .

L. Opim. *Conſa* arma in cœlo volare viſa) Compſæ .

App. Claud. Romæ in *agro Cortaſi* lacte pluit) Græcoſtaſi .

L. Scipion. Rei miraculo *intus* conſiderantibus , veſtigia equorum) iter . F

In profluentem delectus *auerſa* aqua natauit) aduerſa .

M.Aemil.*Cum* prodigium Romæ erat factum, in lecto) Cui . L

C. Cæſar. Faſtigium domus , quod *ſicut erat* adiectum , ruiſſe) Sen. cons.fuerat. L

C. Panſ. *Cæſar*, cum in Campum Martium exercitum deduceret) Cæſari . F

M. Lepid.' Lux ita fulſit , vt tanquam die otto ad opus ſurgeretur) Nocte media . L

Cum ſacrificaretur ex *humo , à pollice* Iouis cruor) humero, & pollice. F

Ingens vis' exercitum aduolauit) in . F

Obſeruationes , &c. In Q. Horatium Flaccum cum Comment.Lambini.

Editio Venetijs apud Caballum 1575.

Lib.1.Od.1.Comment. Nec partem ſolido) Non puto Poëtæ verbis tuam ſententiã conuenire. L

Spernit) Spernere hic id videtur ſignificare , quod nihili facere , non laborare . L

Verbum Græcum expreſſiſſet [illegible] .) [illegible]

Ode 2. Comment. Candenteis humeros) Aut non eſt aliquod aurium iudicium in numeris , aut ego vnus ſum , qui nihil intelligo , ſi probatur lectio altera. Nàm Candenteis,& Codices ferè omnes habent , & vſitatiſſima poëtis figura locum hunc ſibi iure vindicat . L

Ode 3. Comment. Africum) Nemo vitio Poëtæ verterit , quod tibi nimis confidenter , nè dicam temerè , non accuratè deſcriptum videtur . L

Ode 7. Vndique *decerptæ frondi* proponere oliuam) decerptam fronti . L Ita habent omnia exemplaria . M. S

Ode 12. Quem Deum ? cuius *recinet* iocoſa) recinit . V. C

Ode 35. Comment. O vtinam noua incude) Vt nobis ipſis in re à nobis inuenta , licet inepta , ineptiùs placemus, & vetus lectio multo melior cenſenda eſt , & verbi Diffingere notio ab hoc tradita non vera. Nàm vt Porph. & Acron ſcribunt , Diffingere eſt iterum fingere , & fabricare . Pertinet autem ad rei atrociorem faciem exagerandam Retuſum in ciues ferrum dicere ; quàm Recuſum : Refingere eſt demoliri ; locus autem Horatij lib.3. Ode 29.non neceſſario exponitur , vt hic putat. Diffinget enim , ideſt , confundet , aut in aliud mutabit , vt hic Retuſum ferrum diffingere noua incude, eſt iterum formare , & ad feriendum accommodare . Vide Gul. Cant. Nou.Lect. lib.7. cap.30. Quarè non muranda vetus lectio *Diffingas* in aliud verbum *Diſtringas* , vt facit hic Commentator ineptè. L

Lib.2. Ode 6. *Fertili* Bacho minimùm Falernis) Fertilis . Guliel. Cant. lib.6.cap.14. Nou. Lect.

Lib.3. Ode 1. Comment. Fauete linguis) Quantum in hac re falleris docebit te Seneca lib de vita beata cap.26.

Ode 15. Nec poti *vetulam* fæce tenus cadi) vetula . Guliel. Cant. lib.6. cap.14. Nou.Lect.

Ode 19. Comment. Da lunæ propere nouæ) Lege Auſonium ad Symmachum deTernario Grypho , vbi locum hunc tangit , & miror diligentiam Lambini , quàm hic deſiderari paſſus eſt.L

Lib.4.Ode 12.Comment.Ex his igitur ſiuè teſtis, ſiuè conchis fieri poterant vaſa) Ipſæ conchæ erant vaſa natura fabricante facta : alioquin nulla arte , quod ſciam , laborari poſſunt in vaſorum vſum . L

Lib. Epod. Ode 2. Sacrum*que* vetuſtis extruat lignis focum .) < F.

Lib.1. Serm. Sat.1. Semper ego *optarem* pauperrimus eſſe bonorum) optatim. L

Comment. Mœcenas) Quàm ſis ridiculus in multis . L

Quod ſi comminuas) Et hic nonnè ridiculè accentus in ſcriptis ſomnias . L

Non tuus hoc capiet) Cur non modiorum ? Vt Roma-

Romanus Romanis Romano more loquatur. L

Fortiſſima Tyndaridarum) Hoc non eſt neceſſarium. L

Sat. 2. Quinas hic capiti mercedes *exigit*, atque) exſecat. L

Malchinus tunicis demiſſis ambulat) Malthinus. L

Eſt in matrona, ancilla, *peccesne* togata) peccesne. L

Sit licet hoc *Charinte* tuum, tenerumq; eſt femur) Cerinthe.

Comment. Vterque enim, & creditor, & debitor nomina facere dicitur) Vereor, vt non ſatis rem alioquin claram intelligas. L

Pannum tenuem, ac mollem, ſeu latam faſciam) quàm ineptè abutitur verbis latinis. L

Sed legendum tamen puto, peccesne, & ita loquitur ſat. 8.) At non omnia omnibus locis conueniunt. L

Villum in fauſta Syllæ) Vide quàm leuiter improbat Veterum ſententiam, tandem autem poſt paulò probet. Quamquam etiam Milo Fauſtæ maritus id pati potuit; ſed cum aliam matronam attentaret, cum qua Longarenus conſuetudinem adulterij haberet. L

Ego vtramque lectionem probabilem eſſe puto) Tuum erat indicare vtram retineant manuſcripti Codices.

Hyplæam mulierem conijcere licet) Viri nomen verius puto eſſe. L

Sat. 5. Comment. Rubi oppidum Campaniæ) At tu poſt Canuſium iter agens Brunduſium, Rubos in Campania locas? Cum ſit Vrbs Apuliæ etiam num nomen retinens, & ab eo Rubuſtinos Plinius appellat, licet hoc Conrado Geſnero acceptum referas, error non excuſatur tuus. L

Lib. 2. ſat. 2. Comment. In luſtris comedim, & *congræcem* pater) congræcer. F

Sat. 3. Antiquo cenſu natis *diviſſe* duobus) Virg. & Luc. vſi ſunt Diditur: nàm Virg. lib. 7. Diditur hic ſubito Troiana per agmina rumor. Et Luc. lib. 4. Hæc eadem cibus in venas dum didit? omnis.

Comment. Pultis genus ex farina hordacea) Non ex farina hordacea, ſed ex hordeo ipſo à cortice prius purgato, vt ipſum granum integrum coquatur, vt oryza quoque coqui ſolet. Lat.

Aequo animo inſumpturus patrij caſus eſt, numeri ſingularis) centæ.

Sat. 4. comment. Vineas ſummiteit capreas) Si obſeruaſſes Varronem lib. 1. cap. 31. confirmaſſes veram ſententiam Landini authoritate Varronis. Nàm Summittere eſt proferre capreas, quæ cum induruerint non ſunt edules. Quamquam ego ſuppoſititium verſum opinor, cum neque Acron, neque Porph. agnoſcat vllum verbum. L

Sat. 7. Comment. Quod ſit ſatis hoc) Vide quàm hæreat in re ſatis clara. L

Atque icircò vbique *albuſus*, & cantus) plauſus.

Sat. 8. [*Vididius*, quos Mœcenas adduxerat vmbras) Vibidius.

Ex Epiſtolis.

Lib. 1. epiſt. 6. Comment. Nil admirari propè res eſt) Admirari eſt æſtimare, in prætio habere, atque ideò cupere. Philoſophi verò θαυμάζειν, id eſt, quod ignorata rei cauſa euentum mirari, ac ſtupere, quæ origo eſt inueſtigandi cauſas rerum. L

Hic tibi ſit potius) Qui miratur ſtatuam Catoni poſitam; is tacitè fatetur Catonis virtutem non æſtimare tanti, vt ſtatua dignus ſit. Id autem videtur Horatius hic ſentire, quod idem Cato apud Plut. in Problemat. cum enim multis ſtatuas poſitas vidiſſet, ſibi verò nullam. Malo, inquit, homines de me quærere cur ſtatua non eſt poſita Catoni, quàm cur poſita eſt? L

Et cogat trans pondera) Quaſi per ſe toga onerosa non eſſet ſarcina præſenti, maximè ſi legiſſet hic Tertullianum lib. de Pall. nunquam ſcripſiſſet has ineptias; in prenſando enim labor erat magnus præſertim ſeni. & imbecillo candidato. L

Epiſt. 7. Qui *ſimul* aſpexit quantum dimiſſa petitis) ſemel,

Comment. Dum ſeptem donat ſeſtertia) Contra ea, quæ ineptè ſcripſit Agricola lib. 2. de pond. & temp. vbi vide, quæ iàm pridem notaueram. L

Ad rationem monetæ noſtræ Gallicæ redigatur *quinquaginta* circiter) Quadraginta veriùs. L

Epiſt. 17. Comment. Contra quem duplici panno) Si quid ſit pannus fuerit intellectum, nihil erit apertius. Eſt enim, quod ῥάκος. Vide Laërtium in Crate: lib. 6. c. 5. & Tertul. de Pall.

Succinit alter) Huic expoſitioni non conuenit exemplum corui. L

Et mihi diuiduo findatur) Non ſatis ad rem faciunt quæcunque affert. L

Epiſt. 18. Reddere vel partes mimum tractare) Seneca breuiter, & propriè idem dixit lib. 3. de ira cap. 8. Optimum iudicauit quidquid dixiſſet, ſequi, & ſecundas agere. Non tulit Cœlius aſſentientem; ſed exclamauit; dic aliquid contra, vt duo ſimus. Non aſſequitur Lambinus hic, quid ſit verè ſecundas, & tertias partes agere. Vide Suet. in Calig. cap. 57. L

Epiſt. 19. Comment. Ad certaminis intermiſſionem, vt intra dies quiuque pugnarent) Ad certaminis intermiſſionẽ intra dies munerum, quibus pugnarent, ita Guliel. Cant. nou. lect. l. 6. c. 4.

Lib. 2. epiſt. 2. Comment. Scilicet vt poſſem) Ineptè Romæ mathematicas ſomnias. L

Sed quod non deſit habentem) Quod non vides vitium tuum eſt. L

Vulgo enim dici ſolet) Quàm multis verbis nihil dicit. L

Quæ poterunt vnquam ſatis expurgare Sicyæ) Ridiculum certè cucurbitulis purgare; ſed multò magis ridiculum, & dignum flagris potius, veterem lectionem loco mouere, quia tibi non ſatisfacit. L. Extremam, vel ſupremam inſaniam ſi quis cicuta non purgat, quæ alioquin

vitam adimit, qua re poterit purgare? Licet autem videre apud eundem Epodon ode. 3. cicutis allium præpoſitum in nocendo, vt poetarum more multa impropriè poſita videmus. L

Trecentis nummorum millibus) Septem millibus & quingentis Vngaricis ducatis. L

De Arte Poëtica.

Comment. Quod capit ſextarios octo) Vereor nè operarum errore factum ſit vt XL. deſit: non enim adduci poſſum, vt credam Lambinum idem putaſſe eſſe ſextarium. quod eſt congius. L

Scriptor cyclicus) Vide Scholia Græca in Clem. Alexan. Adhortat. ad gent. in Codice latino pag. 45. Vide Suidam in verbo Κύκλια. L

Nonumque præmatur) Vide Pierium Valer. lib. 37. de nouenario numero.

Obſeruationes &c. In C. Valerium Catullum, cum Commentarijs M. Antonij Mureti.

Editio Venetijs apud Paulum Manutium 1554.

Qualecunque quidem ora per virorum) Hic inſerendi ſunt tres verſiculi, nimirum
Si qui fortè mearum ineptiarum.
Lectores eritis, manuſque veſtras:
Non horrebitis admouere nobis. O.

3. Neque vllius *natantis* impetum ratis) volãtis. O

5. Puluinuſque peræquè, & *hic, & illic*) hinc, & illinc. O

Attritus, tremulique *quaſſi* lecti) caſſa. O

Nam ni *praualet* iſta, nil taceres) præcauet. L
Nàm mi præualet iſta nil tacere. O

7. At tu dolebis, cum rogaberis *nulli*) nulla. O

Sceleſta *te ne*? quæ tibi manet vita) tu ne? O

8. *Antiſtes* mihi millibus trecentis) Anteſtans. O

9. Nec *pratoribus* eſſe, nec cohorti) lictoribus. O

Natum dicitur, *are* comparaſti) eſſe. O

Ferri mane. Mane inquio puellæ) Deferri, minimè, ioquio, puellæ.

Sed tu inſulſa, malè, & moleſta viuis) Sed tu inſulſa male, & nimis moleſta es.

10. Litus *vt longè* reſonante Eoa) longè vbi. O

Siuè trans altas *gradietur* Alpeis) gradeterur. O

Nec meum *reſpectet*, vt antè amorem) ſpetet. O

12. Sed contra accipies *meros* amores) meos. O

15. Quod *ſint* molliculi, parum pudicum) ſunt. O

16. *Vt* puella tenellulo delicatior hædo) Et. O

In foſſa Ligeris iacet *ſeparata* ſecuri) ſuppernata. Ex Feſto, qui etiam exponit, citatque Ennium
His pernas ſuccidit iniqua ſuperbia Pœni.
Suppernati dicuntur quibus femina ſunt ſucciſa in modum ſuillarum pernarum. L

Hunc ᵛ ego volo de tuo ponte mittere pronum) te. O

18. Ruſſus videtur; tantùm abhorret, *ac nutat*) à cultu. O

Hoc *quid* putemus eſſe? qui modò ſcurra) qui. O

19. Non *facta* impia non dolos veneoi) ſurta. O

22. Verum ad millia quindecim, & ducenta) Subintellige ſeſtertium, ideſt, ad 215. millia nummorum ſeſtertiorum, quæ ſumma eſt aureorum ducatorum de Camera 5375. L

Sed quantum video pari *fuiſti*) fuiſtis. O

Es fartus: pete nobiles amicos) functi eſtis. O

25. *Hunc* Galliæ timent, timent Birtanniȩ) Nũc. O

26. Vẽtos itrita ferre *ad* nebulas aẽrias ſinis) ac. O

28. Gaudete vos quoque *lydiȩ* lacus vndæ) limpidæ. O

29. Amabo mea dulcis *Ipſitbilla*) Hypſityllæ.

Quod ſi iuſſeris, illud *adiuuato*) adduato. L. adiubeto. O

Nè quis *liminis* obſeret tabellam) luminis. O

Fili non *potes* aſſe venditare) potis. O

30. Puellȩ, & pueri integri) Dianæ pueri integri. O

31. Quarè ſi ſapiet viam *vorabit*) volabit. O

34. *Et magis, magis*, in dies, & horas) Magiſque, ac magis. O

Iraſcor tibi, ſi meos amores) Iraſcar tibi? O

35. Aut Lanuuinus *ater*, atque dentatus) acer. O

36. *Quid vis*? qualubet eſſe notus optas) Quiuis. O

Non eſt ſana puella, nec *rogate*) rogari. O

Qualis ſit, ſolet hoc imaginoſum) Quale. O

Pugillaria *ſi* pati poteſtis) ni. O

Turpe incedere myrmicè, ac moleſtè) Turpem incedere mimicè, ac moleſtè. O

Non aſſis facis *olutum* lupanar) oblitum. O

Quod ſi non aliud poteſt, ruborem ᵛ ; à. O

38. Non immerenti verſilis mihi, quàm mens) Non immerenti, quàm mihi meus venter. Phaër.

39. Quantum *qui* pote plurimum perire) cui. O

40. Iàm cȩli ſuror æquinoctialis. Vbi Commentator habet. Horrificus ille ſtridor ventorum hyberno æquinoctio) Quid ſit hybernum æquinoctium nuſqnam legi. Quarè commodius eſt, æquinoctialis Zephyri auris iucundis fieri, vt furor cæli quieſcat, aut ſileſcat. L

42. Nec vnquam ſaturum indè cor futurum eſt) Nec mi vnquam videor ſatur futurus. Phaër.

45. Lelbia aſpexi nihil eſt ſupra mi
*
Lingua ſed torpeitenueis ſub artus } Quod loquar amens. O

47. *Othonis* caput oppidò eſt puſillum) Actoris. O

Heri *ruſtica ſemilauta* crura) ruſtica ſemilota. O

48. Tibi, & Suffecio ſeni recocto) < O

49. Camerium mihi *peſſima puella*) peſſima puella.

50. Vrbana altera, & illa Formiana) at. O

52. Vidiſtis ipſo rapere *è* rogo cœnam) ce. O

Contemptam haberes? ah nimis fero corde) Deeſt verſus. Miſer Catulle deſinas ineptire. O

53. Myrtus *aſia* ramulis) aſcia. O ἄσκια

Virgo *adeſt* viden' vt faces) ades. O

Noſtra verba *viden'*? faces) vide vt. O

Deditus vit *adultera*) adulteræ. O

Quanta gaudia, quæ *vaga*) nigra. O

Scimus hæc tibi *quæ* licent) cœlibi. O

Vos vnis ſenibus *bonæ*) binæ. O

Sed micante labello) Emicante. O

54. Nos

54. Nos aliò mentreis, aliò *diuiſimus* aureis) d:-miſimus. O

55. Itaque, vt relicta ſenſit ſibi membra ſinè viro) Itaque, vt relicta ſenſit membra ſibi ſemiuiro. O

Aliena quæ petentes, velut exules, loca) Aliena, vt exules, loca celeri pede petire. Vel. Aliena loca petentes celeri pede, vt exules.

Rapidum ſalum tuliſtis, truculentaque *pelagi*) Pelage, O

Itaque vt domum Cybelles tetigere *laſſulæ*) laetulæ: vel lautulæ. O

Ego quam miſer relinquens, dominos, vt herifugæ) Ego te miſera. O

Ibi iuncta iuga reſolnens Cybele leonibus) Ibi iuga leonibus iuncta reſoluens Cybele. Vel Ibi iuga leouibus Cybele iuncta reſoluens.

Ferus ipſe ſeſe adhortans rapidum incitat animum) Ferus ſeſe adhortitans lis rabidum incitat animum.

56. Quæ ſimul optatæ finito tempore luces) Qui ſimul optatæ finito tempore lucis.

Pharſaliam coëunt, pharſalia tecta frequentant) Pharſalum. O

Toto animo, tota *perdebat* perdita mente) quærebat. O

Quanto ſæpè magis fulgore expalluit auri) Quantum. O

Eruit illa procul radicibus *extirpata*) exturbata. O

Indè pedem *victor* multa cum laude reflexit) ſoſpes. V. C.

Saue quod horrebas priſci præcepta parentis) Sæuaque abhorrebas. O

Multaque raucisonos efflabant cornua bombos) Multis. V. C

Quæ *tardè* primùm clementi flamine pulſę) raræ. O

Vnigenamque ſimul cultricem *montibus Idæ*) montis Itones. O

Cum *tremulo incanos* ſoluent à vertice crines) in cinere canos. V. C

Annua *dum* feſtis veniſſent ſacra diebus) cum. O

57. Daulias, *aſſumpti* fata gemens *Ityli*) abſumpti. O. Ithios. V. C

58. Fulgentem clarè quàm multis illa *Dearum*) Deorum. V. C

Eſt nè nouis nuptis odio Venus? *eſt nè* parentum) eſtue. V. C

At tu non orbum luxti deſerta cubile) An. O

Sed fratris cari flebile *diſſidium*.) diſcidium. O

Atq; ibi *præ* cunctis pro dulci coniuge diuis) me. O

Scilicet in vario nè ſolum limine cœli) ſcilicet vt vario nè ſolum in limine cœli. V. C

Virginis, & ſæui contingens *namque* leonis) ora. O

Sed quæ ſe impuro *dedit* adulterio) fœdat. V. C

59. Brixia *Chinæa* ſuppoſita in ſpecula) Echinea. O

Flauus, quàm molli *percurrit flumine Mela*) præcurrit flumine Mella. O

Solam *conſilijs* hæc ſua flagitia) conſciolis. O

60. *Nè* tenuem texens ſublimis aranea telam) Nec. O

Accepta fruſtra: nondùm cum ſanguine ſacro) Ingreſſa. O

Quale ferunt Graij *Peneum* propter amœnum) Pheneum. O

Quod *diuum* dominum ferre iugum docuit) domini. O

Atqui nec diuis homines componier æquum eſt) Deeſt verſus, nimirum,
Ingratum tremuli tolle parentis onus.

Et longè antè omnes mihi, quæ me carior ipſo eſt) Sed. O

63. Si cui Virro homini ſacer alarſi obſlitit hircus) Si cui iure bono ſacer alarum obſlitit hircus. O

Aemulus iſte tuus, qui *veſtrum* exercet amori) noſtrum. O.

Mirificè eſt *actis* nactus vtrumque malum) acti. O.

67. In Leſbiam) Initio deſunt duo verſus.
Odi & amo, quare id faciam fortaſsè requiris,
Neſcio; ſed fieri ſentio & excrucior.

68. Quin te animo *affirmas*, teque aſtringiſque, reduciſque) offirmas. O.

Difficilè eſt verùm hoc *qua* lubet efficias) quam. O.

69. Eripuiſti *heu*, *heu* noſtræ peſtis amicitiæ) eheu. O.

78. Quanta in amore *ſuo* ex parte reperta mea eſt) tuo.

80. *Gnatus*; vt accepto veneretur carmine diuos) Gnarus. O.

84 At Voluſi annales) Deſunt hæc verba. Aduam morientur ad ipſam.

85. Atque olim *miſſas* flemus amicitias) amiſſas. O.

90. *Hunc* tamen interea priſco, quæ more parentum.) Hæc. O.

Me vnum eſſe inuenies *illorum* iure ſacratum) illo tibi. O.

95. . . . . . ò lucem candidiore nota) Signandam. V. C.

Optandum vita dicere *quis* poterit) quid. O.

102. Sæpè tibi ſtudioſo animo venante . . . . . .) requirens. O.

Gelli nec noſtras *hinc* valuiſſe preces) quid. O.

Obſeruationes &c. In Sext. Propertium Aurelium.

Editio Venetijs apud Aldum. 1515.

Lib. I. Eleg. I. *Mimalion.* nullos fugiendo Tulle labores) Menalion. Aliàs.

Ille etiam *pſillei* percuſſus vulnere rami) Pſylli. Aliàs.

In me *tardus* amor nonnullas cogitat artes) falſus. Aliàs.

Poſſe *citeinis* ducere carminibus) cytheinis. Aliàs.

Et vos, qui ſerò *lapſum* reuocatis amici) laſſum. Aliàs.

Sit modò libertas, quæ velit *ira* loqui) illa. V.C.

Eleg 3. Compoſitos leuibus radijs patefecit ocellos) Deſunt duo verſus, ſcilicet,

Et ſu-

Et ſubito adnentu palluit illa mro.
Mox vt etat nrglecta comis, & pectore nudo.
Dùm me iucundis *lapſam* ſopor impulſit alis.)
lasſam. L.
Eleg. 4. Tu licet Antiope ſormam *Nycteidos*, &
tu) Niheidos. Aliàs.
Spartanæ retcras laudibus *Hermionæ*) Hermiones.
Aliàs.
Nedùm ſi leuibus *fuerit* collata figuris) fuerat.
Aliàs.
Inferior duro iudice tutpis *eat*) erit. Aliàs.
Gaudia ſub tacita *dicere* vrſte libei) ducere. A-
lias.
Eleg. 5. Molliter iraſci non *ſolet* illa tibi) ſinit.
Aliàs.
Eleg. 6. *Cum quo* riphæos poſſim conſcendere
montes) Tecum. Aliàs.
Tu *patrui* meritas conare anteire ſecures) Patriæ.
Aliàs.
Eleg. 8. Tu pedibus teneris poſitas *fulcare prui-
nas?*) fulcire ruinas. Aliàs.
Vt te felici *veſtam per cærula* remo) prouecta ce-
raunia. Aliàs.
Accipiat placidis *orieos* æquoribus.) otitos. Aliàs.
Nam me non vllæ *poterunt corrumpere* tedæ) potue-
runt runperr. Aliàs.
Et dicam *atraciys* licet hæc *conſidat* in otis) Hatra-
cis. conſiſtat. Aliàs.
Quam ſi dotatæ regnum vetus *Hippodamiæ*) Hip-
podomiæ. Aliàs,
Eleg. 9. Et tibi nunc *quæuis* imperat empta modo)
quouis. Aliàs.
M. dolor, & lachrymæ meritò fecrre *peritum*)
fecerum. Alias.
Plus in amore *valet Mimnerui* verſus Homero) va-
lent Numerini. Aliàs.
Aerius illa ſubit Pontice, ſi qua tua eſt) Aptiùs.
Aliàs.
Eleg. 10. Et poſſum alterius curas ſanare *recen-
teis*) dolentis. Aliàs.
Eleg. 11. Proxima Miſenis æquora *nobilibus*) lit-
toribus. Aliàs.
Aut teneat clauſam tenui *Teutantis* in vnda) Teu-
tatis. Aliàs.
Alternæ facilis *eedere lympa* manu) credere nym-
pha. Aliàs.
Vt ſolet *amoto* labi cuſtode puella) amota. Aliàs.
Attulerint noſtri culpa timoris *eris*) erit. Aliàs.
An mihi non maior caræ cuſtodia matris) Aut.
Aliàs.
Multis iſta dabunt littora *diſſidium*) diſcidium. A-
liàs.
Eleg. 12. Nec mihi conſurtos *amplexu* nutrit amo-
res) aſpectu. Aliàs.
Non nihil aſpetſis gaudet amor *lacbrymis*) prdibus.
Alias.
Aut ſi *deſpectus* potuit mutare *calores*) deſpectos.
colores. Aliàs.
Eleg. 13. Hæc erit illarum *contenti* pœna doloris)
contempti. Aliàs.
Multatum miſeras *exigit* vna vices) exiget. Aliàs.

Vidi ego te toto *vinctum* langueſcere collo) vi-
ctum. Aliàs.
Et flere *iniectis* Galle diù manibus) illectis. Aliàs.
Vtere non alio limine dignus eras) Vrere non alio
lumine dignus eras. Aliàs.
Eleg. 14. *Illam* etiam duris mentibus eſſe dolor)
Illa. Aliàs.
Regna, vel *Alcioni* munera deſpicere) Alcinoi. A-
liàs.
Eleg. 15. Annus, & inuerſas *duxerit* ante vices)
verterit. Aliàs.
Quamue mihi viles iſti videantur ocelli) Quam
tibi nè viles noſtri videantur ocelli. Aliàs.
Quis te cogebat multos pellere colores) Quis te
cogebat multo pallere colore. Aliàs.
Eleg. 16. Ianua tarpeiæ *nota* pudicitiæ) nata. A-
liàs.
Turpis & *in tepido* limine ſomnus erit) trepido.
Aliàs.
Frigidaque Eoo me dolet *aura* gelu) vnda. Aliàs.
Percuſſas dominæ vertat in auriculas) Permiſſas.
Aliàs.
Vt *me* tàm longa raucum patiare querela.) modo.
Aliàs.
Et matutinis obſtrepit alitibus.) Hæc. Aliàs.
(Eleg. 17. *Molliter*, & tenera poneret oſſa roſa)
Mollitus. Aliàs.
Eleg. 18. Sic mihi te referas *leuis*, vt non altera
noſtro) lenem. Aliàs.
An quia parua damus mutato ſigna *calore*) colo-
re. Aliàs.
Sed qualiſcunque es, reſonent *tibi* Cynthia ſyluæ.)
mihi. Aliàs.
Eleg. 20. *Nunc* tu, ſiuè leges vmbroſæ flumina
ſyluæ) Hunc. Aliàs.
Non minor auſoniis eſt amor *in dryadis*) Adriacis.
Aliàs.
Hunc ſuper & *Zethes*, hunc ſuper & calais) Zetus.
Aliàs.
Hic erat *arganti Phlegre* ſub vertice montis.) algen-
ti Phegi. Aliàs.
Grata domus nymphis humida *tynniacis*) Thinia-
ſis. Aliàs.
Tùm ſonitum *rapto* corpore fecit Hylas) lapſo. A-
liàs.
In Gall. *Hac* ſoror acta tuis ſentiat è lachrymis)
Nè. Aliàs.
Et *quicunque* ſuper diſperſa inuenerit oſſa) quæ-
cunque. Aliàs.
Montibus *hetruſcis*, hæc ſciat eſſe mea) Etruſcis. A-
liàs.
Lib. 2. Eleg. 1. Seù cum *poſcentes* ſomnus declinat
ocellos) paſcentes. Aliàs.
Seù quidquid fecit, *ſiuè* eſt quodcunquè locuta)
furrit. Alias.
Nàm quoties Mutinam, *aut* ciuilia buſta Philip-
pos) &. Aliàs.
Et *Ptolomaea* littera capta Phari) Ptolmenei. A-
liàs.
Te mea muſa illis ſemper *contexeret* armis) conne-
xerit. Aliàs.

Nos

Digitized by Google

Nos contra auguſto *verſamus* prælia lecto) verſantes. Aliàs.

Laus in amore mori, *laus ſi datur altera in vno*) laus altera ſi datur vno. Aliàs.

Phœnicis Chiron *lumina* Phillyrides) vulnera. Aliàs.

Vt Deus extinctum *Creſis* Epidaurius herbis) Creſſis. Aliàs.

Miſus, & hœmonia iuuenis, qua cuſpide vulnus) Miſſus. Aliàs.

Tantalea poterit *tradere* poma manu) carpere. L.

Et breue in exiguo marmore nomen *ero*) erit. Aliàs.

Eleg. 2. Iuppiter *ignoſco* priſtina furta tua) ignoro. Aliàs.

Idæis tunicam ponere *verticibus*) porticibus. Aliàs.

Et ſi cumææ ſecula vatis agit) Et ſic cumææ ſecula vatis agat. Aliàs.

Eleg. 3. *Et* mæotica nix minio ſi certet hibero) Vt. Aliàs.

Non ſum de nihilo *blandus* amator ego) factus Aliàs.

Et ſua cum antiquæ comittit ſcripta *Corina*) Carinæ. Aliàs.

Carminaque Erinnes non putat æqua ſuis) Carmina, quæ quiuis non putat æqua ſuis. Aliàs.

Nùm tibi naſcenti primis mea vita diebus) Dùm. Aliàs.

Aridus argutum *ſternuit* omen amor.) ſtertuit. Aliàs.

Hæc tibi contulerunt cæleſtia munera diui) Hæc tibi contulerint cæleſtia numina diui. Aliàs.

Vel Priamus belli cauſa probanda *fuit*) foret. Aliàs.

Hic dominam exemplo ponat in *ante* meam) arte. Aliàs.

His ſaltem *vt tenear* iam finibus, aut mihi ſi quis.) aut teneat. Aliàs.

Quem non lucra magis *Pero* formoſa coëgit) Phero. Aliàs.

Eleg. 4. Ibat & *expenſo* planta morata gradu) extenſo. Aliàs.

Ambulat, ſubito *mirantur* funus amici.) miratur. Aliàs.

Eleg. 5. Cuius non ederæ *circumiere* caput) circuiere. Aliàs.

Scribam igitur quod non vnquam tua *deleat* ætas) deteret. Aliàs.

Eleg. 6. Me iuuenum *facies picta*, me nomina ledunt) pictæ facies. Aliàs.

Cur exempla petam graiumq; tu criminis auctor) es. Aliàs.

Si cuiuis nuptæ *quidlibet* eſſe licet?) quodlibet. Aliàs.

Eleg. 7. Qua quondam edicta *flemus* vterque diu.) flemus. Aliàs.

Quam poſſem nuptæ perdere *in ore* faces) more. Aliàs.

An ego tranſirem tua lumina clauſa maritus) Aut. Aliàs.

Reſpiciens *vdis* perdita luminibus) veris. Aliàs.

Vndè mihi patrijs *natos* præbere triumphos) gnatos. Aliàs.

Eleg. 8. Et quando *ire* tibi liber ſum viſus? an vſque) ne. Aliàs.

Sed non *efficies* mecum moriaris oportet.) effugies. Aliàs.

Ceſſare in *tectis* pertulit arma ſua) Teucros. Aliàs.

Viderat ille *fuga* tractos in littore Achiuos) fugas. Aliàs.

Porrectum, & ſparſas cæde iacere *comas*) manus. Aliàs.

At poſtquam *fera* captiua eſt reddita pœna) ſæua. Aliàs.

Inferior multo cum ſim vel *Marte*, vel armis) matre. Aliàs.

Eleg. 9. Penelope poterat bis denos ſalua per annos) Penelope potuit bis denos ſola per annos. Aliàs.

Appoſitum *fluuijs* in Simoënta vadis) flauis. Aliàs.

Tunc igitur *veris* gaudebat Græcia natis) caſtis. Aliàs.

Quin etiam multò duxiſti pocula *luxu*) riſu. Aliàs.

Hic vbi nim (pro dij) perfida *quiſue* fuit) quiſne. Aliàs.

Tela precor pueri *figite* acuta magis) promite. Aliàs.

Figite certantes, atque hanc mihi *ſoluite* vitam) figite. Aliàs.

Te nihil in vita *nobis* acceptiùs vnquàm) nihil eſt. Aliàs.

Nunc quoque eris, quamuis ſis inimica mihi). Hinc. Aliàs.

Non ob regna magis *diris* cecidere ſub armis) duris. Aliàs.

Thebani media non ſinè matre duces) Thebani medio non ſinè Marte duces. Aliàs.

Eleg. 10. Iam *negat* Euphrates equitem poſt terga tueri) vetat. Aliàs.

Sentiet illa tuas poſtmodò victa manus) Sentiat illa tuas poſtmodò capta manus. Aliàs.

Hæc ego caſtra ſequar vates, tua *caſtra* canendo) fata, vel facta. Aliàs.

Ponitur *hic* imos antè corona pedes) hæc. Aliàs.

Eleg. 12. Noſtraque non vllis permanet *aura* locis) vmbra. Aliàs.

Et pharetra ex humero gnoſſia vtroque *ſonat*) iacet. Aliàs.

Quid tibi iucundum ' ſiccis habitare medullis) eſt. Aliàs.

Si *puer es*, aliò traice tela tua) pudor. Aliàs.

Qua caput, & digitos, & lumina nigra puellæ) Qui. Aliàs.

Et canit, vt ſoleant molliter ire pedes) Cantat et. Aliàs.

Eleg. 13. Non tot achæmeniis *armantur fuſa* ſagittis) armatur Etruſca. Aliàs.

Spicula quot noſtro pectore fixit amor) Pectore quot noſtro vulnera. fecit amor. Aliàs.

Au-

Auribus & *puris* ſcripta probaſſe mea) pueri. Aliàs.

Quod ſi fortè bonas ad pacem verterit aures.) Quæ. Aliàs.

Accipe quæ ſerues funeris *acta* mei) oſſa. Aliàs.

Nec ſit in Attalico mors mea *nixa* toro) viſa. Aliàs.

Tu veto nudum pectus lacerata ſequeris) Tunc. Aliàs.

Oſculaque in gelidis pones *ſuprema* labellis) ſecura. Aliàs.

Cum dabitur *Syrio* munere plenus onyx) ſero. Aliàs.

Deindè, *vbi* ſuppoſitus cinerem me fecerit ardor) vt. Aliàs.

Non ille *Antilochi* vidiſſe corpus humati) Antiochi. Aliàs.

Illis formoſum *fleuiſſe* plandibus, illuc) iacuiſſe. Aliàs.

Eleg. 14. Taleque ſub noſtro *nomine* carmen erit) murmure, vel marmore. Alias.

Seruata, an medijs *fidat* onuſta vadis) fidat, vel ſiſtar. Aliàs.

Eleg. 16. Ergo muneribus quiuis mercatur *amicam*) amorem. Aliàs.

Strammea poſſet dux habitare caſa) Graminea. Aliàs.

Non quia ſeptenas noctes *ſeiuncta* cubaris) coniuncta. Aliàs.

Nec tetigit campi; nec mea *muſa* iuuat) menſa. Aliàs.

Cerne ducem modò, qui *fremitu* compleuit inani) gemitu. Aliàs.

Non ſemper *placidus* periuros ridet amantes.) rapidus. Alias.

Eleg. 17. Tum flebit, cum *mi* ſenſerit eſſe fidem) in me.

Eleg. 18. *Aut* ſi quid doluit fortè, dolere nega) Et. Aliàs.

Quid ſi iàm canis ætas mea *candeat* annis) caneret. Alias.

Inuitum, & terris *præſtitit* officium) præbuit Aliàs.

Cum maiora ſenis Tithoni gaudia viui) Qui. Aliàs.

Nunc etiam *infectos* demens imitare Britannos.) infeſtos, vel fractos. Aliàs.

Vt natura dedit, ſic omnis recta figura *) Eſt.

Eleg. 19. Integit, & niueos abluit vnda *boues*) pedes. Aliàs.

Quin ego in aſſidua mutem tua nomina lingua) Quando. Aliàs.

Eleg. 20. Atque inter Tityi volucres mea *penna* vagetur) pœna. Alias.

Hoc mihi perpetuo ius eſt, quod *ſolus* amator) ſemper. Aliàs.

Eleg. 21. Sed tibi iàm videor Dodonæ *verior* augur) vilior. Aliàs.

Eiecta eſt, tenuit nāoque Creuſa domum) Euecta. Aliàs.

Eleg. 22. *Quod* quæris, quarè non habet vllus amor?) Quid. Aliàs.

Quid iuuat in nullo pondere verba loqui) Quid iuuat ex nullo pendere verba loco?

Cor recipi cum non nouerit, illa vetat) Quem recipi, quem non nouerit illa, videt. Aliàs.

Quem, *qua* ſcire timet, quærere plura iubet) quia. Aliàs.

Eleg. 23. Cui fuit indocti fugienda hæc ſemita vulgi) Quæ fuit indocti fugienda eſt ſemita vulgi. Aliàs.

Vt *commiſſa* ſuæ verba ferat Dominæ) promiſſa. Aliàs.

Et quærit *toties*, quæ nam nunc porticus illam) quoties. Aliàs.

Herculis vt *ſcribat* muneris, & quid habes) ſcribas. Aliàs.

Cernere vti poſſis vultum cuſtodis *auari*) amatum, vel amari. Aliàs.

Quàm carè ſemel in toto nox *vertitur* anno) verterit. Aliàs.

Differet hæc numquam, nec poſcet *garula quæ te*) garrula quod te. Aliàs.

Eleg. 24. Tu loqueris, cum ſit *iàm toto* fabula libro) noto iàm. Aliàs.

Vreret, & quamuis nomine verba darem) vrerer. Aliàs.

Qui nunc *ſe* in tumidum iactando venit honorem) te. Aliàs.

Dura eſt quæ multis *ſimulatum fingit amorem*) ſimulanter ducit amores. Alias.

Eleg. 25. Excludit quoniam ſors mea ſæpè, *veni*) venit. Aliàs.

Putris, & in vacua requieſcit *nauis* arena) piſcis. Alias.

Et ſi lecta forent antiquis grata puellis) At. Alias.

Vidiſtis fuſco, *dulcis* vterque color) ducit. Alias.

Vna ſit, & *cuius* fæmina multa mala) quæuis. Alias.

Eleg. 26. Quæque tibi excepi *tum* Dea Leucothoë) iàm. Aliàs.

Et tibi *præ inuidia* Nereides increpitarent) ob inuidiam. Aliàs.

Multum in amore fides, multum * conſtantia prodeſt) &. Aliàs.

Aurea diuinas vrna *refudit* aquas) profudit. Aliàs.

Eleg. 27. Præterea domibus *flammam*, domibuſque *ruinam*) flammas. ruinas. Aliàs.

Solus amans nouit quando periturus, & *aqua*) a qua. L.

Si modò *clamantis* reuocauerit aura puellæ.) damnatos. Aliàs.

Eleg. 28. Sed non tàm ardoris culpa eſt, neque crimina cæli) Sed nec tam ardoris culpa eſt, non omnia cæli. Aliàs.

Quicquid *iurarunt* ventus, & vnda rapit) iurarit. Aliàs.

Io verſa caput *primos* mugiuerat annos) multos. Aliàs.

Et tibi Mæonidas, *interque Heroidas* omnes) inter Nereidas. Alias.

Nigta.

Nigraque funeſtum cōdidit omen *anus*)auis. Aliàs

Scribam ego, per magnum *eſt* ſalua puella Iouem) < Aliàs.

Pulchra ſit in lupetis, ſcilicet, *vna* locis ?) illa. Aliàs.

Vobiſcum eſt *Iope*, vobiſcum candida Tyro) Niobe. Aliàs.

Eleg. 29. Hic erat, hunc mulier nobis irata *reliquit*) locauit. Aliàs.

At tu neſcio quas quæris inepte *fores*) faces. Aliàs

Viſere, *at* in lecto Cynthia ſola fuit) &. Aliàs.

Signa volupeatis *non* iacuiſſe duos) nec. Aliàs.

Aſpice vt in toto nullus mihi *corpore* ſugat) pectore. Aliàs.

Ex illo fœlix nox mihi nulla *fuit*) venit. Aliàs.

Eleg. 30. Te patietur humo *lumina capta* ſemel) capta puella. Aliàs.

Nos modò propoſitum *vita* teramus iter) iure. Aliàs.

Hic locus eſt in quo tibia docta *fones*) ſonet. Aliàs.

Spargereque alterna communes cæde penates)ſpargere &. Aliàs.

Et ferre ad patrios *præmia dira* lares) prælia dura. Aliàs.

Denique vt ad Troiæ tecta volarit *auis*) amor. Aliàs.

Nàm ſinè te noſtrum *non* valet ingenium) nil. Aliàs.

Eleg. 31. *Auro* ſolis erat ſupra faſtigia currus) E quo. Aliàs.

Eleg. 32. Cur vete in Herculeum deportant eſſeda Tybur ?) Cur vatem in Herculeum portarint eſſeda Tybur ?

Et leuiter *nymphis* tota crepitantibus vrbe) lymphis. Aliàs.

Sed de me *minus* eſt, famæ iactura pudicæ) nimitum. Aliàs.

Qui *quærit* Tacios veteres, duroſque Sabinos) queritur. Aliàs.

Quod ſi tu graias, *ſeu ſi imitata* latinas)tuque es mirata. Aliàs.

Eleg. 33. Cynthia iàm noctes eſt operata *decem*) nouem. Aliàs.

Me miſerum, vt *multo nihil es mutata lyao*) poto non es mutata falerno. Aliàs.

Eleg. 34. Cur quiſquam faciem dominæ iàm credat *amico* ?) amori. Aliàs.

Lynceu tu nè meam potuiſti *tangere* curam) perfide. Aliàs.

Perfide nonne tuæ tunc cecidere manus) Tangere. Aliàs.

Stultus *quod* ſtulto ſæpè timore tremo) qui. Aliàs.

Sed nunquam vitæ *me fallet* ruga ſeueræ) fallet me. Aliàs.

Aut quid Cretæi tibi proſunt carmina lecta) Aut quid Erechthei tibi proſunt carmina lecti. Aliàs

Nã *rurſus* licet ętoli referas Acheloi) curſus. Aliàs

Triſtis *ad* Archemori funera victor equus) &. Aliàs.

Deſine, & ad molles membra *reſolue* toros) referre. Aliàs.

Incipe iam anguſto verſus includere torno) Incipe & anguſto verſus componere torno. Aliàs.

Sed non antè grauis taurus *ſuccumbit* aratro)ſummittit. Aliàs.

Nullus & antiquo marte triumphus *aui*)auo. Aliàs

Quem tetigit iactu certus ad oſſa Deus) Quem tetigit iactus certus ad oſſa dies. Aliàs.

Actia *Virgilium* cuſtodis littora Phoebi) Virgilio.

Lib. 3. eleg. 1. Dicite, quo pariter *carmen tenuaſtis* in antro) cantu tenuiſtis. Aliàs.

Quone pede ingreſſi, quamue bibiſtis aquam) Quàue pedem ingreſſi, quamue tuliſtis aquam. Aliàs.

Sed, quod pace legas, opus hoc de *monte ſororum*) morte futurum. Aliàs.

Poſt obitum duplici fœnore reddet *bonos*) opus. Aliàs.

Ne mea contempto lapis indicet oſſa ſepulchro) Non. Aliàs.

Orpheu te tenuiſſe feras, & concita dicunt) Orphea detenuiſſe. Aliàs.

Ad tua rorantes *carmina* flexit equos) flumina. Aliàs.

At muſæ comiter, & carmina *cara* legenti.) grata. Aliàs.

Fortunata meo ſi qua *es* celebrata libello) eſt. Aliàs.

Carmina erunt formæ tot monumenta *tua*) ſuæ. Aliàs.

Eleg. 2. Reges, Alba, tuos, & Regum *facta* tuorum) geſta. Aliàs.

Et cecinit Cutios *fratres, &* horatia pila) patres. Aliàs.

Quem lege expectans *ſola* puella virum)ſæpè. Alias

Tutus eris, medio maxima turba mari *eſt*) <. Alias.

Nil tibi ſit *rauco pretoria* claſſica cornu) clauſo præconia. Alias.

Flere: nec aoninm *cingere* marte nemus) tingere Alias.

Eleg. 3. Tigris, & Euphrates ſub tua *iura* fluent) colla. Alias.

Mars pater, & ſacræ fatalia *lumina* Veſtæ) numina. Alias.

Ad vulgi plauſus ſæpè *reſiſtere equos*) reſiſtet equus. Alias.

Eleg. 4. *Nec bibit* è gemma diuite noſtra ſitis) Et venit. Alias.

Nec miſer æra *peto claſſe* Corinthe tua) paro clade. Alias.

Qua venit exoriens, qua deficit, vndè *coactis*) peractis. Alias.

Eleg. 5. Ornabat niueas, *nullaue* gemma manus) nullaque. Alias.

Carpebant, medio nebat & ipſa *loco*) colo. Alias.

Si placet inſultet Lygdame morte *mea*) tua. Alias.

Iurabo, & bis ſex integet eſſe dies) < Alias.

Eleg. 6. Tu vitijs hominum crudelia pabula *præbes*) miſces. Alias.

Quà *notat Argini* pœna minantis aquæ) natat Arginij . Alias .

Terra parom fuerat *, terris* adiecimus vndas)fatis. Alias .

Paulatim ſociûm iacturam fleuit *Vlyſſes*) Achilles . Aliàs .

Sed Thiæ thalamo , aut oricia terebiotho) Sed chio calamo , aut orehria terebinrho . Alias.

In me cæruleo *fuſcina ſumpta Deo eſt*) eſt fuſcina ſumpta Deo . Aliàs .

Eleg.7. Nimirum veri dantur mihi ſigna *caloris*) coloris . Aliàs .

Seu miſeram in tabula picta puella *monet*) monet. Aliàs .

Nàm didiei eerto ſæpè in amore *notas*)rotas.Alias

Cui nunc,ſi qua data eſt furandæ copia noctis) Quæ . Alias .

Eleg.8.Fama nec ex æquo ducitur vlla *iugo*) rogo . Aliàs .

Atque onerare tuã fixa per arma domũ) Aut. Alias

Tota ſub exiguo flumine noſtra mora eſt) Tuta ſub exiguo flumine noſtra ratis . V.C

Nec referam *ſcaas* , & pergama Apollinis areeis) ſacras . Aliàs .

Hæc curant *pueros* , hæc curant ſcripta *puellas*) pueri.Alias . puellæ . Aliàs .

Mollis tu cœptæ fautor cape *lora* iuuentæ) dona . Aliàs .

Eleg.9. Et nitidas preſſo pollice finge *comas*) genas . Aliàs .

Publica vicinæ *perſtrepat ara* viæ) perſtrepet aura. Alias .

Eleg.10. Et trahit addictum ſub ſua *iura* virum?) ſigna . Alias .

Quod nequeam fracto *rumpere* vincla iugo) ſoluere . Aliàs .

Mœotis Danaûm Pentheſilea rates) Infectis.Aliàs

Et famulos inter fœmina *trita* ſuos?)tracta. Aliàs.

Mœnia,& *adductos* in ſua regna patres) adductos . Alias .

Aut *vbi pompea* Boſphora capta manu) modò pompeia . Alias .

Eleg.11. Ne faceres Galla multa *rogante* toa ?) negante . Alias .

Cum ſit luxuriæ Roma *magiſtra* tuæ) miniſtra . Aliàs .

Et veteres arcus leto *renouaſſe* procorum) reuocaſſe . Aliàs .

Eleg.12. Illis *pompa fuit* decuſſa cydonia manu) muous erant . Alias.

Aut *variam* plumæ verſicoloris auem)raram.Aliàs

Atque *binuli* pellis totos operibat amantes) hinnulis . Aliàs .

At mons laurigero conenſſus vertiee duras) Et mons aurigero concuſſus vertiee diras . Alias .

Proloquar , atque vtinam patriæ ſim *verus* aruſpex) falſus . Aliàs .

Eleg.13. *Gyrum* pulſat equis , niueum latus enſe reuincit) Circom . Aliàs .

Eleg.15. Tybure me miſſa iuſſit *adeſſe* mora) abite . Alias .

Peccaram ſemel , & totum ſum pulſus io annum) Peccatũ ſemel,& totũ ſum paſſus in anñũ Aliàs.

Ipſe amor accenſas *percutit* antè faces) ventilat . Alias .

Eleg 16. Tu potes inſanæ Veneris *compeſcere* faſtus) componere . Aliàs .

Curuaque tyrrhenos delphinûm corpora nautas) in. Alias .

In vada pampinea *diſſiluiſſe* rate) deſiluiſſe.Alias.

Eleg.17. *Nirea* non facies, non vis exemit Achilleoi) Nerea . Aliàs.

At tibi , nauta , pias hominum , *qui* traijcis vmbras) qua . Aliàs .

Eleg.18. Crede mihi, vobis imperat *illa* magis) icta . Aliàs .

Induit *abiegna* cornua falſa boui) abiegno.Alias.

Pendet cretaa tracta puella rate) Pendeat interea. Aliàs .

Eleg.19. Et quibus impoſuit ſoluit *nox* vincla libido) mox . Aliàs .

Eleg.20. Poſſit *at* ex omni me premit ipſe Deus) & . Aliàs .

Ergo ego *nunc* rudis adriaci vehar æquoris hoſpes) non . Aliàs .

Quod ſupereſt , *ſufferte pedes , properate* laborem) ſufferre pedem , properare . Aliàs .

Eleg.21. *Geryonæ* ſtabula,& luctantum in puluere ſigna) Gerionis . Aliàs .

Exitium nato matre *parante ſuo*)fugante ſua.Aliàs

Peothea non ſæuæ *venantur* in arbore Bacchæ) mirantur . Aliàs .

Nec ſoluit danaas ſubdita ceroa *rates*)dapes.Aliàs

Hic tibi ad eloquium ciues ; hic *ampla* nepotum) alta . Aliàs .

Eleg.23. Vulneraque ad *ſanum nunc* coiere mea) ſomnum non . Aliàs .

Mens bona , ſi qua *Dea es*, tua me in ſacraria dono) Deo eſt . Alias .

Eleg.24. Vogoe meam morſo *ſæpe querere* fidem) quærere ſæpè fidem . Alias .

Flebo ego diſcedens , *ſed fletum iniuria* vincit) ad fletum Cynthia . Aliàs .

Lib 4.eleg.1. Hinc *Tatiens* , Ramneſque viri, Luceteſque coloni) Tacij . Aliàs .

Cum pater in nari tremulus ceruice pependit) Tunc . Aliàs .

Ingenio *muros* æſtimet ille meo) mores . Aliàs .

Sacra , dieſque canam , & cognomina priſca *locorum*) virorum . Aliàs .

Nescius ærata ſigna *monere* pila) referre . Aliàs .

Dixi ego , cum geminos produceret *Arria* natos) Ilia . Aliàs .

Et natat exuuijs Græcia preſſa *ſuis*) tuis . Aliàs .

Quam vetat auelli veſte Minerua ſua)Quem.Alias

Incipe tu lachrymis equus adeſſe *nouis*)meis. Alias

Murus ab ingenio notior ille *tuo*) meo . Aliàs.

Ocripedis cancri terga ſiniſtra *time*)caue . Alias .

Eleg.2. Prælia *Volſcinos* deſeruiſſe focos) Volſinios . Aliàs .

Caſſibus impoſitis venor ; ſed arundine *ſumpta*) fixa . Aliàs .

Pa-

Pa florem ad *baculum* poſſum curare, vel idrm~) patulum. Aliàs.

Serpiculis medio puluere ferre roſam.)ſirpiculis. L

Nàm quid ego adijeiam, de quo mihi maxima~ *fama* eſt) cura. Aliàs.

At mihi, *quod* formas vuus vertebat in omues) qui. Aliàs.

Tempote quo ſoeijs venit *Lycomedius* armis) Lucumonius. Aliàs.

Stipis acernus eram properanri falce dolatus) ſtipes. Aliàs.

Qui me tàm *docilis* potuiſti *fundere* iu vſus) dociles. Alias. fingere. Aliàs.

Eleg.3. *Hac* Arethuſa ſuo mirtit mandata Lycorę) Hæc. Aliàs.

Det mihi plorandas pet tua colla *notas*) manus, vel comas. Aliàs.

Lucis, & *authores* uon dare eatuem aues) auroræ. Aliàs.

Cogor, & è tabula pictos *ediſcere* mundos) cognoſcere. Aliàs.

Raptaue odorato carbaſa lina duei) Raptaque~. Aliàs.

Eleg. 4. *Pallados* extinctos ſi quis mirabitur ignes) Palladis. Alias. Pallidus. Lipſius.

Illa ruir; qualis *celerem* propè Thermodoonta~) celebrem. Aliàs.

O vigil, iniuſte præmia *fortis* habes) noctis. Aliàs.

Eleg.5. Nubere laſciuo cogerer *Antinoo*) Alcinoo Aliàs.

Quippè & colliuas ad foſſam *mouerit* herbas) mouerat. Aliàs.

Saxoſamque rerat ſedula *culpa* viam) turba. Aliàs.

Si te eoa *iuuat*, *Dorozantumque* aurea ripa) Dorozantum iuuat. Aliàs.

Cedant damnoſæ iura pudicitiæ) Franget. Aliàs.

Non te Medeæ delecteut probra ſequacis.) Nec. Aliàs.

Nempè tulit faſtus auſa *rogare* prior) negare. Aliàs

Horruit algenti *pocula* curua foco) pergula. Aliàs.

Vincula, & immundo pallida mitra *ſitu*) ſinu. Aliàs.

Eleg.6. Et cyreneas vrna *miniſter* aquas) miniſtret. L

Quam niſi defendes, murorum Romulus *augur*) auctor. Aliàs.

Ille paludoſos memoret ſeruire *ſicambros*) Britannos. Aliàs.

Eleg.7. Sæpè Venus triuio *commiſta eſt pectore* miſto) comitata eſt tempore. Aliàs.

Cur ventos uon ipſe rogis, *ingrate*, petiſti) inſane. Aliàs.

Per nomen quoniam eſt auſa *rogare* meum) negare. Aliàs.

Ardent è noſtro dotem habitura rogo) Ardenti. Aliàs.

Ecce coronato pars altera *parta* phaſelo) picta~. Aliàs.

Sic mortis lachrymis vitæ *ſanamus* amores) ſatiamus. Aliàs.

Si re non totum *Chloridos* herba tenet) Lotidos. Aliàs.

Ramoſis Auio, qua pomifer incubat *aruis*) Ramoſus. Amnis. Aliàs.

Hac *Tyburnis* iacet aurea Cynthia terra) Tiburtina. Aliàs.

Eleg.8. Cum vicina *meis* turba eucurrit agris) nouis. Aliàs.

Spectaculum ipſa ſedens primo temone pependit) Spectacium.

Auſa per impuros frena mouere *locos*) iocos. Aliàs.

Serica nàm taceo volſi carpenta nepotis) Siringam traheret Volſci. Aliàs.

Eleg.9. *Spectaculum* capra nec minùs Vrbe fuit) Spectaclum. L

Phyllidos iratos in vultum conijcit *vngues*) ignes. Aliàs.

Eleg.10. Incolumes furto polluit ille *locum*.) Iouem. Aliàs.

Nobile erit Romæ paſcua *noſtra* torum) veſtra. Aliàs.

Pandite defeſſis *hoſpita* veſtra viris) Prodite. L. oſtia. Aliàs.

Sic Sanctum taciæ compoſuere Cures) Sic Sanctum Taci compoſuere curæ. Aliàs.

Eleg.11. Nunc intra muros paſtoris buecina *lenti*) læti. Aliàs.

Eleg.12. Pandirur ad nullas iauua *nigra* preces) dura, vel dira. Aliàs,

Teſtor maiorum cineres tibi, Roma, *colendos*) verendos. Aliàs.

Labe mea *noſtros* erubuiſſe focos) veſtros. Aliàs.

Maternis laudor lachrymis, vrbiſque *quærelis*) tumultu. Alias.

Increpat, & lachrymas vidimus *eſſe* Deo) ite. Alias.

Condita ſuut veſtro *numina* noſtra ſinu) lumina~. Alias.

Et bene habet, nunquam mater lugubria ſumpſi.) En. Alias.

Obſeruationes, &c. In M. V. Martialem.

Editio Pariſijs apud Colinæum 1540.

Lib.4. Epigt.38. Nec deſuut tibi vera *glaniana*) Clodiana, vel Gratiana. O. Plin. lib.33. cap.11.

Epig.43. De *Veſbio* moute) Veſuuio. L.

Lib.5. Epig.38. Sextam *peregit* hyemem, nec tamen toram) peremit. V. C

Lib.6. Epig.35. Vt tandem *facias* vocemque ſitimque rogamus) ſaties. L

Epig.71. Ædere laſciuos, & Bætica *erumata* geſtus) ad. L. cruſmata. Alias.

Lib.7. Epig.77. Cum *Saxetani* ponatur cauda lacerti) Sexitani. L. ita Plin. lib.33. cap.11. Strab. lib.3. cap.105. Athen. lib.3. cap.20.

Lib.10. Epig.24. Veſtris *adimus* hanc focis acerram) addimus. L

Sed vitæ tribus *aureis* peractis) artis. L

Lib.11. Epig.71. *Hiſtericam* vetulo ſe dixerat eſſe maritos) Hyſtericam. L

Obſeruationes, &c. In P. Ouidium Naſonem.

Editio Lugduni apud Gryphum 1546.

Lib. 1. Faſt. verba fides ſequitur *noxa* tibi deditus hoſtis) mox &. Alias.

Thura *Sacerdos* pacalibus addite flammis) Sacerdotes.

Lib. 2. Tempora bis quini *continuiſſe* viri) continuaſſe. L

Dent *ſibi* cœleſtes, quos tu cœleſtibus annos) tibi. L

Tertia *vox* veniet: cuſtodem protinus Vrſæ) nox. L

Lib. 5. At poſtquam virtus annis *adleuit* in apros) adoleuit. L

Lib. 4. De Ponto Eleg. 9. Publica *quærentium* quid petat vtilitas,) quærentem. L

Eleg. 10. At tu non dubito, cum Theſea carmine *laude*) laudas, vel laudes. L

Eleg. 16. Aptaque venanti *gratiùs* arma daret) Gratiùs. L

Halientica.

Quin etiam ſi fortè aliquis *dampus* nataret) dum ponè. L

Dimotis cauda ſubmiſſus *ſedes armis in Auſtri*) ſidit arenis. L

Pendentem *retis* auidus rapit, hic quoque fallit) ſetis. L. Equinis ſetis albis ad ſuſpendendos hamos capiendis piſcibus vſos Priſcos fuiſſe docet Plutarchus libello de Induſt. animal. eiuſq; rei rationem affert Opp. lib. 3.

Fœcundumque genus *Menerele Mirosque*, Smariſque) Mœnæ, Lamiroſque. L

Et *ſqualus* tenui ſuffuſus ſanguine mullus) paruus. F

Lolligo, duríque ſues, ſinuoſaque *ceſſ...*) ceſtra. L

Obſeruationes, &c. In Silium Italicum.

Editio Lugduni apud Gryphium 1547.

Lib. 1. Hæc ait, ac iuuenem facta ad mauortia *flamma*) flammat.

Huic fama in populos iurati *dedita* belli) didita. L

Stantem pro muro, & *moſtrantem tela Naicum*) mutantem membra Vaicum. V, C. mutantem verba Caicum. Aliàs.

Concidit *inuecto* medius per viſcera telo) exacto. V. C

Lib. 8. Sueſſa, atque à duro *Fruſinio* haud imbellis aratro) Fruſino. L

Lib. 13. Et ſacer humectat *fluuialia* rura capenas) Flauinia. L

Lib. 14. Incubuere tubæ, queis *exitus* æquore Triton) excitus. L

Lib. 17. Hærebat latiæ; donec *vix* ſæua profundo) vis. L

Archemorum *Ruilus* Tenerum Norbanus, & ambos) Rullus. L

Obſeruationes, &c. In Titum Lucretium Carum.

Editio Lugduni apud Gryphium 1546.

Lib. 1. Quando *alid* ex alio reficit natura; nec vllam) aliud.

Viſum eſt, nec rurſum quo pacto fugerit *æſtus*) æſtu. L

Quid *quaque* amittant in tempore cernere poſſis) quoque. L

Nam ſi tantumdem eſt lanæ glomere, quantum) in. L

Lib. 5. *Vergebant*: nunc dant alijs ſolertius ipſi) Porgebant. L

Mollia ricta *premunt* duros undantia denteis) tremunt. Aliàs.

Lib. 6: Duraque in ore iacens *rectum frons tenta meabit*) rictum frons tenta manebat. Aliàs.

Obſeruationes, &c. In Marcum Manilium.

Editio Lugduni apud Gazeium 1551.

Lib. 5. cap 1. Et *celare* vagos inductis retibus amnes) colare. L

Obſeruationes, &c. In Decium Auſonium.

Editio Lugduni apud Gryphium 1548.

Auſon. Auguſt. Seminibus bello *nec ſit aperta manus*) haud ſit ſatis apta manus. F

Sæpè mora eſt, quoties contra parem *dubitas*) dubites. Aliàs.

De Demoſthene. Diſcere ſi cupias doctus quàm multa licebit) Dicere F. doctis. F

Quæ noſti meditando *velis* inoleſcere menti) vel ſi. F

Quæ didiciſti, aut dum *diſcendo* abſumere tendas) dicendo. F

Moſſella. *Aut* cum tranquillos moliris in amne meatus) At. L

Edyl. 5. per interrogat. Quis Mirmilloni contenditur? æquimanus Thrax.) Quis Mirmilloni contendit? longimanus Trax. Alias.

Epiſt. 1. Paul. Noſtros in vſus vt *referat*) refert. F

Obſeruationes, &c. In Athenæum.

Editio Lugduni apud Sebaſtianum 1556.

Lib. 1. Cap. 3. Qui verè paternam Philoſophiam complexus eſt) patriam. L.

Traiano in Parthia *regnanti*, & à mari per multorum dierum ſpatium) ἄπ. L

Apicius oſtrea recentia prudenter à ſe conſeruata miſit) Hoc nullo modo fieri potuit, cum antè Senecam omninò mortuus ſit. Is namque mortem Apicij in lib. Conſol. ad Albinam ſcribit; quarè verbum Apicij expungendum omninò, & vel alteriùs ſubſtituendum nomen, vel aliùs Apicius inueſtigandus, qui Traiano imperante. & res in Parthia gerente ſuperſtes eſſet. L

Cap.9. Si quis alijs intactis ſolam illam *ſæpiùs* conſequeretur) <.

Erat victor, multamque habere ſpem iubebatur) Erat victor, multamque habebat ſpem. L

Cap.20. Qui *magnificentiam* ſuorum temporum) luxum, & inertiam. L

Cap.13. Quod cibum magis *digerit*, & cum ſit tenue, facilè diſtrahitur) coquit ſanguinem rubicundum facit,, facilè diſtribuitur) & qui.

Cap.30. Quæ vina diligentius *per mare vecta fuerint*) marina aqua condita ſunt.

Atque omni ſatis *vecto per mare* aqua conuenit aſpera) marina aqua condito.

Scribit Ariſtoteles ebrios in faciem ferri, at hordeaceum *obdormire facit*) Poti in ceruicem reſupini cadunt; vinum enim caput grauedine tentat; hordei autem potio ſopore. L

Lib.2. cap.7. In more poſitum fuit apud Antiquos in cœnis *declinanti* ei, qui in conuiuio excipiebat) diſcumbenti. L

Cap.9. Vnode ſurbum ferens eſui aptum) Arbutus, quæ vnedonem eſculentum fert. L

Cap.15. Cratinus raphanis *videtur*, non alijs oleribus) opinor. L

Eupolis raphani *illoti* ſepiæ) aplyti. L

Plato diminutiuè in Hyperbolo *foliorum*) φύλλων. L

Figuramque habere *rotundam*) στρογγύλην.

Faba lixata ignia) ἔτνος ἐλατήριον.

Rapæ, raphani, oliuæ, *aurigæ*) placentæ. ου:

Cap.27. Non ſinunt Philoſophi nos cerebrum *Suillæ* comedere) Suillum. L

Cap.31. Speuſippus in eiuſmodi commentarijs peponem *cucurbitam* nominat) σικύαν. L

Diocles cum de pepone fecerit mentionem *de cucurbita nuſquam prorsùs meminit*) σικύαν καλεῖ.

Diphilus pepones meliorem habere ſuccum *crudos*) <. L

Lib.3. cap.2. Cucumeres eò appellantur, quod moueant,*ad ferendum in vtero*)atq; concipiant. L

Cap.3. Effectum eſt, vt qui *Illo coram* iudicibus accuſarent) illos coram. L

Cap.4. Nàm ſi *pharmacum* pharmacum in ciſta pomorum) phariacum. L

Perſicum pinguius eſſe aſſerit, *miliacium* mollius.) κεγχρώδης. L

Cap.5. Caupona quædam mulier oleum; quod præ manibus babebat in via tradidit, quæ priùs citrium comederat) Caupona quædam miſericordia mota dedit, quod in manibus habebat, citrium. L

Cap.12. Duobus *annis*, menſibus decem ferè) annis.

Cap.15. Sic ipſe Archeſtratus de farinis, & panibus in ſua *Garonomiſta* ſcribit) Gaſtronomia. L

Cap.21. His ità ſe habentibus *Cynuclus* potum dicoctam popoſcit) Cynulcus.

Lib.4.c.4. Cũ ſuis adhuc tẽporibus *viger*) vigerẽt.

Cap.5. Aeginæam ſupra caput fert ſtateram) Æginæum ſtaterem fert. L

Cap.6. Alexander verò Magnus cum frequenter cum amicis cœnaret centum minas vno die abſumebat, circiter ſexaginta, aut ſeptuaginta amicis apud eum cœnantibus) Si ſexaginta 166⅔; ſi ſeptuaginta 142⁶⁄₇ reſpondent drachmæ. Hinc & talentum minis ſexaginta taxatum, & drachmam romano denario æqualem capi à Græcis colligere facilè potes. L

Quæ pro Itala pecunia ſunt *quadringenta*, ducentæque myriades) quadraginta. L

Singulos homines circiter centum, & ſexaginta nummos Italicos abſumpſiſſe continget) Nummum Italicum appellat denarium romanum; itaut idem velit eſſe, quod eſt drachma apud Græcos. L

Cap.17. Quàm hic veluti febre præmamur, omnia, quæ circumferuntur aſpicere) Quàm hic ſpectare circumferri omnia; vt qui febris ardore æſtuant. L

Lib. 5. cap. 2. Et quaſi mortuum *decidentem* ex leonis robore) collapſum, vel perculſum. L

Atque illius *ætatem* contemnere ſimul aſſerit) vetuſtatem. L

Cap. 6. Omniſque ipſius locus *iniuſta* picturæ variabatur) inuſta. L

Cap.7. Nam primus Archimedes *vitis vſum* reperit) ἕλικα. Clauiculam vertit Budæus de Aſſe lib. 5.

Lib.7. cap.3. Sic enim inſcribi dixit *Lyſcrophon* in libris) Lycophron. L

Cap.5. De quo meminit Epicharmus in Hebes nuptijs, & *Schiphias*) Sciphias. L

Vere *ſecundum ventum* omnium piſcium optimus) iuxta Ananium. O

At Anthias per hyemem; *ſic ait & Ananius*) Ananius autem ita ſcribit. O. Quæ ſequuntur carmina ſunt Ananij vſque ad verbum. *Pluribus*. L

Inter bona obſonia optima eſt ſquilla *ex folio ficum*) cum ficus folia ferunt. L

Qui hiſtoriam *Felchinicam* conſcripſit) Τελχινιακήν. Telchiniacam. L

Cap.6. Caſtigationem huic piſci promiſiſſe) Pœnas huic piſci dediſſe. L

Quodq; nec hi *caſtigationem* deuitant) ſupplicium. L

Cap.7. Eſt autem *marmus* piſcis varius) pelagius. L

Cap. 15. Comam quandam habere *apud collum*) prope caudam. L

Sed hic eſt paruus, roſtrumque habet longius, quodque magis ad triangularem figuram accedat, quàm ille. Ex his, qui frugaliſſimus eſt) Sed hic eſt paruus, roſtrumque habet longius, ac magis ad triangularem figuram accedit, quàm illi, ex his, qui vitiliſſimus eſt. L

Cap. 19. Vt non minus interdum, quàm gladius de ac Delphinus exiliat, vnde ſit vt vel in naui-

Digitized by Google

gia ſæpenumero incidant) Vt non minus, quàm Delphinus, vel in nauigia ſæpenumero incidãt. L

Strattis in Atlante; thunni imum vẽtrem) Strattis. L

Thuni imum ventrem, lupi caput, aut *congros, vel ſepias*) congri, vel ſepiæ. L

Cap. 21. De *Thuma*) Thunna. L

Anguillas aclei, non erat alicubi) Hic deſunt ſex verſus, quos Interpres omiſit. L

Cap. 23. Haud licitum eſt pariter *cuius* ediſſe virorum) cuiuis. L

Cap. 25. Ariſtoteles libro *ſexto* hiſtoriæ Animalium) quinto. L

Cap. 29. *Theopompus* libro quinto eorum, quæ in ſicco degunt) Theophraſtus. L

Anguillam, inquit, & *murenam* per multum temporis ſpatium) murænam.

Atque has minores eſſe, *ſimiles, & variatas*) rotundas, & varias. L

Cap. 31. Quàm quidem aſellum, & *maximum* nuncuparunt) μάζωνα. L

Cap. 32. Quorum *duo ſunt ſuperiores, at* inferiores) duo ſuperiores; & L

Habet *in* capillamenta duo) &. L

Quæ digitis palmipedum auium inſertæ *continemur*) continentur. L

Cap. 33. Scarum ait Ariſtoteles ferratos dentes habere) Scarum lib. 2. cap. 13. ait Ariſtoteles non ſerratos dentes habere. L

Cor triangulare, ſubalbidum, *tribulum*) τρίλοφον Trifidum, vel in tres fibras, & partes ſectum. L

Ex Epheſo perquire *ſacros*; at frigore tetros) ſcaros. L

Cap. 35. Fruſta thunni, *thlanidis*, muſteli, ſquatinæ) glanidis. L

Lib. 8. cap. 1. Cuius magnitudo eſt quanta bouum larinorum paruorum littoralium) Paruorum mugilum litoralium æqualis magnitudine. Vide quo progrediatur amor ſui. Quid ſimile cum Athenæi verbis, aut cum ſententia ſaltem habet, quod hic de larinis bubus attulit. L

Cap. 5. Carabos tria habere dicebat *commemorationem epulum, ac ſpeculationem*) διατριβὴν, καὶ εὐωχίαν, καὶ θεωρίαν. Rondoletius lib. 18. cap. 2. vertit. Exercitationem, edulium, & contemplationem. Cum enim integra menſis apponitur, frangendis pedibus, & brachijs, thorace diuellendo, cauda diſtrahenda; manus, oculique exercentur; tùm edulium eſt, cibuſque; interea mirabilis, & ingenioſa ſpectatur animalis huius fabrica.

Cum cœnaret in Cypro apud *Hicoreuntem* poculum quoddam laudauit) Nicoreontem. L

Cap. 6. Antagoras poëta piſcem *vngi* à puero non ſinebat) ὀπτᾶσθαι, quod fortaſse aptius, condiri verti poteſt.

Clearchus *inuitis*, piſcium voracem quendam ita ſcribit) in viris. L

Lib. 9. cap. 10. Obloniolum viuentes dixiſſe inuenimus) Obſoniolum autem ex viuentibus diximus. L

Cap. 12. Socrates in libro de Terminis, *ac locis*, tum de igne) &. L

Attagenes tranſlati in Aegyptum; ac poſtea dimiſſi, intra ianuam vſque acceſſerunt, donec vocem coturnicis alicuius admittant) Attagenes tranſlati ad pylas, vſque ad aliquod tempus, coturnicis vocem emiſerunt. L

Fameſque inuaſiſſet, multi per regionem moriebantur, non defecerunt, manifeſtè pueris adultis ad hoc vſque tempus dicentibus) Fameſque inuaſiſſet, & multi per regionem mortui ſunt, non intermiſerunt explicatius quàm pueri adulti ad hoc vſque tempus dicere. L

In quo ſe puluere abluens) In quo ſe puluerans abluitur. L

Cap. 13. Vt is *ſpecie* capiendi eam concipiat) ſpem. L

Lib. 10. cap. 1. Ac ſex panis *ſemodios* ediſſe) chœnicas. L

Lib. 11. cap. 18. De Tabæta ita meminit libro primo de ponderibus) Amyntas. L

Cap. 20. Ouum poculum quoddam appellabatur, ait Triphontius) Odum poculum quoddam appellabatur, ait Tryphon. L

Lib. 12. cap. 11. Magnas diuitias indutos) Diuitijs affluentes, vel ſeptos. L

Cap. 13. *Clitarchus* libro quinto vitarum) Clearchus. L

Cap. 14. *Lutium* habens valde apparatum eleganter) Nemus. L

Cap. 16. Neque duos Alcibiades ferrent Athenæ) Plutarch. in Alcib. hoc dictum Archeſtrato tribuit. L

Cap. 20. Vbi Rex *Gieron* ita dicere conſueuerat) Hieron. L

At vniuerſa Siciliæ Panormitis hortus appellatur) At Panormitanus ager totius Siciliæ hortus eſt. L

Cap. 29. Ab hoſtibus captum ſcribit, *ſub iugumque miſſum*, ita fuiſſe gracilem) ad lancem appenſum. L

Lib. 13. cap. 18. Cum eſſem puer ius mihi iuſum eſt *vitulinum*) virgeum potius verti deber. L

Perdas, inquit, ſingulorũ proprium) Perd-, inquit, cuiuſque, vel ſingulorum, quod tuum eſt. L

Cap. 19. Mentionem fecit Nannij hoc pacto) etiam Alexis.

Cap. 30. Nam, & Gallus *ſecundum* pincernam quendam) Secundum.

Vocabatur hic Gallus Centaurus, atque Secundus *Nicomedis* Bithyniæ Regis erat domeſticus) &. Aelian. lib. 12. cap. 37.

Anſer puerum amauit in *Agio*) Ægio. Aelian. lib. 5. cap. 29.

Narrat hic idem Phylarchus libro vigeſimo *quarto* amore) quanto.

Huic elephanti cum miniſtraret Indi mulier, filium ſuum, qui tùm trigeſimum diem agebat, appoſuit) Huic elephanti cum è vita excederet Indi vxor, filium ſuum, qui tum trigeſimum diem agebat, commendauit. L

Lib. 14. cap. 26. ſunt autem aues vocatæ Meleagrides in *Aero* circa Virginis ſacellum) Iero.

Aelian

Digitized by Google

Aelian. lib.4. cap.42. & lib 5. cap.27.

Velut paxillum prominentem habeat, *corpuſque* lignoſum) roſtrumque. L

Quæ incipit a *corpore*, eamque gallinis magis rubicundam) roſtro. Quod hic bis corpus vertit; Græcè quidem eſt σῶμα; ſed manifeſto, vt puto, mendo pro τόμα, quod os verti poterat, vel roſtrum: niſi velis σῶμα τὸ ὑλόφυ accipere. L

Cap. 28. Plato in Io. huc affer *ſuibus* bonæ ex put) ſuis. L

Lib. 15. cap.4.) In impreſſis græcis exemplaribus Aldi deſunt hæc, quæ ſequuntur vſque ad paginam 890.D.

Cap.18. Quamobrem *polium* etiam efficit citius canos) Ariſtoteles lib.5.c.5.de gener.animal: cõtrariũ ſcripſit de oleo,& aqua;vbi pilei quoq; vſum canos accelerare ſcripſit. Quare hic locus reſtituendus eſt,vbi polium citò canos efficere ſcribitur, vt Pileum ſubſtituamus pro Polio. L

Obſeruationes.&c. In M. Vitruuiũ Pollionẽ cum Annotationibus Gulielmi Philandri.

Editio Lugduni apud Io. Tornæſium 1552.

Lib.1. cap. 1. Et primum euthygrammi, & circini tradit vſum) Et primò ex euthygrammis circini tradit vſum. L

Non minus Lacones Pauſania *Cleobroti filio* duce) < O

Nec *denuò* medicus, vt Hyppocrates) demùm. L

Cap.4. Nàm ſemper calor cum excoquit *aëribus* firmitatem eripit) à rebus. Alias.

Annot. Nàm argenteos illos, quibus acceptis à Iuda Seruatorem noſtrum Ieſum Chriſtum proditum) Vt ſint inter Græcos, qui ita maximè deſipiant; tu tamen non cogebaris eorum ineptias probare, cum præſertim Auctores haberes, aliter interpretandos eſſe argenteos illos. L

Lib.2. cap.3. Igitur leui,raraque cum ſit proprietate, *nec patiatur* penetrare) non patitur. L

Cap.4. Marina autem hoc amplius, quod etiam parietes, cum in his tectoria facta fuerint, remittentes ſalſuginem, *ea diſſoluunt*) eorum diſſoluuntur. O

Si enim exemptæ diutius *iaceant* ab Sole, & Luna) iacent. Q

Cap. 6. Annot. Ita nec proindè recens indicat fuiſſe thermas Iaſinellas) Confundit ineptè omnia; nàm bitumen ſcabiei curandæ ex aqua ſulphurea naſcitur, quod Nauiſi balneum vulgò appellatur: Iaſinellæ verò fœminarum vteris purgandis, & confirmandis ſalubres aquæ putantur. L

Cap.7. Quæ ſi propè Vrbem eſſent, dignum eſſet, vt ex his *officinis omnia opera perficerentur*) officinæ. L

Cap.8. Itaque ſatius eſſe videtur impenſa teſtaceorum in *ſumptu*) in tuto. L

Cap. 9. *Itaque quia* non nimis habet in corpore humoris) Ita quæ. L

Arboris autem eius ſunt ſimiles cupreſſeæ foliaturæ) Arbores. L

Cum autẽ ea per ſe extincta *eſſet*,& requieta) < L

Annot. Sed exiliores ſi Galeno credimus) Non video quid opus ſit Galeni fide in re, tàm à Theophraſto lib.3.c.12. hiſtor., quàm à Plinio l.13.& Dioſcor.lib.1.c.105.manifeſto tradita L.

Scribendum arboris folia) Hoc eſt corrumpere, non emendare. Omnes ſcripti Codices, quos vidi, Arbores conſtanter retinent, quæ lectio & vera eſt, & loco multò etiam aptior. L

Lib.3. cap.1. Annot. Indè dextantario pondere facti aſſes) Vide quo progreditur hominis ſui amantis impudentia. Ita quinque partes factæ lueri, diſſolutumque æs alienum. L

Hermolaus Barbarus vertit fruticem) Hermolaus imitatus Gazam, qui lib. 3. cap. 10. hiſt. plant. Theophraſtum ita interpretatus eſt, non video cur probari debeat, eum alioqui altitudo Triſaginis, & palmum vbique ſuperet, & ſemipedem, & plerumque etiam dodrantem apud nos, ideſt, Tuſcos, & Latinos. L

Et D. Auguſtinus lib. 1. quæſt. ſuper eundem librum tradunt) qu.4. & de Ciuit. Dei lib 15.c. 27. Vidè Buteonem in Arcæ deſcriptione. L

Cap.3. Columnarum *ſtriges* faciendæ ſunt) ſtriæ. omnes Codd. Mss.

Vti norma in cauo *ſtrigis* cum fuerit coniecta) ſtriæ. Omnes Codd. Mss.

Annot. Striatarum columnarum ipſum cauum ſtrix dicitur) At non ita Varro, cui credendum, & Vitruuij Codices omnes manuſcripti, ſtrias ſemper, nunquam ſtrigas, aut ſtriges habent hic. Varro lib. 1. cap. 29. appellat ſulcatuſ acunam ſtriam, vt ſtria ſit quicquid in longitudinem excauatum eſt. L

Lib.4. cap.4. Et circa *ſtrigium* caua, & angulos ſtriarum) ſtriglium. Codd. O. Mss.

Quod ſtriarum, & *ſtrigium* circuitus maiorem efficiet) ſtriglium. Codd. O. Mss.

Lib. 5. cap.10. Sic enim efficietur, *vt in* vaſa la ex hypocauſto) vti. L

Vt gradus inferior *indè* auferat, & puluinus duos pedes) vnum. L

Annot. Cælios Rodiginus vir multæ lectionis pro pilis) lib.30. cap.29.

Cap. 11. Annot. Italicum *pedum* centum viginti quinque) Veteor nē paſſuum potius, quam pedum ſcripſerit Cenſorinus, vt veritati conſentiret. L

Lib.6. cap.1. Animaduertemus ex eo eſſe ſchema trigoni mundo) in. L

Progredientibus ad meridiem gentes, paranetarum acutiſſimam ſonitu vocis) Ωελarumque. Ita reſtituendum putauit Hieronymus Meius ex ipſa rei natura, lectioniſque veteris veſtigio; nam librarius putauit ſtratum temerè verbum, atque ideo ſuſtulit *Netarum*.

Cap. 5. Annot. Vtcunque grauiſſimus auctor Ariſtoteles problematon ſect.3. ait prandium

lar-

Digitized by Google

largè, cœnate parcè præcipi) Ariſtoteles Veneri operam daturis præceptum ſcribens, vt parcè cœnent, non omninò id ait præcipi. L

Panno autem operire, quod effingere non potuiſſe credibile ſit) Abutitur panno pro veſte. L

Cap. 9. Amphota autem quadtaginta ſextatorios) Error eſt; nàm continet ſextarios quadraginta octo. L

Lib. 7. cap. 1. Annot. ſiuè muſiuum, vt *Spartianus* in Peſcennio dicit) Vopiſcus. Vbi Ignatius, vndè hic mutuatus eſt. Paulinus ad Seuerum epiſt. 12. ait. Apſidem ſolo, & parietibus marmoratam, camera muſino illuſa clarificat.

Tradunt Septuaginta illos duos legem tantum, ideſt, quinque Moyſis libros in græcam linguam tranſtuliſſe) At legis nomine interdum ex Euangelio Sacra Vetus Scriptura intelligitur. L

Cap. 8. Annot. Sextula vnciæ pars ſexta ſcrupulorum eſt *duorum*) quatuor. L

Lib. 8. Præfar. Namque corpora ſinè *ſpiritu* redundantia) ſpiritus. L

Annot. Apud Arnobium ita inueni ſcriptum libro diſputationum aduerſus *Iudæos* quinto) Gentes. L

Cap. 1. Propter nullam obſtantiam vmbrarum *eripit*) carpit. L

Cap. 4. Ideoque ſemper tranſmarinos *cataſtos* emere formoſos) calaſtros, vel catlaſtros. V.C

Annot. Ideſt, tranſmarinos ſeruos formoſos) Cataſtos ſeruos nunquam legi, quamquam de cataſta emptos ſeruos frequenter inuenio, quare Hermolai retinenda opinio, cum vetuſti Codices ſcripti calaſtros retineant. Certè vox noua ſuſpicionem meritò mouet. At non ideo fides Codicum in ea lectione conſentientium temerè conuellenda, aut repudianda. Quarè catlaſtros, quaſi catalaſtros, ideſt, *[illegible]*, vel adultos pueros accipere debemus; notiſſima nominis cum ſignificatione, tùm etiam translatione, ſyncope quoque, vt in multis adhibita. L

Cap. 7. Nè minus in centenos pedes *ſemipede*, eæque ſtructuræ confornicentur) ſicilico. Error autem à notarum ſimilitudine natus eſt. Nam ſicilici ɔ mutata eſt in S. notam ſemiſſis, vel ſemipedis. L

Cap. 7. Itaque minimè fiſtulis plumbeis aqua duci *videtur*) iubetur. L

Annot. Seſquipede ſcribitur in Palladio) Si Toletani Codicis lectionem Plinij lib. 31. cap. 6. recipimus, in quadringentos pedes vnciam tantùm pedis, non ſemipedem depreſſionis modum ſtatuemus, id quod noſtræ ætatis libratores in ſexcentos ſtatuunt.

Annot. Beroaldus in Suetonij Auguſto legiſſe videtur *colluuiaria*) Colliquinaria habet Toletanus Codex Plinij lib. 31. cap. 6.

Lib. 9. Præf. Cæterorumque ſapientum quotidiana perpetuis induſtrijs *culta*) cura. L

Cap. 4. Quo in loco aduertendum læuum appellari orientalem mundi partem) Non id eſt, quod opinatur Philander. Nàm cum Ariſtotele conſentit Plinius, & motus initium in cœlo dextrum, læuumque diſtinguit, cum alioqui in ſpherico corpore nulla dextra, aut ſiniſtra aſſignari poſſit pars. Primus ergo totius cœli motus dexter, aduerſus verò ſyderum ſingulorum ſiniſter dicitur. Vide Ariſt. 2. de cœlo c. 2. L

Lib. 9. cap. 9. Ex qua pendet ex vna parte *phellos, ſiuè tympanum, quod ex aqua ſubleuatur*) phellos, qui ex aqua ſubleuatur. L

Lib. 10. Præf. Ad æſtimationem eſt adijcienda, & de publico *præſtatur*) præſtanda. L

Cap. 5. Ad orbiculos ſecundos traiecti redeunt *ad imum*, ex imo referuntur) per imum. L

Cap. 8. Annot. Vel teſte Thoma Magiſtro) ipſo Polluce ibidem, vel etiam. L

Cap. 15. Altitudo foraminis S. Suculæ longitudo ✿ foraminum ⁙ craſſitudo, &c.) Punctorum, vel in quadram, vel in orbem adiunctorum poſt numerorum notas, figura prorſus ſuperuacua deprehenditur ex Cteſibio, qui in hac parte integer extat; vt oſtendit mihi Petrus Ciacconius Hiſpanus vir eruditiſſimus. An. 1571.

In Gulielmi Philandri Epitome de Menſuris, & Ponderibus Georgij Agricolæ.

Culeus amphoras 20. vcias menſurales 1000. capit) Hic erratum maximè eſt. Culeus Romanus continet amphoras 20. ideſt, bariles, vt vulgo vocant, decem, qui Romanis ponderibus faciunt libras vini, aut aquæ 1600. vncias verò 19200. quare vnciarũ loco libræ ſubſtituendę. L

Amphora vrnas duas *vncias* menſ. 86.) libras. L

Vrna congios quatuor, *vncias* 40.) libras. L

Cyathus ligulas, ſiuè cochlearia quatuor, *ſeſcunciam* drachmam) vnciam, & beſſem. L

Modius capit duos ſemimodios, libras verò 26. & vncias octo) Et in his error per ſingula magnus, nàm communis tritici modius non excedit xx. libras. Hic autem Plinij verbis non intellectis ad libras xxvi. & beſſem extendit modij pondus in tritico, quod in vino, & aqua verum eſt; ſed non in aridis. L

Obſeruationes, &c. In Sextum Iulium Frontinum de Aquæductibus Vrbis Romæ.

Eadem Editio.

Lib. 1. Concipitur Appia in agro Lucullano via Præneſtina inter milliarium *VI.* & viii. diuerticulo ſiniſtrorſum) VII. Ex vetere Codice manuſcripto Bibliothecæ Torquati Bembi.

Alſietinæ Auguſtæ *ramum* ab milliario.) ramus. F

Proximè viam *Collatiam* accipit fontem) Collatinam. F

Con-

Concípitur ergo via *Collatia* ad milliarium octauum.) Collatina. F

Nám & colles *ſi ſint* propter frequentiam incendiorum ruderibus excreuerunt) ipſi. F

Sextum tenet libræ locum Anio vetus, ſimiliter ſuffecturus *&* altioribus)etiam. Ex Cod. Bembi.

Arcuationibuſque *veteres exigentur*) veteris erigentur. Ex Cod. Bembi.

Quæ ad libram collis viminalis coniungitur intra * euntes) terram. F

Quoniam cum circumagitur, ſicut interiore parte *attrahitur*) contrahitur. F

Vtendum eſt *ſubſtantia* quinariæ) ſubſtantia. F

Cum adiectus eſt ei ad diametrum quadrans, *ſenarium* facit) ſenariam. F

Quàm Cæſar pro quinarijs *ſexdecem* aſſignat) ſexdecim.

Cum ex quaq; centenaria expleuit quinarias octoginta vnam *ſe*) ſemis. F

Verbi gratia *ſexaryſ* ratio ad cyathos) ſextarij. F

Aut ſi hæ fiſtulæ manebunt ad quinarias, quot *capitur* computari) capiunt. F

Quinariæ ſeptuncem ſemiunciam ſextulam*, fiſtula quinaria) perimetri. F. Quæ ſequuntur propter ignotas librarijs numerorum eorum particularium minutarum notas, mirè corrupta, & manca leguntur. L

Lib. 2. Fiunt areæ pedes octo, & drodans, centenariæ xxii. & quadragenariæ) Fiunt areæ pedes octo drodans cent. xxii. & quadragenario. Ex Cod. Bembi.

Amplius quàm in commentarijs habent *quinarias*) quinarijs. Ex Cod. Bembi.

Intercidit tamen aliquantum ex ductus vitio) <. Ex Cod. Bembi.

Extra Vrbem autem propter preſſuram libræ, quæ fit *ciſterram*) Preſſura libræ ciſterram, ideſt, intra terram. L

Quoniam libra humilior oritur, & à *menitoribus* reliquæ quinariæ) meratoribus. Ex Cod. Bembi.

Intra Vrbem diuidebatur per regiones ſecundam *V.* vlii. ix. xi.) <. Ex Cod. eodem.

Nihil, aut minimum pluuia inquinatur, ſi *putei* extructi obiecti ſunt) plutei. F

Cum autem in Vrbe eiuſdem * cauſa aliquid agerent) rei. F

Præterquam lictoribus, * vtique quibus apparitoribus) vti. F

Vti liceret eos diebus x. proximis) Vti liceret; ij diebus x. proximis. F

Qui ærario præſint, *&* præbenda locent) ea. F

O. V. F. Coſs.) Coſs. V. F.

Neque augeri placere, nec minui *numerus* publicorum) numerum. F

Q.D.E.R.F.P.D.E.R. *V.I.C.*) I. C. Fortè.

Diui Iulij Po. Ro. & Iulias tribui ſergiæ principium fuit pro tribus ſex) Diui Iulij P.R. K. Iulias tribus Sergia principiũ fuit pro tribu Sex. F

Qua in Vrbem Romam ire, cadere *flui*, peruenire) fluere.

Locorum dominis, *poſſeſſoribus V. F.* aqua data) poſſeſſoribuſue.

Id omne ſarcire, reficere, reſtituere, ædificare ponere, *&* *celare*, demoliri). <.

Vt quicunque Curator aquarum eſt, erit, ſi Curator aquarum eſt, vel erit.) Vt quicunque Curator aquarum eſt, aut erit, ſi Curator aquarum nemo erit.

Prætor, qui inter Ciues, & Peregrinos ius dicit *mulctam* pignoribus) mulcta.

Et coërcere, *mulcta* dicendæ, ſiuè pignoris capiendi ius) mulctæque.

Lacus aquarum publicarum, *qua* ad Vrbem Romam ducuntur) quæ.

Qui aduerſus ea quid fecerit, & aduerſus repſerit, ex iuſſu, cauſaque omnium rerum omnibus eſtò damnans) Qui aduerſus ea quid fecerit, & aduerſus obrepſerit, lex ei ius, cauſaque omnium eſto.

Eoque nomine ijs pignoris captio mulcta edict... or vtique eſto) Eoque nomine ijs pignoris capio, mulcta, edictio, coërcitio vtique eſto.

Qui permiſiſſent curatorum nomina *maneat*, *hac lege nihil abrogato*) maneant, hac lege nihil abrogatur.

Eius hac lege *nihilum rogatio* vtiliſſimæ legis) nihil rogatur.

Obſeruationes, &c. In Robertum Titium Burgenſem de Locis Controuerſis.

Editio Florentiæ apud Sermartellium 1583.

Lib. 1. cap. 1. Ἄσωρον dicitur, & quod ità expeditum eſt) Cur hoc nullius auctoritate confirmaſti ex tàm locupleti penu tua? L

Quo acuto dicto, dùm adoleſcentis eloquentiam commendare voluiſſe videtur, &c.) Neque hoc ſatis percepiſſe videris. L

Igitur ex eo genere ἀπόρων, de quo loquitur Quintilianus) Vereor quidem affirmare; ſed ſuſpicor te Quintiliani verba non ſatis percepiſſe. L

Cap. 2. Τοῖς στέρνοις λύρα) Τοῖς κέρασι λύρα. O

Cap. 3. De Bonaſo, qui tamen μόναπος, neſcio an Codicis vitio, illic vocatur) Βόνασος, Ariſt. Μόνωψ, Ælian, Μόναπος, Antig. Bonaſus, Plin. & Solin.

Cap. 7. Poſtremò ad primam illam coniecturam redijt) Hoc non habet Lambinus in meo Codice. L

Cap. 9. Et non ſolùm in charta, vel membranis, ſed *etiam* *&* *in dentibus*) etiam in momentis, ideſt, particulis. L

Cap. 13. Quod eſt apud Plautum Bacchidibus in *Philoxeni*) Lyci.

Nàm quod putat Lambinus inhibere Imperium) Sticho quoque eadem penè forma dixit, Imperium te inhibere mauis?

Vt hoc pacto planiſſimus huius loci ſenſus, atque

 elegan-

elegantiſſimus relinquatur) Ego verò tertiam lectionem & veriorem , & magis rei conſentaneam ſequor . Ea eſt , *Imbuere imperium* , ideſt initiare , inſtituere , quod Nonius docet , & Latini omnes Scriptores paſſim exempla ſuppeditant . Illud vnum non omittam Tertulliani grauiſſimi ſcriptoris exemplum ad hanc rem maximè accommodatum . Is lib. de pudic, cap.21. In ipſo Eccleſia inſtructa eſt , ideſt , per ipſum ; ipſe clauem imbuit : vides quàm Viri Iſraëlitæ auribus mandare quæ dico . L

Cap.16. Ah quoties pulchros *vſſit* Regina capillos) Si ex Elegia 14. libri 3. Codex Aldinus habet *traxit* .

Cap.18. Non poſtquam in ſuas *quippè* ſedes peruenerunt) quique .

Cap.19. Niſi Theophraſti librum περὶ) περὶ .

Vulgatam Gellij ſcripturam aliquo pacto tueri poſſumus) Præſertim cum aluminis multa ſint genera . L

Scribit enim Plinius lignum ouo perfuſum non ardere) Ouo perfuſum dixit , non albumine, quo nomine ſemel tantùm vſus eſt , non ſinè oui adiunctione . Quarè Gellij vetus lectio omninò retinenda . Candidum oui ſæpè legitur apud Plinium . L

Cap.20. Hic Nonius Nulli lentus , ideſt , facilis optimè exponit) Si nulli facilis ſoluere , verè nummarius trico , à quo non facilè nummus extorquetur . L

Cap.23. Non fuiſſe aduoluturas *niſi* ſimilis eſſet) ſi . L

Cap.25. Si quidem cum nauem illam appellaſſet Catullus ὠκυπτερωτὸν volitantem) Non neceſſaria ; ſed ingenioſa coniectura . L

Lib.2.cap.3. Cæteri dictum eſſe putant Fungi pro Pati) Et rectè quidem , vt ego ſentio . Sic Tertull. aduerſ. Prax. Vt & ſpiritus res ſuas egerit in illo , ideſt , virtutes , & opera , & ſigna . Et caro paſſiones ſuas functa ſit , eſuriens ſub Diabolo, ſitiens ſub Samaritide, flens Lazarum , anxia vſque ad mortem , denique mortua eſt .

Cap.21. Neque præſto is eſt , qui ſenſibilia iudicat) Quia non præſto eſt ea vis , quæ ſenſibilia iudicat . L

Lib.3.c.5. Nè parum eſſet *auctoritas* in fabula) auctoritatis .

Cap.6. At cum omnis tabes ad corpus perueniat nec aliqua omninò ſit , quæ corpori non adhæreat) Non medicorùm legibus hiſtoricus ſemper adſtringitur . L

Qui alicubi eodem modo locuti ſunt : velut cum inquit Lucretius) Si Nemeſium lib. de Natura hominis cap.20. conſuluiſſes , non erraſſes in cordis nomine cum Petro Victorio . Mœſtum cor quid ſit: vide Galenum de Placit. Hipp. & Plat. lib.2.cap.6. tom.5. L

Cap.7. Qui ſe melle obliniunt , quo facto quid aliud , quam muſcas inuitant) Et alioqui melle peruncti , veluti viſco , impediuntur in multis , neque quicquam contingere poſſunt , quin manibus hæreat , & reliquo corpori . L

Cap.9. Velim nunc diligenter ſecum expendant ſtudioſi) Nihil minus . L

Cap.12. Quarum *ſymphonia* odor cum ſpiritu cōmeat) ſiphonia . F

Non dubito quin emendare oporteat *ſyphonibus*) ſiphonibus .

Cap.14. Neque cuiquam mirum videri debet pueri à *ciatis*) cyathis .

Cap 17. Τὸ ὑπαντίον τοὺς κομήτας καλῶς) Τὸ ὑπαντίον τοῦ &c.

Lib.4.cap.7. Vitium ſubeſſe nemo dubitat) Vide Tertull. de cultu fæmin. cap.7.

Si legatur *Spiroſus*, ideſt, ſpiræ in modum circa verticem) Spiciſue . L

Cap.8. Eſt enim legendum Sequnta pro Secunda, minima ſanè) Neutrum probo , veterem lectionem malo . L

Lib.5.cap.1. Faueret tamen eruditorum illorum hominum ſententiæ ſcriptura) Nihil ſapis , ſi à primo recedis . L

Cap.5. Cum olea immatura plus habeat redditus) Non ſatis conuenire videtur Iaboleno , cum Columella lib.12.cap.50. & cum Plin. lib. 15.cap.3. Quarè altius tractandæ quæſtionis huius ratio petenda eſt , Columellæque potius, quàm Iſidori olei varia vocabula recipienda , cum præſertim ſperanum , vel ſpanum obſcuram originem , notionemque habeat . L

Cap. 10. Τὸ λελογχωμένον δίς) Τὸ λελογχωμένον δίρυ .

Cap.17. Redarguens verò ruditatem ipſorum Pindarus vocauit Corinnam) Si quid ſit συῶν ἀοῦ maturiùs conſideraſſes parum fidus interpretis fide , lectionem veterem probaſſes, & ſententiam percepiſſes . Aduocauit Corinnam ipſam Pindarus , cuius ſententiæ , & iudicio , quàm Thebanorum maluit ſtare , quæ res arguit illorum inſcitiam quàm maximè . L

Cap.18. Et cicer , & capiti nomen debentia cæpe) Neuter opinor ſententiam poëtæ percepit . A capite enim cæpe nomen accepit ; illi ergo debet . L

Cap.19. Hæc verba ita , vt propoſui , extant in omnibus editis exemplaribus) In Frobeniana , & Gryphiana non habetur verbum *Iubæ* . L

Cap.24. Et ea *incitatur* in ciuitate ratio videndi) initiatur . F

Cap.25. Lego igitur Congeſſerat, quod verbum ad id ſignificandum) Nihil muto. L

Lib.6.cap.1. Tàm multa verba in Plinianis Codicibus tàm inſigniter demutarem .) Fateri hic te oportuit Plinij ſententiam , cum non intelligeres, omninò corrumpere, mutata lectione, tentaſſe . L

Cap.2. Vndè nàm acceperit Petrus Victorius id, quod ſcriptum reliquit de Alexandro,) Ex Oneſicrito fortè. Vide Plut. in vita Alex. paulò poſt initium, & lib.1. de fort. Alex. & Pli. lib.7.c.29. L

Cap.6. Quæritur de veritate ſcripturæ L. *Barbarij* in Pandectis) Barbarius .

Barbarij Philippi audax facinus commemoratur *à Vulpiano)* ab Vlpiano.

Cap.

Cap.7. Quia cum oleum qualitatis ſit expers, confuſionique idoneum) Maluiſti cum Politiano errare, quàm quid εὔκρατον eſſet ex Galeno, & medicis. Apud Georgium Velam habetur ſect.1.cap.11. multò melius verſum. Gaza erat conſulendus potius, qui cum Galeno, & Medicis intelligebat vim nominis εὔκρατον L.

Cap 13. Alij autem & Xenophonti Grylli filio canem nobilem) Quid ſi iam adultus Moloſſus, aut Alanus dono datus Xenophonti fuit, eo nomine præditus? Aliud eſt præcepta dare in nominibus imponendis, aliud vti iã impoſitis. L

Cap. 15. Hîc Lambinus ingenioſè quidem non tamen neceſſariò ex Culpa fecit Cupa) Ego & veterem lectionem retinendam omninò cenſeo, & ſententiam eam elicio, quam duobus verbis Porphyrio indicauit, quæ ſimpliciſſima, & veriſſima loci illius eſt, quam Landinus quoque ſecutus eſt. Nulla lex præſcribebat quantum quis biberet præter naturæ legem, quæ nos culpa in quaque re vacare præcipit. L.

Cap.20. Germanam ſcripturam eſſe arbitror ſi legamus, *Arentes*) Nihil potuit ineptius dici. L

Nam (verum, vt fatear) nondùm ſatis conſtitutum habeo) O quam ridicule ſerò tandem lapitis; cur non diutiùs premis, ne labaris?

Cap.21. Ego tamen ita exiſtimo: primum non oportere facilè, præcipitanterque vulgatas lectiones, & communi Eruditorum conſenſu iamdiù receptas de ſua ſede deijcere) Huius præcepti ratò memor es, quum te ipſum oſtentas. L

Cap.23. Hoc eſt, aiunt, amatorem quendã à patre terram colere coactum) Nihil ad rem. L

Cap.25. Spartę vires à *Romanis* attritas) Thebanis.

Tunc demum intelligemus, cum Herodotum audiemus) Nihil agis opinor. L

Lib.7.cap.3. Eſt igitur à læua, ideſt, ab occidua cœli regione) Qui fieri poteſt, vt homini ad Auroram ſalutandam in orientem conuerſo, à tergo quis appareat? Læua hic hominis ſalutantis partem non cœli ſignificare poteſt; quarè inanis operæ fuit in hac re ingenioſum videri. Cœli motus dexter, aut ſiniſter, ita conſideratur, vt in homine, & cæteris animalibus, à dextra enim initium proprium, ac naturale motus. Vide Ariſt. & Plin. L

Cap.9. Quod dignationi partem in die ipſi magis proſperum fieret) Quod dignationi partium in dies ipſis magis proſperum fieret, O

Quæ ſententia ſubſit his poſterioribus verbis obſcurum eſt) Tibi cur obſcura ſit ſententia, non video, in verbis clariſſimis; ſed voluiſti videri plus ſapere, quàm ſat eſt. L

Cap.11. Itemque ex re ipſa, legi illic deberi Lucernam, pro Lucerna) Non percepiſti Poëtæ ſalem. L

Cap.12. Τῶν κύνα φυτεύσαι) Τὴν κύνα &c.

Cur canis ſemper in eadem *tegula* dormitet) Cur non vaſe fictili, vel teſta, vel dolio? non enim κεραμὶς tegulam, aut imbricem tantùm; ſed quoduis figulinum vas concauũ, & rotunda forma confectum ſignificat. Cubile autem canum, femellarum præſertim, eiuſmodi vaſa commodiſſimum præbent, quod canes in gyrum collectis membris cubare ſemper ſolent: femellę verò in ijſdem parere, & catulos alere expetunt, quod tutę vndique ſunt, & à pulicibus minus infeſtantur. L

Cap.13. Nomenque vnum pro *alio* imprudenter poſuiſſe) altero. L

Conſtat igitur illic legi debere Σιλβίας) Σιλλίας.

Cap.14. Hanc Beroaldi rationem) At tu præceps in iudicando nihil vidiſti. L

Cap.17. Quem ego tamen nodum facillimè, ac nullo prorſus labore ita diſſoluo) Erat autem iam dudum ab Antonio Auguſtino, Paulo Manutio, Franciſco Hotomano diſſolutus nodus iſte. Nec huius tuæ diligentiæ tàm ampulloſæ indigebat. L

Cap.18. Potuit nè quicquam à naturali ratione magis alienum pronunciari) Inane & Titio quicquam ſi è pignore crede. In alto ergo æquore, ideſt, profundo Titij philoſophia nubes gigni confirmat, ſed nemo illi, vel ſanctiſſimè iurato credit. L

Cap.22. Guilandino haud ſatis, ſuperque ſe apparuiſſe videtur) Nec quid Guilandinus in Plinio non probet, nec quid mutata lectio ſententiæ verioris commodi afferat, percepiſſe Titius videtur. L

Nolo in præſenti Guilandini coniecturas pluribus confutare) Nè paucis attigiſti. L

Cap.23.) Ex hoc capite præter inanem loquacitatem nihil auferes. L

Cap.24. Neſcio quanam de cauſa prætermiſſum fuerit ab Eraſmo, cęteriſque) Nè tibi ingenij tui exercendi, & oſtentandi eriperetur occaſio. L

Cap.25. Ego vno ſaltu, vel vna, atque eadem curſura) Quid hoc potuit frigidius, curſune capiuntur apri? L

Lib.8.cap.1. Aliter omninò accipiendum eſt, quàm Grammaticus ille exiſtimauerit) At vtroque genere dici aſtruit, tantùm exemplo citato. L

Verbum Tuli non à Tollo, ſed à Fero deriuatur) A Tollo mutuatur; quarè Marcellus rectè omnia ſcripſit. L

Cuius infinitiuus modus eſt Appellere, non Appellare) Et hic rectè Nonius, & tu calũniosè. L

Cap.2. Exiſtimat legi debere Actionibus pro Conditionibus) At cur non etiam Cuiacius in in tit. 22. Vlpiani, vbi de Cretione agit, apponitque velut ex vulgari formula verba illa ipſa, quæ Cicero refert. Quibus ſciueris, poteriſque?

Cap.8. Fallitur itaque Robertus Conſtantinus, qui Remittere iniuriam illic accipit pro Iniuriam reddere) Poteras ex verbis Senecæ hominis ſuperuacuam diligentiam arguere. Cur enim, ſi præceſſit verbum, *Non vindicauit*, addidit *Iniuriam non remiſit*; vt idem ineptè repeteret. L

K 2 Cap.

Cap. 11. Effecit, vt crederem legi debere, Pigros equos) Audax, & inepta coniectura. L

Cap. 12. Iocus latet in *vicinate* vocum Claudicare) vicinitate. L

Cap. 15. Quàm ſcythicos Thanais à Gadibus abſunt) primis.

Καὶ ὁ νεῖλος μέγιστος τῶν ποταμῶν) Καὶ ὁ Νεῖλος μέγιστος &c.

Cap. 24. Quoniam, inquit, publicani depopulantur) qui paſçua conducunt.

Virgulto herbido magis quàm *arbuto*) arbuſto.

Nunc reliquum eſt, vt difficultatem, quę in Plinij verbis reſidere videtur, aliquo pacto auferre coner.) Valeat coniectura tua. Plin. idem lib. 22. cap. 23. extinctum omne Cyreanicum Silphium repetit. L

Cap. 25. Narrat Liuius libro Annal. 3. C. *Terentillum* Arſam) Terentium.

Infinita poteſtate, qui ſoluti) Infinitaque poteſtate, qua ſoluti.

Atque *εὐτυχίαν* meam auxilio aduocaui) Habe tibi *εὐτυχίας* tuæ fructum. Nos nihil poſt Sigonium mutandum cenſemus. L

Lib. 9. cap. 1. Queritur Propertius fidem ſibi à Cynthia) Vereor fortaſse Propertij ſententia phyſica ratione nititur, quam Ariſt. probl. ſect. 26. cap. 40. 42. 46. luculenter explicauit. Propertius igitur minatur ſe ſimilem Aquiloni futurum, vt qui initio in Cynthia amanda vehemens fuerit, remiſſus deſinat. L

Vbi melius fortaſsè legetur Trepidos, quam Tepidos) Nihil minus. L

Cap. 2. Ac pro eo, quod nunc legitur Conſpectum, ſcribi oportere Conſeptum) Et hanc tibi habeto coniecturam ineptam, & rei opportunitati aduerſam. L

Collem illum arboribus conſitum fuiſſe) At Cicero cum vtrumque coniunxit, declarauit non idem eſſe conſitum, & conſeptum. L

Cap. 5. Angeli Politiani peccatum detegitur) Non vnus hic error in eiſdem problematis vertendis admiſſus eſt à Politiano, ſed multi præterea. L

Ὕδωρ ποιεῖται) Ὕδωρ ποιεῖ.

Ψυχρότατος ὑδάτων...) Ψυχρότατος ἐπικρατοῦν.

Ignoratione, vel Græcæ Linguæ imperitia) Angelus Politianus legit *ποιεῖ*, non *ποιεῖται*; ita enim Codex excuſus ab Aldi filijs habet. Georg. Valla, & Gaza *ποιεῖται* legerunt.

Cap. 6. Verius enim hoc de roſa enunciari videtur) Nihil agis Titi. L

Iccirco à Plinio ſcriptum fuiſſe roſam minimum vſum in coronis præſtare) Quia vſus eius in alijs multis rebus maximus eſt. L

Cap. 7. Malim ego peccare in antiquis lectionibus) Quod verbis toties profiteris, non præſtas; ſed paſſim leges tuas præuaricaris. L

Τὰ μὲν δὴ ὅτι ἐστὶ) Τὰ μὲν γάρ ὅτι ἐστί.

Λεγόμενον ἐστὶ ξυνγένεται) Λεγόμενον ἐστὶ ξυνεῖναι.

Τελευτηθέντος δὲ διὰ τοὺς) Τελευτηθέντος δὲ διὰ τοὺς.

Cap. 8. *Οὕτως ἀναγέραπται)* Οὕτως ἀναγέγραπται.

Cap. 9. Et illic te abſente, comas ſuppoſititias parent) Nec tu videris poëtæ ſententiam percipere. L

Cap. 10. Epithetum Sordidos vſurpauit, vt filios (ni fallor) infantes, & iàm in lucem editos ſignificaret) In muſtaceo laureola. L

Filij autem, qui matrum vlnis geſtantur, & *obſtetricum* opera) nutricum potius. L

Cap. 11. Omnium hominum, qui mortui ſunt, ſceleſtiſſimum eſſe) vtrum hominum numerum maiorem putabimus eorum, qui nunc ſuperſtites ſunt, an eorum, qui mortem obierunt? Lectio vetus ergo melior. L

Cap. 14. Legerim ego Lacertulos) Ego Laterculos retinendum omninò ſtatuo; Fuerunt ergo laterculi & panum dulciariorum, genera in laterculi figuram formati, vt hodieque paſſim Romæ circumferri videmus variarum rerum materia, & melle in quadrangula fruſta placentas confectas præſertim circa feſtum diem Domini noſtri Natalem, & ſaccaro, & amigdalis, aut pineis nucleis nobiliores apud pharmacopolas venales exponi varijs formis. L

Ita enim legi debet, vt alibi oſtendo, hamos, *lacertulos*, plura ſcitamenta) Quid ſi hic Laterculos legendum ſit?

Cap. 15. Exiſtimo igitur Martialem inſigni frigiditate Vetuſtinam quandam notare voluiſſe) Hic tu frigidior Vetuſtina. Peſtilentia feruentiſſimas febres facit; ita vt in puteos ſe patientes præcipitent. Legatur Lucretius lib. 6. L

Cap. 22. Durat triginta annis, denſior *iuſtu cymini* modo ſtrangulat ſolum) Iuſto gummi; nàm gliſchomargon vocauit. L

Cyminus, vt capparis, ſolum ſtrangulat) Vbi nàm legiſti? L

Cap. 25. Aldus Manutius ibi Catonis integritatem laudari, *nefas* eſt) nec fas. L

Ἀλλ' *ὡς βουλήσεσθε)* Ἀλλ' ὡς δεύτερον &c.

Hoc eſt, conſtat optimorum non eſſe laudem) At integritas non eſt *διδασκαλία*. L

Lib. 10. cap. 1. Plurimum cogitandi anſam mihi præbuit locus ille Maronis.) Naturæ peritos conſulere oportuit, & abſtinere manum à lectione vera mutanda. L

Denique nec Valeriani commonitio difficultatem adimit) Et Valerianus non poſſe verſum illum vlla ratione ſinè inuidia tolli aſſeruit. L

Cap. 3. At Voluſi Annales Padoam porgentur ad ipſam) At Voluſi annales Paduam morientur ad ipſam. Sic excuſi Aldi opera. Muretus poſt tertium eius verſus verbum aſteriſcum appoſuit, indicans in ſcriptis codicibus reliquam partem non haberi; ſed ſuppletam vario modo à multis fuiſſe. L

Cap. 5. In eo igitur ita erat. Atque, vt inquit Filo, benè curatam, ac veſtitam) Habe tibi hanc curatam lectionem. L

Cap. 7. Hæc ratio ſuadere videtur, vt legamus apud Horatium Coctus) Et hic ingenio parcendum erat; non enim capitur aper, niſi fatigatus curſu, & venabulis confoſſus. Auſtro

vero

verò flante, carnes putreſcunt facilè: Quarè lectio vetus omninò retinenda. L.

Cap.8. Nec vnquam ſuccurrit, vt ex Aues facerem Apes) Vera profectò, niſi alibi inſectorum hiſtoriam priuatim tractaſſet. L.

Cap.9. In paludis nomine effingendo, ad quam Centenium) In paludis cuiuſdam nomine, ad quam Centenium. L.

Quæ eſt hæc Pleſtina palus? vbi nam regionum ſita?) Pleſtina palus in Vmbria apud Pleſtinos populos, vt ſcripſit Plinius lib. 3. cap. 14. apud quem pro Pleſſinis Pleſtini legitur; regio, vel locus, hodieque Pleſteia, vt comperi, appellatur vulgò. Inter Iguuium, Spoletum, & Fulginum, vbi Piologo vulgò oppidum, & chartariæ officinæ. L.

Quæ palus eſt ad Circeios circa viam Appiam) Vmbriam ergo in Latium transfers. L.

Cap. 17. Et calamo *rediuiua* leni munibat arundo) redimita Cod. meus.

Cap. 20. *Euidentiſſimi* interpretis ſententiam aduerſus) Eruditiſſimi.

Cap. 24. Quàm ſi ſegamus Sutorium hinc habeeur atramentum) Nihil muto: nam Sutorium atramentum gallam non recipit, cum ex chalcantho ſolo perficiatur, cum & nomen ipſum Latinis ferat. L.

Robertus Conſtantinus gallam interpretatur σπάτιον, ideſt, ſubulam; ſed quo auctore?) Macrobio auctore, qui inſtrumentum appellauit. Subigere autem propriè hic quoque dictum eſt. Nam Virg. Aeneid. 7. ait. Pars leues clypeos, & ſpicula lucida tergunt aruino pingui, ſubiguntque in cote ſecures, & Georg. Non aliter quàm qui aduerſo vix flumine lembum remigijs ſubigit. L.

Cap. 25. Vna non *latuit* parua) patuit. Alias.

Obſeruationes &c. In Melchioris Guilandini Papyrum.

Editio Venetijs apud M. Ant. Vlmum. 1512.

Memb. 3. Fol. 51. Sicut ſchedia pro eodem ἀντὶ τοῦ σχεδάζειν) σχεδιάζειν.

Fol. 52. Dummodo mihi, *meſque* permittant pauperes) meiſque.

Fol. 56. An ad augendum rei famam librum *vocauit* partem) vocarint.

Fol. 58. Anatolius quoque apud Euſebium lib. 7. ᵛ eccleſiaſticæ) hiſtoriæ.

Fol. 61. Et decadis primæ lib. 2. *fadus* ictum) fœdus.

Memb. 7. fol. 107. Ex qua Theophraſti oratione facile eſt cuiuis intelligere, qua ego ratione perſuaſus, duo in Plinio verba ſede non ſua iacentia, aliò reponenda cenſuerim.) Et hoc non ſinè temeritatis vitio abs te factum videri poteſt, cum non de iiſdem rebus agat Plinius, de quibus Theophraſtus, qui bis radicum meminit; primum brachiali craſſitudine, iterum λεπτάς. Quod ſi tu ſeptem cubitorum longitudine papyri ſcapos inueniſti, quid vetat aliquando vſque ad decimum peruenire potuiſſe vel lini altioris, vel pinguioris facultate? L.

Quarè cogitare *meam* cœpi, vel non intellexiſſe Plinium) mecum.

Memb. 16. Fol. 172. Rurſus autem, quod pro Vim glutini præbent, repoſuerim Vicem glutinis præbet) Et hic nouator vanus. L.

Propterea; quod qui antiquitus chartam concinnarent) Quis hic riſum teneat? L.

Memb. 24 fol. 202. Quod cedrium eſt, & candelis ex eadem materia confectis) Quæ ſint candelæ ex cedrio confectæ, cupio diſcere ex te. Cedrio, vel cera, aut pice quoque perfundi, contegique poſſe facile intelligo, ex cedrio confici nunquam audiui, aut legi. L.

Fol. 204. Externæ ſiquidem impreſſiones nè *malè* officiant) < L.

Numam obuoluiſſe libros candelis cedrinis non ob aliã ſanè quàm ᵛ retuli cauſam) eam, quã. L.

Fol. 206. Quicunque nobis hanc pro illa *obtundere* conati ſunt) obtrudre. F.

Obſeruationes &c. In Carolum Sigonium.

De Antiquo Iure Ciuium Romanorum.

Editio Venetijs apud Zirletum 1563.

In Argum lib. 1. Et quoniam ciuis pars eſt *ciuitas*) Ciuitatis.

Lib. 1. cap. 3. Ramnenſes Albani erant, qui ad tria millia peditum, ᵛ CCC) equites.

Cap. 3. Vt autem inter vrbanas ſuburana primam ſedem obtinuit) At non ita habet vetus marmor anno 1563. effoſſum, & ſeruatur penes Rainutium Farneſium Cardinalem Ampliſſimum, cuius fragmentum eſt.

NVMERVS. TR.
QVIBVS LOCIS.
PSAL. HIIII. CLXXXXI.
SVC. HIIII. LVIII. IA
ESQ. HCC. DCLXXVII A.
COL. H. CCCCLVI.
ROM. H. LXVI.
VOL. H. LXXXX.

Similis inſcriptio habetur penès Gruterum. pag. 201. n. 10. Carolus Mactus.

Quàmquam ſcriptum nihil extat, poſſumus ſuſpicari) Volſinienſes quidem Terentinæ vicinos ſcribit Cicero pro Plancio. L.

Cap. 4. Qui centum millia profeſſione detuliſſent) Vide quæ notata ſunt in Gruchio lib. 1. de Com. Rom. L.

Qui minore ſumma, quàm centum, & viginti millium cenſi eſſent) Addo Gell. lib. 7. cap. 13. qui cxxv. M. æris ſcripſit. Sed Aſconius, Feſtus, Gell. non de cenſu ad claſſium diſtinctionem à

Seruio inſtitutam; ſed ad appellationem Claſſicorum, ideſt opulentiorum referendi ſunt, quëadmodum etiam Plin. lib. 33. cap. 3. maximum cenſum Seruio Rege CX. M. fuiſſe cum ſcribit, non id voluit ſignificare, vt primæ claſſis ciues tantum poſſiderent, ſed neminem ea tempeſtate fuiſſe, qui maiorem ſummam in cenſum detuliſſet, id quod manifeſtè declarant ea verba, *Illo Rege*. L.

Cap. 9. Ex quibus *rebus* illud intelligi poteſt) verbis. L.

Ciui Romano * niſi cum ciue fuiſſe connubium) non. L.

Vnde Catullus: Flammeum cape) Comitabatur etiam ſponſam colus compta, & fuſus cum ſtamine, curque id inſtitutum, & quando docet Plinius cum ſcribit lib. 8. cap. 48. Indè factum, vt nubentes Virgines comitaretur colus compta, & fuſus cum ſtamine. Plutarch. in problem. Rom. L.

Quoniam tertiæ noctis *poſterioris* ſex horæ alterius anni eſſent) poſteriores.

Vt aliarum rerum, ſic etiam vxorum vſucapionem fuiſſe) Conſiderandus Taciti locus lib. 13. vbi Poppææ ad Neronem verba refert. Si vltrà vnam, alteramque noctem attineretur, nuptam eſſe ſe dictitans, nec poſſe matrimonium amittere.

Cap. 10. Tamen auctoribus Pontificibus lex curiata ad populum à magiſtratu aliquo, vt à Cõſule, ferebatur) Sui videtur oblitus, qui auſpiciorum tantùm cauſa curiata adumbrata comitia relinquat, nec quidquam intereſſe putet inter comitia curiata, & legem curiatam. Vide infra notata cap. 17. L.

Cap. 11. Et quoniam ex auctione illa *dominum* ſibi iuſtum) dominium. L.

Hinc etiam auctoritas, *in* actione quæſitum dicitur) ius. L.

Quod æquabile, atque vnum omnibus eſſe poſſit) Quod æquabile inter omnes, atque vnum omnibus eſſe poſſit.

Nãm vt perueniat ad me fundus, teſtamento alicuius fieri poteſt, & vſucapio fundi) Nãm vt perueniat ad me fundus, teſtamento alicuius fieri poteſt, vt retineam, quod meum factum ſit, ſinè iure ciuili non poteſt: fundus à patre relinqui poteſt, aut vſucapio fundi.

Cap. 14. Et Cicero *in Planciana*: Illud quæro ſint nè iſta prædia) pro Flacco. L.

Duodecim *coloniam*, quod nunquam anteà factum erat) coloniarum.

Cap. 15. obſeruatum eſt præterea in legione * niſi ingenuos) non. L.

Nè quis antè *vnum* decimumſeptimum ad militiam cogeretur) annum.

Quæ iuniorum ætatem annis triginta definiuit) Triginta annorum tempus eſſe, intra quod iuniores appellantur, & militiæ nomen dare debent, certum quidem eſt; ac non propterea triginta implere ſtipendia tenentur; ſed ea tantùm, quæ legitima eſſe placuit, quorum numerus qui ſit ex 6. fragmento Polybij, & ex Plut. in Gracchis, & Tacito in ſeditione Germanica, & Pannonica planè conſtare poterit. L.

Tres ſecundos ſecundæ, duos *obſequentes* tertiæ) ſubſequentes.

Vndè iuniores quatuor ætate, & corporis habitu ſimiles exercerent) Vide Polyb. nãm hic ordo non enumeratur planè.

Quibus prodeuntibus, primùm primæ legionis *tribunum*) tribuni.

Diximus de *vocationibus* militum, nunc de præmiis) vacationibus.

An verò ille ὀψώνιον (hac enim voce vtitur) pro integro ſtipendio accipiat, parum liquet) Quin liquet maximè ὀψώνιον integrum ſtipendium eſſe Polybio; at non vna eius pars, quæ ſingulis diebus duorum obolorum eſſe ſcribitur, integrum ſtipendium eſt, neque item tritici modij quatuor, qui pediti in menſes ſingulos dabantur, nec veſtis, aut arma, ſi quibus indigebant; ſed hæc ſimul omnia, quoad fortè ad xxx. denarios perueniretur, qui integrum ſtipendium efficerent; ὀψώνιον autem ſtipendium militare eſſe docet etiam Luc. cap. 3. vbi militibus vitæ formulam præſcribit. Itemque Paul. ad Rom. cap. 6. & 1. Cor. 9. L.

Adijcit Polybius, frumentum, veſtes, arma ſæpè militibus data) Sæpè non eſt apud Polybium, quin potiùs ex eius verbis certum tritici modũ peditibus equitibuſque, & *ſocijs* præberi ſolitum intelligimus, cuius pretium & veſtimentorum, & armorum ex ſtipendio menſtruo detrahere Quæſtorum munus erat. L.

Vt torques, armillæ, * haſtæ puræ) phialæ. Nãm peditibus eas, vt equitibus phaleras Polybius donari ſolitas ſcripſit frag. 6. L.

Erant etiam, quæ vniuerſis, vt pecunia *: de coronis notum eſt illud Gellij) Vt ſingulis *ſitci* æris. Plin. lib. 7. cap. 28.

Aut ſi lentiùs animaduertere voluiſſent, principi, ſanguinem miſſum) Aut ſi leniùs animaduertere voluiſſent in principijs ſanguinem miſſum. C.

Quem ſequutus credo Plinius lib. *XXX*. cap. 3. ſcripſit) XXXIII.

Antias certè teſte Liuio, & eum ſequutus Velleius ducenties millies) Antias certè teſte Liuio lib. 45. & eum ſequutus Velleius millies ducenties.

Cap. 17. Vt enim curiæ, de quibus diximus; ſic etiam comitia curiata) Videtur ſui oblitus; hic enim adumbrata curiata ſemper in omnibus rebus fuiſſe definit. Supra verò cap. 10. clarè in adoptione omnia legitima ſeruata contendit: confundit autem ferè vbique curiata comitia, & legem curiatam, quod in binorum comitiorum quæſtione omnia adeo impedit, vt nullum exitum habere poſſint. L.

Nãm * centuriata lex cenſoribus ferebatur) cum. Ita legendus ex ſcriptis, vetuſtiſque codicibus. L.

Id quod eo grauius eſſe ſignificat, quod cum ma-

co-

Digitized by Google

iores) Vterque mea ſententia fallitur in eo, quod comitia, & legem confundunt. Magiſtratuum creandorum comitia ſunt, vbi populi ſuffragio mandatur magiſtratus, qui tamen ſinè lege curiata, vel centuriata nō geritur. In prioribus comitijs deſignandorum magiſtratuū cauſa habitis, locum habebant prærogatiuæ tùm centuriæ, tùm tribus. Nec ideò, quod bina eiuſmodi appellat comitia Sidonius; tamen ad ius, & imperium mandandum non fuiſſe neceſſariam legem curiatam arbitror. L

Quia Gellius ſcribit minoribus Magiſtratibus, comitijs tributis, magiſtratum dari, ſed *iuſtius* curiatis) Hic locus, vt puto, corruptus rem obſcuram obſcuriorem facit; ego verò non *Iuſtius*, ſed *Ius* legeadum eſſe arbitror. Nàm vt curiatis comitijs magiſtratus aliquando mandari ſoliti ſint, ità nunquam lege curiata magiſtratua; ſed ius facultatem, & imperium dari reperiemus. L

Ex tribus comitiorum generibus curiata, niſi primis temporibus) non

Pontifici Numa ſacra omnia exſignataque attribuit) exſcripta. L

Quin etiam tribunis pl. in comitijs *auſpiorum* vſum conceſſerunt) auſpiciorum.

Lib. 2. cap. 2. Nondùm à Cenſoribus in ordinem Senatorum *electum*) adiectum. V. C

Narrat etiam Suetonius, Auguſtum equites in Senatum legiſſe) Conſiderandus locus Suetonij eſt; nàm lubricus eſt, & non ita explicatus à Sigonio, vt eam ſententiam manifeſto probet; latius autem attingendus erat; vt ex eius verbis certior ſententia elici poſſet. Verba verò Suetonij hæc ſunt, quæ mihi videntur aliud velle, quàm Sigonius. Comitijs tribunicijs, ſi deceſſiſſent candidati Senatores ex equitibus Romanis creauit; ita vt poteſtate eis facta, in vtro vellent ordine manerent. Vide Paulum Manutium de legibus in explicatione Atinii plebiſciti, vbi Suetonii, & Gellii locum, qui eſt lib. 14. cap. vlt. nititur declarare. L

Cap. 18. De qua *item* Pedianus) idem.

Cap. 19. Nàm ad eam diem indiſcreti *ierant*) inibant.

De Antiquo Iure Italiæ.

Lib. 1, cap. 21. Quibus autem legibus *par* cuique data ſit) pax.

Gallico tumultu ſolàm ſinè externis vllis auxilijs equitum *LXX*. millia) LXXX.

Narrat vbi quæ *Marites*, Populonienſes) Cœrites.

Mamertes Cùmque fœdere cum Romanis eſſent) Camertes.

Lib. 2. cap. 2. Indè poſt annos XVII. in conſulatu Ti. Aemilii) Cur verò Varronis locum, qui lib. 1. cap. 2. de re ruſtica eſt, non citarit quiuis facilè coniicere poteſt, cui modo locus ille diligentius examinatus eſt. L

Neque verò ità multò poſt Licinius ipſe ſua damnatus eſt) lege.

Cuius meminit lib. 1. Polybius, & *præter* poſt Polybium)

Cap. 5. Deindè anno *CCCXVXVII*. L. Sergio Fidenate) CCCXXXVIII.

Antiatem, Anxuratem, *Cinturnenſem*, Sinneſſanum) Minturnenſem.

Caſtrum nouum, Pyrgi; Antium, Terracina, *Cinturnæ*) Minturnæ.

Ariciam, & *Lauinium* referant) Lanuuium vbique ſcribendum puto. In Lanuuij, Lauiniique nomine à multis puto peccatum ſæpè eſſe ob litterarum, locorumque vicinitatem; cum ea ſit, mea ſententia, expeditiſſima huius ambiguitatis expediendæ ratio, quod vt Confinium Confinienſes, ita Lauinium Lauinienſes facit, niſi apud poëtas Lauinius reperiatur, Lauinii autem oppidum ea coniectura ducor, vt poſt Coriolanum breui interierit, quod nuſquam eius extet mentio poſt ea tempora, cum præſertim prodigia diligentiſſimè adnotata reperiantur in his vicinis Vrbi locis; Lauinii autem nulla mentio fit in tanta annorum obſeruata ſerie. Hanc per ſe lubricam errandi occaſionem Græcorum ſcribendi latina nomina vſus maximè auxit. Quia enim illi litteram V. conſonantem non habent in iis nominibus ſcribendis, quæ neceſſario ipſam poſtulant, fuerunt varii, & inconſtantiſſimi. Si quis autem obiiciat Lanuuinos municipes, non colonos fuiſſe, facilè ex eadem Epitom. rem hanc ita eſſe defendes. Nàm ibi Antium, Ariciam, & Lanuuium coniungit, conſtatque eodem iure fuiſſe omnes eodem tempore donatos, vt habes infra cap. 9. & impropriè colonos in Epit. nominatos eſſe vt noſtri temporis Eruditis Viris ingenioſè videtur, & fortaſſè etiam verè. L

Obſeruationes &c. In Lazari Bayſij Annotationes de Re Veſtiaria.

Editio Baſilea Anno 1537.

Cap. 7. Neque enim tàm frequens erat vſus panni aurei temporibus illis) Pāni nomine abutitur. L

Quibus verbis Gellius noſter cenſet elici poſſe vnicum tantùm clauum purpureum) At videtur verius eſſe *vnius* tantùm generis clauos plures ordine diſpoſitos, certiſque interuallis fuiſſe; Et Quintiliano non placere diuerſi generis clauos inſeri. L

Cap. 9. Quibus verbis apparet, cum quis Tiberii veſtimenta comprehendiſſet, abiecta toga eum aufugiſſe) Non videt eadem ratione plures togas potuiſſe quem ferre, cum τῶν ἱματίων comprehenſionem, togam abiectam diſſoluiſſe demonſtrat, cur non eodem modo τῶν χιτώνων

Poſita verò *præxta* virilem togam ſumebant Romani) prætexta.

Cap.

Cap. 17. Omiſeram dicere veſtem aliquando poni pro panno) Pannum hic accipe vulgari more pro tela alioqui pannus latinè, ideſt, quod Græcis ῥάκος, ideſt, fruſtum veſtis attritæ. L

De Vaſculis:

Author Plutarchus in libello de cohibenda iracundia) Aut qui nunc nobis eſt Plutarchus iſta habere deſiit, aut alibi legetis neceſſe eſt. L

Obſeruationes &c. In Diodorum Siculum.

Editio Lugduni apud Gryphium 1552.
In Proœmio.

Hi primùm libri ſex à Poggio Florentino latini facti ſunt, qui tamen poſtea mirè corrupti ſunt. Eos nos alienbi ex Vaticanis Codicibus manuſcriptis reſtituimus. L

Nàm *qui* multarum experimenta rerum variis cum laboribus) quæ.

Lib. 1. cap. 4. Cum palàm ſit omnibus propter caloris intemperiem, *aut in Aethiopiam niuem non eſſe*) impoſſibile, aut in Aethiopia niuem eſſe. V. C

Impoſſibile enim videtur ex oppoſito nobis orbe flumen, ſi quidem terra rotunda eſt) Falſa opinio Diodori. L

Vt hyeme paruus, compreſſuſque propter terræ caliditatem conſumptam, cum Aegyptus plena humiditate exiſtimat: æſtate cum Aegyptus pluuia careat terra minimè aquam abſorbente, nullo impedimento augeatur). Vt hyeme paruus compreſſuſque propter terræ caliditatem conſumpta, cum Aegyptus pluuia careat, humiditate exiſtat. Aeſtate verò terra minimè aquam in locis profundis abſorbente, flumen nullo impedimento augeri. V. C

Lib. 2. cap. 1. Aegyptum omnem in ſex, & triginta regiones (quas leges dicunt) diuidens) Νόμοι Regiunculas, & præfecturas vertit Plin.

Cap. 2. Aedificauitque pyramidum maximam inter ſeptem præclariſſima opera) trium.

Lib. 3. cap. 12. Quidam ferendis oneribus apti ſupra decem frumenti *medimnas*, homines verò quinque in lecto iacentes vehunt) medimnos.

Lib. 4.) Tertius eſt in Codice græco excuſo. L

Cap. 1. Adeo arctè, ſummaque vi, vt *ſpumantes* beſtias) ἀφρίζοντας ſudantes. L

Lib. 11. fol. 498. His accenſi auditis milites, noctè *coſpicato* agmine) conſtipato. L

Fol. 503. Illius namque fortuna; *cuius* ratio, & diſcretio rerum) huius.

Fol. 507. A tentata impiè, *naue qua* ſuppellectilis ſpoliatione ſeſe vindicauit) vaneque.

Fol. 510. Ipſas anguſtias conſtipans intra *velati*) velut. L

Fol. 524. Carthaginenſium verò duces modò cæſos) non. L

Fol. 540. Athenienſibus ite *ouiam* properant) obuiam. L

Fol. 549. Ita vti iuſſerat *pomgam* eduxit) pompam. L

Fol. 553. Marcus Fabius Silanus, & Lucius Valerius *Publius*) Potitus. L

Fol. 559. Re verò ipſa *Zerſi* per eorum reſtitutionem) Xerſi.

Lib. 12. fol. 686. Cæterum Athenis *Meton* Pauſaniæ filius) Aelian. hiſt. X. cap 7. Lacedæmonium facit.

Fol. 708. Et Proculum Verginium *Triceſimum*) Tricoſtum.

Fol. 837.) In fine libri XIII. deſunt quinquaginta paginæ maioris folij, & totus liber XIV. & XV. qui extant græcè, & latinè.

Lib. 16, fol. 919. Romæ Conſulibus M. Valerio, & A. Cornelio Olympias decima *ſeptima* ſupra centeſimam inita)

Lib. 17. fol. 1127.) In fine libri XVII. liber XVIII deeſt, qui latinè, & græcè excuſus extat vnà cum XIX. & XX. vnà cum aliquot fragmentis aliorum.

Obſeruationes, &c. In Pedacium Dioſcoridem, & Commentarios Petri Andreæ Matthioli.

Editio Venetia ex Officina Valgriſiana. 1565.

In Librum I.

Cap. 13. Coment. Meliſſophyllum (lego Myriophyllum) Cerithen.) Si Meliſſophyllum ab apibus maximè expetitam, in Myriophyllum corrumpis: quid ſentient de te ſani omnes? L

Candido folium *cutaneum* oblongum) δερματῶδες coriaceum fortè melius. L

Cap. 27. Com. Folia ex vino lumborum dolori illinuntur.) Theoph. 6. de cauſ. cap. 15. odoratam Helleni: totam plantam cum Serpyllo, & Syſimbrio enumerat, quorum flores minus odorati ſunt. L

Cap. 73. Siuè ille eſt cœli ſudor, ſiuè quædam ſiderum ſaliua) Ariſtotelis, vt video, non ſunt tibi admodum trita manibus ſcripta, alioquin æquum erat ex hiſt. animal. lib. 5. cap. 22. mellis hiſtoriam veram referre. Tu locum vide diligenter. Nàm non eſt nouum inuentum man; na; ſed natura ſemper ex aëre tulit. L

Sed etiam ab arboribus, fraxino, ſcilicet, & *Orneogloſſo*) Orneogloſſum pro orno vndè hauſerit, non video. L

Cap. 74. Com. Sed quod id morbi magis pino eueniat) At non morbus δᾳς, aut δαλὸν eſt; ſed fax, facula, vel teda; ideſt, pinguis ligni materia ad flammam facilè accipiendam, & retinendam apta; quarè inſcitiæ arguendus hic audax cenſor, qui non niſi morbum putauit in huiuſmodi plantis eſſe. L

Cap.75. Folijs vtraque eſt myrto æmulis, octo ex vno pediculo prodeuntibus) Quod hic octo ſcripſit, id perpetuum non eſt; nàm interdùm decem; ſed pauciora frequentiùs videntur, nec pari ſemper numero; ſed impari ſæpè, & non vtrinque reſpondentia; ſed ſolitaria extre contingit. L

Cap.114. Quàm nos in Tuſcia vulgati idiomate vocamus Silio) Facilè videtur confutari poſſe Euonymi plantam non eſſe italicum Silium; primum ex loco particulari aſſignato illi à Theoph. ac Plinio, deindè ex ſemine, quod granum appellat Plinius quadrangula figura; In Silio verò ouatum eſt, ferè rotundum. Quarè veriſimile eſt, Silium eam eſſe plantam, quam Molliſiler Virgilius vocat à mollitia ligni, ex quo fuſi fiunt molliſſimi; & alioqui nomenclarinum pœnè retentum eſt apud Tuſcos, & vulgaris planta eſt; ſepibus cum liguſtro, & virga ſanguinea, & rubis frequentiſſima vbique, & præſertim in humidis, & opacis tractibus. L

Cap.133. Com. Fructus illi ſunt oblongi) Falſiſſimum aſſerit. Sunt enim orbiculatorum malorum forma.

Cap.137. Com. Proxima ijs, quæ in Iberia, & Hiſpania proueniunt) Iberica pruna, quæ ſint hodiè apud nos, non erit puto difficilè definire, ſi ſimul eorum nomenclaturam cum propria eorum natura coniungemus. Quarè quæ pruna catelana vocantur, quæ alba, ſiuè flauentia ſunt, oblonga, dulciſſima, nihilque prorſus adſtringentis qualitatis referentia, ea Iberica eſſe certò affirmare poſſumus, nam & nomen retinent ab ea Hiſpaniæ parte, quæ nobis, ideſt, Italiæ proprior eſt, & vires, facultateſque eas obtinere videntur, quæ à Galeno, & cæteris eis tribuuntur. L

Colmnella tamen tuberum nuſquam, quod legerim, meminit) Non legiſti lib. 11. cap. 2. ideſt, in villici officio. Surculi, qui primi florent ſtatim circa id inſerendi ſunt; vt ceraſorum, tuberum, amygdalarum, perſicorumque. Et eod. lib. & cap. propè finem. Poſſunt etiam ijs diebus ceraſi, & tuberes, & armoniacæ, atque amygdalæ, cereræque arbores, quæ primæ florent, inſeri commodè. L

Quo fit, vt ſuſpicandum ſit, Plinij Codicem hoc in loco depravatum eſſe) Nihil, puto, minùs, quàm Plinij Codicem deprauatum; ſed tu quod neſcis, nè neſcire videaris, confundis diuerſa pomorum genera, quæ fortaſsè alius ingenio pollens, & minùs audens inueniet, & diſcernet clariùs, & religioſiùs. L

Galeno ſerica non aliud deſignare, quàm Zizipha) Si ſerica Galeni Zizipha Plinij ſunt, quod forſalsè fieri poteſt; Tuberes certè non ſunt Zizipha, nec eſſe poſſunt vllo modo ex Plin. Colum. & Pall. L.

Cap.146. Quin & ex ijs facilè dixerim Columellam erraſſe) Vanè, & temerè dicis. L

Tunc præcox biſera deſcendit ab arbore ficus, &c.) Si addidiſſes bona fide duo carmina, quæ aſtutè omiſiſti, pateſeciſſes inſcitiam dicam, an temeritatem, & vanitatem tuam? L

In Librum Secundum.

Cap.4. Comm. In conchis quaternos, aut ad ſummum quinos vniones repetiri Plinius ſcriptum reliquit.) Metuiſti nè mendacij argueteris; ideo locum non indicaſti; nàm Plinius lib.9. cap. 35. ita ſcripſit. Vidimus in quibuſdam conchis quaternos, quinoſque extremis etiam marginibus ex eis veluti exeuntes. L

Cap.25. Bufo) Cur non potiùs rana rubeta, quæ Latinis Scriptoribus cognita, & venenatorum in genere numerata? Bufo quod animal ſit præter Seruium nemo, quod ſciam, indicauit. Mirumque certè videtur obuium alioquin paſſim animal nunquam eo nomine à quoquam appellatum. Et eſt planè parum veriſimile, animal humore, & opacitate maximè gaudens ab areis arceri præcipi, quæ in ijs locis parari conſueuerunt, vbi & ſoles, & venti maximè dominantur. L

Cap 64. Ex omni lacte fit, quod ſchiſlon, ideſt, ſciſſile appellant) Hæc verba non ſunt Dioſcoridis. L

Lac autem fictili nouo feruet) Lac autem omne ſecernitur in nouo fictili feruens. L

Serelcens liquidum ab eo diuiditur, quod in caſeum concreuit) Serum à caſeoſa parte ſecernitur. L

Conueniet ſpongia ex frigida *continuo* fictilis labrum detergere) continenter. L

Vt oſtendimus ſchiſtum præbeat) Ideſt, ſerum à pingui, & caſeoſa parte ſeparatum.

Cap.66. Com. Quod in græco Codice manuſcripto non φυσητικὸν, hoc eſt, inflationem pariens; ſed φυσώδης legitur) Vt facilè ineptias tuas prodis; quid enim ſignificabit *Τὸ φυσητικὸν στομάχῳ, καὶ εὐστόμων*, nemo certè, opinor, explicabit. Sed non eſt in fine quoque capitis 63. ideſt, antequam ad ſerum explicandum perueniat, expreſſum ſatis lac omne ἀφυσωδέστερον fieri, ſi ſemel decoctum fuerit? Quid poterit tibi ad veritatem ſententiæ adſequendam ſatis eſſe, ſi quæ ſunt planiſſimè explicata, in ijs offendis, & laberis tam ineptè. L

Cap.128. Com. Omnia tàm cucumerorum, quàm melopeponum genera pepona nominat) Non video vbi Galenus id ſcribat; video verò vbi aliter ſcribat. L

Quod Latinis cucumis appellatur) At cucumis Latinis nomen eſt plures ſpecies cõtinens, vt apud Græcos σίκυος. L. Extat copioſiſſima, & eruditiſſima epiſtola ipſius Latinij excuſa in primo tomo epiſtolarum de huiuſmodi nominibus apud Galenum. Dom. Macer.

Hetruſcis verò *Citrulus* omnibus notiſſimus) Citriolus, vel Cetruolo. L

Nec

Nec ex alijs Veteribus hactenùs quemquam reperi, qui cucumis) qualis ſit. L

Hyemem odere omnes, & frigora: die ſexto vel ſeptimo à ſatione prodeunt.) Mirum videri poteſt meritò, cur poſt editiones, additionesque à Mathiolo factas, hiſtoriam Melopeponis à Plinio lib. 19. cap. 5. deſcriptam, vt fructus tùm primùm viſi, prætermiſſam fuiſſe, quod ſummæ vel negligentiæ, vel dementiæ adſcribendum planè videtur. L

Nàm vtriſque, cum vltimam ſenſerint maturitatē, id ſupremæ carnis vnà cum ſeminibus in medium fructus concidit) Et hoc falſiſſimum eſt: cum melopepones tantùm inanis ventris (vt ità dicam) id pati ſoleant; alij autem prorſus ſolidi ſemina in extrema parte ſui circa centrum ventris omninò coniuncta reliquæ carni habeant, veluti fauis quibuſdam condita, ſemperque hærentia corpori, nunquam abſcedentia. L.

Inclinat tamen animus ad credendum per melopepones Galenum noſtrares melones intellexiſſe)Don Garzia Del Horto medicus luſitanus in libello ſimplicium aromatum,& aliarum rerum lib. 2. cap. 20. deſcripſit melonem indianum, qui Battiche apud eos vocatur, ità proprijs notis diſtinctum, & qualitatibus præditum; vt ſi ità Galeno, ac prius Dioſcoridi cognitus fuiſſet, non tàm diù in tenebris veritas latuiſſet. Quod enim inter peponem, melopeponem, & cucumim diſcrimen verum fuiſſet, ſtatim ob oculos omnium poſuiſſent. Vndè quiuis facilè intelligere potuiſſet tria genera diſtincta fructuum apud Galenum, Peponis, qui Etruſcis, & Romanis Cocomero, Inſubribus Anguria dicitur: Melopeponis, qui Romanis Melone, Etruſcis Pepone, & Cucumeris, qui tàm Etruſcis, quàm Romanis Cedruolo dicitur. Horum trium fructuum ſpecies, ideſt, πέπων, μηλοπέπων, σίκυς, & σικύα dicitur; tribus diuerſis capitibus Galenus 2. de Alimentis hiſtoriam ſatis planam ille quidem, vt mihi videtur, tradidit, multis verò valdè obſcuram; itaut duas tantùm ſpecies Galeno cognitas aſſerant; σικύα enim volunt immaturi adhuc ſub eo nomine contineri fructum, πέπονος verò nomen ad eundem fructum maturitatem adeptum omninò pertinere; quod abſurdiſſimum, falſiſſimumque eſſe iàm dudum oſtendi in meis epiſtolis àd Mercurialem datis. L.

Cap. 145. Com. Cepa *Aſcalonica*) Aſcalonia. L.

Cap. 154. Com. Piper Indicum) Piperis hiſtoriā lege nuperrimè à Garzia del Horto, medico luſitano lib. 1. cap. 12. aromatum hiſtoriæ. Alibi enim & nigri ſimiles per omnia plantas eſſe, diſcrimen id vnum tamen habere, quod hæ ſemper album, alteræ ſemper nigrum ferant, quemadmodum inter vites, aliæ albas, aliæ verò ſemper nigras vuas, cum maturuerint, gignunt: longum verò diſſimilem prorſus plantam ferre, & omne piperis genus maturum colligi. L.

In Librum III.

Cap. 4. Cum græci ſermonis non admodùm peritus deprehendatur cum ariſtolochiæ nomen dediſſe grauidas tradat.) Nimis præceps ſententia. Quid eſt enim menſes partus, & omnia vuluarum onera eijcere, quàm grauidis in pariendo experi ea de cauſa, vt parientibus opem ferat? Græci ſermonis ignarum Plinium inſimulare nihil eſt aliud, quàm ſummos eius temporis viros doctiſſimos ex noſtra imbecillitate metiri. L.

Cap. 34. Com. Deceptus quod Græcis lens phacos appelletur) Maxima ignorantia cum temeritate coniuncta. L.

Cap. 35. Com. Et ſi Plinius non ſinè errore lib. 20. c. 14. planè contrarium ſcriptis tradiderit) Quàm ineptus es,& præceps in alijs damnandis, Lege Hippoc. lib. 2. de diæta, & Ariſt. probl. ſect. 20. cap. 1. & tunc demum inſcitiam tuam fatebere, & Plinio gratiam habebis, qui te docet quæ vera ſunt. L.

Cap. 36. Com Corrupto tamen nomine vulgò appellant *Nipotella*) Nepitella à pleriſque Tuſcis. L.

Cap 66. Com. Verum quiſpiam, cui fortè hæc noſtra ſententia minus arrideat, obtruder nobis ſemen) Quod nobis notum eſt in ſemine, retinendum omninò videtur; de radice, quod traditum eſt in hipposelino, nihil affirmandum; cum atrum olus latinis à radicis colore dictum ſit; ſmyrnium autem non hoc tantùm de quo præſenti capite agitur; ſed etiam hipposelinum ipſum à multis vocatur. Quare & macero vulgaris ſmyrnium eſt, & non hoc tamen, quod ſemen rotundum braſſicæ ſimile; ſed alterum ſmyrnium, quod propriè hipposelinum appellatur, exiſtimamus. L.

Cap. 135. Com. Sed equidem vereor, nè & ipſe in errore verſetur) Vide hominis ſtupiditatem, nihil vult (vt certè par eſt) inter hemionium, & hemioniten diſcriminis eſſe; & tamen Plinium erraſſe putat, quod aſplenum etiam hemionium ab alijs appellatum ſcripſit, cum Dioſcorides quoque ſuperiori capite idem ſcripſerit. L.

Cap. 137. Rami dodrantales fruticoſi) Apud nos pænè bipedales omnes, aliqui etiam altiores L.

In Librum 4.

Cap. 38. Com. Eſt itaque eufragia tenuis planta) euphraſia fortè, ideſt, εὐφροσύνη, quod gaudium pariat. Figura verò plantæ huius, vt ferri poteſt, quod attinet ad foliorum, & floſculorum faciem; ita iure damnari debet, ac pro adulterina, & notha haberi quoad integram formā plantę. Eſt enim vnicaulis omninò, ita vt à radice prodiens, nec vnquam in ramos, aut ſurculos diuiditur; nec quæ in frigidis, ſiccíſque montibus naſcitur (ea enim optima eſt) ſupra ſemi-

Digitized by Google

ſemipedem aſſurgit; in pingui verò ſolo etiam pedem altitudine ſuperat; quæ tamen virtute multo debilior eſt, & efficax. L.

Cap. 138. Com. In quibus meo iudicio lapſus deprehenditur ipſe Plinius) Te iudice multi labuntur; multis autem iudicibus tu vnus maximè, ſæpiſſimeque laberis. Quid mirum ſi frutici, & frondibus concolor ſemen quoque ſit? Quod omiſit Dioſcorides ex alio Plinius addidit, vt diligentior; nàm Dioſcoridem non vidit. L.

Huius plantæ ſemen, *quæ* folijs reddidit Dioſcorides) quas. L.

Cap. 158. In margine. Ideſt grana tria numero) Error, & lapſus facilis à numerorum notis; nam ſi λ. inuertas fiet γ. Prior nota triginta, poſterior tres tantum ſignificat. L.

Cap. 182. Figura cnici) Paulò peius effingi, aut referri potuit hæc planta; cum vera caulem vnicum, rectum, ac propè cacumen ramoſum proferat, vt vulgò videmus, & fatetur Matthiolus. L.

In Librum Quintum.

Cap. 11. Quod fit è vino vetere, & auſtero, & melle *exiguo*) Orib. Coll. 5. cap. 25. videtur legiſſe δοκίμου, non ὀλίγου; nàm Interpres habet Probati, non Exigui, alioquin ſibi contrarius eſſet Dioſcorides, vt capite ſequenti vides, in modo, & quantitate mixtionis. Hic autem de qualitate vini, atque mellis agit, quarè videtur idem omninò hic ſcripſiſſe, quod initio proximi capitis vbi καλοῦ habet, ideſt boni. L.

Cap. 69. Hactenus inuenitur) Καὶ τοσούτου ἐστίν. Et tantæ quantitatis eſt. L.

Comm. Cæterum videtur hac in re manifeſtè erraſſe Plinius) Ad alios arguendos nimium præceps. L.

Cap. 87. Etiam ſi nome inteſtina corripit) Ijs, quorum inteſtina vlcus paſcitur. Ita legendum. nàm hac Plinianæ lectionis mēda (vt ego ſentio) multi in fraudem impellentur; Cum alioqui Plinius Dioſcoridis locum non verterit, quippè ab eo nunquam viſum, aut auditum. Cautius conſuluit ſibi Marcellus non medicus, quàm tu te tibi medicorum ſapientiſſime. Vide verò omnes in dyſenteriæ curatione, qui tunc demum muriam infundendam præcipiunt, cum vlcus, & cancer inteſtina depaſcitur. L.

Cap. 89. Aut ſi bupreſtis momorderit.) Bupreſtis paſta. Plin. L.

Iiſque qui cibum non ſentiunt) Ἀτρόφοις ex Plin. Qui non nutriuntur. L.

Cap. 89. Com. Aphrolitrum ab aphronitro differt.) Nitrum, aphronitrum, flos nitri, & ſpuma nitri quatuor ſpecies diuerſæ tàm Plinio quàm Galeno; licet hodie ſolo nomine notæ. L.

SECVNDI TOMI FINIS.

ERRORES TYPOGRAPHICI ALIQVOT ALIAS CORRIGENDI IN PRIMO TOMO.

Pag. 38. col. 1. lin. 26.) opere - lege -) Doctrinæ opere. Ibid. col. 2. lin. 27. diſpoliet - lege - deſpolier. Pag. 42. col. 1. lin. 16. *ſementiua* - lege - *ſementina*. Ibid. lin. 17. ſementinam - lege - ſementiuam. Pag. 43. col. 1. lin. 47. complacuerat - lege - complacuerit. Pag. 44. col. 1. lin. 51. *quarant* - lege - *quærunt*. Ibid. col. 2. lin. 26. quis intelligat - lege. quis v intelligit. Pag. 45. col. 1. lin. 5. nata principia - lege - non nata principia. Ibid. col. 2. lin. 3. *id* Abraham - lege - *id* ad Abraham. Pag. 46. col. 1. lin. 14. & *dignitatis* - lege - & *dignitatis*. Pag. 50. col. 5. lampadam - lege - *lampadam*. Ibid. lin. 43. ≺ ≺ P. - lege. ≺ P. Pag. 52. col. 2. lin. 21. sibi *Dominus* - lege - tibi *ſit Dominus*. Ibid.) Domine - lege -) ≺ P. Domine. Pag. 60. col. 1. lin. 12.) Dei - lege -) Dei. P. Ibid. col. 2. lin. 6.) iouaſerit - lege -) fortè inuaſerit. Pag. 61. col. 2. lin. 45. eis - lege - eius. Pag. 63. col. 1. lin. 53. Hunc - lege - Nunc. Pag. 64. col. 2. lin. 59. id ipſum - lege - v id ipſum. Pag. 72. col. 2. lin. 47. poterent - lege - poterant. Pag. 76. col. 2. lin. 27. Per ineffabilem & ad vnitatem - lege - Per ineffabilem, & *intelligibilem* ad vnitatem. Pag. 80. col. 2. lin. 14. Phœbabius - lege - Phœbadius. Pag. 96. col. 2. lin. 3. fugante - lege - fugante. Pag. 97. col. 1. lin. 13.) vel - lege -) vel ijs, vel his. Ibid. lin. 32. forma - lege - *forma*. Ibid. lin. 56. ingreſſi - lege - ingreſſi. Ibid. col. 2. lin. 52. quid - lege - *quid*. Pag. 105. col. 2. lin. 51. aerſi - lege - verſi. Pag. 106. col. 1. lin. 47. ſenſiſſes - lege - ſenſiſſes. Pag. 107. col. 1. lin. 11. legibus - lege - legi bis. Pag. 110. col. 1. lin. 45. bi - lege - ſit. Ibid. lin. 49. intetuallum - lege - interuallum. Pag. 114. col. 1. lin. 26. ipſe - lege *ipſa*: Pag. 124. col. 1. lin. 25. ſirtatis - lege - ſtriatis. Pag. 125. col. 2. lin. 6. luſtrationibus - lege - *luſtrationibus*. Pag. 129. in ſit. De diuerſis - lege - De Diuinis. Pag. 137. col. 1. lin. 52. ſer. 65) - lege - ſer. 65. Ibid. col. 2. lin. 25. ſermo - lege - ſermo. Ibid. lin. 40. dedederit - lege - dederit. Pag. 139. col. 1. lin. 29. menſuram - lege - menſarum. Pag. 140. col. 2. lin. 13. erant - lege - erant. Ibid. lin. 14. vt auctor - lege - vt auctos: Pag. 142. col. 2. lin. 57. manifeſtum - lege - manifeſtatum eſt. Pag. 147. col. 1. lin. 44. cepiſtis - lege - cœpiſtis. Pag. 148. col. 1. lin. 49. locandum - lege - locandam. Pag. 150. col. 1. lin. 53. *Viliterna*) Veliternæ - lege - *Blentanæ*) Bleranæ. Addendum in ſequenti linea, Ioannes Epiſcopus *Viliternæ*) Veliternæ. L. Pag. 150. col. 2. lin. 3. perſpeximus) - lege - perſpeximus v) Pag. 151. col. 1. lin. 12. eius communicaret - lege - eius) communicaret. Ibid. lin. 60. Cap. 64. - lege - Cap. 164. Ibid. col. 2. lin. 21. aſſidue - lege - aſſidue. Pag. 152. col. 1. lin. 27. Aliàs à - lege - Alias, à. Pag. 153. col. 1. lin. 1. ba - lege - ab. Ibid. lin. 11. polyptichis - lege - polyptychis. Ibid. col. 2. lin. 53. Magiſtrum - lege - Magiſtro. Pag. 154. col. 1. lin. 33.) iuſtitiæ - lege) iuſtitiæ. Ibid. col. 2. lin. 46. *Epiſcopo* - lege - Epiſcopo. Pag. 156. col. 1. lin. 15. ſuis - lege - tuis. Pag. 157. col. 1. lin. 13. *Suetonen* - lege - *Sueſſionen*. Pag. 165. col. 2. lin. 49. Di, can. - lege Die, 20. Pag. 167. col. 2. lin. 38, ; vnique - lege - vbique; Ibid. lin. 41. Eculeus - lege - Equoleos. Pag. 168. col. 2. lin. 61. verum - lege - , Verum. Pag. 169. col. 1. lin. 7. Iulianus - lege - Iuliano. Ibid. lin. 37. Decium - lege - Decium. Pag. 170. col. 1. lin. 14. Antonius - lege - Antoninus. Ibid. col. 2. lin. 15. 25. *b.* - lege - 25. *b.*) Pag. 171. col. 2. lin. 15. ſtylum - lege - Stylum. Ibid. lin. 35. conſulis - lege - conſutis. Pag. 174. col. 2. lin. 42. attendentes - lege - aſcendentes. Pag. 176. col. 1. lin. 44. Quorum - lege -) Quorum. Pag. 177. col. 1. lin. 23. indicaret - lege - indicarat. Pag. 178. col. 1. lin. 29. excuſſerit - lege - excuſerit. Ibid. lin. 54. vngula - lege - vngulæ. Pag. 180. col. 1. lin. 9. extet - lege - extas. Pag. 181. col. 1. lin. 10. ant - lege - aut. Ibid. col. 1. lin. 16. im - lege - in. Ibid. col. 2. lin. 30. Amas - lege - Amaſæ. Pag. 185. col. 2. lin. 46. *viginta duos* - lege - *triginta duos*. Pag. 189. col. 1. lin. 2. myriadas - lege - myriades. Pag. 190. col. 1. lin. 25. 283.) 383. - lege 284.) 384. Pag. 198. col. 1. lin. 8. ſinè - lege - ſine. Ibid. lin. 13. alter - lege - aliter. Pag. 199. col. 2. lin. 8. Satrocinio - lege - latrocinio. *Pag.* 200. col. 1. lin. 15. næ - lege - oè. Pag. 202. col. 1. lin. 27. actum) L. - lege - actum, L. Pag. 204. col. 1. lin. 27. exiſtimationem - lege *exiſtimationem*) æſtimationem. Ibid. lin. 45. offenderant - lege offenderent. Ibid. col. 2. lin. 28. reſtringit - lege - *reſtringit*. Pag. 205. col. 2. lin. 57. Pontifici - lege Pontifici Maximo. Pag. 206. col. 1. lin. 60. Indignum, & - lege - Indignum Deo, & Ibid. col. 2. lin. 38. properamus - lege - properamus). Pag. 207. col. 1. lin. 9. tabernacula - lege - *tabernacula*. Ibid. col. 2. lin. 20. illi - lege - ille. Ibid. col. 2. lin. 60. poſt - lege - *poſt*. Pag. 208. col. 1. lin. 50. n. 175. - lege - n. 175)

In Tomo Secundo.

Pag. 1. col. 1. lin. 1. *factum* - lege - *factum*. Pag. 5. col. 2. lin. 38.) *audiat* - lege -) *audiat*). Pag. 6. col. 2. lin. 48. Frag. b. - lege - Frag. 6. Pag. 11. col. 1. lin. 16. conferte - lege - conferre. Ibid. lin. 50. pexlio - lege - prælio. Ibid. col. 2. lin. 27. Fol. 71. - lege - Fol. 81. Pag. 13. col. 1. lin. 7. Carteiorum - lege - *Carteiorum*. Ibid. lin. 57. in ter - lege - inter. Pag. 14. col. 1. lin. 55. ſtatio - lege - Statio. Ibid. lin. 57. iuuentis - lege - iuuenis. Pag. 15. col. 1. lin. 61. At ve - lege -) At ve-. Pag. 16. col. 2. lin. 53. exempló - lege - extemplo. Pag. 17. col. 1. lin. 52. *deditumque* - lege - deditomque. Ibid. col. 2. lin. 20. augurare - lege - inaugurare. Pag. 18. col. 1. lin. 14. Perſeferens. lege. *Perſeferens*. Ibid. lin. 34. idem - lege - iiſdem. Ibid. lin. 36. eiſdem - lege - iiſdem. Ibid. col. 2. lin. 21. magno - lege - Mago. Pag. 19. col. 1. lin. 29. *compote* - lege *compotem*. Ibid. lin. 43. inhibata - lege. inhibita. Ibid. col. 2. lin. 12. ſalu is lege - ſalutis. Ibid. lin. 61. appernotunt - lege - appaſueſunt. Pag. 21. col. 2. lin. 39. perrumbebant. lege. perrompebant. Ibid. lin. 48. abhibitis) Frequentibes. lege. adhibitis) Frequentibus. Ibid. lin. 58. milite, lege. milites, . Pag. 22. col. 1. lin. 34. colitur, in. lege. in colitur. Ibid. col. 2. lin. 10. ſaxuliſque. lege. ſarculiſque. Pag. 22. col. 2. poſt lin. 26. Addendum Summæ ſe iniquitatis v condemnari debere) dixit. M. S. Ibid. lin. 45. Valeſianus. lege. Valeciacus. Pag. 25. col. 1. lin. 51. profectus. B. lege. profectus. F. Pag. 26. col. 2. lin. 33. reliquis. lege. reliquiis. Pag. 29. col. 1. lin. 27. cootunget. lege. contegunt. Ibid. col. 2. lin. 23. ſit. lege. fit. Pag. 33. col. 1. lin. 27. lib. 3. v) lege lib 3. v 1.) Ibid. lin. 45. poteſt ex *ſed* vt idem Liuius. lege. poteſt ex. Poſtea lege à capite, Sed vt &c. Ibid. col. 2. lin. 32. vegeret. lege. vigeſet. Pag. 34. col. 1. lin. 13. ij. lege y Pag. 36. col. 1. lin. 9. lib. 1. An poſtea. lege lib. 1. Annal. Poſtea. Pag. 37. col. 1. lin. 14. cohorte. lege. coortæ. Ibid. lin. 21. aductſus. lege. aduerſas. Ibid. lin. 39. de infernis. lege. & de infernis. Ibid. col. 2. lin. 45. Decomana. lege. Decumana. Pag. 18. col. 1. lin. 19. nom. 6. lege. nom. 9. Pag. 42. col. 2. lin. 15. ; ibi enim, lege.) Ibi enim, Pag. 44. col. 1. lin. 54. Magno. lege. Mango. Pag. 45. col. 1. lin. 50. Inuſtis. lege. inuitis. Ibid. col. 2. lin. 52. veteram lege verteram. Pag. 46. col. 1. lin. 51. libros *maxime*. lege. libros, quos eum *maxime*. Pag. 47. col. 2. lin. 26. in quo. lege. in quod. Pag. 49. col. 1. lin. 57. Tiberio. lege. Liberio. Pag. 50. col. 1. lin. 15. fertilem. lege. fartilem. Pag. 51. col. 1. lin. 22. perculolorum. lege. perculſorum. Pag. 52. col. 2. lin. 8. vice mutauit. lege. vicem mutauit. Pag. 58. col. 2. lin. 14. pellere. lege. pallere. Ibid. lin. 54. *ſiue* eſt. lege. *ſiue eſt*. Pag. 60. col. 1. lin. 16. Antiochi. lege. Anthiochi. Pag. 63. col. 1. lin. 18. carnem. lege. carnico. Ibid. lin. 54. *Ardente*. lege. *Ardent è*. Ibid. col. 2. lin. 57. martios. lege. marito. Pag. 64. col. 1. lin. 59. Grattus. lege. Gratius. Ibid. lin. 52. Tenerus. lege. Teuerus. Ibid. col. 2. lin. 30. Diſcere ſi cupias doctus - lege. *Diſcere* ſi cupias *doctus*. Ibid. lin. 40. paternam. lege. *poternam* pag. 65. col. 1. lin. 16. coquit ſanguinem. lege. coquit, Poſtea lege à capite. Sanguinem. Pag. 66. col. 1. lin. 15. *mutranam*. lege. *mutæ nam*. Ibid. lin. 19. Quam. lege. Quem. Pag. 68. col. 1. lin. 6. ſextatorios. lege. ſextaſios. Ibid. lin. 47. Sicilies ∽. lege. Sicilies 5. Pag. 71. col. 1. lin. 34. colore lege. colere. Pag. 73. col. 1. lin. 33. arumo. lege. Aruma. Ibid. col. 2. lin. 24. obtſudre, lege. obtrudere. Ibid. lin. 35. PSAL. lege. PAL. Pag. 74. col. 1. lin. 48. aut. lege. at. Pag. 78. col. 1. lin. 59. Altbi. lege. albi.

Digitized by Google